

CHIROJEUGD-VLAANDEREN VZW

BELEIDSNOTA 2004-2006

Chiro...

en wij denken aan lange fietstochten, met heel de afdeling op weg naar de kampplaats, aan hevige pleinspelen, een avondspel in het bos, uren babbelen bij een vuurtje, een gesprek over leidingengagement,... Op zoveel plaatsen in Vlaanderen gebeurt het elke week opnieuw. Jonge mensen komen samen om te spelen, om te praten, om beweging te maken,...

Chiro...

en wij denken ook aan urenlang vergaderen, discussiëren, plannen, wikken en wegen, begrotingen opstellen, keuzes maken voor de toekomst,... Ook dat gebeurt voortdurend in Vlaanderen. Jongeren die samenkomen om ervoor te zorgen dat Chiro in beweging blijft...

Een beleidsnota schrijven, bleek geen eenvoudige klus. Om die opdracht haalbaar te maken en op tijd rond te krijgen, werd er een schrijfgroep opgericht.

Urenlang discussieerden we over de manier waarop we onze doelstellingen en acties zouden verwoorden, over de juiste vertaling van de missie en de visie van Chiro en over de andere hoofdstukken. Iedereen werd ingeschakeld om elk deel te toetsen, te verfijnen en op punt te stellen.

Via allerlei kanalen werd deze beleidsnota een document van de hele beweging.

Commissies, redacties en verbonden werden geraadpleegd en op de hoogte gehouden tijdens het schrijfproces. We wilden immers rekening houden met de manier van werken van honderden vrijwilligers. We wilden correct verwoorden waar zij en wij dagelijks mee bezig zijn. Het was niet evident, maar we hebben er veel van geleerd.

We willen de komende jaren deze beleidsnota werkelijk gebruiken omdat we ervan overtuigd zijn dat lange termijnplanning in onze beweging noodzakelijk is. Het is onontbeerlijk voor een grote beweging om keuzes te blijven maken en prioriteiten te stellen. Deze beleidsnota zal daar een hulpmiddel bij zijn. Ze zal een belangrijke plaats innemen bij onze verdere planningen en het beleid zal er de komende jaren op afgestemd worden. Niet alleen omdat het moet, maar vooral omdat deze nota het werk is van vele mensen, en we geloven dat de voorgestelde doelstellingen en acties werkelijk de dingen zijn waarmee we ons als Chiro moeten bezighouden in de komende periode.

Als je 't ons vraagt:**Chiro!**

Veerle Van Looveren & Wim Vercauteren
Nationale voorzitters

Inhoudstafel

INLEIDING	2
INHOUDSTAFEL	3
VERKLARENDE WOORDENLIJST	5
MISSIE VAN DE VERENIGING	7
1. Missie	8
2. Visie en uitgangspunten	9
2.1. inspiratie en visie	9
2.2. methoden	11
2.3. actuele opties	16
SITUATIESCHETS	18
1. Interne analyse	19
1.1. geschiedenis	19
1.2. structuur	24
1.3. ledenbestand	28
1.4. SWOT-analyse	52
2. Externe analyse	55
2.1. maatschappelijke context	55
2.2. Vlaams jeugd (werk)beleidsplan	61
DOELSTELLINGEN	68
1. Uitdagingen voor 2004-2006	70
2. Opdracht 1: beweging maken	73
3. Opdracht 2: begeleiden	87
4. Opdracht 3: kadervorming	92
5. Opdracht 4: dienstverlening	101
6. Opdracht 5: stem vertolken van kinderen en jongeren	113
BEGROTING	119

BEHEER	145
1. Kwaliteitsbeleid	146
1.1. Chiro... een lerende organisatie	146
1.2. Kwaliteit in een jeugdbeweging	147
1.3. Kwaliteitszorgsysteem	147
2. Personeelsbeleid	150
2.1. Uitgangspunten	150
2.2. Werving en selectie	151
2.3. Verloning	153
2.4. Coaching	153
2.5. Vormingsbeleid	155
2.6. Werk en welzijn	157
2.7. Participatie, sociaal overleg en communicatie met het personeel	157
2.8. Preventie en veiligheid	158
3. Vrijwilligersbeleid	159
3.1. Beslissingen door ploegen	159
3.2. Personeel ten dienste van vrijwilligers	160
3.3. Omkadering van vrijwilligers met eindverantwoordelijkheid	160
3.4. Vertegenwoordigingen	161
3.5. Vorming	161
3.6. Werving van vrijwilligers en voorzitters	162
3.7. Praktisch: degelijke omkadering en onkostenvergoeding	162
4. Betrokkenheid van de doelgroep bij het beleid	163
4.1. Groot Onderhoud	163
4.2. Werkgroep Structuur	165
4.3. Project Gewesten	165
4.4. Betrokkenheid bij de beleidsnota	166
5. Financieel beleid	167
5.1. Visie in het financiële beleid	167
5.2. Kosten	168
5.3. Opbrengsten	169
5.4. Actief	170
5.5. Passief	171
6. Organisatorisch beleid	172
6.1. Chirojeugd Vlaanderen, deel van de Groep Chiro	172
6.2. Het beleid en de uitvoering dicht bij elkaar	172
6.3. Beleidskeuzes	173
7. Communicatiebeleid	175
7.1. Principes van ons communicatiebeleid	175
7.2. Interne communicatie	176
7.3. Externe communicatie	178

Verklarende woordenlijst

In deze lijst staan een aantal veelvoorkomende woorden uitgelegd. De basis, zeg maar. Bij meer specifieke termen verwijzen we telkens in een voetnoot naar waar je meer uitleg kan vinden.

Afdeling: leeftijdsgroep

Pinkels: chirogroepen kunnen kiezen of ze vijf of zes afdelingen hebben. Het verschil zit in de –12-jarigen. Als groepen drie (i.p.v. 2) afdelingen voor –12 jaar hebben, heten de jongsten (6- tot 8-jarigen) in onze officiële communicatie ‘pinkels’. Die naam kan nog veranderen, want daar wordt pas in maart 2003 over beslist. Bij de lokale groepen bestaan er veel verschillende, alternatieve namen.

Speelclub: voor groepen die vijf afdelingen hebben, zijn de speelclubbers meestal de 6- tot 9-jarigen. Voor groepen met zes afdelingen zijn de speelclubbers de 8- tot 10-jarigen.

Rakwi's: afdeling van de 9- tot 12- jarigen. Als groepen drie afdelingen hebben voor –12 beginnen de rakwi's aan 10 jaar. De jongens heten rakkers, de meisjes heten kwiks.

Tito's: afdeling van de 12- tot 14-jarigen. De jongens heten toppers, de meisjes heten tippers.

Keti's: afdeling van de 14- tot 16-jarigen. De jongens heten kerels, de meisjes zijn tiptiens.

Aspi's: of aspiranten, de oudste afdeling, voor 16- tot 18-jarigen.

Groepsleid(st)er: leid(st)er met eindverantwoordelijkheid voor een lokale groep.

Volwassen Begeleider (VeeBee of VB): een kleine 60 % van onze groepen hebben 1 of enkele volwassen begeleid(st)ers. Zij staan niet in leiding, maar ondersteunen de leidingsploeg, zijn betrokken maar houden toch een beetje afstand. Zij zijn vaak ook een aanspreekpunt voor ouders.

Groepsleiding: verzamelnaam voor groepsleid(st)er, volwassen begeleid(st)er en proost.

Gewest: chirogroepen uit 1 of enkele gemeenten vormen samen een gewest. Het gewest (de gewestploeg) is de kaderploeg die het dichtst bij de plaatselijke groepen staat.

Verbond: een aantal gewesten samen vormen een verbond. Er zijn 10 verbonden, die samen heel Vlaanderen (en Brussel) bedekken. De verbondsploegen ondersteunen de gewesten. Elk verbond wordt deeltijds ondersteund door een vrijgestelde.

Regio: één, twee of drie verbonden vormen samen een regio. Zo komen we tot vijf regio's, die samenvallen met de vijf Vlaamse provincies (Brussel zit bij de provincie Vlaams-Brabant). Elke regio beheert een regionaal secretariaat, maar is ook vertegenwoordigd in de Beleidsraad, de raad van bestuur van Chiro.

Kader: alle medewerkers in gewesten, verbonden en nationale commissies, redacties en werkgroepen samen vormen het ‘kader’ van de Chiro.

Nationale Raad (NR): vergadering met alle verbondsleiding van de tien verbonden (2 personen per verbond), de voorzitters van de Pedagogische Leiding, en de regionale en nationale vrijgestelden. De tien verbonden en de Pedagogische Leiding hebben er stemrecht. De Nationale Raad is een spilvergadering van de Chiro omdat ze beslissingsbevoegdheid heeft over alle thema's die groepen, gewesten en verbonden rechtstreeks aanbelangen.

Agenda van de beweging: bestaat uit de voorzitter en de voorzitster van de beweging, de nationaal secretaris en de nationale proost. Ze bereiden de Nationale Raad voor en volgen de concrete personeelsdossiers op.

Pedagogische Leiding (PL): pedagogische denktank van de Chiro. Zij coördineert het pedagogisch werk van de commissies en ontwikkelt visie over allerlei interne evoluties en evoluties in de samenleving.

Agenda van de Pedagogische Leiding: bestaat uit de voorzitter en de voorzitter van de Pedagogische Leiding, de secretaris van de Pedagogische Leiding en de nationale proost. Zij bereiden de vergaderingen van de Pedagogische Leiding voor en volgen het reilen en zeilen in de commissies en werkgroepen op.

Gezamenlijke agenda: vergadering van de Agenda van de beweging en de Agenda van de Pedagogische Leiding samen.

Commissies: op het nationale niveau zijn er momenteel een twintigtal commissies actief, die rond één bepaald thema werken. Ze volgen dat thema op, werken materiaal uit, bundelen informatie, denken een visie uit, enz. Deze commissies hebben een permanent karakter. In principe blijven ze meerdere jaren bestaan. Op de jaarlijkse nationale planning kunnen er commissies opgericht of geschrapt worden.

Alle commissies zijn commissies van de Pedagogische Leiding. De Pedagogische Leiding volgt hen dan ook op.

De PL heeft ook twee diensten (Dienst Avontuurlijke Activiteiten, en Dienst Artistieke Activiteiten) en drie vaste redacties (Dubbelpunt, Kramp en website) die ongeveer volgens hetzelfde systeem werken als de commissies.

Werkgroepen: hebben een tijdelijk karakter, meestal voor 1 jaar, soms voor meerdere jaren. Als een project afgelopen of afgerond is, stopt de werkgroep. Jaarlijks zijn er drie werkgroepen binnen de Pedagogische Leiding, daarnaast kunnen er nog andere werkgroepen bestaan, bijvoorbeeld voor het schrijven van een boek.

Spoor ZeS: onze verbredingswerking rond Zingeving en Solidariteit, gericht naar scholen en ander jeugdwerk.

De Banier: winkelketen van de Chiro. Er zijn 10 winkels in Vlaanderen: Hasselt, Turnhout, Antwerpen, Mechelen, Leuven, Brussel, Aalst, Gent, Brugge en Roeselare. De Banier verkoopt chirokledij, chiro-uitgaven, chiro-materiaal, spel- en crea-materiaal.

Jeugdvormingscentra van de Chiro: Chiro heeft 4 eigen jeugdvormingscentra (de vroegere Jeugdverblijfscentra), ook wel chirohuizen genoemd: De Karmel in Brugge, Heidepark in Waasmunster, Heibrand in Westmalle en De Kalei in Dilsen-Stokkem.

Groep Chiro: de Groep Chiro bestaat uit drie geledingen: de jeugdbeweging Chiro, de winkelketen De Banier en onze jeugdvormingscentra.

Dubbelpunt: maandelijks leidingstijdschrift.

Kramp: tweemaandelijks tijdschrift voor keti's en aspi's.

Fimcap: Fédération Internationale des Mouvements de Jeunesse Catholique d'Action Paroissiale. Internationale koepel waar we lid van zijn.

Missie van de vereniging

1

1. Missie

Chiro wil op verschillende plaatsen in Vlaanderen en Brussel kinderen en jongeren in hun vrije tijd verenigen. We willen hierbij alle kinderen en jongeren aanspreken, ongeacht hun sociale of culturele achtergrond, ongeacht hun fysieke of intellectuele capaciteiten.

Via spel willen we kinderen en jongeren ervaringen laten opdoen, leren samenleven, hen een kijk bieden op zichzelf en de wereld. Chiro wil een leerschool voor het leven zijn. Spel wordt een manier van leven.

Chiro is geen eiland, maar wil betrokken zijn op de brede gemeenschap. We willen jongeren aanzetten om een engagement op te nemen in de buurt en de maatschappij. We willen hen vormen tot geëngageerde en kritische wereldburgers.

Met alle groepen samen bouwen we aan één jeugdbeweging. Chiro wil een jeugdbeweging zijn die trouw blijft aan de leefwereld van kinderen en jongeren enerzijds en aan haar inspiratie anderzijds. Onze chiroom is vertaald in een set van waarden (rechtvaardigheid, graag zien en innerlijkheid). Via onze chiromethoden (de participatieve, de gemeenschapsgerichte en de intuïtieve methode) willen we werken aan onze chiroom.

Om ons pedagogisch project waar te maken willen we als jeugdbeweging onze leden, leiding en kaderleiding betrekken en ondersteunen. Hiertoe stellen we onszelf vijf opdrachten:

1. **Beweging maken:** samen met onze leden, leiding en kaderleiding willen we ons pedagogisch project vorm geven en uitdragen en onze organisatie beheren.
2. **Begeleiding:** we begeleiden onze leden, leiding en kaderleiding bij hun opdracht en bij thema's die belangrijk zijn voor de chirowerking.
3. **Kadervorming:** we willen onze leiding en kaderleiding via cursussen vormen in hun opdracht.
4. **Dienstverlening:** we willen onze leden, leiding en kaderleiding bepaalde diensten aanbieden.
5. **Stem van kinderen en jongeren vertolken:** we willen op diverse fora opkomen voor de belangen van het jeugdwerk en van alle kinderen en jongeren in onze maatschappij. We willen hun mening laten horen bij maatschappelijke thema's die kinderen en jongeren aanbelangen.

2. Visie en uitgangspunten

2.1 Inspiratie en visie

2.1.1 "Dubbele trouw"

Historisch kunnen we het ontstaan en de groei van Chiro als volgt verklaren: een nieuwe pedagogie, die vooral steunt op de actieve betrokkenheid van kinderen en jongeren, speelt in op de beleving van 'jong zijn' in een christelijke gemeenschap. Tegenover een wereld die zich steeds meer materialistisch en individualistisch opstelt, biedt Chiro vanaf haar ontstaan – vlak voor WO II – kinderen en jongeren een vrije leefgemeenschap van jonge christenen. Die leefgemeenschap is gebouwd op waarden, die vaak tegen de maatschappelijke en culturele ontwikkelingen ingaan...

Chiro was de eerste 'existentiële' benadering van de opvoeding van de jonge christen. Dat betekent dat Chiro aansluiting zocht bij de **concrete leefwereld** van kinderen en jonge mensen én bij de **boodschap van het Evangelie**. Die boodschap reikt in wezen verder dan de grenzen van een welbepaalde tijd en plaats, en kan zo een inspiratiebron voor dit leven zijn. In de Chiro benoemen we dit als de "**dubbele trouw**". Ook nu nog proberen we 'dubbel trouw' te zijn, wat een hele inspanning vraagt:

Eenzijds kunnen we ons verliezen in de leefwereld van kinderen en jongeren (de zogenaamde 'leefwereldpedagogiek'). Alleen hun vragen, verwachtingen, belevingen, perspectieven etc. tellen. De vraag is dan wél waar we elementen van een antwoord zullen halen om in te gaan op die vragen, verwachtingen, perspectieven...

Anderzijds kunnen we ook de evangelische boodschap en de inspiratie uit de joods-christelijke cultuur vooropstellen zonder ons veel om de leefwereld van kinderen en jongeren te bekommeren (een 'doctrinair normatieve pedagogiek'). Overdracht van waarden primeert dan zonder de kinderen en jongeren te erkennen in hun eigenheid: als mensen van vlees en bloed, gesitueerd in een eigen tijd en ruimte, met hun waardigheid, eigen vragen, bekommernissen, belevingen, perspectieven... De vraag is dan echter of we ons publiek zouden aanspreken, of we effect zouden hebben met onze boodschap!

2.1.2 De 'chirodroom' als zingevend perspectief

Als Chiro willen we er zijn voor alle kinderen en jongeren, hun ervaringen tot hun recht laten komen, hun verwachtingen, vragen en hoop beluisteren en ernstig nemen. Tegelijkertijd beseffen we ook dat onze inspiratie, geworteld in de christelijke traditie, een boodschap bevat die ook vandaag nog inspirerend kan werken in onze activiteit met kinderen en jongeren. Die boodschap draagt elementen in zich waarmee we in kunnen gaan op die vragen, verwachtingen en hoop van kinderen en jonge mensen. Kinderen en jonge mensen kunnen ook worden aangesproken door die boodschap, in zoverre dat ze er vrij voor kunnen kiezen hun leven in die zin gestalte te geven, uit te bouwen.

De chirodroom verwoorden we in een **aantal waarden** (gaarne zien, rechtvaardigheid, innerlijkheid) die zowel rechtstreeks afleidbaar zijn uit Jezus' boodschap als uit de zinvraag van kinderen en jongeren.

Gaarne zien

*Het gaat in Chiro
om een manier van leven
die te maken heeft
met ruimte van geborgenheid,
warme thuis waar iedere mens ervaren kan:
ik ben graag gezien,
zomaar, onvoorwaardelijk.
Ontmoeten en aanvaarden
van eenieders anderszijn,
bouwen aan verbondenheid
die sterker is dan de ruzie.
Anders dan de koude onverschilligheid
en het kille elk-voor-zich,
willen wij ons laten raken
door mensen, dicht en ver.
Tegen de stroming in
die liefde herleidt
tot consumptie-artikel
en mensen tot genotsmiddelen,
zal ons gaarne zien
te herkennen zijn
aan tederheid en fijngevoeligheid
in ons omgaan met elkaar,
aan diep respect voor wat een mens
broos en kwetsbaar maakt.
Ons gaarne zien zal voelbaar zijn,
en hoorbaar in ons spreken.
Het zal vooral te zien zijn, te meten zijn
aan onze dagelijkse inzet
voor een samenleven waar
eenieder beter van wordt;
en aan de trouw
in minder goede dagen.*

Rechtvaardigheid

*Het gaat in de Chiro
om een manier van leven
waarbij aan iedere mens
het recht wordt gegeven
op menselijke waardigheid,
op een hoopvolle toekomst,
op een volwaardige deelneming aan het
samenleven
en op alles wat daartoe nodig is.
Er is geen sprake van rechtvaardigheid
zolang die
niet aan iedereen toekomt,
zolang de sterke sterker wordt
ten koste van de zwakkeren.
In de Chiro willen wij
de vaardigheid ontwikkelen
om te delen met allen
waar allen recht op hebben,
om de reflexen van uitsluiting
te voorzien en te ontmaskeren.
We willen zo gaan leven
dat ons doen en laten
in de eerste plaats
ten goede komt
aan hen die klein en arm gemaakt
of gehouden worden.
Daarom komen wij op tegen elke vorm
van racisme
die mensen uitsluit,
ook in ons eigen midden.
Daarom willen wij blijven werken aan
een vreedevol samenleven,
aan een leefbare aarde,
ook in de grote wereld,
aan alles wat mensen
hoop en toekomst geeft.*

Innerlijkheid

*Innerlijkheid is het stil en taai protest
tegen het oppervlakkig
geleefd worden.
Is midden het bezig zijn
halt houden,
stilstaan,
diep in je laten doordringen
dat je leeft,
en er bewust, verwonderd, dankbaar
van genieten.
Is vragen stellen
bij wat vanzelfsprekend lijkt.
Is op zoek gaan
naar de zin van ons bezig zijn,
het waarom van ons doen en laten.
Is gaandeweg,
en beetje bij beetje
op het spoor komen van
de Onuitsprekelijke,
die de kern is van alles.
Is kiezen voor geen andere God
dan Hij die liefde heet,
en mensen roept om recht te doen aan
de armen.
Is in je diepste binnenste
weerbaar worden en sterk,
waarden wortel laten schieten
om ze tot bloei te brengen
in concrete daden.
Om zo'n manier van leven
is het in Chiro te doen.*

Zo uitgedrukt toont zich een zingevend perspectief: verbonden en duurzaam samenleven, engagement kunnen en mogen opnemen, respect krijgen en betonen, creatief mogen en kunnen zijn en anderen ook die kans bieden, kunnen en mogen genieten en laten genieten...

2.1.3 De plaatselijke groep als leefgemeenschap

De chirodroom wordt gerealiseerd in een chirogroep. Kinderen en jonge mensen krijgen er, gedragen door de plaatselijke gemeenschap, de ruimte om zin te krijgen in het leven; experimenterend, met vallen en opstaan; waar bepaalde waarden kunnen worden aangevoeld, gecommuniceerd en geboetseerd als belangrijk en zinvol. In elk spel, in elk gesprek, in elk samenzijn liggen concrete verhalen van kinderen en jongeren naast elkaar, worden ze uitgewisseld en dienen ze als stof tot leren. De spiegelteksten, die de chirodroom verwoorden, zijn in die zin een verhaal, dat naast dat van kinderen en jongeren gelegd kan worden: niet als een waarheid, niet als een absolute deugd, maar gewoon als een toetssteen.

Als er ook verhalen aan bod kunnen komen van kinderen en jongeren die niet tot de christelijke levensbeschouwing of tot de westerse cultuur behoren, dan komt de chirodroom nog sterker tot zijn recht. Kinderen en jongeren ontmoeten elkaar immers on-voorwaardelijk, en ervaren meteen dat grenzen tussen culturen en levensbeschouwingen géén beletsel vormen om samen te zoeken naar wat zinvol is.

2.2 Methoden

2.2.1 Plaats van de methoden

Het hebben van een droom impliceert het hebben van methoden en omgekeerd. Methoden zijn vaste en weldoordachte manieren van handelen om een bepaald doel te bereiken (< 'Methodos' [Gr.]: de weg waarlangs). In de Chiro hanteren we al van in het begin bepaalde methoden. Vroeger werden de familiale, de actieve en de esthetische (later intuïtieve) methode onderscheiden. Vanaf 1984 hadden we '4 doelbetrokken methoden': de gemeenschapsgerichte, de zelfactieve, de ervaringsgerichte en de intuïtieve. Sinds eind 1994 hielden we het bij de gemeenschapsgerichte, de actieve en de intuïtieve methode. Vanaf 1999 spreken we over de gemeenschapsgerichte, de participatieve en de intuïtieve methode.

De methoden behoren tot het instrumentarium waarmee onze chirodroom nagestreefd kan worden. Het zijn géén willekeurige of neutrale methoden! In wat volgt zal duidelijk worden dat methoden en visie in de Chiro onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden: als we knippen en plakken in de methoden, moeten we ons afvragen hoe we onze visie verder kunnen realiseren; als we knutselen aan de visie, moeten we ons afvragen waarvoor we juist déze methoden gebruiken.

HET LEVEN IN DE CHIRO ERVARINGSGERICHT BEGELEIDEN		
VIA DE CHIROMETHODEN <i>(weg waarlangs)</i>		
GEMEENSCHAPSGERICHT	PARTICIPATIEF	INTUÏTIEF
NAAR DE CHIRODROOM <i>(doel)</i>		
GAARNE ZIEN	RECHTVAARDIGHEID	INNERLIJKHEID

2.2.2 *Het leven in de Chiro...*

Kinderen en jongeren leven en maken heel wat mee. Als ze op zondag naar de Chiro komen, schudden ze die ervaringen zeker niet van zich af. Elk kind heeft een andere ervaringswereld, beleeft de werkelijkheid op een eigen manier. Zo wordt het zijn of haar werkelijkheid, een bouwsteen voor de persoonlijke identiteit.

Als we die individuele verschillen herkennen, dan moeten we ze ook erkennen. De werking van afdelingen, leidingsploeg en chirogroep zal rekening moeten houden met verschillende interesses, verwachtingen, mogelijkheden, ideeën, gevoelens,... Differentiatie, of inspelen op de diverse ervaringsachtergronden van kinderen en jongeren, zal dus geen groot woord mogen blijven, maar moeten we in het zondagse chiroleven waarmaken. Tegelijkertijd zal elk kind, elke jongere, uitgenodigd moeten worden om zijn/haar eigenheid te vinden, eigen interesses te verdiepen, eigen mogelijkheden en talenten tot ontplooiing te laten komen, eigen ideeën en gevoelens te uiten. Leiding zal dan ook een individualiserende begeleidingshouding moeten hanteren.

2.2.3 *... via de gemeenschapsgerichte methode ...*

De ervaringswereld van kinderen en jongeren is heel verscheiden, en de pedagogische optie om hierop in te spelen is gerechtvaardigd. Daardoor rijst wel meteen de vraag **hoe al deze verschillen in een sociaal gebeuren hun plaats krijgen**. Een mens verhoudt zich namelijk niet alleen tot zichzelf maar ook tot anderen. Je kan je identificeren met of afzetten tegen anderen, maar telkens zijn zij een inspiratiebron en een toetssteen. Sterker nog: die verhouding tot anderen kan het eigenbelang overstijgen en ruimte maken voor begrip, verbondenheid, respect, verdraagzaamheid en belangeloze solidariteit.

De ervaringen met anderen veraf (denk aan de internationale contacten) en dichterbij (de gewone ontmoetingen tussen kinderen, maar ook met kinderen uit kansarme buurten, kinderen en jongeren van allochtone afkomst, kinderen met een handicap,...) zijn in dit kader 'spoortrekkers'. Contacten kunnen echte ontmoetingen worden, waarbij **openheid** gecreëerd wordt als mensen zich laten raken door elkaars verhaal.

Activiteiten (spelen, tochten, expressies, gesprekken, vergaderingen, maaltijden,...) worden gemeenschapsgericht als ze kansen bieden om op verhaal te komen. Het **verhaal** staat hier als beeld voor een bepaalde kijk op mens en dingen. Als beeld voor een eigen manier van omgaan met mens en wereld. Als beeld voor een persoonlijke waardenbeleving, voor een manier van zijn. Wanneer bovendien doorheen heel verschillende verhalen een gemeenschappelijke onder-**toon** weerklinkt, komen **gedeelde waarden** aan de oppervlakte. Dan wordt het verschil niet weggeveegd, maar wordt het diepmenselijke wel heel helder. Het besef dat achter een com-

pleet ander verhaal ook een mens van vlees en bloed zit, maakt **verdraagzaamheid en begrip, verbondenheid en solidariteit** mogelijk.

Een chirogroep wordt gemeenschapsgericht doorheen openheid: openheid voor de buitenwereld, openheid voor wat anders is en voor wat niet tot de eigen traditionele cultuurbeleving behoort (en beschouw cultuur hier heel ruim). Dat schept kansen tot verrijking van het groep-zijn. De communicatie van verhalen schept **kansen tot authentieke dialoog**. Zo wordt een groep een **gemeenschap** waarin waarden worden beleefd en geen lege begrippen blijven. Een chirogroep moet ervoor zorgen dat die openheid voldoende kansen krijgt, door zich niet altijd als groep op zichzelf terug te plooiën. Uitsluiting behoort daar tot de mogelijkheden; het basisvertrouwen dat kinderen en jongeren verwachten mankeert daar; de zwaksten zullen hiervan het eerste slachtoffer worden.

We mogen echter niet alles verwachten van de dialoog. **Andere 'communicatieve' houdingen dan de dialoog** zijn nodig. Anders wordt een gemeenschap onleefbaar en persoonlijke ontplooiing onmogelijk.

- ▶ Een eerste belangrijke houding houdt een engagement in, vaak voor iets onbekends. Lid worden van een chirogroep en daarin geleidelijk engagementen opnemen, betekent dat je het met elkaar wil proberen, dat je ploeg wil vormen. In het besef dat je elkaar niet kent en ook nooit helemaal zal kennen, engageert je je met en voor anderen die je beter wil leren kennen. Je wil je die niet toe-eigenen, maar wel doorheen het samenleven mee tot ontplooiing laten komen. De belofde inzet schept verplichtingen, maar is geen contractuele overeenkomst. Het is meer een gezamenlijke onderneming waarbij iedereen ruimte krijgt om te experimenteren en te veranderen.
- ▶ Een chirogroep is ook bij uitstek een plaats voor experiment. Kinderen en jongeren doén vooral. Die daden hebben soms een ander effect dan bedoeld. Een misstap kan worden besproken, de verantwoordelijkheid ervoor moet niet ontkend of verdoezeld worden, maar wie een fout beging, moet opnieuw kunnen beginnen. Ook deze houding is fundamenteel om gemeenschap te vormen. Een ploeg moet kunnen erkennen dat niemand zomaar samenvalt met zijn of haar daden.
- ▶ Een derde fundamentele houding vloeit voort uit de twee voorgaande: vertrouwen en zelf 'trouw zijn'. In een chirogroep gaat het om een 'kunnen rekenen op'. Het niet zomaar laten schieten, maar elke zondag opnieuw willen beginnen, ook als het minder goed gaat. Kinderen en jongeren ervaren die 'zondag na zondag'-gemeenschap als een plek die voldoende basisvertrouwen schenkt om te groeien. Als kinderen en jongeren ondanks hun 'probleem' of 'anders-zijn' toch terechtkunnen in die groep, krijgen zij een onvergelijkbare en indringende 'gaarne zien'-ervaring.

2.2.4 ...via de participatieve methode...

Een **gemeenschap vormen** kan alleen als iedereen verantwoordelijkheid opneemt voor dat samenleven. Zo'n gemeenschap krijg je niet aangereikt op een schoteltje, maar **vraagt inzet en deelname van iedereen**.

Chiro-ervaring leert dat **kinderen en jongeren verantwoordelijkheden kunnen en willen opnemen**. Uiteraard moet daarbij rekening gehouden worden met een leeftijdsgebonden ontwikkeling. Een leefgemeenschap waarin zij geleidelijk kansen krijgen om zélf het samenleven in handen te nemen, bevordert hun initiatief en hun oordeelsvermogen, hun keuzebekwaamheid en de diepgang van hun engagement. Op termijn groeien uit zo'n ervaring mondige en kritische mensen die voldoende weerbaarheid in zich dragen om allerlei vormen van ontmenselijking tegen te gaan; die voldoende beseffen dat het samenleven pas beter kan als mensen hiervoor zélf actie ondernemen. Want als mensen zélf hun bestaan in handen nemen en zich vanuit een sterke innerlijkheid solidair opstellen, wordt vrijheid mogelijk.

Een heel duidelijke uiting van verantwoordelijkheid opnemen is het leidingengagement. In de vraag van de leidingploeg aan de aspirant om leid(st)er te worden, zit een diepere vraag verscholen: het zijn de kinderen en jongeren van de groep die vragen of de nieuwe leid(st)er met hen een stuk van de weg wil gaan, verantwoordelijkheid voor hen wil opnemen... De plaatselijke gemeenschap stelt vertrouwen in de leidingploeg en bekrachtigt hun engagementswoord...

*Leiding zijn
is het onderste uit de kan halen
om samen met je gasten
plezier te maken
en toffe activiteiten te doen.
Leiding zijn
is tijd en energie steken
in je afdeling
en je leidingploeg;
en allerhande cursussen volgen
omdat het altijd
nog net iets beter kan.
Op die manier wil ik
werk maken van goede Chiro.
Met vallen en opstaan
wil ik alle kinderen en jongeren
graag zien
en hen laten voelen
dat ze welkom zijn.
Vooral wil ik opkomen
voor de zwaksten en de kleinsten,
in de Chiro en daarbuiten,
omdat elke mens
evenveel kansen moet krijgen
om gelukkig te zijn.
Zoekend en twijfelend
wil ik deze droom,
die ook Jezus' droom was,
zichtbaar maken en vertalen,
met respect en eerbied
voor ieders overtuiging.
Zo wordt leiding zijn
meer dan SPELEN
en VRIENDEN MAKEN,
maar een manier van leven.
Want
als je 't mij vraagt: **CHIRO!***

Het chirogebeuren wordt pas écht participatief als het kansen biedt tot **inspraak**. Je eigen waarneming, voelen en denken meedelen aan anderen is daarbij essentieel maar onvoldoende. Vanuit ieders bijdrage komen tot overleg, het maken van keuzes en het vormen van een oordeel waarop een engagement gebouwd is, maakt de cirkel rond. Het vraagt een specifieke begeleidingshouding en aangepaste werkvormen om vanaf de jongste afdelingen dit proces op te starten en verderop altijd maar te verdiepen, tot er na de aspirantenperiode voor een (leidings)engagement gekozen kan worden. Observeren wat er bij kinderen en jongeren leeft, waarderen van hun initiatieven, stimuleren tot keuzes en engagementen is een voorwaarde. Open werkvormen waarbij op het moment van het gebeuren nog veel kan worden ingebracht en waarbij het resultaat niet vooraf bepaald is, zijn nodig. Een chirogroep waar kinderen en jongeren meer 'lijdend' dan 'handelend' voorwerp zijn, is een passieve groep. Ogenschtijnlijk kan die groep actief zijn: er wordt gespeeld, gedanst, gezongen,... op aangeven van de leiding. Een te sterk geleid of helemaal geen programma-aanbod en een onwrikbare begeleidingshouding (autoritair dan wel 'laat maar waaien') biedt kinderen en jongeren onvoldoende kansen om mee te bepalen, om mee te doen. In zo'n groep wordt te weinig recht gedaan aan de mogelijkheden van kinderen en jongeren zélf: ze worden consument van een programma-aanbod of haken af omdat de 'lege ruimte' hen niet meer kan boeien, omdat ze zich niet aangesproken voelen.

Een aangepaste begeleidingshouding en werkvormen zijn geen louter technische zaak. Echt doorleefd kan een participatief chirogebeuren pas worden als het steunt op een **democratische basishouding**. Essentieel daarin is de aanname dat iedereen over mogelijkheden en capaciteiten beschikt, en dat het aanspreken daarvan een verrijking is voor het samenleven. Aannemen dat dit samenleven ten goede kan veranderen als mensen hiervoor verantwoordelijkheid *willen* opnemen, is de tweede voorwaarde voor deze democratische basishouding.

2.2.5 ...via de intuïtieve methode...

Een waarden-volle gemeenschap voor en door kinderen en jongeren opbouwen en levend houden is niet vanzelfsprekend. Om de bedoelde waarden écht door te laten dringen tot hun diepste zelf, moeten kinderen en jonge mensen ze kunnen beleven. Bij dat beleven worden zij veel sterker aangesproken door **diep doorvoelde concrete ervaringen** dan door rationele, abstracte redeneringen.

Beeldspraak, symbolen en tekens ondersteunen het intuïtieve op een onvervangbare manier. Kenmerkend aan beeldspraak, symbolen en tekens is de 'gebaldheid' waarmee in één beeld heel wat informatie wordt meegegeven. Lieder, poëzie, kreten, kledij, tekens, vlaggen, beeldende creaties, metaforen, sterke natuurbelevingen, sterke groepsmomenten, vieringen, spektakels, enz., zeggen op een eigen manier heel wat over de manier van leven die we in Chiro op het oog hebben. Langs deze 'tekenende weg' kan snel en doelgericht het binnenste van

kinderen en jongeren geraakt worden. Waarden worden zo op een niet belerende maar bij uitstek belevende, intuïtieve wijze gecommuniceerd.

Op die manier is **intuïtief werken een weg naar innerlijkheid**. Beeldspraak, symbolen en tekens zijn in staat de veelheid aan ervaringen op verschillende plaatsen en tijdstippen, in de persoon van het kind en de jongere tot eenheid te brengen en vast te houden. Waarden overstijgen op die manier de concrete tijd- en plaatsgebonden ervaringen, en worden een blijvend stuk van hen zélf, een kenmerk van hun authenticiteit. Zo wordt innerlijkheid opgebouwd.

Het chirogebeuren wordt pas intuïtief als daarvoor in de werking voldoende **tijd en ruimte** wordt voorzien. Sprekende beelden, symbolen, tekens moeten een kans krijgen. Je kan bijvoorbeeld met keti's twee dagen lang rondstappen in een prachtig landschap, maar op geen enkel moment stil zijn geworden bij het sprekende ervan. Hier wordt een kans gemist op verwondering, op verinnerlijking van de natuurlijke volmaaktheid van dit alles, op bezinning over de metafysische duiding ervan. Je kan met speelclubbers heel beeldende creaties maken met allerlei materialen en dit louter als een technisch proces begeleiden, zonder ook maar één moment stil te staan bij wat ze via hun werk allemaal tot uitdrukking willen brengen, bij het verhaal dat ze anderen hiermee willen vertellen, bij de diepere waarden die schuilgaan achter hun creëren. Meteen wordt duidelijk dat het intuïtieve méér is dan de zintuiglijke ervaring. Een diep voelen hoort er gewoon bij. En dat voelen vraagt tijd: momenten waarop de activiteit stilvalt of bewust wordt overstegen om de kracht die ervan uitgaat diep door te laten dringen.

Het **ritueel en regelmatig hanteren van beelden, symbolen en tekens** schept een zekere verbondenheid en duurzaamheid. Denk bvb. aan de wekelijks weerkerende openingsmomenten op zondagmiddag. Of het dragen van de bewegingskledij op een tocht. Het plaatst een enkel belevingsmoment in de bredere context van ruimte en tijd: ook op andere plaatsen en in andere tijden zijn/waren mensen met ditzelfde bezig.

Rituelen en gewoonten hebben duidelijk een functie, maar er is ook een keerzijde aan de medaille. Vastroesten is niet ondenkbaar en komt meermaals voor. Denk maar aan de vierkantsformaties die nu nog overleven maar waarvan weinigen verder komen dan "traditie" als verklaring. Voortdurend zal dus nagedacht moeten worden over de gebruikte beelden, symbolen en tekens: een leidingsploeg moet zich daarover bezinnen en zonodig passende alternatieven vinden. Het is de taak van het kader om via materialen, uitgaven en vorming een voldoende aanbod van eigentijdse alternatieven te verzorgen, zodat groepen in deze zoektocht niet alleen staan.

2.2.6 ...ervaringsgericht begeleiden...

Door te werken op een gemeenschapsgerichte, participatieve en intuïtieve basis kan in een chirogroep de werkelijkheid verruimd en verdiept worden.

Dit proces van verruimen en verdiepen kan dan weer door veel verschillende en nieuwe ervaringskansen te voorzien. Op die manier kunnen alle kinderen en alle jongeren hun gading vinden, en worden persoonlijke kwaliteiten en talenten ontplooid. Voorvallen en accidenten, experimenten en exploraties zijn kansen op **ervarend leren**. Al die kansen vinden we bij uitstek terug in het spel. In de Chiro beschouwen we het spel als onze belangrijkste werkvorm; het is als het ware ons 'koninklijk voertuig'... Spel is in Chiro trouwens méér dan een werkvorm; 'spel als manier van leven' is relativerend, scheppend en revolutionair: een kans op leven los van de gebaande paden en de voorgeprogrammeerde agenda... Dit alles drukken we uit in de 'spelleeflijn':

*In de Chiro
Kiezen we voor het
Spelend opvoeden
Omdat in het spelend-samen-zijn
Volgende waarden
Ten volle een kans
Krijgen:
Fantasie,
Creativiteit,
Iets belangeloos doen,
Zichzelf riskeren,
Zichzelf relativeren,
Genieten van het
Samen zijn
Zelf normen vinden,
En aannemen,
Verwondering,
Ploegbevordering.
Zo is echt spelen,
Leren leven.*

Tegelijk – en dat is onontbeerlijk in een chirocontext – wordt gezocht hoe iedereen met hun beleving binnen een gemeenschapsgebeuren functioneert of kan functioneren. De uitwisseling van ervaringen en het uitspreken van gevoelens en ideeën leiden tot dialoog en samenspraak.

Op die weg worden gedeelde waarden gezocht en gevonden: het cement waarop verdergebouwd kan worden aan het samenleven. Zulke momenten zijn **ervaringsgerichte leer-momenten**. Zij dragen een grote graad van gemeenschapsgerichtheid in zich, doen een beroep op ieders actieve deelname en laten sterk aanvoelen over welke manier van leven het in Chiro gaat.

Het hele proces van verruimen en verdiepen van ervaringen volgt een **groeilijn**. Niet met elke afdeling kan op elk moment om het even wat worden aangepakt. De groeilijn binnen de afdelingswerking moet het mogelijk maken dit proces ontwikkelingsgericht aan te pakken: elke afdeling kan vanuit een **centrale oproep** de uitdaging aangaan gemeenschapsgerichte, participatieve en intuïtieve Chiro waar te maken op maat van de kinderen en jongeren. Tegelijkertijd zegt die groeilijn niet alles. Elke leid(st)er staat op elk ogenblik voor de vraag op welk niveau de werking van zijn/haar concrete afdeling zich bevindt. De groeilijn kwam tot stand als een beschrijving van feiten in de ontwikkeling van kinderen en jongeren, maar mag geen normerend keurslijf worden voor een concrete afdeling. Bovendien moet erop gelet worden dat algemene uitspraken over kinderen en jongeren zichzelf niet gaan waarmaken (bv.: 'aspiranten zijn zetelzitters'). De eigenheid van die kinderen en jongeren van die concrete afdeling wordt anders al te gemakkelijk opzij geschoven.

2.2.7 ...in de richting van de chirodroom.

Wanneer de beleving van kinderen en jongeren in een chirogroep op een gemeenschapsgerichte, participatieve en intuïtieve manier kan worden georiënteerd, komt de **droom die we in Chiro koesteren** in zicht, namelijk een samenleven gebaseerd op waarden als gaarne zien, rechtvaardigheid en innerlijkheid. Doorheen spel en sport, gesprek, expressie, tocht, bivakleven en andere technieken die eigen zijn aan het jeugdbewegingswerk, wordt kinderen en jonge mensen zo een onvergetelijke en onvervangbare ervaring geboden. Zeker telt daarbij de ervaring 'au sérieux' genomen te worden en verantwoordelijkheid te mogen opnemen! Op die manier groeien mensen met een visie op mens en wereld, op samenleving en maatschappij. Doorheen deze ervaring kunnen zij groeien in zingeving van hun leven en samenleven. Deze zingevingskwestie is iets persoonlijks, maar als een groep dat ziet zitten, kunnen ze gerust samen onderwerpen bespreken als zingeving, religie, geloven en de persoonlijke stellingname.

De **kwaliteit van de (toekomstige) samenleving** is sterk afhankelijk van de waarden die erin beleefd worden. Het zal aan de kinderen en jongeren van vandaag zijn om binnen enkele jaren mee verantwoordelijkheid te dragen voor het samenleven. Oud-leiding

zal niet kunnen ontkennen dat het waardevolle dat ze in de Chiro van jongsaf hebben geleerd hen tekent in de gedrevenheid waarmee ze vandaag engagements opnemen als lid van een gezin, als werkende mens, als lid van een of meer verenigingen,... Als de Chiro voor kinderen en jongeren een betekenis heeft als jeugdige ontmoetingsplaats, dan vindt ze minstens evenveel betekenis in de kracht die ze heeft om door haar manier van werken telkens weer de toekomstige samenleving mee op te bouwen.

2.3 Actuele opties

Uit al het voorgaande wordt duidelijk dat Chiro een hedendaags opvoedingsproject wil hebben, geworteld in bijna 70 jaar pedagogische praktijk. De aandacht voor alle kinderen en jongeren, in het bijzonder de zwaksten, staat daarin centraal. Meteen schrijven we ons met dit pedagogisch project in aan de 'wij-kant van de opvoeding': opvoeden is geen onoverkomelijke opdracht op de schouders van volwassenen. Integendeel: kinderen zijn onmiskenbare partners, geen voorwerp van opvoeding, maar mee onderwerp in een communicatief gebeuren. Kinderen en jongeren worden niet aan hun lot overgelaten, maar weten zichzelf gedragen in een gemeenschap, krijgen er zin in het leven en ontwikkelen er sociale vaardigheden, een eigenwaarde en zin voor (zelf)relativering.

Het zijn net deze waarden die de ondergrond vormen voor het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Met Chiro willen we hiervoor opkomen en hiernaar handelen. Niet alleen onze leden, maar alle kinderen en jongeren, hier en elders, hebben recht op bescherming, voldoende basisvoorzieningen en participatiekansen. Met Chiro willen we dit alles naar best vermogen waarmaken.

Een aantal actuele pedagogische opties van onze beweging kunnen dat alles illustreren:

- ▶ De keuze om er voor alle kinderen en jongeren te zijn, en vooral voor de zwaksten, heeft ons de voorbije jaren ondermeer gebracht tot:
 - ▷ een ernstig engagement naar kinderen en jongeren in de grote steden (Brussel, Gent, Antwerpen), niet zelden de kinderen aan de rand van onze maatschappij;
 - ▷ een Solidariteitsfonds in samenwerking met Welzijnzorg, dat de financiële implicaties van toegang tot onze groepen zo mogelijk mogelijk moet houden;
 - ▷ een studie die uitzoekt hoe Chiro ook in middelgrote Vlaamse steden aantrekkelijk kan blijven voor kinderen en jongeren.
- ▶ De keuze voor een open blik op de wereld heeft geleid tot:
 - ▷ een groeiende mogelijkheid om in het kader van jeugdwerk internationale contacten te leggen, zowel op Europees als op intercontinentaal vlak;
 - ▷ onze keuze om internationaal jeugdwerk mogelijk te blijven maken – we engageren ons daarom sterk in Fimcap;
 - ▷ onze keuze voor een internationaal partnership met Chiro Zuidelijk-Afrika;
 - ▷ het duidelijk innemen van een maatschappelijk standpunt wanneer die openheid van onze samenleving bedreigd wordt; onze voortrekkersrol in de manifestaties voor gelijke kansen van de laatste jaren spreekt hier voor zich.

- ▶ De keuze om kinderen en jongeren participatief te benaderen heeft geleid tot:
 - ▷ een explicitering van de 'participatieve methode' in de fundamente van onze pedagogiek;
 - ▷ een verdergaande trend om vormingsinitiatieven sterk participatief op te vatten. Krinkel 2000¹ was hiervoor een trendsetter voor vele andere, kleinere initiatieven;
 - ▷ een duidelijke trend om onze mensen inzake jeugdbeleid aan te sporen tot participatie en engagement; tevens informeren en vormen we hen daartoe. Op het Vlaamse forum beklemtonen we sterk de waarde van een doordachte participatie van kinderen, jongeren en hun organisaties.

In de 5 opdrachten (beweging maken, begeleiding, kadervorming, dienstverlening en de stem van kinderen en jongeren vertolken) werken we deze opties verder uit naar de nabije toekomst. We koppelen er concrete acties aan en tonen aan welke inspanningen we daartoe willen leveren.

¹ VIERJAARLIJKS NATIONAAL BIVAK VOOR ALLE LEIDING VAN CHIRO

Situatieschets

2

1. Interne analyse

1.1 Geschiedenis

1.1.1 Op zoek naar een verklaring voor Chiro

Voor de huidige werking van de Chiro is de vraag naar de datering van het begin van de Chiro minder relevant. Belangrijker is de historisch-pedagogische vraagstelling: **hoe en onder welke voorwaarden is onze beweging kunnen ontstaan?** Meer nog, welke cultuurhistorische bewegingen dienden als voedingsbodem? En in welke zin was Chiro een stevig én revolutionair nieuw antwoord hierop?

Om de sfeer te vatten waarin Chiro als jeugdbeweging is ontstaan, is het nuttig enkele historische achtergronden én hun belang voor de verdere uitbouw van de Chiro te schetsen. Zo worden ook de zgn. 'dubbele trouw' en de methode waarop het hele pedagogische project Chiro geënt is duidelijk.

HET ZINKEND SCHIP VAN DE PATRONATEN, OF: HET FAILLIET VAN EEN JEUGDBESCHERMINGSPROJECT

De patronaten als kerkelijk initiatief ter bescherming van de volksjeugd van de parochie bestonden al sinds halfweg de 19de eeuw. Niet toevallig in die periode van industrialisering en de ermee gepaard gaande verstedelijking, armoede, kinderarbeid en gebrek aan onderwijs en vorming, waren zij een antwoord op de morele en sociale noden van de volksjeugd. Vrome burgers en priesters namen initiatieven, verspreid en zonder veel pedagogische en organisatorische coördinatie. Bidden, spelen en leren kwamen aan bod. Van leerplicht was nog geen sprake, en dus drong zich naast gezin en school (in zoverre kinderen die bezochten) een aanvullende vorming op religieus en moreel vlak op. Meteen zou de jeugd in de vrije tijd gevrijwaard worden van een 'verderfelijke wereld' en kon men algemene en intellectuele vorming organiseren voor jonge arbeiders (concreet bvb. via 'goede lectuur', het stimuleren van spaar-, ziekte- en pensioenkassen, lessen in culturele basisvaardigheden als schrijven, lezen, rekenen,...).

Na WO I lag het voor de hand de patronaatswerking verder te zetten. Dat gebeurde aanvankelijk op vele parochies met de vastberadenheid van weleer. Het dagelijks leven onderging echter de invloed van **grondige materiële, sociaal-economische en mentaliteitsveranderingen**: de dolle pret van de jaren 1920-1930 gaf aanleiding tot wat 'excessen', 'verwildering' en 'zedelijk

verval' werd genoemd. Noch de kerkleiding, noch de patronaatsheren waren hier blind voor. **De manier echter waarop zij hier pedagogisch mee omgingen was verschillend:**

- ▶ **Patronaten** bleven in de eerste plaats zichzelf profileren als een jeugdbeschermingsproject: kinderen en jongeren ver weg houden van 'oorden des verderfs' zoals cinemazalen en (socialistische) cafés was de betrachting; tegelijkertijd moest er een zinvol én aantrekkelijk alternatief aangeboden worden. Op dat laatste vlak ontwikkelden de patronaten echter weinig dynamiek; weliswaar werden er n.a.v. de massale belangstelling voor sport (o.a. de Olympische Spelen van 1920 in Antwerpen!) heel wat initiatieven ontplooid binnen de patronaten (bvb. turn- en voetbalkringen), maar die bleken zich vaak zeer snel te ontwikkelen en te verzelfstandigen, zodat de oorspronkelijke patronaatsidee verwaterde. Op organisatorisch vlak bleken de Vlaamse patronaten (in tegenstelling tot de Waalse) zich moeizaam te structureren, en er kwam dan ook nooit een eenheid in opvattingen en methodieken.
- ▶ **De kerkelijke overheid** daarentegen, in de persoon van kardinaal Mercier, waarschuwde er al vroeg voor dat de beproefde formules om de jeugd te bereiken niet meer voldeden. Vanaf 1919 kon bovendien de wet op het lager onderwijs van 19 mei 1914 effectief worden toegepast: o.a. veralgemeende leerplicht tot 14 jaar én de invoering van de 4de graad van de lagere school. Het leven van de volksjeugd, tot nu toe nauw verstrengeld met het volwassen (werkend) bestaan, wordt hierdoor grondig veranderd: vanaf nu was er sprake van 'schoolgaande jeugd' en 'jonge werklieden'. Of deze laatste categorie zich nog langer aangesproken wist door de patronaten was de vraag. Moest naar hen toe geen specifieke sociale actie worden ontplooid? Dat was althans de idee van jonge priesters als Jozef Cardijn. Voor die tijd moderne middelen als het bespelen van de massa werden niet geschuwd. De leuze van Pius X (1903-1914), "Omnia instaurare in Christo" ("alles hernieuwen in Christus") kreeg concrete gestalte in de Katholieke Actie (K.A.). Actieve deelname van de gelovigen, ook de gelovige jeugd, om onder leiding van de kerkelijke hiërarchie het katholiek leven in het gezin en de maatschappij te herstellen, kreeg absolute prioriteit.

Zo wordt duidelijk dat de patronaten, met hun oude beschermingspedagogiek en bovendien niet écht georganiseerd, het geleidelijk moesten afleggen tegen de nieuwe K.A.-bewegingen (KAJ, BJB, KSA, BMJB) die werkten vanuit de actieve betrokkenheid van hun leden én leiding aan de verwerkelijking van een ideaal: Christus Koning !

NIEUW LEVEN

In de tweede helft van de jaren '30 werden vernieuwingspogingen ondernomen. In 1934 gebruikte Jos Cleymans, secretaris voor het J.V.K.A. van Mechelen (maar met een nationaal mandaat) voor het eerst de naam 'Chirojeugd' – niet als naam van een organisatie, wel als verzamelnaam voor de jongens. Om de toen nog zeldzame meisjespatronaten bekommerde zich bijna niemand. Cleymans gebruikte nieuwe liederen, gebeden, spreekkoren en banieren, maar een diepgaande vernieuwing was het (nog) niet, temeer omdat hij – onder druk van Cardijn – werd weggepromoveerd tot pastoor te Willebroek. De vernieuwing bleef nog enkele jaren uit, ook omdat de oorlogsdreiging dichtbij was, en omdat het zonder een bekwame leiding en een duidelijke visie wel heel moeilijk was om het aloude patronaatstelsel te herdenken.

Ondanks het uitbreken van WO II kwam in februari 1940 een **studiegroep** samen op uitnodiging van Leo Vanhoebroek, toenmalig proost van de patronaten. Deze groep riep zich uit tot de nationale leiding van Chirojeugd, en begon heel bewust te werken aan de fundamenten van een nieuwe jeugdbeweging. In 1941 startte een gelijkaardige studiering voor de meisjes. Van dan af kwam er schot in de zaak: vorming, leidingsblad, nationale bivakken etc. Vanaf 1946 kreeg de leiding vanwege Kardinaal Van Roey een nationaal en officieel mandaat. De ondertitel 'Verbond der Vlaamse Patronaten' werd wél bewaard, niet zozeer om een inhoudelijke continuïteit met de patronaten aan te duiden (want dat was uitdrukkelijk niet de bedoeling), wel om zich als gevestigde waarde te profileren tegenover de K.A.-bewegingen die unaniem hadden besloten Chiro niet te erkennen én haar groei te beletten.

OP ZOEK NAAR EEN VERKLARING VOOR HET FENOMEEN CHIRO

Waarom evolueerde een ten dode opgeschreven patronaatswerking naar wat de grootste jeugdbeweging van Vlaanderen is geworden? **Antwoorden op die vraag zijn ook vandaag nog van belang voor de toekomst van Chiro!**

De snelle vlucht die Chiro nam, valt maar ten dele te verklaren door de onvermoeibare inzet en de bekwaamheid van de eerste nationale leiding en vrijgestelden. Chiro had inderdaad vrij snel een goed geoliede administratie en een stevige financieel-economische onderbouw. Publicaties, propaganda en vorming draaiden op volle toeren, ondanks de materieel ongunstige oorlogsomstandigheden. Bovendien was er de niet aflatende vijandige houding van de K.A.-bewegingen en de concurrentie van Scouting. Een grondiger verklaring voor het succes van Chiro is te vinden in haar pedagogische grondslagen en haar nieuwe methodiek.

Chiro was de eerste existentiële benadering van de opvoeding van de jonge christen. Concreet betekent dit dat Chiro aansluiting zocht bij zowel de **concrete leefwereld** van kinderen en jonge mensen als bij de **boodschap van het Evangelie**, die in wezen verder reikt dan de grenzen van een welbepaalde tijd en plaats, en zo inspiratiebron voor dit leven kan zijn. In de Chiro benoemen we dat als de **“dubbele trouw”**.

Dit existentiële levensgevoel zoekt de waarheid in de zelfervaren werkelijkheid, niet in het gezag van wie dan ook, niet in tradities, niet in rationele bewijsvoeringen. Deze emancipatorische beweging is géén plotse gebeurtenis maar een trage, gestadige en structurele evolutie in de geschiedenis van de Europese mens.

- ▶ De **middeleeuwse Europeaan** leefde als individu ondergeschikt aan de gemeenschap; leven hier op aarde was afgestemd op een leven in het hiernamaals. In de opvattingen van de middeleeuwer was God veraf, quasi onbereikbaar, maar wel dwingend aanwezig. Om het anders uit te drukken: als de 'Grote Poppenspeler', die de touwtjes stevig vasthield en zeggingskracht had over leven en dood, geluk en verderf.
- ▶ In de **Moderne Tijd** (16de-19de eeuw) wordt de Europese mens gedreven door een drang naar emancipatie, bevrijding uit die banden. Hij neemt geleidelijk het eigen leven in handen, neemt bezit van zichzelf: van zijn menselijk bestaan (humanisme van de 16de eeuw), van zijn verstandelijke vermogens (rationalisme van de 17de en 18de eeuw), van zijn gevoelsleven, zijn intuïtieve vermogens en de krachten van het onderbewuste (romantiek en naturalisme van de 19de eeuw). Op politiek gebied bevrijdt de burger zich van absolutistische keizers en koningen, en groeien er burgerdemocratieën. Op sociaal vlak emancipeert zich naderhand een arbeidersklasse, lang verdrukt door een kapitalistische burgerij. Op religieus terrein voltrekt zich een streven naar losmaking van een absoluut kerkgezag (protestantisme van de 16de eeuw), van het christelijk geloof (agnosticisme van 18de eeuw), van het bestaan van God (atheïsme van de 19de eeuw).
- ▶ In de **20ste eeuw** zet men nieuwe stappen naar bevrijding: emancipatie van arbeiders, vrouwen, jongeren. De **zelfervaren werkelijkheid** wordt vanaf de jaren '60 dé waardenorm van jongeren, en een bron van kritische vraagstelling t.a.v. maatschappij, kerk, geloof,... Die **nieuwe norm tekende echter ook schaduwen af op deze wereld**. Een mens die zich, ontbonden van structuren, tradities en geloof, ja, vervreemd van medemensen, individualistisch en materialistisch gaat gedragen in productie, handel en consumptie, in menselijke verhoudingen – zowel dichtbij in het eigen gezin als veraf in intercontinentale relaties – in zijn relatie tot de natuur en het culturele erfgoed van het verleden, in relatie tot het leven van toekomstige generaties,... Het **zoeken naar een nieuwe en juiste verhouding tussen het individu en de gemeenschap** kenmerkt de 20ste eeuw. Sommigen zoeken uitkomsten op materialistische basis (nationaal-socialisme, fascisme, communisme, econo-

misch-liberalisme), anderen dan weer op personalistische basis (democratische regimes). De Katholieke Kerk pakt die 20ste-eeuwse uitdaging aan met een vernieuwd – aanvankelijk triomfalistisch – christendom. Een vernieuwde spiritualiteit uit zich in liturgische vernieuwingen, een missionaire beweging, een Katholieke Actie, sociale bewegingen en inderdaad: ook jeugdbewegingen. Op het concilie van 1962-1964 wordt bevestigd dat de Kerk in de eerste plaats een gemeenschap van mensen is, het volk van God (cfr. 'Lumen Gentium'), en dat die gemeenschap een opdracht heeft in deze wereld (cfr. 'Gaudium et Spes').

Het ontstaan en de groei van Chiro lijkt dus een op elkaar inhaken van een nieuwe pedagogie die steunt op de actieve betrokkenheid van kinderen en jongeren, op een existentiële beleving van het 'jong-zijn' en 'christen-zijn'. Tegenover een materialistisch en individualistisch georganiseerde leefwereld, bood Chiro voor kinderen en jongeren een vrije leefgemeenschap van jonge christenen.

1.1.2 DE UITBOUW VAN DE BEWEGING: PEDAGOGISCHE EN ORGANISATORISCHE OPTIES

1934-1944

Net voor het uitbreken van WO II breekt de **vernieuwingsgedachte** door in de patronaten. Uiteraard hebben de oorlogsdreiging en de bezetting een sterke rem gezet op de uitbouw van de prille beweging. Toch werd in deze periode niet stil gezeten.

Aanvankelijk toonde de vernieuwing zich in de breuk met de oude patronaatswerkvormen. Enkele groepen experimenteerden met **nieuwe werk- en spelvormen** waarin jonge mensen, meer dan in de verouderde patronaten, op hun activiteitsdrang werden aangesproken. Er kwam aandacht voor openluchtlevens, handenarbeid, samenzang en spreekkoren,... De vernieuwing werd verspreid op enkele diocesane leidersvergaderingen.

In 1939 ontstaat de kiem van wat later de **Landsbond** zal worden: binnen verbond Antwerpen wordt een 'studiekring' opgericht. Onmiddellijk succes bleef uit: de mobilisatie van mei 1940 verstoort de nationale en de plaatselijke werking danig. Eens de rust teruggekeerd, in de lente van 1941, werpt de studiekring zich op als Landsbond van de Chiro.

Vanaf dan komt er schot in de zaak: **zowel pedagogisch als organisatorisch wordt er naar eenheid gestreefd**. Vorming en diverse publicaties helpen dit proces een handje. De grootste problemen ondervindt Chiro met de andere jeugdorganisaties binnen het jeugdverband voor Katholieke Actie. Zij groepeerden hun leden volgens stand (arbeiders, middenstand, landbouwmilieus). Volgens hen was er geen sprake van dat Chiro hun publiek boven 14 jaar zou inpikken.

1944-1954

Deze periode wordt gekenmerkt door een kwantitatieve en kwalitatieve **uitbouw van de beweging**.

Tussen 1944 en 1954 is er een **groei van het aantal groepen** van 200 naar 707! Ook in West-Vlaanderen en Limburg dringt de beweging door. Aanvankelijk was dit niet echt het geval. Alleen de meisjesgroepen in West-Vlaanderen bleven afwezig: het bisdom had daar een eigen initiatief, de Kroonwacht.

Ook op inhoudelijk en methodisch vlak zette men grote stappen. Er kwam meer en meer structuur in de **leidingsvorming**. Om die vlot te kunnen organiseren, werd een eerste huis aangekocht in 1950. Het heet 'Heibrand' en ligt in Westmalle. Op deze cursussen is het vooral de landsbondsproost, E.H. A. Peeters, die het vuur aan de lont steekt. Hij spreekt er de leiders en leidsters over de '**chirogeest**', het gevoel om tot één beweging te behoren. Om die 'chirogeest' werkelijk tot leven te wekken, formuleert hij de familiale, de actieve en de intuïtieve methode. Er komt een leeftijdsgerichte pedagogie, geconcretiseerd in het afdelingsleven. Men streeft naar eenheid in stijl en vormen. Een uniform werd verspreid via een eigen verkoopdienst: 'De Chirobanier', opgericht in 1946. Het is meteen de start van een stevig en voorzichtig financieel beleid, waarbij Chiro een onafhankelijke positie probeert te bereiken.

Alfa en omega van het chirowerk is de **gedachte van 'Christus Koning'**. Elke chirojongen, elk chiromeisje, wordt aangesproken op zijn of haar geluksdrang, geldingsdrang en drang om met anderen samen te zijn, om mee te werken in dienst van een ideaal: het Christen-zijn opnieuw opbouwen tot een geloof, een alles doordringende overtuiging en een liefde, kortom: een volledige beleving, een radicale inzet van zichzelf.

1954-1964

Ook in deze periode is er een sterke kwantitatieve groei. In 1964 zijn er 587 jongensgroepen en 546 meisjesgroepen. Wanneer in 1965 ook de West-Vlaamse Kroonwacht aansluit met 12.000 leden, wordt Chiro op slag de **grootste jeugdbeweging in Vlaanderen**.

Op pedagogisch vlak gaat heel veel aandacht naar de **leeftijdgerichte werking in afdelingen**. De werking in vendels staat er centraal. Elke afdeling heeft een eigen kleur, een eigen kreet, een eigen beloftewerking. Er is een hele waaier aan activiteiten: binnen- en buitenspel, dans, bontering, poppenkast, sport,... Het accent ligt zeker bij de com-

petitiespelen. Het gemeenschapsgerichte uit zich in muziekkapellen, marcheren, samenzang,...

De vorming van de leiding wordt meer en meer door verbonden en gewesten opgenomen. Zij worden verantwoordelijk voor de basisvorming. Het is de start van een indringend proces waarbij kaderploegen telkens weer op zoek gaan naar het beste... Samen nadenken over doelen en methoden maakt ook het regionaal kader stevig.

Deze periode is ook gekenmerkt door **openheid naar buiten**. Binnen de Vlaamse context worden contacten met andere jeugdbewegingen gelegd. De oprichting van de Katholieke Jeugdraad in 1962 is daarvan een exponent. Daarnaast was er ook een sterke openheid naar de 'grote wereld'. Parallel met de vele missiewerken die vanuit Vlaanderen opereren in alle uithoeken van de wereld, ontstaat een levendig netwerk van contacten. Vele Vlaamse missionarissen stichten groepen in Afrika, Azië, Latijns-Amerika,... Ook de leden en de leiding van de plaatselijke groepen in Vlaanderen worden daarbij sterk betrokken: er is briefwisseling, er verschijnen reisverhalen, er zijn geldinzamelingsacties,...

Afsluiter van deze periode is onmiskenbaar **Top '64**. Met een massamanifestatie in het Bosuilstadion geeft Chiro uitdrukking aan haar samenhorigheidsgevoel. Het is een feest dat meteen de sterkte van de beweging aantoot. Post factum valt het sterk te interpreteren als de afsluiter van een tijdperk. Chiro zal nieuwe wegen opgaan.

1964-1970

Na 1964 verandert de situatie in de wereld snel en grondig. De roep om meer democratie, de postkoloniale ontwikkelingen, de resultaten van Vaticanum II... Alles wijst erop dat de weerslag hiervan ook in de Chiro voelbaar was.

Er wordt nagedacht over een **verbrede werking**: de werking van Parochiale Jeugdzorg (PJZ) –die al bestond – krijgt vleugels. Ze richt zich op de advents- en vastenperiodes, en vertaalt de boodschappen naar kinderen en tieners. Er komen bezinningsteksten voor jongeren, geschreven door Ward Bruyninckx.

De idee van een **jeugdtehuis** wint veld. Leidingsploegen, kaderploegen en oud-leidingswerken worden opgeroepen zich voor de jongerengemeenschappen in te zetten. Ook aspiranten wordt gevraagd hun verantwoordelijkheden op te nemen voor de jeugdclub. Meteen richt Chiro zich door deze initiatieven naar jonge mensen die ze anders waarschijnlijk nooit bereikt zou hebben.

Binnen de chirowerking is het begrip **democratie** nooit ver weg. In het afdelingsleven staat de vendelwerking onder druk. Ook de stijlvoorschriften zoals ze jarenlang in de Keure stonden

voorgeschreven, worden vervangen door meer eigentijdse, lossere vormen, waarbij het gemeenschapsleven en het actieve karakter echter nooit verloochend worden.

1970-1978

De vernieuwingstendensen laten de Chiro niet los. De jaren '70 staan in het teken van de concrete uitwerking van een visie op maatschappij, religie, seksualiteit,... Dat leidt tot de publicatie van een '**Aktieboek**' in 1978.

Verschillende jaarthema's en acties roepen de leden en de leiding op tot **actieve betrokkenheid** bij hun buurt, hun gemeente. De idee dringt door dat jongeren een stem hebben en dat ook hun perspectief op de samenleving meetelt. Ook de betrokkenheid op de bredere maatschappelijke realiteit wordt niet geschuwd. De klassieke missieacties worden omgevormd tot een actieve medewerking aan de initiatieven van organisaties als 11.11.11. en Broederlijk Delen. De oprichting van een '**politieke leiding**' (1976) wil de maatschappelijke bekommernis structureel in de Chiro verankeren.

Tegelijk komt er meer en meer **toenadering tussen jongens- en meisjeschiro**. Zowel op het niveau van de plaatselijke groepen als binnen het kader wint de idee van '**coëducatie**' veld. Op het terrein zie je al eens 'gemengde activiteiten'. Nog later komt het zelfs tot gemengde bivakken of zelfs fusies van groepen. Ook binnen de nationale structuur komt er een vlotte samenwerking. Chirojeugd vzw laat zich in 1975 juridisch erkennen als één vereniging. Er wordt voor gezorgd dat een man en een vrouw samen de eindverantwoordelijkheid dragen. Sindsdien is er altijd sprake van een voorzitter én een voorzitster, en worden gemengde groepen opgeroepen om binnen de afdelingsleiding én de groepsleiding te streven naar samen gedragen verantwoordelijkheden.

Een zorg is ook de **interne democratische structuur** van de beweging. De beheersbeslissingen (personeel, financiën, patrimonium) moeten dicht aansluiten bij de pedagogische werking. Ook op pedagogisch vlak dringen democratische beginselen verder door. Van basis tot top is 'zelfactiviteit' het toverwoord. Er komt meer en meer ruimte voor de individuele eigenheid van elk kind. Binnen het afdelingsleven krijgen leden ruime kansen om te participeren.

1978-1990

In deze periode wordt gezocht naar antwoorden op een tendens die al wat langer bleek: er is geen model, dé voorbeeldchirogroep bestaat niet. Integendeel, er is heel wat ver-

scheidenheid. Tegelijk blijkt dat de situatie van de groepen in de stad precair is. Tal van groepen sneuvelen onder druk van een sterk veranderde stedelijk context.

Het accent verschuift sterk naar een **'situatiegerichte chirowerking'**. Leidingsploegen worden aangemoedigd de eigen situatie onder de loep te nemen en daaruit besluiten te trekken over ledenwerving, spelaanbod,... Initiatieven als Krinkel '82, Speldeprik (1982) en Spelfestijn (1984) zijn daartoe extra prikkels.

De keerzijde van zoveel diversiteit is de **identiteitsvraag**: wat is nu nog Chiro? De fundamenteën van de pedagogie krijgen een hertaling. De methoden worden vernieuwd. De gemeenschapsgerichte methode beperkt zich niet langer tot iets interns. De maatschappelijke betrokkenheid hoort er expliciet bij. In de zelfactieve methode beklemtoont men sterk het participatieve karakter. Met de ervaringsgerichte methode wil Chiro inspelen op de verschillen tussen kinderen. De intuïtieve methode beklemtoont nogmaals de vormende waarde van symbolen, stijl, zang, dans, een voorbeeldfiguur als niet-verstandelijke overdracht van waarden en inhouden. In de afdelingswerking komt er ook een leeftijdgerichte 'groeilijn'.

De identiteitsvraag reikt dieper dan de methodiek. Ze gaat ook over de **inspiratie** die het chirowerk schraagt. Als vanouds wordt verwezen naar Jezus' voorbeeld, waarover we veel leren uit het Evangelie. Tegen 1990 wordt die inspiratie ook samengebond verwoord in de 3 chirowaarden: gaarne zien, rechtvaardigheid en innerlijkheid. Opvallend is dat de kern van het Evangelie niet los wordt gelaten, integendeel: er wordt nogmaals beklemtoond dat Chiro een open beweging is waarin alle kinderen en jongeren thuishoren, nog het meest de zwakste kinderen en jongeren.

1990-2002

De opdracht er voor alle kinderen en jongeren te zijn, moet concreet gestalte krijgen. In de jaren '90 gaat zo heel wat aandacht naar de **situatie van de stadsgroepen**. Via inzet van beroepskrachten, studiewerk en concrete actie slaagt Chiro er – niet zonder moeite – in om anno 2002 nog iets te betekenen in de stad. Permanent staat de werking daar onder druk van een afbrokkelend netwerk, korte engagementen, een specifiek doelpubliek, en een ongunstige politieke situatie.

De belangstelling voor de **internationale dimensie** stijgt opnieuw. De tendens naar Europese integratie, de openingen in het voormalige Oostblok en de globaliseringstendens zijn daar niet vreemd aan.

Intern organiseert de Chiro haar structuur nog beter. Het beleid van Chiro, De Banier en de Huizen van de Chiro wordt nog beter gestroomlijnd en op elkaar afgestemd. Er gaat meer peda-

gogische ondersteuning naar de regio door een duidelijke keuze voor regionale secretariaten en dito beroepskrachten.

Ook **extern** laat de Chiro van zich horen. Duidelijke maatschappelijke stellingnamen worden niet geschuwd. Het meest in het oog springend is daarbij het pleidooi voor een verdraagzame en multiculturele samenleving. Chiro slaagt er meer dan eens in de vele strekkingen in dit dossier samen te brengen voor een manifestatie. De wil om een stem te laten horen tegen toenemende onverdraagzaamheid en verrechtsing was hierbij groter dan de onderlinge verschilpunten rond dit thema.

Op het vlak van **jeugdbeleid** tekenen zich vernieuwingen af. De verantwoordelijkheid die steden en gemeenten krijgen voor het lokale jeugdbeleid zet de plaatselijke groep voor nieuwe uitdagingen. Participatie is nodig.

Die tendens naar **participatie van kinderen en jongeren** wordt nog eens beklemtoond in de chiromethoden. De actieve methode wordt doelbewust 'participatieve methode'. De mogelijkheden daarvan zijn nog niet uitgeput. Toch vertaalde een en ander zich al in Krinkel 2000 of in het 'Groot Onderhoud'.

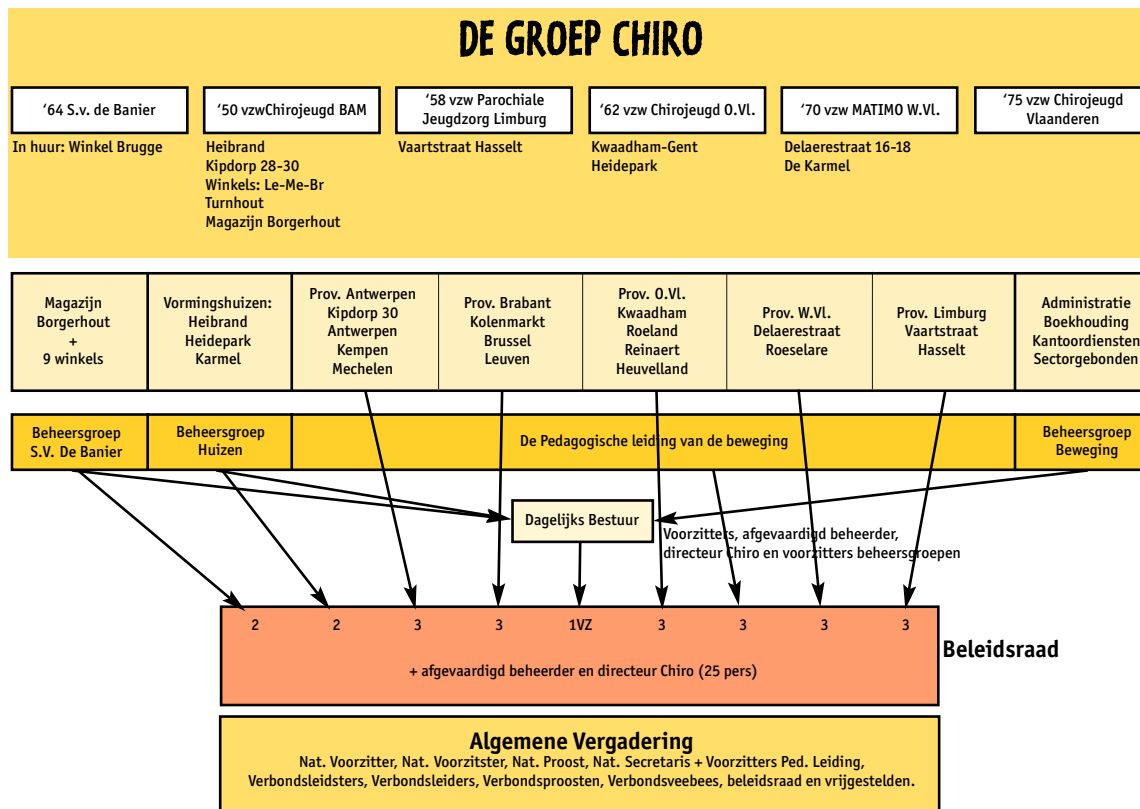
1.2 Structuur

Om het globale kader duidelijk te schetsen, geven we eerst een organigram van de hele Groep Chiro weer. Die bestaat uit drie grote delen: de chirobeweging, de Jeugdvormingscentra van de Chiro (de 'chirohuizen'), en De Banier, een keten van 10 winkels waar chiro- en knutselmateriaal verkocht wordt.

Vanuit de chirobeweging organiseren we ook inhoudelijk verbredingswerk om vanuit de chirovisie onder andere scholen, jongeren, ... te bereiken.

Later vind je een schema dat inzoomt op de complexe organisatiestructuur, met een subtiel evenwicht tussen de verbonden en de nationale structuur.

het organigram van de Groep Chiro

1.2.1 De structuur van Chirojeugd Vlaanderen

DE GROEPEN

In het organigram zie je dat de basis van alles de 1013 plaatselijke groepen zijn. Dat betekent niet dat alle andere structuren boven de lokale groepen staan, wel dat de rest van de structuur aan de ene kant steunt op die groepen en aan de andere kant er vooral is om al die groepen te ondersteunen. De bespreking van de groepen, hun leiding, leden, de ruimtelijke spreiding in Vlaanderen, ... vind je onder 1.3 van dit hoofdstuk.

DE GEWESTEN

In totaal 73 gewesten ondersteunen die lokale groepen. In onderstaande kaart worden de gewestgrenzen weergegeven. De gewesten hebben drie belangrijke bestaansredenen:

- ▶ groepen vormen samen een gewest;
- ▶ het gewest is een doorgeefluik tussen groepen en nationaal;
- ▶ het gewest geeft de grote Chiro ook lokaal een gezicht.

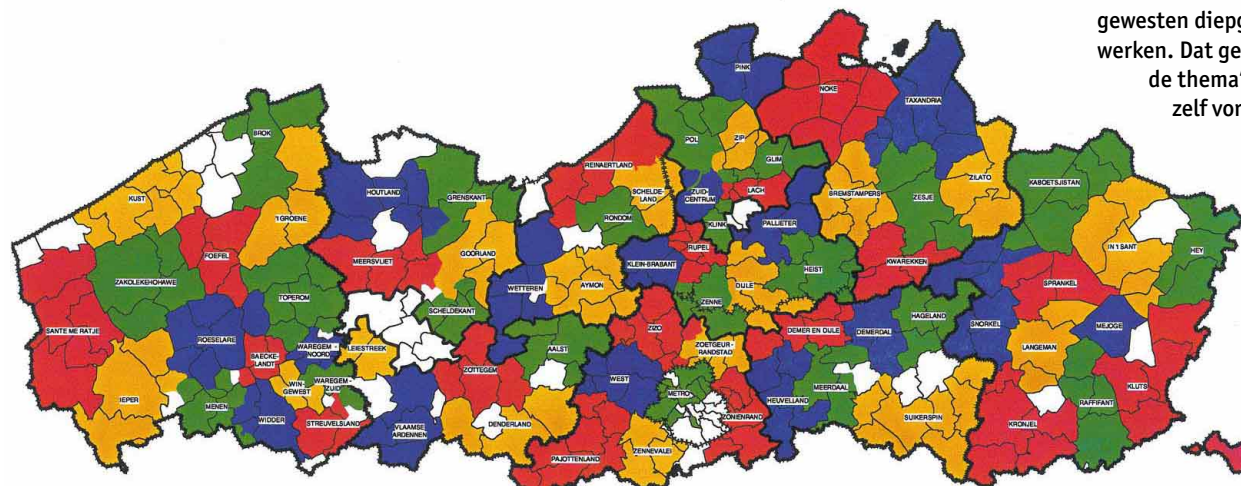
De opdrachten van de gewesten zijn verwoord in de TIL-werking. TIL staat voor Taken, Inhoud en Leven.

De vijf Taken van een gewest zijn als volgt geformuleerd in de Kadermap¹ over gewestwerking: "Een gewestploeg heeft vijf taken, waarvan de eerste een stuk voorafgaat aan de andere. Die eerste taak is je groepen kennen. Dat is het vertrekpunt voor de andere vier opdrachten: je groepsleiding samenbrengen, alle leiding samenbrengen, de Inleidingscursus (IK) organiseren en ledeninitiatieven opzetten." Het is aan elke gewestploeg om de taken te rangschikken, afhankelijk van de noden in het gewest.

Ook de Inhoud is een expliciete taak in de gewestwerking. Dat betekent dat de gewesten diepgang en een stevig fundament geven aan het aanbod dat ze uitwerken. Dat gebeurt door degelijk te plannen, regelmatig te evalueren, bepaalde thema's grondiger aan bod te laten komen op verschillende activiteiten, zelf vorming te volgen, ...

Het Leven is, ook in een kaderploeg, essentieel. Het enthousiasme dat een leidingploeg uitstraalt moet ook aanwezig zijn in kaderploegen. Kaderwerk binnen Chiro moet meer zijn dan het zuiver functioneel vervullen van een aantal opdrachten.

In totaal zijn er 1034 vrijwilligers actief in de 73 verschillende gewesten.

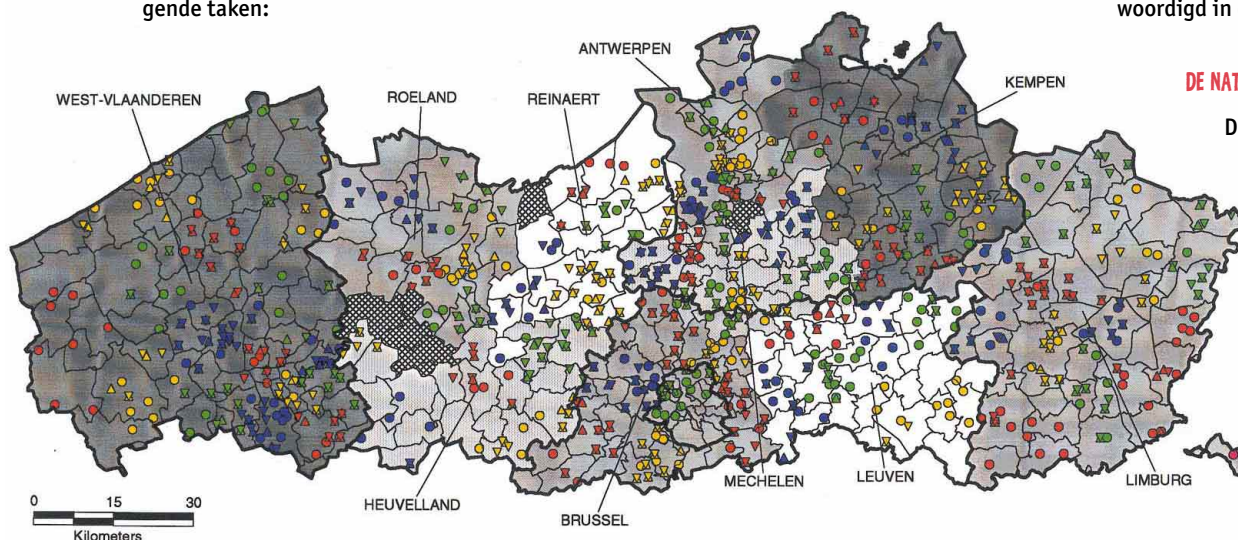

¹ KADERMAP OVER DE TIL-WERKING: ZIE BIJLAGE

DE VERBONDEN

De gewesten worden op hun beurt ondersteund door 10 verbonden, die samen heel Vlaanderen bedekken. Elk verbond wordt deeltijds ondersteund door een regionale vrijgestelde.

De opdracht van de verbonden bestaat in grote lijnen uit de volgende taken:

- ▶ de gewesten ondersteunen;
- ▶ vorming organiseren, zowel voor leiding als voor gewestverantwoordelijken;
- ▶ mee standpunten bepalen voor de beweging.

Gewesten ondersteunen gebeurt op vele manieren, die verderop in deze beleidsnota verwoord staan.

De vorming die de verbonden organiseren, komt aan bod in 'Opdracht 3: kadervorming'. Het mee bepalen van standpunten wordt hier verder toegelicht.

DE 5 REGIO'S

Een, twee of drie verbonden vormen samen een regio. Zo komen we tot vijf regio's die samenvallen met de vijf Vlaamse provincies (samen met Brussel voor de provincie Vlaams-Brabant). Elke regio beheert een regionaal secretariaat, maar is ook vertegenwoordigd in de Beleidsraad, de raad van bestuur van Chiro.

DE NATIONALE RAAD

De 10 verbondsploegen vaardigen hun verbondsleider en -leidster af naar de maandelijkse Nationale Raad, één van de spilvergaderingen van Chirojeugd-Vlaanderen vzw, omdat ze beslissingsbevoegdheid heeft over alle thema's die groepen, gewesten en verbonden rechtstreeks aanbelangen.

DE PEDAGOGISCHE LEIDING

De Pedagogische Leiding is de denktank van de beweging. Haar essentiële rol in de coördinatie van het vele denkwerk en het aanmaken van inhoudelijk materiaal wordt verderop in dit deel duidelijk.

De opdracht van de Nationale Raad en van de Pedagogische Leiding wordt verduidelijkt in 'Opdracht 1: beweging maken'.

DE AGENDA

De Agenda van de Pedagogische Leiding en die van de Beweging (zie ook organigram van de nationale werking) coördineren het grote aantal vergaderingen dat georganiseerd wordt om de opdrachten die we onszelf toedichten, waar te maken.

DE VERBREDINGSWERKING: SPOOR ZES

Naast de aanzienlijk uitgebouwde structuur om beweging te maken met de Chiro, heeft een deel van Chirojeugd Vlaanderen grotendeels als opdracht om buiten de beweging werk te maken van de waarden en methoden (of missie en visie) van de Chiro. In de Chiro heeft deze aanpak de naam 'verbredingswerking' meegekregen. Het geheel van die werking wordt vormgegeven door de dienst Spoor ZeS, vroeger PJZ genoemd.

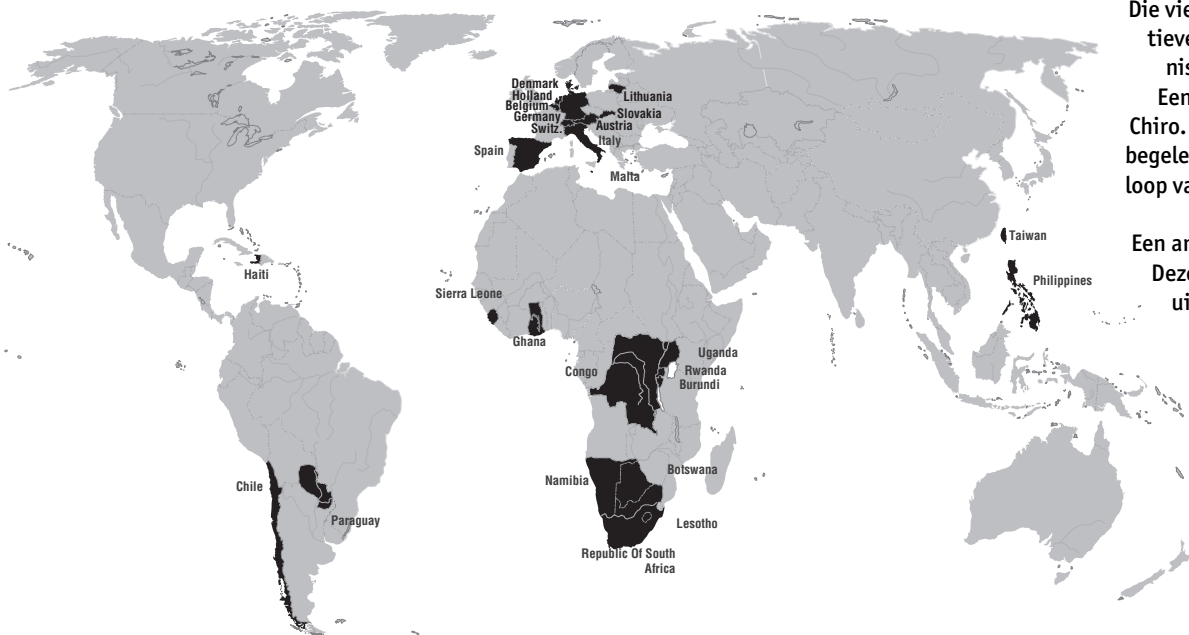
Na een denkoefening over de doelstelling van deze verbredingswerking legden we in de loop van 2002 de volgende werkgebieden vast, waarbij de klemtoon zeer nadruk-

kelijk ligt op het uitwerken van materiaal rond zingeving en solidariteit voor zeer verscheidene doelgroepen, vooral buiten de Chiro:

- ▶ een speels en informatief lessenspakket rond solidariteit voor basisscholen;
- ▶ een spelaanbod voor jongerengroepen;
- ▶ een bezinnend aanbod voor jongeren en jongvolwassenen;
- ▶ een nieuwe werkgroep die een aanbod uitwerkt (dat ook voor chirogroepen bruikbaar is) rond vieren en duiden van zingeving en solidariteit;
- ▶ een werkgroep Methodieken, die speelse activiteiten en methodieken uitwerkt om zingeving en solidariteit bij onze groepen aan te kaarten;
- ▶ de dienst Zin-d'er-in(g), die voor secundaire en hogescholen bezinningsdagen verzorgt in de jeugdvormingscentra van de Chiro.

CHIRO, GEEN EILAND ...

Chiro kijkt graag verder dan de chiro-neus lang is. Net zoals voor onze plaatselijke groepen, vinden we het ook voor de nationale beweging belangrijk onze voelspriet in het netwerk rondom ons uit te strekken. Ons speelveld daarvoor is het middenveld. In 'Opdracht 5: stem vertolken van kinderen en jongeren' in het hoofdstuk 'Doelstellingen' vind je een overzicht van de vertegenwoordigingen die we in naam van (onze) kinderen en jongeren opnemen.

Belangrijke gespreks- en discussiepartners zijn te vinden in de bovenbouw van het Vlaamse Jeugdwerk (Jeugdraad en Steunpunt en een heleboel andere partners). Met een aantal andere organisaties en bewegingen die rond zingeving en solidariteit bezig zijn, onderhouden we nauwe banden.

Internationaal zijn we lid van de koepel Fimcap. Deze 'Fédération Internationale des Mouvements de Jeunesse Catholique d'Action Paroissiale' werd door Chiro gesticht, en we zijn nog altijd een van de belangrijke bewegingen in deze koepel van 34 partners uit 24 landen en 4 continenten (Europa, Afrika, Azië en Latijns-Amerika).

1.2.2 Ondersteunende diensten: de Huizen en De Banier

Er zijn nog twee instellingen die vooral ten dienste staan van Chirojeugd-Vlaanderen vzw.

Ten eerste heeft de Chiro 4 vormingshuizen, **Jeugdvormingscentra van de Chiro:**

- ▶ Heibrand in Westmalle;
- ▶ Heidepark in Waasmunster;
- ▶ De Karmel in Brugge;
- ▶ De Kalei in Dilsen-Stokkem.

Die vier vormingshuizen baten we in de eerste plaats uit om vormingsinitiatieven van gewesten, verbonden en nationale kaderploegen te kunnen organiseren in een kwalitatief hoogstaande en degelijke accommodatie.

Een andere doelstelling is financiële middelen genereren voor de Groep Chiro. Dat gebeurt bvb. door de schoolbezinningen die de dienst Zin-d'er-in(g) begeleidt, in deze huizen te laten doorgaan. Zo worden de huizen ook in de loop van de week zinvol gebruikt.

Een andere instelling die ten dienste staat van onze groepen is **De Banier**.

Deze keten met tien winkels is een essentieel kanaal om de chirokleren, chiro-uitgaven, spelmaterialen, ... te verspreiden tot bij onze groepen. Quasi nergens in Vlaanderen moet een plaatselijke groep meer dan 30 km rijden om het genoemde materiaal en kwalitatief knutselmateriaal te kopen tegen een redelijke prijs.

Een tweede doelstelling van De Banier is inkomsten genereren voor de Groep Chiro door degelijk knutselmateriaal te verkopen aan particulieren, scholen, ...

1.3 Ledenbestand

Sinds 1994 werken we met een elektronische database (de Kipadmin, op maat van Chiro gemaakt). We hebben dus nauwkeurige gegevens vanaf 1994. De recentste cijfers zijn van 2001, aangezien de gegevens van 2002 nog niet volledig verwerkt zijn. Hier en daar hebben we geschiedenisboeken nageplozen om een langere periode in kaart te kunnen brengen.

1.3.1 Leden

TOTALEN

Het aantal leden blijft sinds 1994 vrij constant, tussen 78 000 en 79 000. Het aantal jongensleden en meisjesleden blijft ook vrij constant, voor jongens tussen 34 500 en 35 000 leden, en voor meisjes tussen 43 500 en 44 000. Bij de leden is er dus duidelijk een overwicht aan meisjes.

OPGESPLITST NAAR AFDELING

Het aantal speelclubbers stijgt van 26 949 in 1994 naar 29 552 in 2001 (met als maximum 30 053 in 2000). De stijging is groter bij de jongens dan bij de meisjes.

Het aantal rakwi's schommelt rond de 20 000.

Het aantal tito's evolueert van 14 525 in 1994 naar 12 826 in 1997 en stijgt weer lichtjes naar 13 610 in 2001.

Het aantal keti's daalt van 11 123 in 1994 naar 9 386 in 1999, en stijgt daarna weer lichtjes tot 9 748 in 2001.

Het aantal aspi's ten slotte stijgt eerst van 6 360 in 1994 naar 6 672 in 1997, en daalt daarna naar 5 505 in 2001.

We zien dus een stijging bij de jongste afdeling en een daling bij de drie oudste afdelingen.

Het verschil tussen jongens en meisjes blijft vrij constant doorheen de jaren. De grootste schommeling zit bij de speelclubbers.

Alleen bij aspi's zijn er meer jongens dan meisjes. Het verschil tussen aantal jongens en meisjes wordt een beetje groter bij rakwi's en tito's, maar verkleint weer bij keti's en aspi's.

IN VERHOUDING MET HET AANTAL KINDEREN EN JONGEREN IN VLAANDEREN

Twee factoren maken het moeilijk om een uitspraak te doen over het aandeel chiroleden en chiroleiding in het totaal aantal kinderen en jongeren in Vlaanderen:

1. Het gaat hier om het aantal kinderen en jongeren in het Vlaams gewest, dus zonder Brussel, terwijl Brussel in de cijfers van Chiro wel meegeteld is.
2. In het chirokader, en zeker in verbonden en de nationale ploeg, zijn er ook +24-jarigen.

Wat we wel kunnen, is de evolutie doorheen de tijd bekijken.

Ongeveer 6,6% van alle 5- tot 24-jarigen in Vlaanderen zit in de Chiro. Dat aantal blijft vrij constant doorheen de jaren (met een heel kleine stijging van 6,5% naar 6,7%).

We vergeleken het aantal speelclubbers met het aantal kinderen tussen 5 en 9 jaar. We zien daar een stijgend bereik, van 8 naar 8,5%. De stijging is vooral te merken bij de jongens. Bij de meisjes was er eerst een stijging, maar de laatste twee jaar een daling.

We vergeleken ook het aantal rakwi's en tito's met het aantal 10-14-jarigen. Dat blijft de afgelopen jaren redelijk constant rond 9,7%, met ongeveer 8% van de jongens en ongeveer 11% van de meisjes.

Het aantal keti's, aspi's, leiding en kaderleiding in vergelijking met het aantal jongeren tussen 15 en 24 jaar schommelt rond 4,2% (van 4,4% in 1995 naar 4,0% in 2001).

HET VERDERE VERLEDEN

Het aantal leden en leiding van Chirojeugd Vlaanderen in de voorbije decennia moet vergeleken worden met het geboortecijfer in Vlaanderen (al verklaart dat lang niet alles, zie hoofdstuk 'Geschiedenis'). Stijgingen of dalingen in het geboortecijfer beïnvloeden ongeveer tien jaar later het ledenaantal van Chiro. Het aantal leden en leiding van Chirojeugd Vlaanderen stijgt gestaag, met een 'boom' in de jaren zestig en zeventig, en een terugval in de tweede helft van de jaren zeventig en in de jaren tachtig. De enorm sterke groei van het aantal chiromeisjes in de jaren zestig is een gevolg van de aansluiting van de West-Vlaamse Kroonwacht.

1.3.2 Leiding

De cijfers van de eerste vier jaar over onze leiding zijn vrij onzeker. Volwassen begeleiding en proosten werden toen niet apart geteld, en zitten voor de periode 1994 tot 1997 bij de cijfers voor de plaatselijke leiding. Vandaar de sterke daling in 1998.

De laatste vier jaar daalde het aantal leiding lichtjes, het sterkst bij de meisjes. Voor 1998 stonden er (waarschijnlijk) meer jongens dan meisjes in leiding. Dit was dus in tegenstelling tot de situatie bij de leden.

Van het aantal volwassen begeleid(st)ers en het aantal proosten hebben we maar gegevens sinds 1998. Bij beide is er een dalende trend, die het sterkst is bij de proosten. Het aantal freelance-medewerkers daalt aanvankelijk fel, van 1 087 in 1994 naar 717 in 1998, maar stijgt de laatste jaren weer tot 902 in 2001 (al zijn we van een aantal cijfers niet zeker). We zien dus dat alvast twee 'dichte' netwerkpartners van onze groepen in aantal verminderen.

1.3.3 Groepen

TOTALEN

Het aantal chirogroepen gaat achteruit (van 1 111 in 1994 naar 1 013 in 2001). Per jaar zijn er gemiddeld 14 groepen minder. Per jaar stoppen er gemiddeld 9,3 groepen en worden er ongeveer 8,4 groepen opgericht. Gemiddeld fusioneren er per jaar ongeveer 16 groepen (worden meestal gemengd, en worden dus 8 groepen), maar we zien een sterke stijging van het aantal fusies de laatste vier jaar.

In 1994 zag de verdeling er nog als volgt uit: jongensgroepen vormden 33,7% van alle groepen, meisjesgroepen 40,2%, en gemengde groepen 26,1 %. In 2001 zijn 35,7% van onze groepen gemengd, en zijn er nog 29,1% jongensgroepen en 35,1% meisjesgroepen. Er zijn 6% meer meisjesgroepen dan jongensgroepen. Dat verschil blijft redelijk constant doorheen de jaren. De gemengde groepen vormen sinds 2001 de grootste categorie.

LEIDING PER GROEP

Het aantal leiding per groep stijgt van 14,1 in 1994 naar 15,5 in 2001, maar ook hier zijn de cijfers onzeker, aangezien de eerste vier jaar proosten en volwassen begeleiding meegeteld zijn. Het aantal jongensleiding is in 2001 ongeveer hetzelfde als in 1994, het aantal meisjesleiding stijgt van 6,2 naar 6,7. Op zich is deze verdeling jongens-/meisjesleiding opmerkelijk, aangezien er meer meisjesgroepen zijn dan jongensgroepen.

LEDEN PER GROEP

Het aantal leden per groep stijgt de laatste jaren – logisch, als je weet dat het aantal leden constant blijft, maar dat het aantal groepen wel daalt. Het aantal jongensleden steeg van 31 naar 35 per groep, het aantal meisjes bij de leden stijgt van 40 naar 43 per groep.

Deze stijging wordt vooral 'gemaakt' door het aantal speelclubbers en rakwi's per groep. Het aantal keti's en aspi's per groep daalt (groepen zonder aspi's meegeteld!). Als we de groepen zonder aspi's niet meetellen, daalt het aantal aspi's per groep ook lichtjes.

Samenvattend kan je stellen dat we evolueren naar minder maar grotere groepen, met in verhouding meer jonge leden en minder oudere leden.

PINKELS EN ASPI'S IN GROEPEN

Niet alle groepen hebben pinkels (jongste afdeling die vanaf het werkjaar 2003-2004 ook officieel erkend zal worden, al kunnen groepen zelf kiezen of en hoe ze dat organiseren) en niet alle groepen hebben aspi's. We onderzochten het verband tussen die twee en stellen vast dat groepen met pinkels vaker ook aspi's hebben. Ongeveer de helft van onze groepen heeft pinkels, iets meer dan 40% heeft pinkels en aspi's. Het zijn dus de grote, sterke groepen die zes afdelingen kunnen verzorgen. Bij de erkenning van pinkels als zesde afdeling zullen we dan ook blijven benadrukken dat twee afdelingen onder 12 jaar even goed is én dat het hebben van aspi's belangrijker is dan het hebben van drie afdelingen onder 12 jaar.

Het percentage van onze groepen met pinkels is lichtjes gestegen tegenover 1994, het aantal groepen met aspi's is eerst wat gestegen en zit nu weer op hetzelfde niveau als in 1994.

HET VERDERE VERLEDEN

Het aantal chirogroepen sinds 1945 volgt de trend van het aantal leden en leiding. De daling van het aantal meisjesgroepen in de periode 1975-1985 is wel sterker.

1.3.4 Kaderleiding

Van de kaderleiding hebben we alleen cijfers van de laatste vier jaar. Het is dus moeilijk daarin trends te herkennen.

Het aantal kaderleiding schommelt de laatste vier jaar rond de 1 400, waarbij het aantal gewestmedewerkers stijgt, het aantal verbondsmedewerkers daalt en het aantal nationale medewerkers ongeveer stabiel blijft.

Het verschil tussen jongens en meisjes wordt groter naargelang het 'niveau'. Waar we de laatste tijd evolueren naar een 50/50-verhouding bij de leiding zien we de verschillen groter worden bij gewesten (55% jongens en 45% meisjes in 2001), worden ze nog wat groter in verbonden (57% jongens en 43% meisjes) en krijgen we op het nationale niveau een verdeling van 58% jongens en 42% meisjes.

Het verschil binnen de gewesten wordt de laatste jaren wel groter, in de verbonden wordt het iets kleiner, en op het nationale niveau blijft het verschil ongeveer even groot de laatste vier jaar.

Een 300-tal gewestmedewerkers zijn ook nog actief in de plaatselijke groep. In verbonden geldt dat voor gemiddeld iets meer dan 30 mensen, van de nationale medewerkers zijn er ongeveer 80 nog lokaal actief. Gewesten staan dicht bij de groepen, die stap is dus gemakkelijker gezet dan naar een andere kadertaak. Mensen kennen ook vaker andere mensen in de gewestploeg, omdat ze uit dezelfde buurt komen.

Een engagement in een nationale commissie is veel meer afgelijnd, en beperkter dan een engagement in een verbond, vandaar waarschijnlijk het grote verschil tussen die twee.

Het aantal kaderleid(st)ers dat op verschillende niveaus actief is, schommelt sterk. We hebben ook maar cijfers van de laatste vier jaar. Een trend is dus moeilijk te omschrijven.

We merken wel dat in alle combinaties het aantal daalt tegenover vier jaar geleden. Deze trend is het opvallendst bij de mensen die verbond en nationaal combineren en bij de mensen die gewest, verbond en nationaal combineren.

1.3.5 Groepen opvolgen aan de hand van de GTP-index

De Nationale Stadsgroepencommissie werkte vorig jaar een instrument uit voor kaderploegen om de 'stevigheid' van plaatselijke groepen te kunnen inschatten en op te volgen. Ze lieten zich inspireren door een studie van VVKSM die de GTP-index hanteerden: het Gezond Toekomst-Perspectief. Dit is een puur kwantitatieve index die op basis van het aantal leden in de verschillende afdelingen en het aantal leiding een cijferbeoordeling geeft over het toekomstperspectief van een groep.

De GTP-index houdt dus geen rekening met wie er in de groep zit, welke kwaliteiten ze hebben, hoe sterk hun plaatselijk netwerk is, of ze cursussen volgden, enzovoort. Hij levert wel een herkenbaar resultaat op, zo bleek op de verschillende voorstellingen van de resultaten bij verbonden en gewesten.

Bedoeling van deze GTP-index is gewesten en verbonden een instrument aan te reiken om de eigen groepen te kunnen inschatten en opvolgen. Dit is een eerste stap.

De NSK reikt daarnaast in een Kadermap materiaal en 'prikkel' aan voor onze kaderploegen om met de gegevens aan de slag te gaan en op een gepaste manier ondersteuning en vorming te bieden aan plaatselijke groepen.

De GTP-index reikt momenteel van 1994 tot 2001, maar zal jaarlijks aangevuld én opnieuw verspreid worden naar alle kaderploegen.

Ledenbestand 1994-2001

opmerking: *de rode, cursieve cijfers* zijn onzeker

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
LEDEN								
totaal aantal leden aangesloten	78885	78729	78231	78693	78393	78091	78382	78637
aantal jongensleden	34848	34782	34773	35017	34634	34457	34674	35309
aantal meisjesleden	44037	43947	43458	43678	43759	43634	43708	43328
aantal speelclubjongens	11477	11125	12267	12868	12734	12917	13152	13196
aantal speelclubmeisjes	15472	14841	15701	16621	17202	17086	16901	16356
aantal speelclub	26949	25966	27968	29489	29936	30003	30053	29552
aantal rakwi-jongens	8419	8920	8411	8472	8535	8498	8503	8718
aantal rakwimeisjes	11509	12031	11069	11020	11083	11316	11523	11504
aantal rakwi's	19928	20951	19480	19492	19618	19814	20026	20222
aantal titojongens	6506	6085	5537	5613	5729	5662	5787	6055
aantal titomeisjes	8019	7781	7620	7213	7139	7295	7422	7555
aantal tito's	14525	13866	13157	12826	12868	12957	13209	13610
aantal keti-jongens	5065	5161	5116	4616	4295	4279	4372	4456
aantal ketimeisjes	6058	6161	5877	5598	5407	5107	5117	5292
aantal keti's	11123	11322	10993	10214	9702	9386	9489	9748
aantal aspi-jongens	3381	3491	3442	3446	3341	3101	2860	2884
aantal aspimeisjes	2979	3133	3191	3226	2928	2830	2745	2621
aantal aspi's	6360	6624	6633	6672	6269	5931	5605	5505
percentage speelclubjongens t.o.v. het totaal aantal leden	14,5	14,1	15,7	16,4	16,2	16,5	16,8	16,8
percentage speelclubmeisjes t.o.v. het totaal aantal leden	19,6	18,9	20,1	21,1	21,9	21,9	21,6	20,8
percentage speelclub t.o.v. het totaal aantal leden	34,2	33,0	35,8	37,5	38,2	38,4	38,3	37,6
percentage rakwi-jongens t.o.v. het totaal aantal leden	10,7	11,3	10,8	10,8	10,9	10,9	10,8	11,1
percentage rakwimeisjes t.o.v. het totaal aantal leden	14,6	15,3	14,1	14,0	14,1	14,5	14,7	14,6
percentage rakwi's t.o.v. het totaal aantal leden	25,3	26,6	24,9	24,8	25,0	25,4	25,5	25,7
percentage titojongens t.o.v. het totaal aantal leden	8,2	7,7	7,1	7,1	7,3	7,3	7,4	7,7
percentage titomeisjes t.o.v. het totaal aantal leden	10,2	9,9	9,7	9,2	9,1	9,3	9,5	9,6
percentage tito's t.o.v. het totaal aantal leden	18,4	17,6	16,8	16,3	16,4	16,6	16,9	17,3
percentage keti-jongens t.o.v. het totaal aantal leden	6,4	6,6	6,5	5,9	5,5	5,5	5,6	5,7
percentage ketimeisjes t.o.v. het totaal aantal leden	7,7	7,8	7,5	7,1	6,9	6,5	6,5	6,7
percentage keti's t.o.v. het totaal aantal leden	14,1	14,4	14,1	13,0	12,4	12,0	12,1	12,4

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
percentage aspi-jongens t.o.v. het totaal aantal leden	4,3	4,4	4,4	4,4	4,3	4,0	3,6	3,7
percentage aspimeisjes t.o.v. het totaal aantal leden	3,8	4,0	4,1	4,1	3,7	3,6	3,5	3,3
percentage aspi's t.o.v. het totaal aantal leden	8,1	8,4	8,5	8,5	8,0	7,6	7,2	7,0
percentage jongens t.o.v. alle leden	44,2	44,2	44,4	44,5	44,2	44,1	44,2	44,9
percentage meisjes t.o.v. alle leden	55,8	55,8	55,6	55,5	55,8	55,9	55,8	55,1
percentage jongens bij speelclub	43	43	44	44	43	43	44	45
percentage meisjes bij speelclub	57	57	56	56	57	57	56	55
percentage jongens bij rakwi's	42	43	43	43	44	43	42	43
percentage meisjes bij rakwi's	58	57	57	57	56	57	58	57
percentage jongens bij tito's	45	44	42	44	45	44	44	44
percentage meisjes bij tito's	55	56	58	56	55	56	56	56
percentage jongens bij keti's	46	46	47	45	44	46	46	46
percentage meisjes bij keti's	54	54	53	55	56	54	54	54
percentage jongens bij aspi's	53	53	52	52	53	52	51	52
percentage meisjes bij aspi's	47	47	48	48	47	48	49	48
totaal aantal 5-24-jarigen in Vlaams Gewest	1446206	1434800	1424416	1417899	1412896	1410760	1408136	1407344
percentage van alle 5-24-jarigen in de Chiro	6,5	6,6	6,6	6,7	6,7	6,7	6,7	
percentage speelclubjongens t.o.v. aantal jongens in Vl. 5-9 jaar	6,7	6,4	7,0	7,2	7,1	7,1	7,3	7,5
percentage speelclubmeisjes t.o.v. aantal meisjes in Vl. 5-9 jaar	9,5	9,0	9,4	9,8	10,0	9,9	9,8	9,7
percentage speelclub t.o.v. aantal 5-9-jarigen in Vlaanderen	8,0	7,7	8,2	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
percentage rakwi- en titojongens t.o.v. aantal jongens in Vl. 10-14 j	8,1	8,3	7,8	8,0	8,2	8,2	8,2	8,3
percentage rakwi- en titomeisjes t.o.v. aantal meisjes in Vl. 10-14 j	11,2	11,5	11,1	10,9	11,0	11,3	11,4	11,3
percentage rakwi's en tito's t.o.v. aantal 10-14-jarigen in Vlaanderen	9,6	9,8	9,4	9,5	9,6	9,7	9,8	9,8
percentage keti-, aspi-, leidingsjongens t.o.v. aant. jongens in Vl 15-24j	4,2	4,3	4,3	4,2	4,0	3,9	3,8	3,9
percentage keti-, aspi-, leidingsmeisjes t.o.v. aant. meisjes in Vl 15-24j	4,3	4,5	4,5	4,5	4,4	4,2	4,2	4,2
percentage keti's, aspi's en leiding t.o.v. aantal 15-24-jarigen in Vl.	4,3	4,4	4,4	4,4	4,2	4,1	4,0	4,0
LEIDING								
totaal aantal plaatselijke leiding	14542	14602	14785	14830	13277	13002	12797	12720
aantal jongensleiding	7657	7614	7675	7631	6495	6410	6322	6331
aantal meisjesleiding	6885	6988	7110	7199	6782	6592	6475	6389
percentage jongensleiding	52,7	52,1	51,9	51,5	48,9	49,3	49,4	49,8
percentage meisjesleiding	47,3	47,9	48,1	48,5	51,1	50,7	50,6	50,2
aantal groepsleiding					1521	1518	1480	1509
aantal volwassen begeleid(st)ers					904	949	858	888
aantal proosten					397	342	297	254
aantal freelance medewerkers	1087	932	763	820	717	860	831	902

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
GROEPEN								
totaal aantal plaatselijke groepen	1111	1094	1094	1081	1061	1036	1019	1013
aantal gemengde groepen	290	299	307	315	322	339	348	362
aantal meisjesgroepen	447	433	429	415	403	382	365	356
aantal jongensgroepen	374	362	358	351	336	315	306	295
percentage gemengde groepen van het totaal aantal groepen	26,1	27,3	28,1	29,1	30,3	32,7	34,2	35,7
percentage meisjesgroepen van het totaal aantal groepen	40,2	39,6	39,2	38,4	38,0	36,9	35,8	35,1
percentage jongensgroepen van het totaal aantal groepen	33,7	33,1	32,7	32,5	31,7	30,4	30,0	29,1
aantal nieuw opgerichte groepen	9	8	11	3	6	7	14	9
aantal gestopte groepen	12	13	6	5	15	6	12	5
aantal gefusioneerde groepen (meestal gemengd gegaan)	6	6	6	9	25	28	23	21
gemiddeld aantal leiding per groep	13	13	13	13	12	12	12	12
gemiddeld aantal leden per groep	71	72	72	73	74	75	77	78
gemiddeld aantal jongensleden per groep	31	32	32	32	33	33	34	35
gemiddeld aantal meisjesleden per groep	40	40	40	40	41	42	43	43
gemiddeld aantal speelclubbers per groep	24,3	23,7	25,6	27,3	28,2	29	29,5	29,2
gemiddeld aantal rakwi's per groep	17,9	19,2	17,8	18	18,5	19,1	19,7	20
gemiddeld aantal tito's per groep	13,1	12,7	12	11,9	12,1	12,5	13	13,4
gemiddeld aantal keti's per groep	10	10,3	10	9,4	9,1	9,1	9,3	9,6
gemiddeld aantal aspi's per groep (groepen zonder aspi's meegeteld)	5,7	6,1	6,1	6,2	5,9	5,7	5,5	5,4
gemiddeld aantal aspi's per groep (groepen zonder aspi's niet meegeteld)	7,5	7,5	7,7	7,7	7,4	7,2	7,0	7,1
aantal groepen met pinkels	529	534	541	549	562	564	562	526
aantal groepen met aspi's	846	879	863	867	846	827	797	774
aantal groepen met pinkels én aspi's	433	443	462	468	471	478	466	422
aantal groepen met pinkels maar zonder aspi's	96	91	79	81	91	86	96	104
aantal groepen zonder pinkels maar met aspi's	413	436	401	399	375	349	331	352
aantal groepen zonder pinkels of aspi's	169	124	152	133	124	123	127	135
percentage van het totaal aantal groepen met pinkels	47,6	48,8	49,5	50,8	53,0	54,4	55,2	51,9
percentage van het totaal aantal groepen met aspi's	76,1	80,3	78,9	80,2	79,7	79,8	78,2	76,4
percentage van het totaal aantal groepen met pinkels én aspi's	39,0	40,5	42,2	43,3	44,4	46,1	45,7	41,7
percentage van het totaal aantal groepen met pinkels zonder aspi's	8,6	8,3	7,2	7,5	8,6	8,3	9,4	10,3
percentage van het totaal aantal groepen zonder pinkels met aspi's	37,2	39,9	36,7	36,9	35,3	33,7	32,5	34,7
percentage van het totaal aantal groepen zonder pinkels of aspi's	15,2	11,3	13,9	12,3	11,7	11,9	12,5	13,3

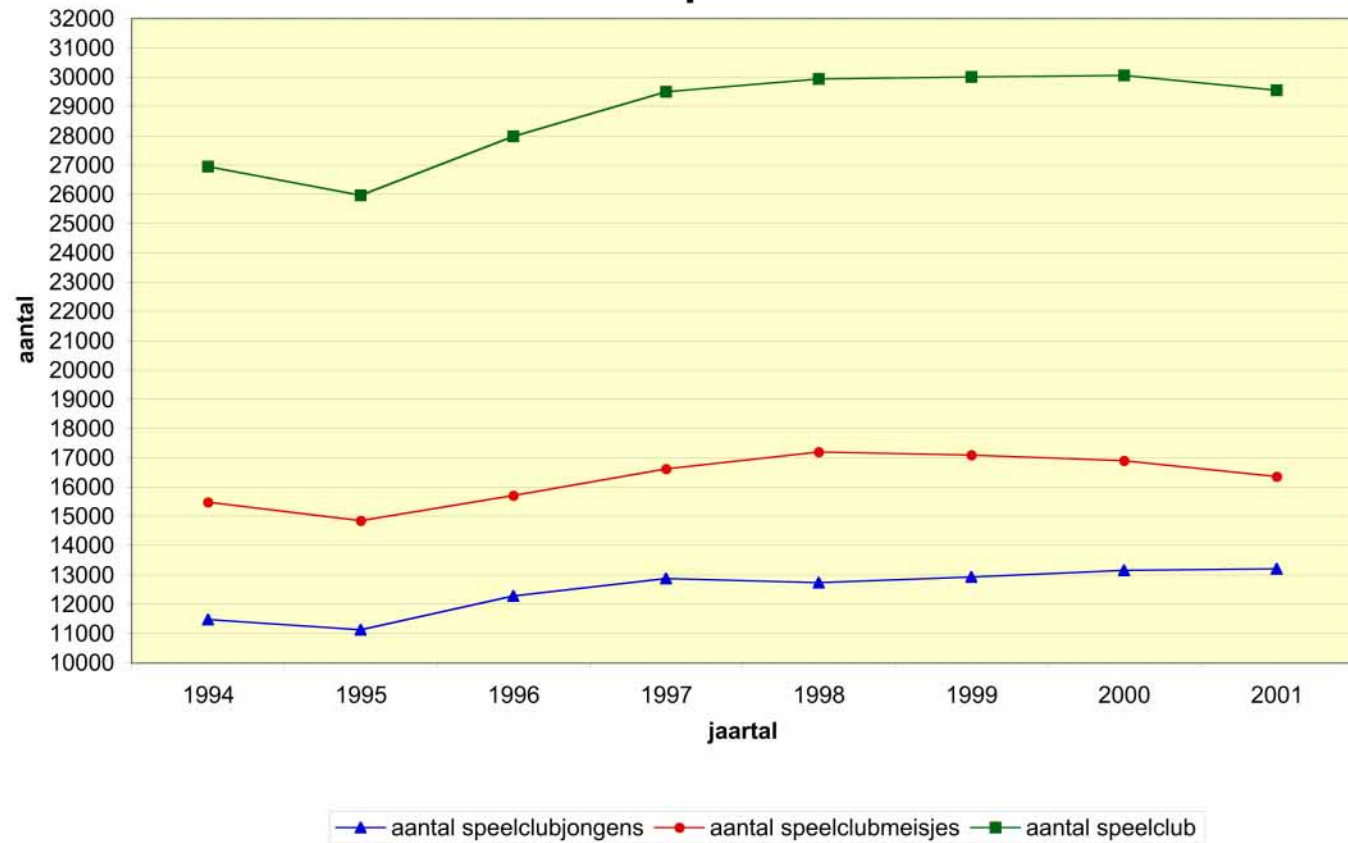
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
aantal groepen met veebee					624	620	581	580
aantal groepen met proost					393	339	292	247
aantal groepen met veebee én proost					266	231	198	179
aantal groepen met veebee maar zonder proost					358	389	383	401
aantal groepen zonder veebee maar met proost					127	108	94	68
aantal groepen zonder veebee of proost					310	308	345	365
percentage van het totaal aantal groepen met veebee					58,8	59,8	57,0	57,3
percentage van het totaal aantal groepen met proost					37,0	32,7	28,7	24,4
percentage van het totaal aantal groepen met veebee én proost					25,1	22,3	19,4	17,7
percentage van het totaal aantal groepen met veebee zonder proost					33,7	37,5	37,6	39,6
percentage van het totaal aantal groepen zonder veebee met proost					12,0	10,4	9,2	6,7
percentage van het totaal aantal groepen zonder veebee of proost					29,2	29,7	33,9	36,0
KADER								
totaal aantal kaderleiding					1392	1422	1351	1439
aantal kaderleiding jongens					773	789	756	814
aantal kaderleiding meisjes					619	633	595	625
aantal gewestmedewerkers					688	763	719	790
aantal gewestmedewerkers jongens					363	402	388	438
aantal gewestmedewerkers meisjes					325	361	331	352
aantal verbondsmedewerkers					209	158	163	164
aantal verbondsmedewerkers jongens					122	95	98	94
aantal verbondsmedewerkers meisjes					87	63	65	70
aantal nationale medewerkers					308	312	331	338
aantal nationale medewerkers jongens					175	178	194	198
aantal nationale medewerkers meisjes					128	131	135	140
percentage jongens in gewest					52,8	52,7	54,0	55,4
percentage meisjes in gewest					47,2	47,3	46,0	44,6
percentage jongens in verbond					58,4	60,1	60,1	57,3
percentage meisjes in verbond					41,6	39,9	39,9	42,7
percentage jongens in nationaal					56,8	57,1	58,6	58,6
percentage meisjes in nationaal					41,6	42	40,8	41,4
gemiddeld aantal gewestmedewerkers per gewest					9,4	10,5	9,8	10,8
gemiddeld aantal verbondsmedewerkers per verbond					20,9	15,8	16,3	16,4

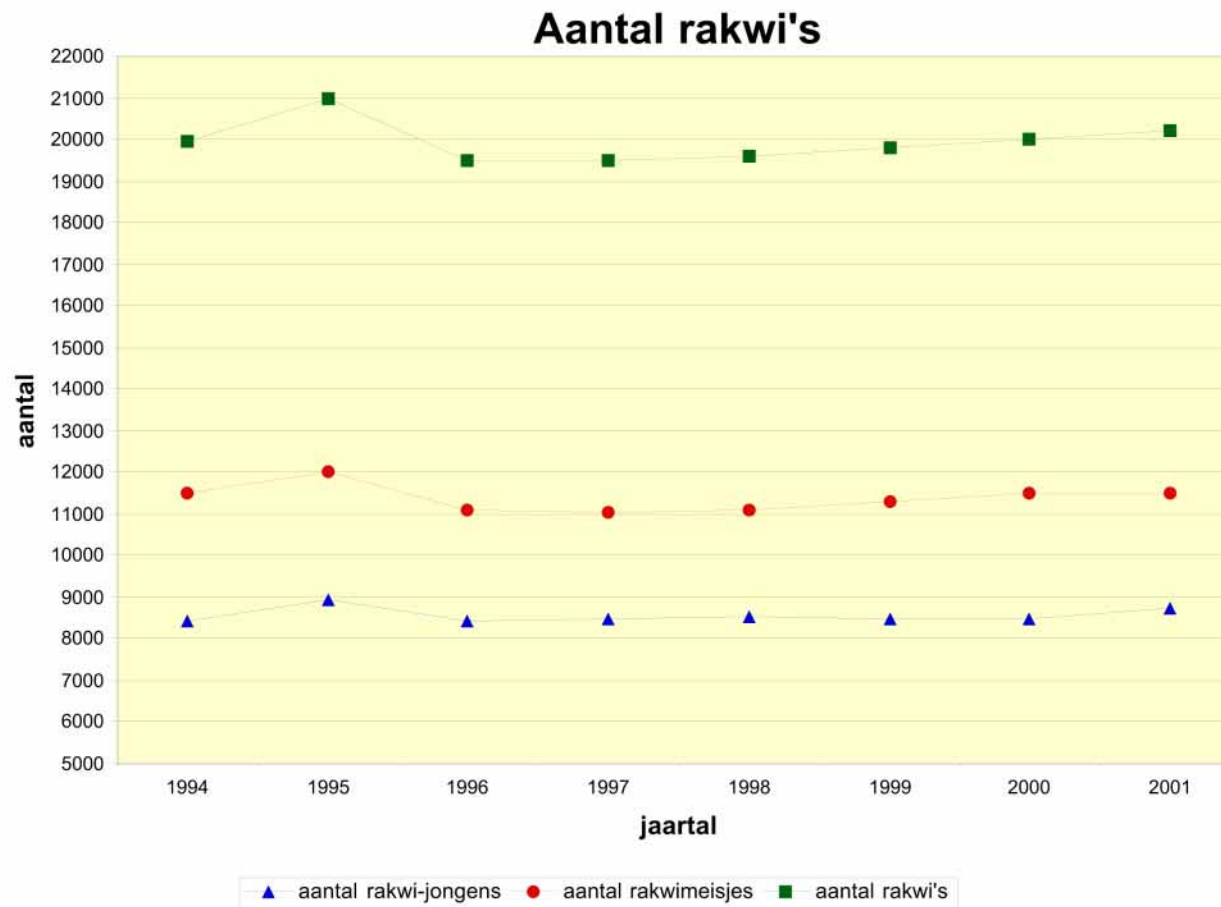

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
aantal gewestmedewerkers nog actief in plaatselijke groep					272	316	270	340
aantal verbondsmedewerkers nog actief in plaatselijke groep					30	28	30	38
aantal nationale medewerkers nog actief in plaatselijke groep					80	78	74	78
aantal kaderleiding dat in gewest en verbond actief is					36	26	23	30
aantal kaderleiding dat in gewest en nationaal actief is					41	42	32	47
aantal kaderleiding dat in verbond en nationaal actief is					36	32	34	31
aantal kaderleiding dat in gewest, verbond en nationaal actief is					10	6	4	6

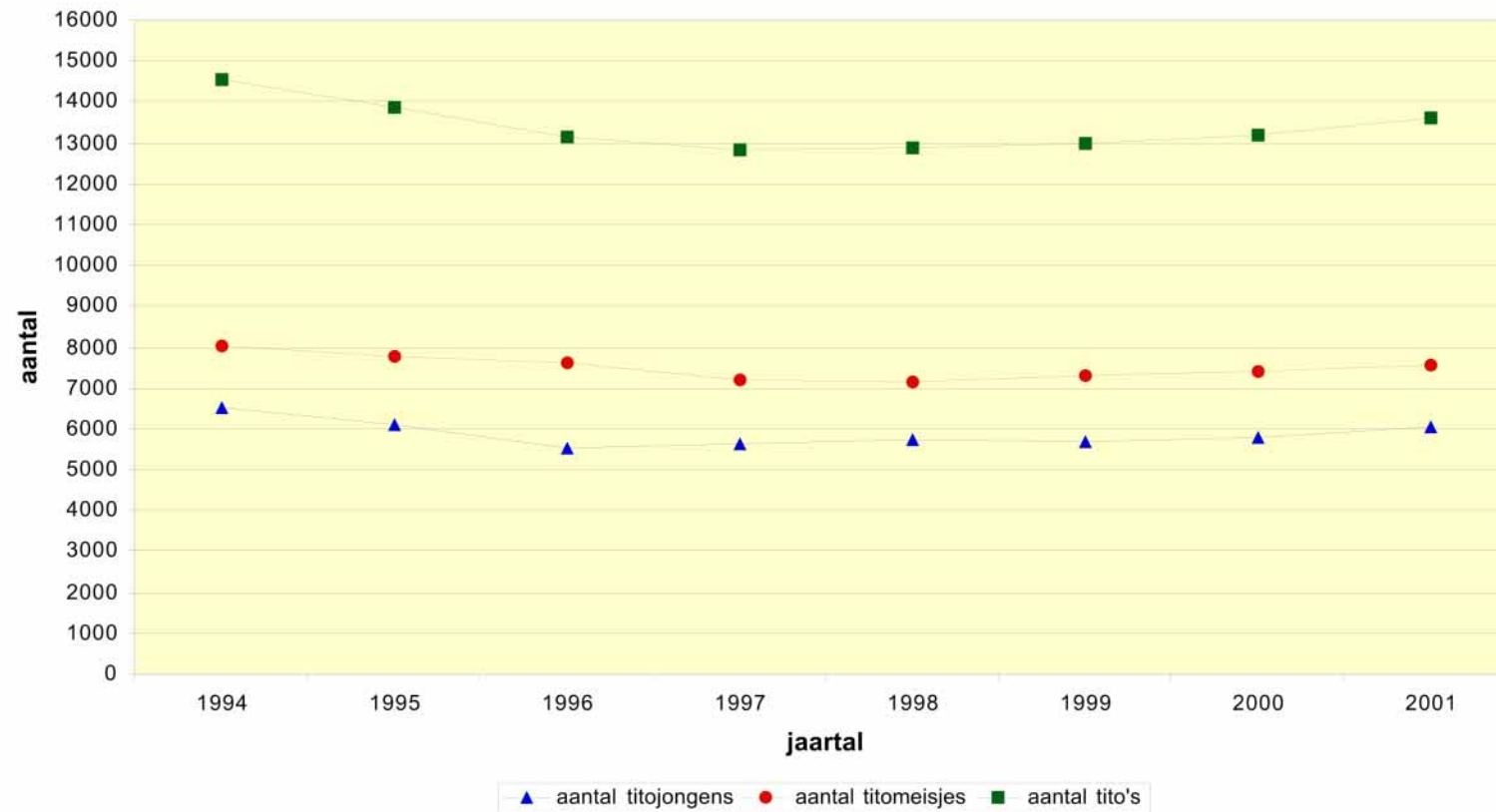

Aantal speelclubbers

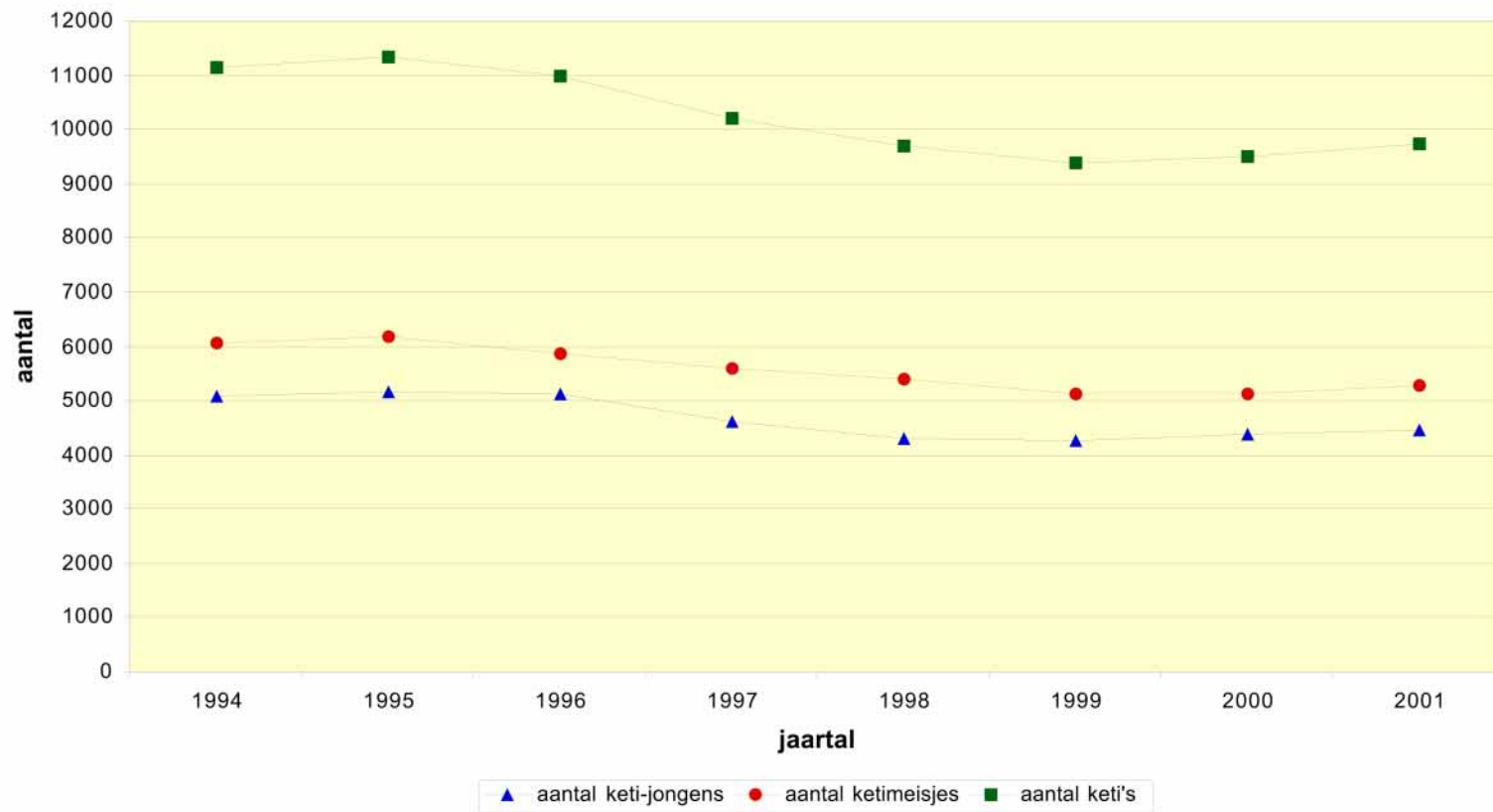

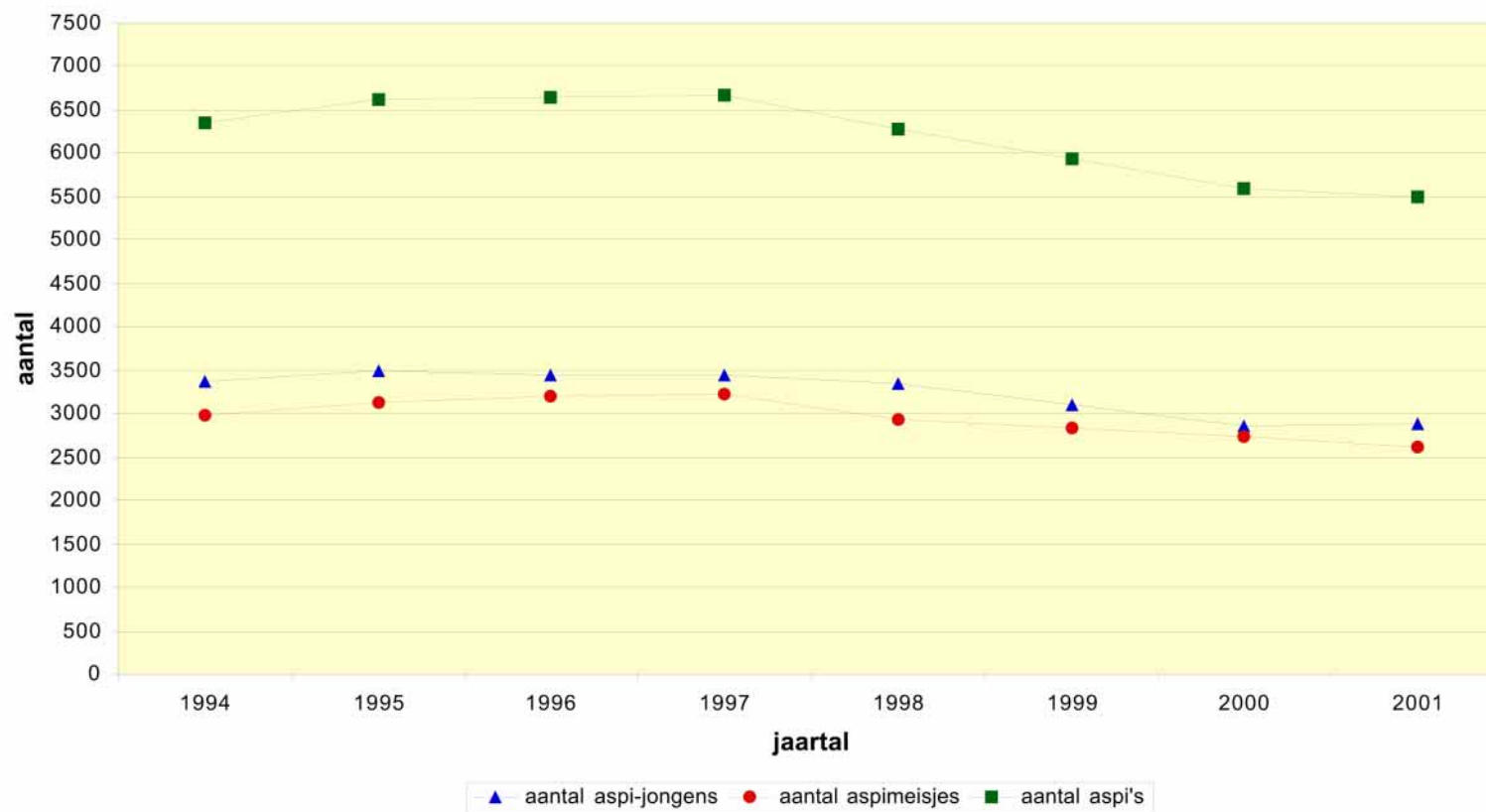
Aantal tito's

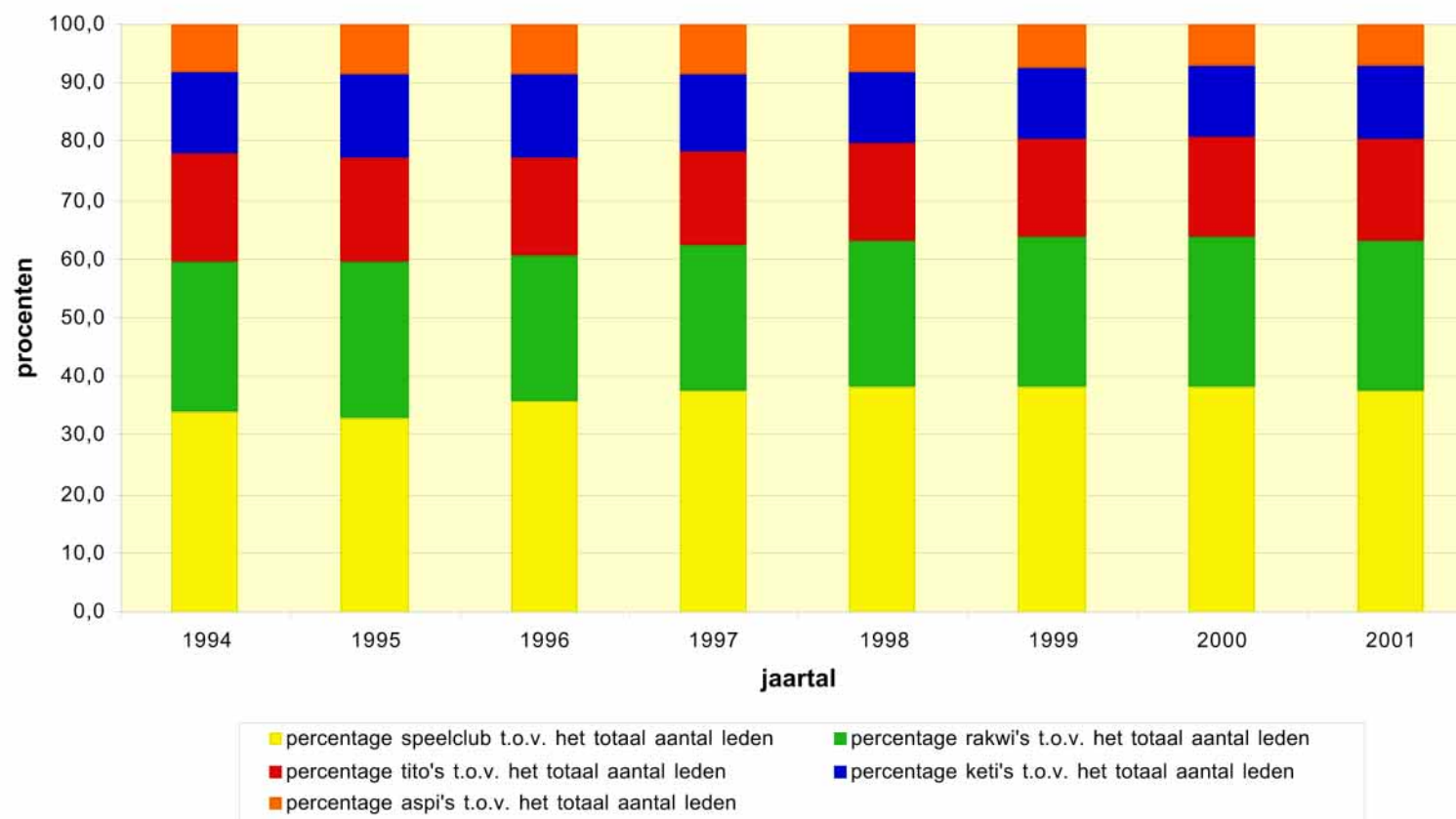
Aantal keti's

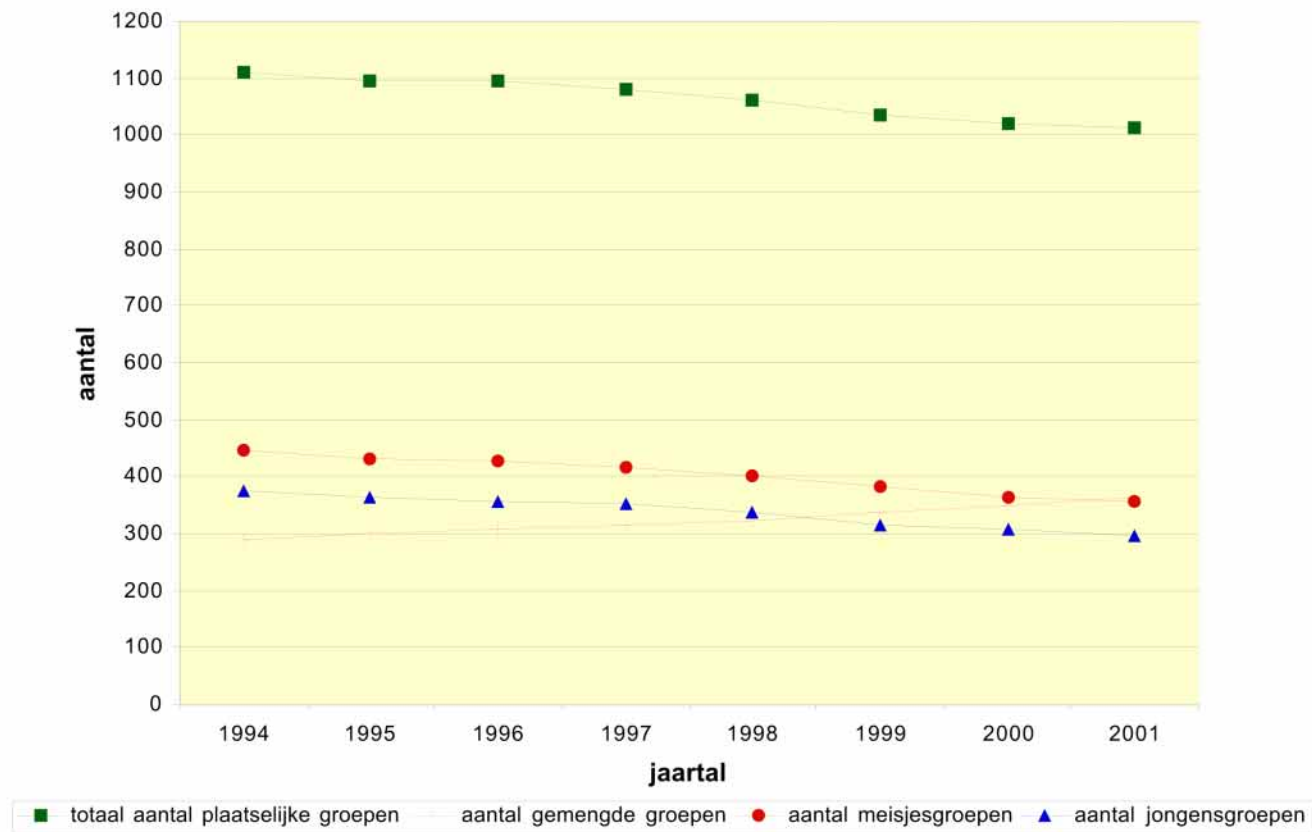
Aantal aspi's

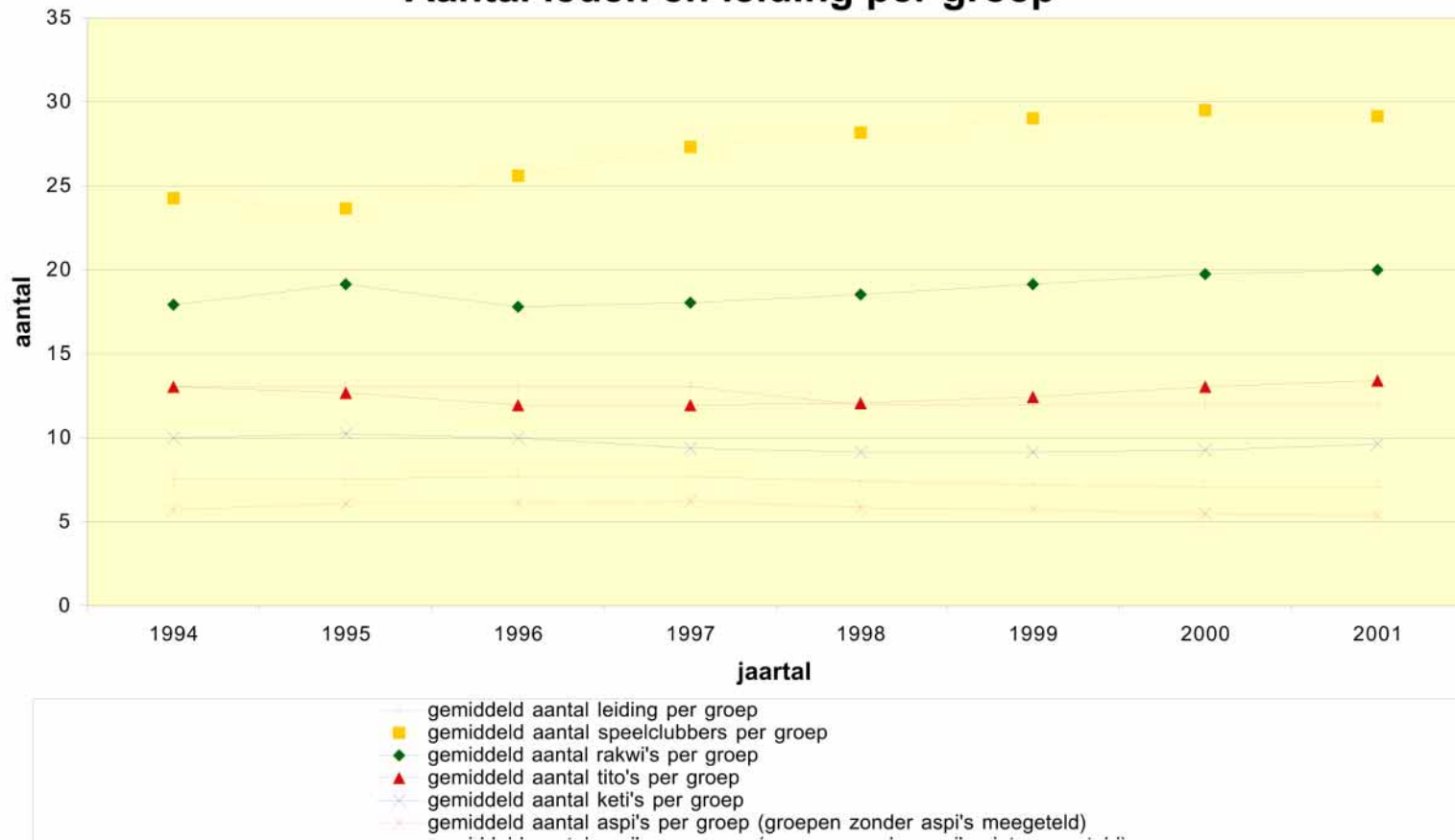
Aandeel van de afdelingen in het totaal aantal leden

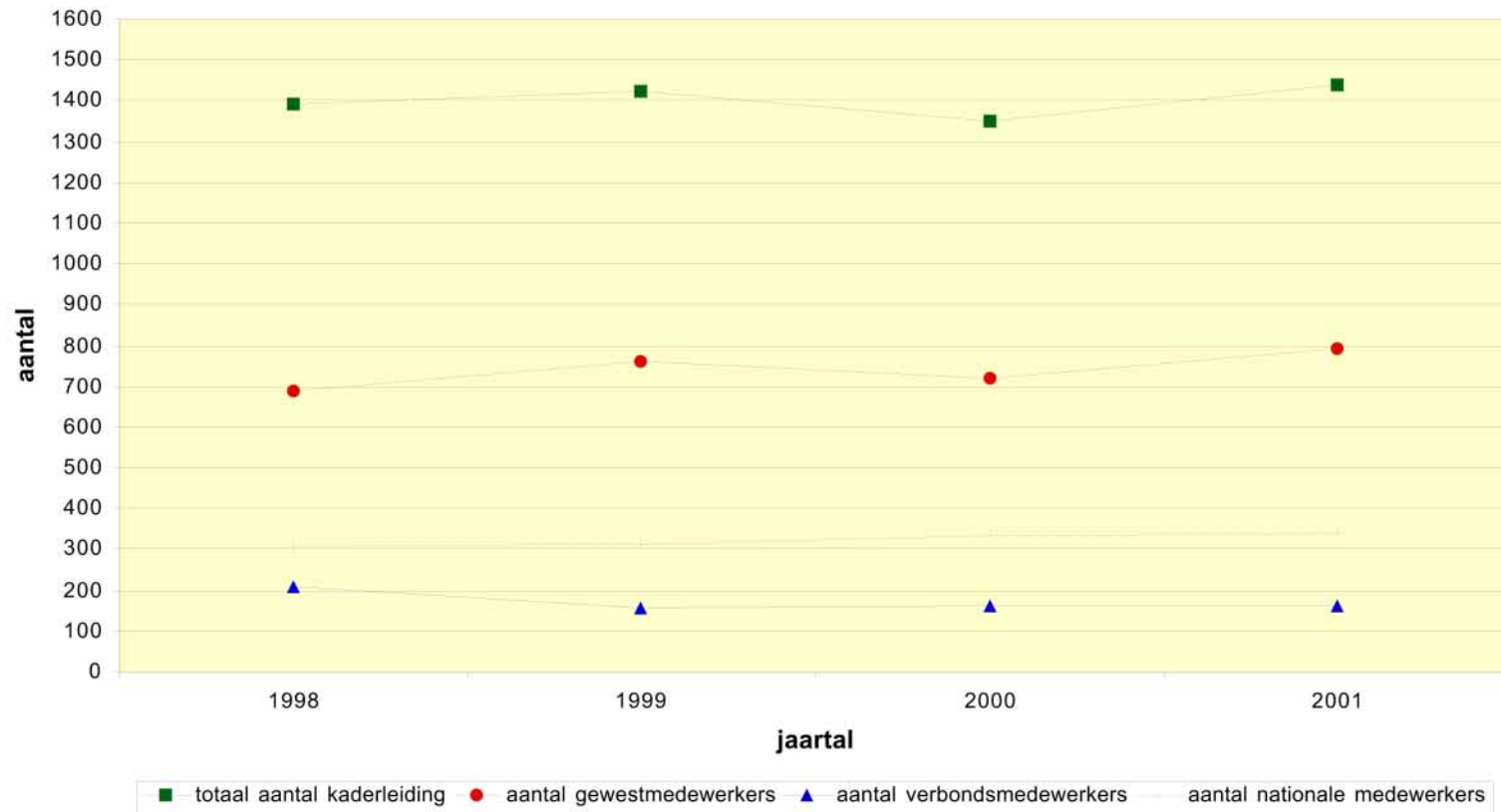
Aantal groepen

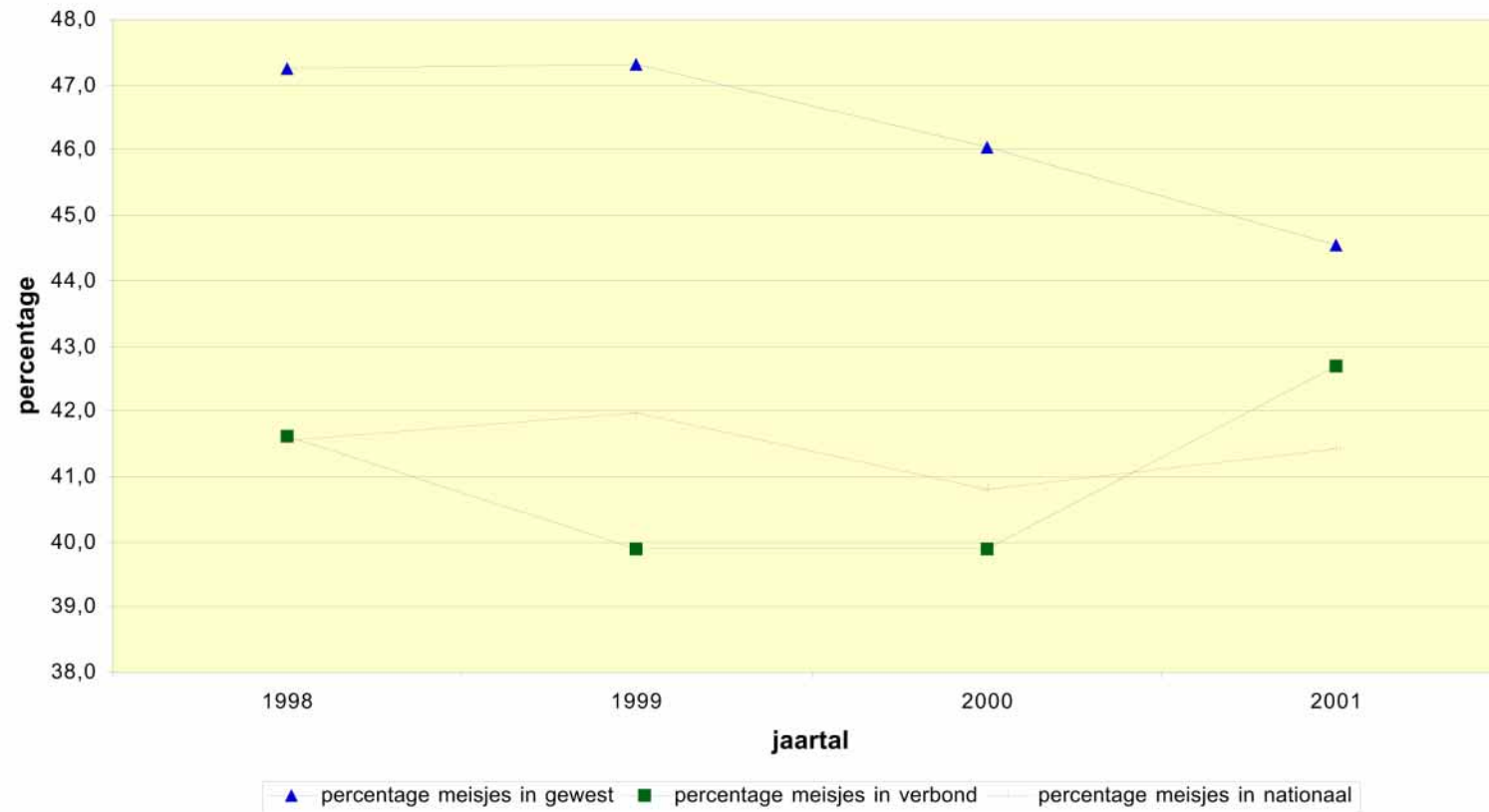
Aantal leden en leiding per groep

Aantal kadermensen

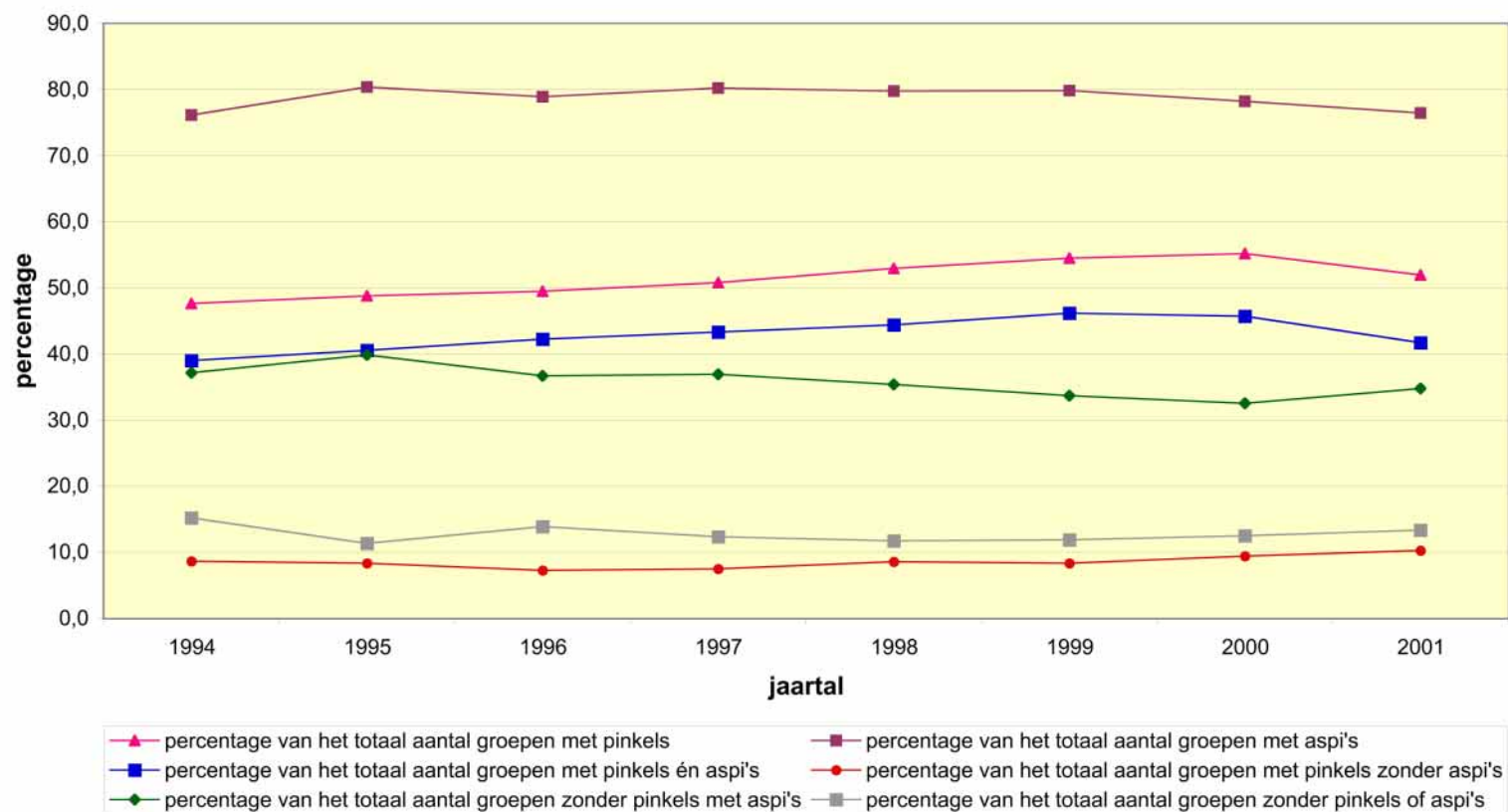
percentage meisjes in kader

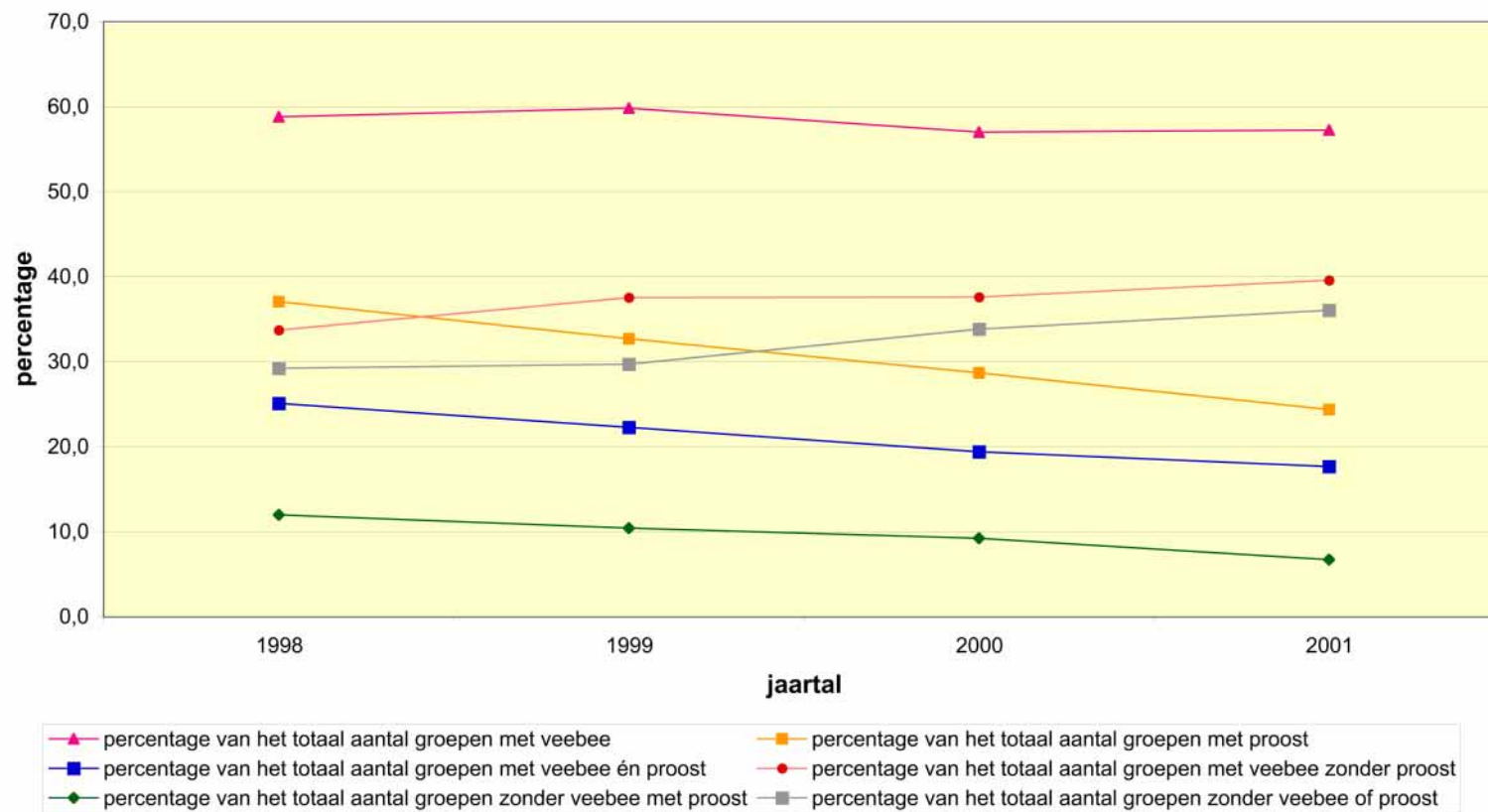
opmerking: de cijfers van nationale medewerkers van 1994 tot 1997 zijn onzeker!

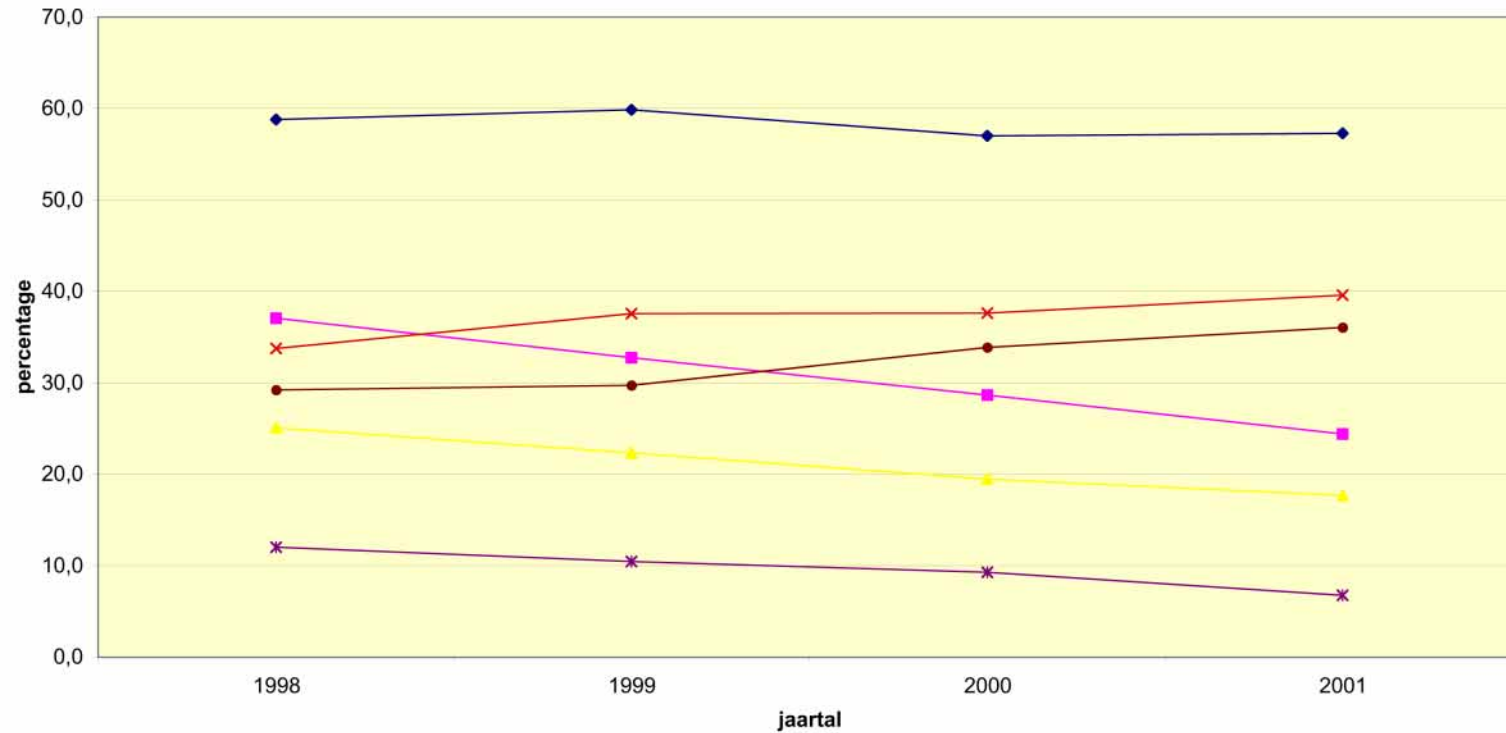
groepen met en zonder pinkels en aspi's

Groepen met en zonder veebee en proost

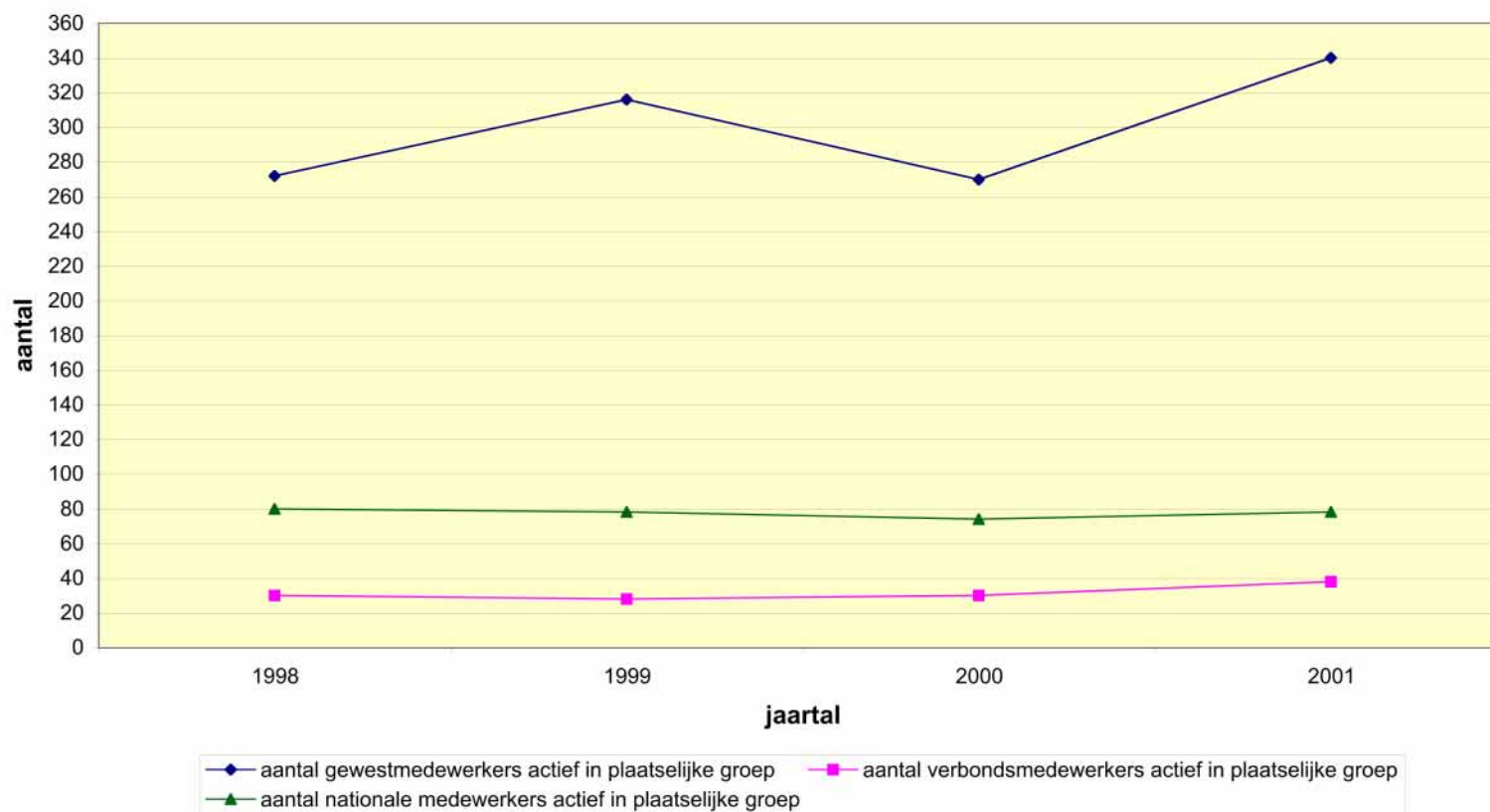
percentage groepen met en zonder veebee en proost

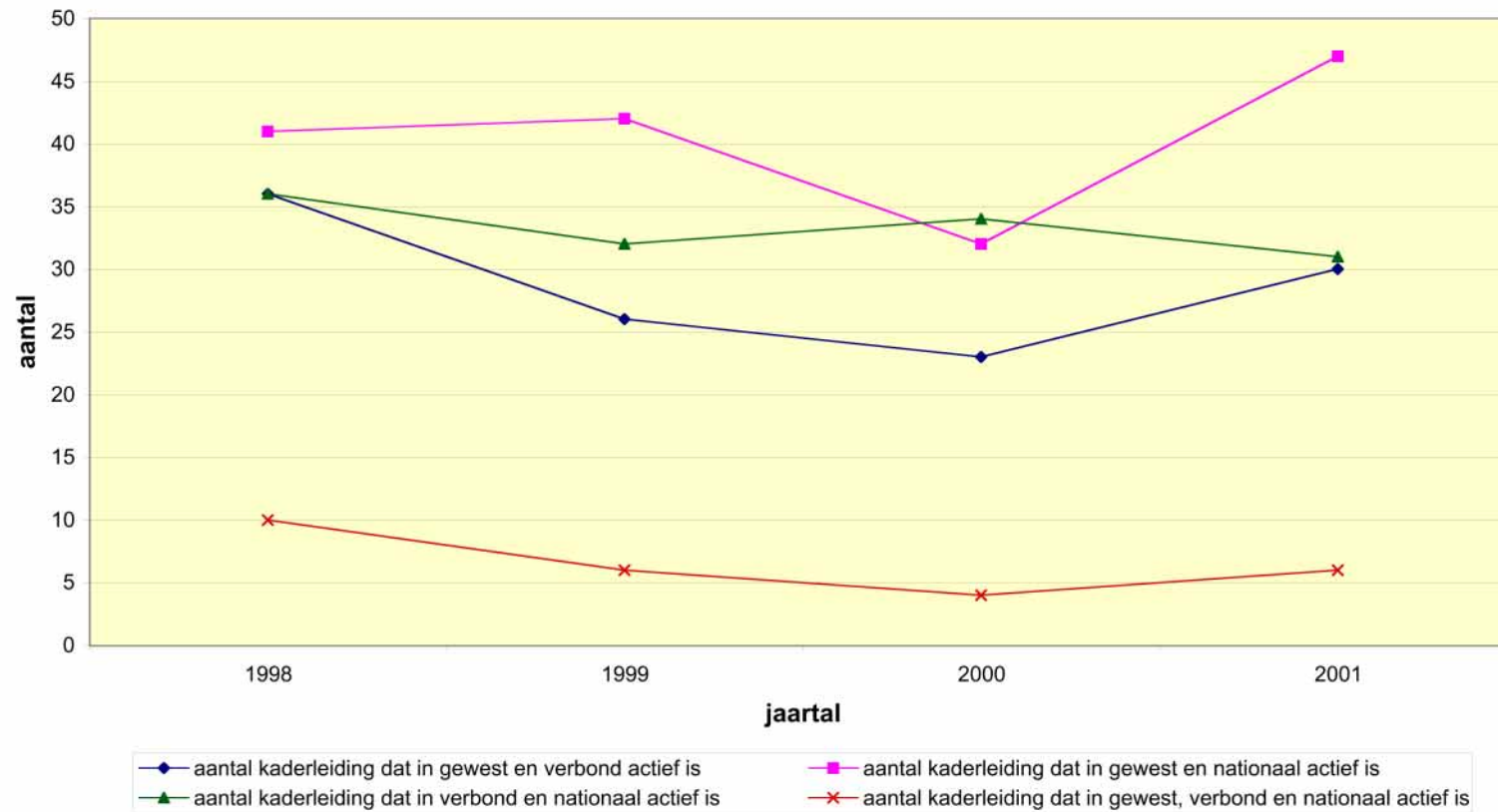
—◆— percentage groepen met veebee —■— percentage groepen met proost —▲— percentage groepen met veebee en proost
 —×— percentage groepen met veebee zonder proost —*— percentage groepen zonder veebee met proost —●— percentage groepen zonder veebee en proost

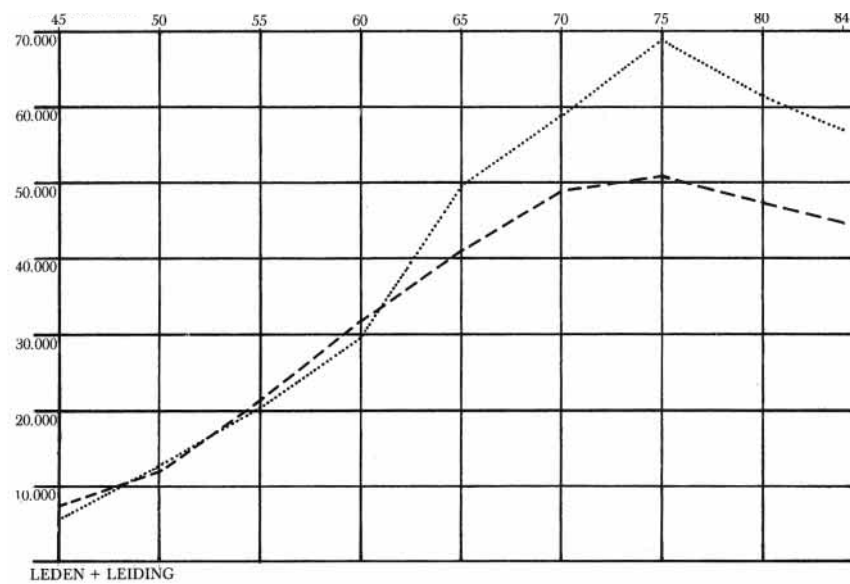
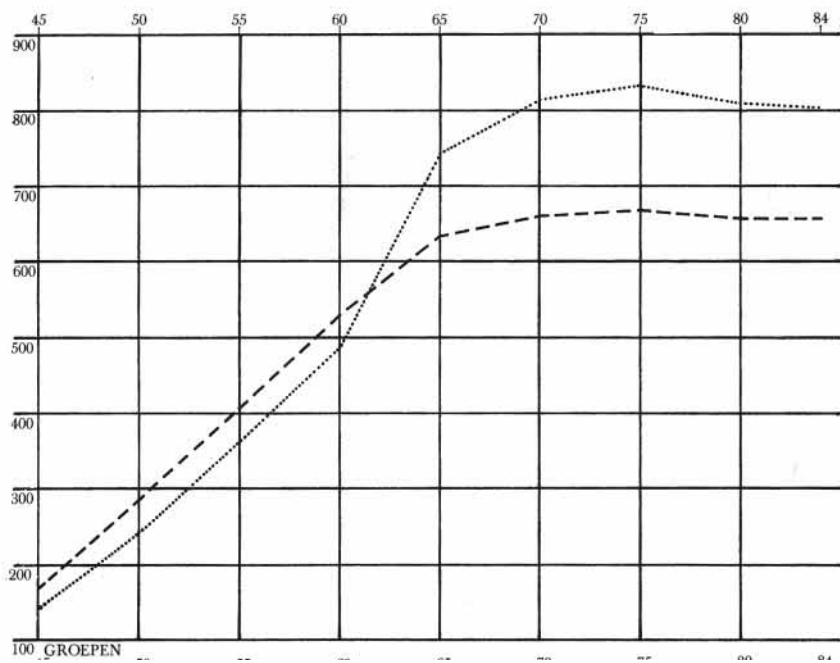

Aantal kadermedewerkers actief in plaatselijke groepen

Gecombineerde kadertaken

1.4 SWOT-analyse

1.4.1 Inleiding

Het letterwoord SWOT staat voor Strengths (sterktes), Weaknesses (zwaktes), Opportunities (kansen) en Threats (bedreigingen). Met een SWOT-analyse gaan we op zoek naar de belangrijkste interne sterktes en zwakheden van de Chiro, en de belangrijkste kansen en bedreigingen uit onze externe omgeving.

We baseerden ons voor deze SWOT-analyse op de interne en externe analyse die we maakten voor de beleidsnota en op een aantal denkoefeningen uit het (nabije) verleden²:

- ▶ het Groot Onderhoud
- ▶ het project Gewesten
- ▶ de werkgroep Structuur
- ▶ Dag van de Basisvorming (denkdag over preleidingsvorming en vorming voor beginnende leiding)
- ▶ bevraging van verbonden en commissies
- ▶ KaderToekomstDenkdag

Sommige aspecten zijn meer uitgespit dan andere. De hoeveelheid sterktes of zwaktes, kansen of bedreigingen over een bepaald deelthema houden echter geen verband met het belang van die zaken. De volgorde van de elementen is ook niet bepaald volgens belang, evenmin als de nummering. Die dient alleen maar om duidelijkheid te kunnen geven in de volgende hoofdstukken.

1.4.2 Sterktes

1. degelijk onderbouwde visie met centrale waarden (rechtvaardigheid, gaarne zien en innerlijkheid) en uitgewerkte methoden (intuïtieve, gemeenschapsgerichte en participatieve) binnen een ervaringsgerichte visie
2. enthousiasme van duizenden jonge mensen
3. vrijwillige inzet op verschillende niveaus
4. open beleid (van de plaatselijke groepen) naar diverse doelgroepen (stadsgroepen, multi-cultureel, hoog- en laaggeschoolden)
5. regelmatig samenkomen, een continue en structurele werking
6. vrijwilligers voeren het beleid
7. beweging met sterke historische wortels
8. geen partijpolitiek profiel
9. we houden het sterke bewegingsgevoel bij groepen en kader hoog
10. spel en plezier staan centraal

11. een aantal goede grote initiatieven (Krinkel, Aspirant, Startdag)³
12. met de nationale commissies geven we impulsen aan de beweging
13. veel leden, ledenaantal stijgt relatief gezien
14. veel kaderleiding
15. sterk uitgebouwde structuur met duidelijke opdrachten voor elk niveau, waarbij de verschillende niveaus elkaar ondersteunen
16. we streven naar het opnemen van leidingsverantwoordelijkheid door jongeren vanaf 18 jaar
17. democratische beslissingsstructuur via de Nationale Raad
18. we bevragen op gezette tijden onze groepen
19. er wordt ingegaan op noden van groepen, die goed worden aanvoeld door gewesten en verbonden die dicht bij groepen staan
20. stap naar nationaal wordt kleiner voor groepen door goede dienstverlening
21. expertise rond zeer diverse thema's
22. degelijke begeleiding rond diverse thema's
23. degelijke en uitgebreide publicaties
24. aanbod van activiteiten op maat van chirogroepen en kader (Dienst Avontuurlijke Activiteiten, Dienst Artistieke Activiteiten)
25. goede verzekering
26. goede secretariaatsondersteuning (in regio's en nationaal)
27. vorming wordt op diverse niveaus gegeven (verdeelde verantwoordelijkheid, basisvorming dicht bij de groepen), daarbij versterkt de verantwoordelijkheid voor de Inleidingscursus de gewestwerkingen
28. sommige chirogroepen hebben historisch een sterke lokale inbedding en een degelijk netwerk
29. divers aanbod van vorming: doelpubliek, thema's, periodes, aanpak
30. omkadering/inkleding is sterk uitgewerkt in de vorming (voorbeeldfunctie)
31. deelnemers aan cursussen hebben al (bege)leidingservaring
32. degelijke informatie beschikbaar voor trekkers van cursussen
33. degelijke eigen infrastructuur voor vorming (4 jeugdvormingscentra)
34. veel en degelijk vertegenwoordigingswerk
35. een sterk engagement binnen Fimcap, de internationale koepel waar we lid van zijn
36. goede samenwerking met partners binnen het jeugdwerk
37. goede samenwerking met partners buiten het jeugdwerk
38. Banier-winkels zijn een goed distributiekanaal voor chiro-, spel- en creatief materiaal
39. we zijn een zelfkritische beweging
40. gezonde financiële basis
41. de autonomie van elk niveau
42. uitgebouwd personeelsbeleid

² VOOR MEER UITLEG OVER DEZE INITIATIEVEN: ZIE 'BETROKKENHEID VAN DE DOELGROEP BIJ HET BELEID'

³ VOOR MEER UITLEG OVER DEZE INITIATIEVEN: ZIE 'OPDRACHT 3: KADERVORMING'

43. sterke verbredingswerking, waardoor onze werking uitdeint buiten de beweging
44. sterk vrijwilligersbeleid
45. ploegen komen frequent samen, waardoor op basis van een goede planning sterk werk geleverd kan worden
46. gevarieerd activiteitenaanbod van onze groepen
47. opnemen van voortrekkersrol in initiatieven en op beleidsniveaus buiten de beweging
48. een oefenterrein voor de maatschappij (groepsvorming, leren organiseren, conflictbeheersing,...)
49. herkenbaarheid op straat
50. stimuleren van een democratische ingesteldheid bij jongeren
51. erkenning van de know-how binnen de Chiro, onder meer door het onderwijs

1.4.3 Zwaktes

1. gebrek aan een goed systeem voor coaching van onze jonge, onervaren vrijwilligers in de gewesten
2. 24% van onze groepen heeft geen aspirerend karakter
3. te veel gericht naar de middenmoot en te weinig naar de sociaal zwakkeren
4. onvoldoende mechanismen om sociaal zwakkeren financieel te helpen
5. omwille van onze grootte en de democratische werking verloopt het nemen van beslissingen traag en is het moeilijk om snel in te spelen op tendensen
6. bekendmaking gebeurt te weinig doordacht
7. communicatie en samenwerking binnen de structuur is soms moeilijk
8. door te weinig kennis van en contact tussen gewest en nationaal is het soms moeilijk om de visie of concrete zaken duidelijk en gemotiveerd over te brengen
9. door een concentratie van kaderactiviteiten in Antwerpen zijn bepaalde regio's minder betrokken
10. zwaar takenpakket voor gewesten, verbonden en commissies
11. onvoldoende vrijwilligers voor structurele kaderengagements
12. gevarieerd aanbod aan dienstverlening is een te zware belasting voor het kader
13. snelle wissels in het kader, gebrek aan continuïteit
14. groot verschil in kwaliteit tussen gewestwerkingen
15. de ondersteuning van de gewesten door de verbonden is niet altijd efficiënt en kwaliteitsvol
16. regio's/verbonden hebben onduidelijk profiel voor groepen
17. aangemaakt materiaal wordt soms weinig gebruikt
18. onvoldoende duidelijkheid over verschillende visies op het christelijke in de Chiro
19. bereik jaarthema en de achtergrond ervan is laag
20. Solidariteitsfonds⁴ is niet genoeg gekend
21. te katholiek imago

⁴ VOOR MEER UITLEG: ZIE 'ACTIE 3.4' BIJ OPDRACHT 'BEGELEIDING'.

22. groepen geraken soms niet wegwijs binnen de veelheid van dienstverlening
23. een aantal cursussen moet afgelast worden omwille van te weinig inschrijvingen
24. prijs van cursussen wordt als hoog aanvoeld
25. bereik van voortgezette vorming is laag
26. grote uitval tussen Inleidingscursus en Scholingsbivak (de twee stappen in onze basisvorming)
27. link tussen wat op cursus geleerd wordt en wat er achteraf mee gedaan wordt, is soms vaag
28. stem kennen van alle groepen is moeilijk in een grote beweging met veel leidingmensen
29. een dalend aantal groepen, ondermeer omdat kleinere groepen verdwijnen of uit noodzaak samengaan, naast jongens- en meisjesgroepen die meer gemengde werkingen opzetten
30. weinig onderzoek en gebruik van interne statistieken en objectieve gegevens
31. er worden weinig of weinig duidelijke eisen gesteld aan cursusbegeleiding (onvoldoende coaching)
32. er heerst onduidelijkheid over de waarde van de attesten
33. omwille van de autonomie op alle niveaus hebben we weinig impact op de kwaliteit
34. sommige groepen kampen met een belangrijk leidingstekort
35. naambekendheid Chiro en externe profilering vormen vaak een probleem
36. we kunnen moeilijk keuzes maken en bepaalde zaken stopzetten
37. we hebben als beweging weinig invloed op het lokale jeugdbeleid
38. het is moeilijk om informatiedoorstroming of beleidsbeïnvloeding te creëren, zowel bottom-up als top-down
39. de kaderwerking is niet of weinig aangepast aan lager geschoolden: de vertaling en overbrenging kan beter
40. veel vertegenwoordigingswerk moet door beroepskrachten worden opgenomen en dat weegt zwaar
41. weinig rechtstreekse impact op de kwaliteit in onze groepen
42. ons bereik kan nog groter

1.4.4 Kansen

1. meer en meer organisaties raken overtuigd van het belang van samenwerking
2. er is een sterke waardering voor de zaken die geleerd kunnen worden in de jeugdbeweging
3. de culturele verscheidenheid in de samenleving

4. intersectorieel werken, er is interesse van de buitenwereld (participatief werken met kinderen, hoe we met vrijwilligers omgaan)
5. (prille) inspanningen van de overheid om de stad opnieuw leefbaar te maken
6. we worden door het nieuwe decreet uitgedaagd om op langere termijn te gaan nadenken
7. maatschappelijke thema's laten jongeren niet koud
8. bekendheid en positief imago van jeugdbewegingen in Vlaanderen en Brussel
9. mogelijkheden van nieuwe media
10. door de nieuwe bovenbouw van het jeugdwerk kunnen we beter onze krachten bundelen
11. politieke herwaardering van het maatschappelijke middenveld
12. een internationale koepel waar wij ons in kunnen vinden en waar voor ons mogelijkheden liggen
13. jongeren worden uitgedaagd door internationale projecten
14. aandacht voor een doelgroepenbeleid vanuit de overheid
15. meer aandacht in de samenleving voor kinderrechten
16. sterke jeugdwerkbeleidsplannen en jeugdruimteplannen op gemeentelijk niveau
17. belang dat jongeren hechten aan vriendengroepen
18. sekse-opdeling in de samenleving verdwijnt, er bestaat wel wat expertise rond
19. een doorgedreven engagement voelt sterk aan voor wie dit opneemt

15. te veel en te verspreide examenperiodes
16. druk op jongeren, vanuit zichzelf en vanuit de samenleving
17. ouders en de hele samenleving hebben een te hoge scholingsverwachting ten opzichte van onze leiding
18. druk en hoge verwachtingen van plaatselijk netwerk naar plaatselijke groepen
19. overwaardering door de overheid van projectwerking en eindproducten ten opzichte van een continue werking
20. toenemende neiging om conflicten via juridische weg aan te pakken
21. andere organisaties bieden kadervorming aan op jongere leeftijd
22. jongeren zetten zich nogal snel af tegenover collectief ingenomen standpunten
23. voor jongeren in 'nieuw samengestelde gezinnen' is het niet makkelijk om structureel aan het verenigingsleven deel te nemen
24. beleid op verschillende plaatsen is niet op elkaar afgestemd

1.4.5 Bedreigingen

1. kortere en niet-exclusieve engagementen van jongeren
2. de nieuwe bovenbouw van het jeugdwerk zorgt voor een grotere afstand tussen het steunpunt en de sector
3. overregulering op meer en meer terreinen waarmee groepen in aanraking komen
4. de professionaliseringstrend in de samenleving en in het jeugdwerk
5. veel chirolokalen zijn nog eigendom van parochies, waardoor er een afhankelijkheid van parochies ontstaat, terwijl de financiële draagkracht van parochies zeker niet stijgt
6. de culturele kloof tussen laag- en hogeschoolden in het onderwijs en de vrijetijdsbesteding
7. de financiële onzekerheid door koppeling van de beleidsnota aan subsidies
8. individualisering van de maatschappij
9. commercialisering van het vrijetijdsaanbod, druk van andere vrijetijdsbestedingen en vakantiejobs/weekendwerk
10. netwerkvervaging bij onze plaatselijke groepen
11. gebrek aan speelruimte
12. het 'christelijke' is geen bindmiddel meer voor jongeren
13. stadsvlucht van middenklasse in grote steden
14. eigenheid van het jeugdwerk wordt bedreigd door verplichte langetermijnplanning in het kader van de beleidsnota

2. Externe analyse

2.1 Maatschappelijke context

In welke maatschappelijke context groeien de Vlaamse kinderen en jongeren op? Antwoorden op deze vraag lijkt ons om twee redenen noodzakelijk.

- ▶ We vinden het als Chiro enorm belangrijk aan kinderen en jongeren 'trouw' te blijven. Willen we als jeugdbeweging mét hen op stap gaan, dan moeten we inzicht krijgen in hun leefwereld. Die wordt uiteraard gekleurd door de grotere wereld waarin ze leven. Géén inzicht hebben in hun leefwereld betekent kinderen en jongeren 'verliezen'.
- ▶ Voor de Chiro is het minstens even belangrijk de inspiratie, de visie en de methoden die het 'pedagogisch project Chiro' schragen te toetsen aan de maatschappelijke realiteit. Dit toetsen leidt tot een voortdurende hertaling van wat ons als beweging eigen is. Op die manier maken we beweging: stevig geworteld in bijna 70 jaar jeugdbewegingstraditie, maar met veel zin om nieuwe uitdagingen aan te gaan...

2.1.1 Het gezin

Het gezin wordt sinds het einde van de 19de eeuw meer en meer als een 'pedagogisch milieu' aangeduid. Later zelfs als het 'eerste pedagogisch milieu'... Het 20ste-eeuwse gezin droeg en draagt hoge verwachtingen op de schouders: niet meer of minder dan 'de hoeksteen van de samenleving' zijn! Enkele tendensen tonen aan dat deze idealistische voorstelling van zaken inmiddels door de feiten achterhaald werd. Toch blijft dit beeld in het actueel pedagogisch denken en doen doorwerken.

Feitelijk tekenen zich veranderingen af, voornamelijk op twee verschillende (maar niet te scheiden) domeinen:

- ▶ het domein van de gezinscyclus: gezinsvorming, huwelijksontbinding, echtscheiding, nieuw samengestelde gezinnen, enz., doen een waaier aan gezinssamenstellingen en gezinsvormen ontstaan;
- ▶ het domein van de organisatie binnen het gezin en de relatie tussen (groot)ouders en kinderen: het gaat dan over aspecten als 'zorg', 'macht' en 'dialoog' in de onderlinge verhoudingen, over taakverdelingen tussen de generaties, over rolopvattingen i.v.m. moeder- en vaderschap, grootouderschap, enz.

Enkele aandachtspunten die we onderkennen:

- ▶ het gemiddeld aantal kinderen per gezin blijft dalen. Met ... kinderen per gezin is het zo ver gekomen dat op termijn de bestaande populatie niet in stand gehouden kan worden.
- ▶ gezinnen van allochtone afkomst zijn een realiteit. Het gaat in Vlaanderen al lang niet alleen meer om gezinnen uit de klassieke landen van herkomst: Italië, Turkije of Marokko. De allochtone bevolking wordt door recente internationale evoluties aangevuld met heel wat Europeanen (Europese integratie) en tal van vluchtelingen uit landen waarin zich recent grote economische en politieke veranderingen afspeelden (Oost-Europa) of uit landen of regio's die betrokken zijn/waren in oorlogs- en conflictsituaties (Centraal-Afrika, ex-Joegoslavië, Afghanistan, Midden-Oosten,...). Het statuut van een aanzienlijk deel van deze gezinnen, en dus van de kinderen in onze samenleving is zeer onzeker.
- ▶ alsmat minder mensen werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd. Onze bevolking kent een groot aantal 'jonge actieve senioren'. Vertaald naar de sfeer van het gezin betekent dit dat grootouders meer en meer verantwoordelijkheden opnemen in de opvoeding van hun kleinkinderen (2 op 10 kinderen wordt dagelijks voor- en naschools door een grootouder opgevangen⁵). Op zijn beurt laat dit ouders (vooral moeders) toe buitenshuis actief te zijn en een beroepsloopbaan uit te bouwen (72 % van de moeders werkt buitenshuis⁶).
- ▶ op het eerste gezicht lijkt het minder goed gesteld met de stabiliteit van het gezin: echtscheidingen zijn er ongetwijfeld meer dan enkele decennia geleden. Is de toestand echter dramatisch? Recent onderzoek⁷ toont dat bijna 85 % van de gezinnen twee-oudergezinnen zijn. Ongeveer 15 % zijn éénoudergezinnen. Het is bovendien stilaan duidelijk dat niet zozeer de echtscheiding zélf problematisch is voor kinderen en jongeren. Het wordt pas écht moeilijk als kinderen en jongeren als 'pasmunt' gebruikt worden in het conflict tussen ouders. Nieuw samengestelde gezinnen duiken meer en meer op. Ook dat hoeft niet problematisch te zijn, alhoewel het té verregaand zou zijn om te stellen dat de aanpassing aan deze nieuwe situatie altijd vlekkeloos verloopt; leren leven met nieuwe broers en zussen, met een stiefvader

⁵ VAN DEN BERGH, KINDERTIJD: KINDEREN EN OUDERS OVER DE LEEFSITUATIE VAN KINDEREN OP LAGERESCHOOLLEEFTIJD IN VLAANDEREN, GARANT, LEUVEN/APELDOORN, 1997, PP. 45-47.

⁶ *IBID.*, P. 29.

⁷ Cfr. BOUVERNE-DE BIE M., NYS K., VERSCHULDEN G., ONTWIKKELINGEN BINNEN HET GEZIN, IN: BOUVERNE-DE BIE M. (ET AL.), HET GEZIN EN DE RECHTEN VAN HET KIND, ACCO, LEUVEN/AMERSFOORT, 1999, P. 63.

of –moeder gebeurt niet rimpelloos. Voor jongeren in die nieuw samengestelde gezinnen blijkt structureel deelnemen aan jeugdwerkactiviteiten alvast geen sinecure.

- ▶ meteen zijn we aanbeland bij de kernfunctie van het gezin vandaag: een affectief milieu zijn waarin kinderen zich veilig voelen en omringd weten door begrijpende en steunende volwassenen. Het klassieke ‘gezagsmodel’ wordt meer en meer verlaten voor het ‘gelijkwaardigheidsmodel’. Concreet betekent dit dat ouders niet eenzijdig definiëren wat het inhoudt volwassen te zijn, maar dat ze dat in communicatie met hun kinderen uitmaken. Dat impliceert ook dat ouders kinderen ervaren als persoon en als evenwaardige partner in de opvoedingsrelatie. Machtsrelaties zijn onderhandelingsrelaties geworden⁸. Toch mogen we dat niet veralgemenen. Dialoog tussen ouders en kinderen veronderstelt echte gelijkwaardigheid: noch situaties waarin ouders hun kinderen min of meer subtiel onder druk zetten, noch situaties waarin kinderen de ouderlijke waardigheid straal negeren, behoren daartoe. Een goed waarnemer ziet dat deze situaties van éézijdige dominantie door ouders of kinderen legio zijn en dat het ideaal van het dialoogmodel vooralsnog beperkt werd gerealiseerd.
- ▶ het opvoedingsklimaat in het gezin kan gekenschetst worden door de dimensies responsiviteit (de mate waarin ouders ingaan op de behoeften, de signalen en de gesteldheid van het kind), autonomie (aanmoedigen om zelfstandig en verantwoordelijk te handelen) en toezicht (hoe tonen ouders interesse voor en betrokkenheid op de bezigheden van hun

kind?). Uit onderzoek⁹ blijkt dat kinderen een vrij hoge mate van responsiviteit ervaren, zeker vanwege de moeder. Hoe ouder kinderen worden, hoe kleiner die responsiviteit wordt en hoe groter de autonomie. Ook het toezicht neemt af met de leeftijd. Tot zover het wetenschappelijk onderzoek. Ervaring binnen de Chiro leert ons wel dat het in gezinnen soms aan een ‘kader’ ontbreekt: een leefpatroon dat voldoende gestructureerd is en de kinderen een houvast biedt in hun ontwikkelingsproces.

- ▶ hoewel we iets weten over hoe kinderen hun gezin ervaren, weten we eigenlijk te weinig. Behalve de aangehaalde onderzoeken blijkt er nauwelijks empirisch materiaal te zijn in Vlaanderen. Het bestaande onderzoek wordt ook niet gebundeld of overzichtelijk ontsloten. Er zijn enkele recente gezinspedagogische werken, maar die begeven zich op een theoretisch pedagogisch niveau: wél waardevol om te reflecteren over het gezin, maar nagenoeg zonder harde (cijfer)gegevens. Cijfers over bvb. kindermishandeling en –verwaarlozing blijven moeilijk te vinden en te gebruiken. Hoe het zit met de verschillende opvoedingsstijlen die ouders aannemen, weten we ook te weinig – laat staan over hoe kinderen die stijlen beleven! En in welke mate worden de ‘Rechten van het Kind’ in de gezinscontext gerealiseerd? En wat denken kinderen daar zélf over?

Besluit:

- ▶ de diversiteit tussen gezinnen wordt groter: qua etniciteit, qua samenstelling,...
- ▶ de affectieve functie lijkt steeds meer voorop te staan, parallel aan een onderhandelingscultuur;
- ▶ op het niveau van de feiten blijft het gezin grotendeels een ‘black box’.

De school

De school is een typisch instituut van de Moderne Tijd. In de nadagen van de Franse Revolutie werd het belang van opvoeding en onderwijs beklemtoond: onderwijs was een middel om de idealen van de Verlichting te realiseren; de maatschappij was maakbaar en ten goede veranderbaar. Kennis en inzicht waren daarvoor probate middelen. De school kon zich meteen profileren als kennisinstituut. Uitbreiding van basis-, voortgezet en hoger onderwijs werd nagestreefd, niet alleen vanuit democratische motieven: onderwijs was evengoed een gedroomd beschavingsinstrument...

Nu in deze laatmoderne maatschappij het onderwijs sterk is veralgemeend (althans in onze contreien) groeit de druk op de school:

- ▶ Welke rol kan ze nog spelen nu kennis op het Internet te grabbel ligt?
- ▶ Hoe gaat ze om met de vraag naar meer participatie van kinderen en jongeren?

⁸ VANDOORNE J., DECALUWIE L., VANDEMEULEBROECKE L., HET GEZIN, IN: JONGEREN IN VLAANDEREN, GEMETEN EN GETELD, K.U. LEUVEN, 2001, p. 62.

⁹ IBID., pp. 78-79.

- ▶ Hoe kan onderwijs meewerken in het keren van ongelijke maatschappelijke verhoudingen?
- ▶ Ten slotte misschien dé vraag: welk doel streeft het onderwijs na: specifieke (beroeps)opleiding of algemene 'vorming tot mens'?

Als we de school onder de loep nemen, stellen we ons een aantal vragen:

- ▶ Zijn de kansen op onderwijsvlak goed verdeeld? Het is wat oppervlakkig om te stellen dat basis- en voortgezet onderwijs (gezien de leerplicht tot 18 jaar) voor iedereen gemeengoed zijn geworden. Wie de toestand nader bekijkt, merkt dat de schoolloopbaan van kinderen en jongeren al vanaf jonge leeftijd eerder wordt beïnvloed door de sociale afkomst van de ouders, en niet zozeer door de schoolse bekwaamheden. Recent onderwijssociologisch onderzoek¹⁰ toont dat eens te meer aan. Terecht rijst de vraag of kinderen en jongeren op school vlak de kansen krijgen die ze verdienen. Een uitgebouwd netwerk van schoolse voorzieningen blijkt ontoereikend om sociale verschillen uit te vlakken. Alleen een verandering van pedagogische en organisatorische dynamieken binnen de schoolse voorzieningen kunnen met succes de sociale kloof verkleinen.
- ▶ Waarom naar school gaan? Kinderen en jongeren zien hun schoolloopbaan vooral in functie van latere kansen op de arbeidsmarkt. Een diploma is niet zozeer de afsluiter van de studie, maar wel de sleutel die de deur opent naar een behoorlijke positie in het arbeidsleven. Naar school gaan omwille van de intellectuele vorming (het aloude ideaal van 'Bildung') scoort minder goed bij jongeren. Nog minder zien de jongeren de school als een springplank in hun egocentrische zelfverwerkelijking: de school staat voor slechts weinigen onder hen in dienst van het verwerven van macht en geld. Wel belangrijk: je ontmoet op school ook leeftijdgenoten en dat is een kans om vriendennetwerken op te bouwen. Tot zover de beleving van jongeren zoals die uit recent onderzoek¹¹ naar voren komt. Ook in de (pedagogische) literatuur¹² vinden we de conclusie terug dat de school meer en meer in functie staat van de economische realiteit. Het schoolse bestel plooit zich gewillig naar de eisen die gesteld worden vanuit industrie en handel. Scholen verzorgen meer en meer 'opleiding', minder en minder 'vorming'. Uiteindelijk versmalt zo de doelstelling van de school: geen vorming voor het leven, maar opleiding in functie van arbeid. Of is arbeid en zich inschakelen in het economische systeem hét levensdoel?
- ▶ Hoe voelen leerlingen zich op school? Globaal kan worden gesteld dat kinderen en jongeren graag naar school gaan, en dan vooral jonge kinderen. Hetzelfde onderzoek¹³ toont echter ook aan dat kinderen uit de hoogste leerjaren van de lagere school al een stuk minder graag school lopen. Pesten steekt net daar de kop op en wordt een bedreiging voor het welbevinden van tal van kinderen en jongeren. Op het niveau van secundair onderwijs toont onderzoek¹⁴ dat het relatief goed gaat met het welbevinden van de Vlaamse jongeren op school: ongeveer 75 % voelt zich daar goed tot zeer goed. Dat betekent aan de andere kant dat er toch een 25 % een lager welbevinden aangeeft. Wat het hoger onderwijs betreft, stellen we een grote spreiding vast van de examenperiodes, waardoor studenten een voortdurende prestatiedruk ervaren. Zo ontstaat de indruk dat school op alles voorgaat (ook op een sociaal engagement).

- ▶ Het welbevinden wordt in de pedagogische literatuur wel eens meer in verband gebracht met de participatiekansen. Zijn die er? In tal van scholen zijn formele participatiecircuits gangbaar: leerlingenraden en klasafgevaardigden. Blijkbaar hechten jongeren hieraan minder belang¹⁵. Des te hoger scoort het belang van het informele participatiecircuit: communicatie met de leerkrachten, voldoende informatie over het schoolgebeuren, enz. Blijkbaar is er op dat vlak nog veel werk aan de winkel.
- ▶ Scoren onze scholen dan slecht? Als het gaat over de effectiviteit van het Vlaamse onderwijs is er geen reden tot klagen. Recent OESO-onderzoek¹⁶ maakt duidelijk dat de Vlaamse leerlingen internationaal aan de top staan bij diverse wiskundige, talige en wetenschappelijke vaardigheden. Die cijfers contrasteren fel met de leerresultaten van onder de taalgrens. Verklaringen hiervoor zijn niet eenduidig, maar verschillende auteurs¹⁷ koppelen een hoge effectiviteit van onderwijs aan een eerder leerstofgecentreerde aanpak en een sterke leerkrachtsturing en -begeleiding. Bereiken we die hoge resultaten door een sterkere nadruk op de leerinhouden en de leerkracht, en minder participatiekansen voor kinderen en jongeren? Is het een keuze voor effectiviteit en tegen participatie? Of voor participatie en tegen effectiviteit? Of kunnen we die tegenstelling doorbreken door een kwalitatief hoogstaand onderwijs waarin leerkrachten hun menselijke meerwaarde (ten opzichte van ICT) uitspelen in de dialoog met kinderen en jongeren?
- ▶ Ten slotte: één evolutie baart sterk zorgen. Onderzoek wijst uit dat er een culturele kloof bestaat tussen de leerlingen van het ASO en het BSO. Hun ethische en politieke houdingen en opvattingen verschillen manifest van elkaar: BSO-leerlingen zijn ethocentrischer, minder gericht op solidariteit en meer op harde repressie, conservatiever, ... De sociale klasse waar zij deel van uitmaken, verklaart dit verschil maar ten dele. De grootste verklaringsgrond ligt in de onderwijsvorm die deze jongeren volgen. Dat wijst er niet alleen op dat de onderwijsvorm een belangrijke rol speelt bij de toekenning van kansen in het leven, maar ook dat deze onderwijsvorm een grote rol speelt bij het ontstaan en cultiveren van die houdingen en opvattingen. Als deze onderzoeksgegevens de realiteit weerspiegelen, betekent dit dan geen nieuwe breuklijn in onze samenleving: de kloof tussen laag- en hooggeschoolden? Dreigen we hier niet een belangrijk segment van de samenleving te 'verliezen'?

¹⁰ IN VLAANDEREN VOORAL UITGEVOERD DOOR HOGER INSTITUUT VOOR ARBEID (HIVA) TE LEUVEN.

¹¹ MERTENS W., VAN DAMME J., DE SCHOOL, IN: JONGEREN IN VLAANDEREN, GEMETEN EN GETELD, K.U. LEUVEN, 2001, PP. 99-104.

¹² CFR. BV. DOLFEN E., KOMT EUROPA ZICH MET ONS KLASGEBEUREN BEMOEIEN?, IN: BRANDPUNT, APRIL 2002, PP. 234-237; RAES K., ONDERWIJS BLUES, IN: DE MORGEN, 24 JUNI 2000, P. 28; SAVATER F., DE WAARDE VAN OPVOEDEN (FILOSOFIE VAN ONDERWIJS EN OUDERSCHAP), BIJLVELD, UTRECHT, 2001; VANHOUTTE D., ONDERWIJS: EEN KWESTIE VAN GELOOF, IN: ONDERWIJSKRANT 119, JANUARI 2002, PP. 33-37.

¹³ VAN DEN BERGH, KINDERTIJD: KINDEREN EN OUDERS OVER DE LEESITUATIE VAN KINDEREN OP LAGERESCHOOLLEEFTIJD IN VLAANDEREN, GARANT, LEUVEN/APELDOORN, 1997.

¹⁴ MERTENS W., VAN DAMME J., DE SCHOOL, IN: JONGEREN IN VLAANDEREN, GEMETEN EN GETELD, K.U. LEUVEN, 2001, PP. 99-104.

¹⁵ DE GROOF J., ELCHARDUS M., STEVENS F., LEERLINGENPARTICIPATIE TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK, VUB-TOR, 2001.

¹⁶ MET NAME DE PISA-TEST, WAARVAN DE RESULTATEN EIND 2001 BEKEND RAAKTEN.

¹⁷ CHALL J., THE ACADEMIC ACHIEVEMENT CHALLENGE: WHAT REALLY WORKS IN THE CLASSROOM?, THE GUILFORD PRESS, NEW YORK/LONDON, 2000; FEYS R., VAN BIERVLIET P., INTERACTIEF KLASSIKAAL ONDERWIJS: TRADITIE EN TOEKOMST, IN: ONDERWIJSKRANT, FEBRUARI 2000, PP. 21-25; RAVITCH D., LEFT BACK: A CENTURY OF FAILED SCHOOL REFORMS, SIMON & SCHUSTER, NEW YORK, 2000.

Besluit:

- ▶ ondanks het grote netwerk aan schoolse voorzieningen worden gelijke kansen in ons onderwijs niet volledig gerealiseerd;
- ▶ leerlingen voelen zich globaal behoorlijk goed op school maar blijvende aandacht voor niet-welbevinden blijft nodig; informele participatiekansen lijken daartoe de sleutel;
- ▶ ons onderwijs realiseert in internationaal perspectief een hoge effectiviteit; we moeten dit zo houden, maar kan het gerealiseerd worden samen met participatief onderwijs?
- ▶ dat de school zélf een rol speelt in het genereren van een nieuwe cultuurkloof tussen leerlingen uit ASO en leerlingen uit BSO stemt tot nadenken over de toekomst van het beroepsonderwijs...

2.1.3 De vrije tijd

De 'vrije tijd' is eigenlijk de jongste loot aan de stam van de bestaande pedagogische milieus. Toen kinderarbeid economisch niet langer levensnoodzakelijk was, ontstond er in het kielzog van de school de vrije tijd voor kinderen en jongeren. Daar waar deze nieuwe mogelijkheid aanvankelijk zeer paternalistisch werd ingevuld als verlengstuk van gezin, school en parochiecatechese (zie bvb. de patronaten), evolueerde de invulling van de vrije tijd naar een aanbod georganiseerd door jongeren, voor kinderen en jongeren. Die evolutie accentueerde nogmaals de eigenheid van de kinder- en jeugdperiode: een eigen informeel circuit, vooral gebaseerd op vriendschappen, eigen (sub)culturen en dito stijlen; kortom, een eigen kinder- en jeugdland met de jeugdbeweging als archetype.

In Vlaanderen verwijst nog heel wat naar deze 'archetypische situatie'. Alleen al het blijven bestaan van de jeugdbewegingen toont dat aan, weliswaar na een stijlbreuk met hun verleden. Ongeacht de waarde die deze initiatieven nu nog altijd hebben, zou het getuigen van kortzichtigheid om nieuwe trends te verwaarlozen. We willen er ons 'pedagogisch project Chiro' mee confronteren.

Welke tendensen zijn er te vinden?

- ▶ Ten minste één duidelijke vaststelling: als het van kinderen en jongeren zélf afhangt, kan het belang van vrienden niet genoeg onderstreept worden. Vrienden vormen een 'peer group' waarbinnen niet alleen onderlinge steun wordt ervaren, maar waarbinnen 'leren van elkaar' een hoog gewicht krijgt: het individu krijgt doorheen de groep de kans om als persoon uit te groeien, om kennis op te doen, en om vaardigheden en houdingen te ontwikkelen. Elk lid van de groep investeert tegelijk tijd en inzet in de groepsontwikkeling. Uiteraard heeft deze dynamiek geen eenduidig positieve gevolgen: vooral jonge-

ren die zich op meerdere levensterreinen in problemen bevinden en conflictrijke relaties ontwikkelen, zijn wel eens vatbaar voor de invloed van 'slechte vrienden'¹⁸.

- ▶ Hoewel informele vriendengroepen belangrijk blijken, heeft het georganiseerde groepsvermaak voor jongeren sterk aan betekenis verloren. De invulling van de vrije tijd hangt meer en meer af van de individuele keuzevrijheid van de jongere. Volwassenen bemoeien zich daar alsmaar minder mee. Grotere mobiliteit maakt ook dat jongeren verder van huis hun vrije tijd invullen, dus meer onttrokken aan het toezicht van ouders. De keuzemogelijkheden zijn enorm: elke jongere wordt als het ware uitgenodigd een eigen pakketje van bezigheden samen te stellen. De markt speelt daarin een belangrijke rol...¹⁹
- ▶ Meteen is het woord gevallen: de markt! De sector van de vrije tijd is de onschuld voorbij. Kinderen en jongeren kunnen aan het aanbod deelnemen tegen betaling. Wie geld op tafel legt, kan meegenieten. Het aanschaffen van muziek, het bekostigen van 'uitgaan', snoep, kleding, rookwaren, film en computerapparatuur: het zijn de hoogste kostenposten in het jongerenbudget²⁰. Meteen is duidelijk dat de budgetbesteding van jongeren er voornamelijk op gericht is om zich toegang te verschaffen tot het sociale verkeer en om er de symbolen van te verwerven (muziek, rookwaren, kledij,...). Jongeren meten zich een 'stijl' aan waarmee ze zich enerzijds als individu profileren, én waarmee ze zich anderzijds ook inschakelen in een bredere subcultuur.
- ▶ Toch is er geen sprake van een 'egale vrijetijdscultuur'! Wie nader toekijkt, merkt dat er achter die 'algemene tendensen' grote verschillen schuilgaan. Er zijn duidelijk sekse- en klassegebonden patronen te onderkennen. Jongens hebben een grotere bewegingsvrijheid dan meisjes, en ontmoeten elkaar meer in de openbare ruimte. Meisjes brengen hun tijd vaker binnenshuis door en ontwikkelen een 'slaapkamercultuur'. Die verschillen nemen nog toe naarmate de sociale en culturele kwetsbaarheid van de jongeren toeneemt. Inderdaad: doorheen de vrijetijdscultuur loopt ook de breuklijn tussen minder en meer gegoede milieus. Jongeren uit minder gegoede kringen brengen hun vrije tijd meer door in de onmiddellijke thuisomgeving. Vooral passieve sportbeoefening, tv-kijken en tijdschriften lezen scoren bij hen hoog, deelname aan het georganiseerde verenigingsleven eerder laag. Voor jongeren uit meer gegoede milieus is er meer actieve sportbeoefening (vooral duurdere sporten) en een hogere deelname aan het verenigingsleven²¹.
- ▶ Waar dit verenigingsleven lang werd aangestaard als een relict uit een ver verleden, toont recent studiewerk²² aan dat leden van deze verenigingen een positiever maatschappelijke houding ontwikkelen vergeleken met niet-leden. Het gaat dan o.a. om belang hechten aan democratische waarden. In een samenleving waar het 'democratisch deficit' wel eens meer teruggevonden wordt, zou één van de sleutels tot een kentering wel eens kunnen liggen in een herwaardering van het sociaal-cultureel

¹⁸ GOEDSEELS E., VETTENBURG N., WALGRAVE L., VRIENDEN EN VRIJE TIJD, IN: JONGEREN IN VLAANDEREN, GEMETEN EN GETELD, K.U. LEUVEN, 2001, PP. 149-151.

¹⁹ IBID., PP. 152-153.

²⁰ IBID., PP. 173-174.

²¹ IBID., PP. 154-155.

²² VAN DE STUDIEGROEP TOR, O.L.V. PROF. DR. MARK ELCHARDUS, AAN HET DEPARTEMENT SOCIOLOGIE VAN DE VUB.

middenveld. Voor de verenigingen en bewegingen in Vlaanderen toont het alvast aan dat hun vorm van vrijetijdsinvulling best maatschappelijk zinvol is. Het versterkt hun eigenwaardegevoel, daar waar het de voorbije 2 decennia meer dan eens de eigen legitimiteit moest aantonen.

Besluit:

- ▶ in Vlaanderen verwijst nog heel wat naar de ‘archetypische situatie’: de jeugdbeweging als vrijetijdsmilieu;
- ▶ toch willen we onszelf confronteren met tendensen als individualisering, commercialisering en automatisering van de vrijetijdsbesteding;
- ▶ we kunnen niet blind zijn voor sekse- en klassespecifieke invullingen van de vrije tijd;
- ▶ in het bijzonder merken we op dat de deelname van jongeren uit minder gegoede milieus aan het georganiseerd verenigingsleven eerder laag is;
- ▶ toch blijkt het verenigingsleven een positieve bijdrage te leveren aan de socialisatie tot democratisch burgerschap.

2.1.4 De ‘grote’ wereld

Ten slotte kunnen we niet voorbijgaan aan enkele evoluties die we in de grote wereld aantreffen. Zij werden tot nu toe niet vernoemd bij de analyse van de leefwereld van kinderen en jongeren. Toch menen we dat die leefwereld invloeden daarvan opneemt. In welke mate dit het geval is, valt soms moeilijk te zeggen. Vast staat in elk geval dat de kinderen en jongeren van vandaag er op korte tot middellange termijn mee zullen (moeten) omgaan.

Welke dynamieken herkennen we?

- ▶ Onze samenleving wordt complexer. Dat geheel ‘regelen’ is niet vanzelfsprekend. De tendens is om lokale autonomie aan te moedigen. Het is participatief en schat mensen naar waarde. Ook in het jeugdwerk gebeurde deze stap, het decreet op het plaatselijk jeugd(werk)beleid was daarbij toonaangevend. Wat er nu gebeurt, met het schrijven van beleidsnota’s in het Vlaamse jeugdwerk, is een kans om op lange termijn te plannen. Aan de andere kant blijkt er tegelijk heel wat overregulering en papieren plannenmakerij, in weerwil van de retoriek rond deregulering en vermindering van de planlast. Vaak strookt dit niet met het aanvoelen van kinderen en jongeren in en buiten het jeugdwerk: zij staan immers in het ‘volle leven’, en dat laat zich niet zomaar plannen en regelen! Koppel de jeugdwerkmiddelen ook aan die plannen, en er ontstaat een gevoel van (financiële) bestaansonzekerheid. Geplande ‘projecten’ lijken bij de subsidiërende overheden ook beter aan te slaan dan een degelijke continue werking. Dat is spijtig, want de kracht zit vaak in de jarenlange continuïteit!

- ▶ In weerwil van lokale autonomie, belandt steeds meer maatschappelijke macht bij ‘superstructuren’. De invoering van een nieuwe munteenheid, de euro, heeft ons in het dagelijks leven nog sterker met de neus op de Europese integratie geduwd. Die evolutie naar meer Europese samenwerking, over de wat wantrouwige politiek van de ‘oude natiestaten’ heen, is al langer bezig. Na WO II kreeg die evolutie een enorme impuls door de oprichting van diverse Europese instellingen, die vooral actief zijn op financieel en economisch vlak. Door de val van de Berlijnse Muur kreeg dat nog een nieuwe dimensie: plots wenkte een territoriale uitbreiding naar het Oosten. Ook als Chiro hebben we de laatste jaren interessante Oost-Europese contacten kunnen leggen. Toch blijft Europa, ondanks die nieuwe horizons, voornamelijk nog een eerder economische en monetaire realiteit. De verwezenlijking van een sociaal Europa en een volwaardig cultureel Europa is nog ver weg. Het is ook sterk de vraag of dat voor de huidige generatie neoliberale regeringsleiders een prioriteit is.
- ▶ Op wereldschaal zien we ‘globaliserende tendensen’. Ook hier zien we dat internationalisering en mondialisering van economische, culturele, financiële en andere relaties al langer aan de gang zijn. Dat heeft niet alleen negatieve gevolgen, maar we merken toch dat de werkelijke macht op het internationaal forum vooral ligt bij multinationale ondernemingen. Door hun niet te stillen honger naar winst brengen zij meer en meer schade toe aan mens en milieu. De internationale instellingen in de schoot van de Verenigde Naties zijn blijkbaar enkel bij machte om – in het beste geval – correctief op te treden. Onze intercontinentale contacten binnen de Fimcap leren ons dat het oude verhaal van het rijke Noorden en het arme Zuiden helaas nog altijd opgaat. Onze partners in Zuidelijk Afrika spreken over de bedreiging door aids en de geringe politieke en economische belangstelling voor een afdoende oplossing. Onze partners in Centraal-Afrika horen we spreken over de broosheid van vrede in hun gebied. Het lijkt de internationale gemeenschap te ontgaan dat grote bevolkingsgroepen in het gebied van de Grote Meren op zeer gespannen voet leven. De rol van de economische belangen van multinationals daar blijft eerder duister. Onze vrienden uit Zuid-Amerika herhalen het verhaal van kleine boeren en huisnijveraars die verstikt worden door de internationale handel tegen dumpingprijzen. En van onze Filippijnse contacten leren we hoe zelfs een hele samenleving door de Westerse consumptie-economie wordt overspoeld; het geeft een schijn van materiële welvaart, maar met het welzijn is het slechter gesteld.
- ▶ Het gaat momenteel niet zo goed met het milieu waarin we leven. Vervuiling van lucht, aarde en water, definitieve vernietiging van natuurlijke reserves, een slinkende biodiversiteit: het is een greep uit de milieuproblemen waar onze maatschappij zich mee geconfronteerd weet. Het besef leeft dat een trendbreuk nu nodig is om toekomstige generaties niet nog méér te belasten. Vooral bij jongeren, die nog een hele

tijdd voor de boeg hebben, spreekt het groene gedachtegoed aan. Toch lijkt niet iedereen overtuigd: ook al worden steeds meer wettelijke kaders gecreëerd om het leefmilieu te beschermen, het blijft moeilijk opboksen tegen een consumerende maatschappij die het milieuprobleem eerder in stand houdt of versterkt dan het af te remmen en op zoek te gaan naar alternatieven.

- ▶ Onze samenleving is er qua mobiliteit met rasse schreden op vooruit gegaan: wie dat wil, komt op bijzonder weinig tijd in elke uithoek van de wereld. Tal van technologische evoluties in de luchtvaart en in het vervoer te land, maken dat we ons vrij vlug kunnen verplaatsen. Dat schept allerlei nieuwe kansen, bvb. om internationale contacten mogelijk te maken. In het kader van de hierboven beschreven Europese integratie, en in het licht van de globaliserende wereld, kan dat alleen maar zinvol zijn. Tegelijk is deze massale verplaatsingsdrang de oorzaak van een overdosis verkeer op onze wegen, in het luchtruim, op de luchthavens. Die mobiliteit, gekoppeld aan de milieuproblematiek, wordt meteen een vraagstuk voor de nabije toekomst!
- ▶ In het verlengde van deze milieu- en mobiliteitsproblematiek zien we de verstedelijking. Zeker in Vlaanderen en omstreken is de open ruimte schaars geworden. Toch moet diezelfde oppervlakte alsmaar meer mensen huisvesten, tewerkstellen, enz. Open ruimte om te spelen, veilig kunnen spelen: het zijn niet langer vanzelfsprekendheden. In schril contrast met de belangstelling voor de laatste restjes open ruimte staat de aantrekkings-

kracht van de steden. De autochtone Vlaming trekken er nochtans meer en meer weg. Het zijn de inwoners van allochtone afkomst, de kansarme autochtonen en de vluchtelingen die tal van buurten in de grote en middelgrote steden bevolken. De traditionele netwerken zijn er zo goed als verbrokkeld. De draagkracht van deze wijken is geslonken, de problematiek die ze aantrekken is gegroeid. Herwaardering van de stad is een noodzaak!

- ▶ De derde industriële revolutie heeft de informatietechnologie gebaard. Gekoppeld aan een groeiende, en nu ook gedigitaliseerde communicatietechnologie, heeft deze technologische innovatie de laatste decennia ons dagelijks leven bepaald. Het internet maakt alleszins dat informatie veel toegankelijker en makkelijker bewerkbaar wordt en dat communicatie over korte en lange afstanden eenvoudiger is dan ooit. Tegelijk rijzen er terechte kritische vragen over deze nieuwe media, bvb. omtrent het overaanbod van informatie en de kwaliteit ervan. Uit de geschiedenis onthouden we alleszins dat de eerste treinen ook hun critici hadden. Kortom: we hoeven eigenlijk niet negatief te staan tegenover deze technologie. Wel is waakzaamheid nodig zodat ze positief gebruikt wordt. Want ook dit onthouden we uit de geschiedenis: als nieuwe technologie doel wordt in plaats van middel, als de technologie de mens ondergeschikt maakt, dan gaat het bergaf met het humane karakter van onze samenleving.
- ▶ Vlaanderen is de voorbije decennia gesecculariseerd. De godsdienst begeleidt niet langer het leven 'van wieg tot graf'. Toch wil dat niet zeggen dat zingeving en religie uit onze samenleving verdwenen zijn. We merken dat mensen, en vooral kinderen en jongeren, altijd opnieuw met zin vragen geconfronteerd worden. Gevoelens van onmacht, verontwaardiging, verwondering en verbondenheid roepen ook nu de vraag op naar wat er méér is dan wat we kennen. Dat méér zoeken velen op allerlei wegen; soms zijn dat vluchtwegen, soms ook boeiende alternatieve routes. Een deel zal dat méér God noemen, en een minderheid zal zich over de grenzen van het weten 'gelovig' noemen. Extra boeiend is de zoektocht naar zingeving zeker geworden door de multiculturele realiteit van Vlaanderen. De confrontatie met andere zingevingssystemen, andere religies, andere invullingen van begrippen als 'geloven', 'kerk-gemeenschap' en 'God' is uitermate boeiend maar voor een deel van de bevolking ook afschrikwekkend... De conclusie is dat de dimensie 'zingeving' zeker niet weg is in ons bestaan, ook al zit ze vaak goed verborgen achter de iconen van onze eigentijdse cultuur. Bovendien: er bestaan tal van interessante bronnen die inspiratie kunnen opleveren bij het 'zinzoecken'.
- ▶ Misschien hebben we die bronnen voor onze zingeving meer dan ooit nodig. De wetenschappelijke evolutie confronteert ons vandaag – en in de toekomst meer en meer – met de grenzen van leven en dood, met de grenzen van het verlichte maakbaarheidsideaal. Kwesties als euthanasie, abortus en genetische modificatie worden nu 'ethisch' genoemd. Anders gezegd: het staat ter discussie wat 'goed' is. Misschien zijn er

nog veel meer ethische kwesties: in de omgang met de natuurlijke rijkdommen, in de rechtvaardige verdeling daarvan over de wereldbevolking,... Het lijkt erop dat we in de omgang met deze kwesties niet alleen de economie of de positieve wetenschappen kunnen gebruiken. Het zal een fundamentele bezinning vragen.

Besluit:

- ▶ evoluties zoals de Europese integratie, de globalisering, de milieuproblematiek, het thema van de mobiliteit en de toegenomen informatie- en communicatiemogelijkheden, secularisering, enz. veranderen sterk het aanschijn van onze wereld, inclusief ons dagelijks leven;
- ▶ al deze evoluties dragen positieve kernen in zich, maar telkens ook een keerzijde;
- ▶ we kunnen kinderen en jongeren deze evoluties niet misgunnen of onthouden; ze maken deel uit van hun leefwereld; we kunnen hen echter een kritische blik daarop evenmin onthouden!

2.2 Link met het Vlaams jeugd(werk)beleidsplan

2.2.1 Vlaams jeugdbeleidsplan

Het eerste Vlaamse Jeugdbeleidsplan is een allesomvattend plan waarin de Vlaamse overheid aangeeft welke weg ze wil volgen met en voor haar jeugd en welke visie daaraan ten grondslag ligt.

Voor de beleidsnota van Chiro maken twee aspecten de confrontatie met dit eerste Vlaamse Jeugdbeleidsplan tot een boeiende oefening. Enerzijds is het interessant om de aangehaalde tendensen in de samenleving en de onderliggende visie, waarvan sprake in het jeugdbeleidsplan, te vergelijken met inhoudelijk denkwerk dat in het recente verleden binnen Chiro gebeurde rond verschillende thema's. Anderzijds worden de analyse en doelstellingen per domein uit het plan vergeleken met de werking van de jeugdbeweging.

TENDENSEN IN DE SAMENLEVING

De meeste tendensen die geschetst worden in de jeugdbeleidsnota geven vrij scherp aan in welke maatschappij onze kinderen en jongeren vandaag hun weg zoeken en vinden. Een aantal van die tendensen verdienen nog een aanvulling, verduidelijking of opmerking in het licht van deze beleidsnota van Chirojeugd Vlaanderen.

In de zich ontwikkelende tendensen wordt de **toenemende regulering** aangehaald. Het jeugdwerk geeft al jaren aan dat deze ontwikkeling een zware last is. Het aantal regels waar de leidingsploegen van ons duizendtal groepen rekening mee moet houden, neemt zeker niet af. Het is een lange lijst die zeker ook in de beleidsnota's van andere bewegingen opgesomd wordt: Billijke Vergoeding, SABAM, wet op leurhandel, Vlaamse en Waalse bosdecreet, al dan niet reglementering op reisbureaus, gemeentelijke reglementen allerlei, VLAREM geluidsreglementering, Vlaamse en Brusselse wetgeving op ruimtelijke ordening, federale KB op veiligheid speeltoestellen,...

Hoewel voor elk van deze reglementeringen iets te zeggen valt, moet toch gezegd dat *niet al deze regels het leven van kinderen, jongeren en leidingsploegen fijner maken*. Het opvolgen van deze ontwikkelingen vraagt te veel van de plaatselijke groepen, dus moet een nationale structuur extra inspanningen leveren om de expertise in huis te halen en te houden, zodat we onze groepen daar zo goed mogelijk in kunnen begeleiden. x

De invalshoek om zoveel mogelijk een **positieve beeldvorming over jeugd** na te streven wordt ten zeerste gewaardeerd. In onze dagelijkse werking, in ons inhoudelijk

denkwerk, kortom in heel ons denken en doen proberen we zelf altijd vanuit een positieve invalshoek te vertrekken.

Het wordt als een positieve en aangename trendbreuk aangevoeld dat zoïets ook in een jeugd-beleidsnota gebeurt.

De tendensen die in de alinea over **jeugd en mondialisering** geschetst worden, klinken zeer herkenbaar: de greep van de commercie op jeugdculturen aan de ene kant, maar aan de andere kant de toenemende interesse voor het 'exotische' en de hang naar waardering voor de 'lokale identiteit'.

We proberen kritisch te blijven tegenover die voorthollende commercialisering in de maatschappij, die ook ingrijpt op jongerenculturen.

Misschien is de 'lokale identiteit' die jongeren in een chirogroep en op een chirokamp voor zichzelf kunnen creëren, waarbij de zelfgecreëerde meerwaarde sterk aangevoeld wordt, wel één van de succesfactoren die het licht stijgende ledenaantal van de jeugdbewegingen verklaren.

Ook de interesse voor het 'exotische' wordt gevoeld binnen de Chiro. Er is flink wat interesse voor internationale uitwisselingsprojecten, waarover meer te vinden is in de doelstellingen en acties van de internationale werking.

De negatieve beeldvorming, waarover sprake in het deel over **kleine apartheid**, wordt op een aantal plaatsen ook sterk gevoeld. Dit kwam duidelijk naar boven bij het Groot Onderhoud²³. Daarin gaven groepen aan dat de relaties met hun plaatselijk netwerk lang niet allemaal als rozengeur en maneschijn te omschrijven waren. Gelukkig waren er ook duidelijk positieve klanken van onze groepen, maar er blijft in die zin nog werk aan de winkel. Blijven hameren op de nagel van het 'positief benaderen van kinderen en jongeren' zal de boodschap zijn in de acties bij de opdracht 'stem vertolken van kinderen en jongeren', vooral dan in die acties die aansturen op communicatie. Communicatie is één van de prioriteiten van de chirobeleidsnota.

De moeizame zoektocht om de **grote apartheid of gelijkheidsillusie** zo weinig mogelijk een illusie te laten zijn, wordt scherp aangevoeld binnen Chiro. Het is een thema waar we al veel rond gedacht hebben (bv. tijdens een aantal studieweekends van de Pedagogische Leiding), maar waar onze acties lang niet altijd het beoogde resultaat bereiken (bv. het Solidariteitsfonds, actie 3.4. van 'Opdracht 2: begeleiding'). Hoewel heel wat van onze groepen er in slagen toch enkele kinderen uit TSO en BSO mee te nemen tot in leidingsploegen, en hen daar mee verantwoordelijkheid kunnen laten nemen, is het doel verre van bereikt. Werken aan een toegangsbeleid is bijvoorbeeld een van de drie topprioriteiten van de chirobeleidsnota.

De sterke klemtoon die op **participatie** gelegd wordt, is terecht. Toch hebben ook wij al aangevoeld, bijvoorbeeld bij ons jaarthema over participatie, dat dit thema kan verworden tot een participatie-show. Niet alleen de manier waarop geprobeerd wordt kinderen en jongeren te laten participeren is belangrijk, er mag ook niet overdreven worden in de gevraagde graad van

participatie. De rol van participatie binnen de beweging wordt geschetst in het hoofdstuk 'Missie en visie' (cfr. de participatieve methode).

Het Groot Onderhoud, waar 160 van onze plaatselijke groepen een verslag terugstuurden van hun denkoefening over aspecten van de chirowerking, kan ons inziens als een mooie oefening in participatie beschouwd worden.

De verantwoordelijkheid die een duizendtal leidingsploegen elke week opnieuw opnemen, kan trouwens ook gelden als oefening in participatie.

Met participatieve, ervaringsgerichte werkvormen werd geëxperimenteerd op Aspitrant en Krinkel. De verdere actie in de toekomst hierrond wordt beschreven bij 'Opdracht 3: kadervorming', doelstelling 14.

De vooraanstaande rol voor **kinderrechten** in het Jeugdbeleidsplan is een terecht keuze. Chiro vindt kinderrechten ook zeer belangrijk, al komen ze niet zo vaak expliciet aan bod. Er werden in het verleden vanuit eigen denkwerk een aantal methodieken aangemaakt. Er is een aanspreekpunt Kinderrechten binnen de Chiro, de kinderrechten zijn uit volle overtuiging in de statuten van onze vzw's opgenomen,...

Het streefdoel van **volwaardig aandeelhouderschap** voor kinderen en jongeren in onze samenleving lijkt ons het juiste doel. We hopen dat we door de samenkomsten van onze kinderen en jongeren daar sowieso op lokaal vlak ons steentje in bijdragen. We proberen onze groepen mondig te maken en te vormen om op lokaal vlak te participeren, bijvoorbeeld door het werk dat rond lokaal jeugdwerkbeleid gebeurt. Op Vlaams niveau proberen we onderbouwd en gedegen de stem van de beweging en van kinderen en jongeren te laten horen (zie 'Opdracht 5: stem vertolken van kinderen en jongeren').

DE GEZAMENLIJKE DOELSTELLINGEN

Het jeugdbeleidsplan schuift 5 gezamenlijke doelstellingen naar voren. Twee daarvan komen in de chirobeleidsnota duidelijk aan bod.

We denken dat we door onze manier van werken kinderen en jongeren sterker maken om **participatief** te leven, zoals hiervoor al aangegeven. Het actiepunt over de adviesbevoegdheid van de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap wordt ten volle onderschreven. In de loop van deze chirobeleidsnota geven we aan welke rol we in die Jeugdraad voor onszelf weggelegd zien.

Gezamenlijke doelstelling 3 streeft de **ondersteuning van het Steunpunt Jeugd beleid** na. Gezien onze actieve rol in de totstandkoming van de nieuwe bovenbouw en gezien de actieve participatie in een aantal werkgroepen, platforms, ... van dit steunpunt,

wordt het werken aan deze doelstelling aangemoedigd. Het blijft wel een aandachtspunt dat ondersteunen van het bestaande jeugdwerk één van de doelstellingen van dit steunpunt moet blijven.

Uit onze SWOT-analyse blijkt dat ook binnen Chiro te weinig studiewerk gebeurt. Het actiepunt om binnen het Steunpunt jeugdonderzoek en de communicatie ervan ter harte te nemen, wordt dan ook verwelkomd.

OPMERKINGEN BIJ ANALYSE EN DOELSTELLINGEN PER DOMEIN

Na de 5 gezamenlijke doelstellingen worden per beleidsdomein een aantal doelstellingen geformuleerd. Het integrale aspect van het jeugdbeleidsplan beperkt zich hier (om duidelijke redenen) echter tot de huidige Vlaamse bevoegdheden. Het sluit dus goed aan bij de huidige structuur van de Vlaamse overheid, maar niet volledig bij de bezorgdheden van kinderen en jongeren. Evenmin is deze lijst op de werking van een jeugdbeweging afgestemd. De hiernavolgende opmerkingen en aanvullingen zullen echter vooral vanuit de bril van een grote jeugdbeweging geformuleerd zijn.

JEUGD EN MEDIA

Uit onze SWOT-analyse blijkt dat we onze profilering in de media een zwakte vinden. Ondanks het grote belang van de media in onze hedendaagse maatschappij, besteden we er (te) weinig aandacht aan. Enerzijds een werkpunt voor de toekomst, aan de andere kant willen we ook niet koste wat kost meelopen in deze evolutie. De bezorgdheden en concrete actiepunten uit deze doelstelling worden onderschreven.

JEUGD EN TOERISME

Met Chiro zijn we geen onbelangrijke pion op het schaakbord van het sociaal jeugdtoerisme. Aan de ene kant zijn we zelf beheerder van vier jeugdverblijfcentra (jeugdvormingscentra, volgens het nieuwe decreet), met als eerste doelstelling infrastructuur bieden voor kwalitatieve kadervorming. Aan de gebruikerszijde situeren zich al onze groepen die jaarlijks op bivak gaan. We wachten met enige spanning de totstandkoming van de decreten rond dit thema af. Het actiepunt dat ernaar streeft dat de wet op de reisbureaus uit het vaarwater van onze groepen blijft, wordt natuurlijk toegejuicht.

JEUGD EN WERKGELEGENHEID

Gezien onze rol als werkgever van een aantal jonge, enthousiaste pedagogische krachten, laat dit thema ons niet koud. Kwaliteit van arbeid en aandacht voor vorming zijn twee voorbeelden van actiepunten die in dit deel terugkomen. In het hoofdstuk over personeelsbeleid, aan het einde van deze beleidsnota, is weergegeven hoe Chiro probeert haar personeel te omkaderen.

JEUGD EN CULTUUR

Chiro onderschrijft het streefdoel om de stad als ruimte van cultuur te herwaarderen. Jeugdwerk, als onderdeel van cultuur in de brede zin, verdient volgens Chiro dan ook ten volle zijn plaats in de stad, ook in die wijken waar dat minder of niet evident is. De concrete actiepunten rond 'Chiro in de stad' zijn opgesomd bij de 'Opdracht 2: begeleiding', actie 3.2.

De actiepunten voor het sociaal-cultureel werk worden sterk aangemoedigd. Rond kinderen en jongeren met een handicap werden de afgelopen jaren een aantal initiatieven opgezet. We merken dat een flink deel van onze groepen het bijna evident vinden om ook voor kinderen en jongeren met een handicap open te staan. Toch weten we maar al te goed dat ook hier de weg nog lang is...

Een paar jaar geleden werd het aspect kunst een heel jaar belicht binnen Chiro doordat er een jaarthema rond uitgewerkt werd. De Dienst Artistieke Activiteiten (DARtA) wakert de aandacht voor expressie binnen de beweging op allerlei manieren aan. Hun

concrete plannen voor de periode 2004–2006 zijn weergegeven in het hoofdstuk over dienstverlening.

Het bevorderen en aanmoedigen van **internationale contacten** is het belangrijkste actiepoint van de Internationale Commissie. Ook hun concrete plannen voor de periode 2004–2006 staan opgesomd bij de 'Opdracht 4: dienstverlening'.

JEUGD EN RUIMTELIJKE ORDENING

De impact van de wetgeving op de ruimtelijke ordening op het jeugdwerk mag niet onderschat worden. Ze laat zich pas voelen bij problemen, maar die problemen zijn dan meestal ook zeer omvangrijk en onoverzichtelijk voor een lokale groep. De balans is niet geheel negatief. Heel wat groepen komen in degelijke en correct gezoneerde **jeugdlokalen** terecht. Een aantal gemeenten leveren voorbeeldig werk. Toch zijn er nog heel wat groepen die zwaar worstelen hun werking om in goede infrastructuur te kunnen uitbouwen. Het ondersteunen van groepen met problemen met hun lokalen is dan ook één van de prioriteiten die in deze chirobeleidsnota naar voren geschoven worden.

Het hele proces rond **ruimtelijke planning**, zowel op Vlaams als op lokaal niveau, staat ver van Chiro en haar plaatselijke groepen. De impact ervan is zeer moeilijk in te schatten en het is een materie die zeer ver van de dagelijkse realiteit van de groepen en de beweging staat.

De keuze voor de prioriteit '**jeugdruimte**' bij het decreet op het lokaal jeugdwerkbeleid wordt volop gesteund.

JEUGD EN WELZIJN, GEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Chiro besteedt aandacht aan een aantal thema's die als actiepoint naar voren geschoven worden binnen dit domein. Zo is er een commissie bezig rond het **multiculturele thema** en merken we dat in een aantal stadsgroepen (Gent, Brussel, Antwerpen) het aandeel allochtonen zeer groot is. Toch moeten nog veel stappen gezet worden voor we deze doelstelling bereiken – net als de hele maatschappij, wat dat betreft.

JEUGD EN ONDERWIJS

Chiro is op twee vlakken bezig rond het thema Jeugd en Onderwijs.

Spoor ZeS, de dienst die bezig is met het verbredingswerk rond de thema's zingeving en solidariteit, werkt lessenspakketten uit voor het lager en secundair onderwijs en is sinds enkele jaren ook bezig met het uitbouwen van de dienst Zin-d'er-in(g), die bezinningen geeft aan secundaire en hogescholen in de vier jeugdvormingscentra van de Chiro.

Verder proberen we jaarlijks een aantal **stagiairs** te begeleiden.

We wachten met spanning af hoe de actie rond het apart systeem voor **detacheringen** voor het jeugdwerk een antwoord zal vinden in de enveloppefinanciering. *Hopelijk kan deze beleidsnota het belang verduidelijken van de twee gedetacheerden die de Chiro kreeg.*

JEUGD EN LEEFMILIEU

Gezien de aard van onze activiteiten is dit een belangrijk thema. De problematiek van de **speelbossen** is ons 'niet vreemd'.

Rond **bosvriendelijk spelen** waren we in het zeer recente verleden al actief. Chiro heeft met een drietal vrijwilligers flink mee geschreven aan Kiekebos, het boek rond **bosvriendelijk spelen**. Rond dat thema werden ook al wat vormingsactiviteiten opgezet. Onze **Dienst Avontuurlijke Activiteiten (DAA)** heeft de meerderheid van zijn activiteiten in de natuur. Zij besteden ook veel aandacht aan hun voorbeeldfunctie rond milieuvriendelijk bivakkeren. Meer over deze dienst in het deel over de opdracht dienstverlening.

STEDELIJK BELEID

Zoals al eerder aangegeven proberen we Chiro in de stad in heel Vlaanderen waar te maken. De specifieke acties rond dat thema zijn te vinden in het deel over begeleiding, verderop in deze beleidsnota. Zeker in de stad merken we dat ruimte voor kinderen en jongeren onder druk staat, zowel wat infrastructuur als wat speelruimte betreft. Ook de verzwakkende sociale netwerken in de stad maken het zeer moeilijk om in de stad aan Chiro te doen.

SAMENWERKINGSONTWIKKELING

In de delen over de internationale werking zal verduidelijkt worden dat we proberen om op basis van **gelijkwaardigheid met onze partners** in het Zuiden samen te werken, bijvoorbeeld in ons partnership met Zuid-Afrika.

We voorzien ook **0,7%** van onze subsidieerbare kosten (in het oude financieringssysteem!) om te besteden aan projecten in het Zuiden.

KINDEROPVANG

We willen het niet zijn, maar de bevraging van onze groepen in het Groot Onderhoud bevestigde nogmaals de vrees dat een deel van de ouders van onze kinderen en jongeren ons zo beschouwt. Onze leidingmensen hebben echter niet het gevoel aan kinderopvang te doen. Zij kiezen bewust voor een vrijwillige en waardenvolle vrijetijdsbesteding.

DE AFSTEMMING OP FEDERALE BELEIDSMATERIES

Deze afstemming is waarschijnlijk een grotere bezorgdheid voor de beleidsmakers dan voor het jeugdwerk. Toch komen we soms onzacht in aanraking met deze problematiek: de laatste tijd vooral in de dossiers SABAM en Billijke Vergoeding. Ook de wet op de reisbureau's gluurde om de hoek.

In deze context is misschien een opmerking op zijn plaats over het onderscheid tussen sommige Vlaamse en Waalse regelgevingen, bijvoorbeeld voor groepen die in Wallonië op kamp gaan.

CONCLUSIE

Het is geen evidente oefening om vanuit de chirobril naar de Vlaamse jeugdbeleidsnota te kijken. Een nota van 100 bladzijden doornemen en die doorkauwen als basis voor een andere beleidsnota van ook een honderdtal pagina's is geen makkelijke opdracht; zeker niet voor jongvolwassenen die voelen dat die jeugdbeleidsnota zich voor een groot deel naar de Vlaamse beleidsstructuur richt en dus maar ten dele aansluit bij het dagelijkse bezig zijn van die jongeren.

Anderzijds doet het ons plezier om te zien dat we met een aantal thema's blijkbaar de polsslagen van de maatschappij aanvoelen.

Natuurlijk verduidelijkt de Vlaamse Jeugdbeleidsnota een en ander voor een beweging die vaak met andere zaken bezig is. Natuurlijk bulkt zo'n nota van de goeie voorstellen waarvan we hopen dat ze gerealiseerd worden door de verantwoordelijken die ze ondertekend hebben.

We hopen dat we door de realisatie van de opdrachten, doelstellingen en acties uit onze beleidsnota een klein steentje bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen uit de Vlaamse Jeugdbeleidsnota.

Hopelijk wordt Vlaanderen er nog kleurrijker van...

2.2.2 Vlaams jeugdwerkbeleidsplan

DE RECHTEN VAN KINDEREN EN JONGEREN ALS PREMISSE

De rechten van kinderen en jongeren zijn ook voor Chiro een bron van permanente inspiratie. De basisprincipes van de Rechten van het Kind vinden we niet alleen terug in de statuten maar ook in de missie en visie, de pedagogie van de Chiro:

- ▶ non-discriminatie
- ▶ recht op een eigen mening
- ▶ belang van het kind: kinderen en jongeren staan centraal
- ▶ recht op leven en ontwikkeling
- ▶ recht op samenkomen / vereniging
- ▶ recht op spel
- ▶ ...

De kinderrechten krijgen ook een vertaling in onze werking:

- ▶ Chiro is er als jeugdbeweging niet alleen vóór, maar wordt ook gemaakt dóór kinderen en jongeren. Ze krijgen allemaal hun plaats binnen de jeugdbeweging, en leidingmensen (vanaf 17 jaar) staan elke zondag klaar om hen een zinvolle vrijetijdsbesteding te geven in groep. Leren omgaan met verantwoordelijkheid staat centraal in onze werking, zowel bij leiding als bij leden.
- ▶ Via onze kaderwerking en –structuur kunnen jonge, geëngageerde mensen ook het pedagogisch beleid en het beheer van Chirojeugd Vlaanderen meemaken. Dat we dat heel belangrijk vinden, blijkt ook uit onze eerste opdracht, 'beweging maken'.
- ▶ Chiro is een open beweging, toegankelijk voor iedereen. Er worden dan ook extra inspanningen gedaan om kinderen en jongeren met een handicap, all-ochtone kinderen en jongeren, en kinderen en jongeren uit minder gegoede gezinnen een plaats te geven in de wekelijkse (dagelijkse) werking. Dit blijkt concreet uit onze bijzondere aandacht voor 'Chiro in de stad' en het Solidariteitsfonds, en ons aanspreekpunt 'Personen met een handicap'. Voor de komende beleidsperiode is toegankelijkheid een prioriteit. We zijn ervan overtuigd dat we hierin nog meer stappen kunnen ondernemen.
- ▶ Chiro werkt afdelingsgericht. De basisidee is dat er bij elke leeftijd een aangepaste begeleidingshouding en een dito activiteitenaanbod past. Kinderen en jongeren worden hierdoor au sérieux genomen en in hun eigenheid benaderd. Ook wordt er nagegaan op welke manier kinderen en jongeren hun rol kunnen spelen bij de uitbouw van het afdelingsleven.
- ▶ In het werkjaar 1999-2000 organiseerden we een jaarthema rond participatie.
- ▶ Regelmatig organiseren we een groots opgezet inspraakmoment voor onze leiding. Vorig werkjaar hielden we een Groot Onderhoud: op een speelse manier kon onze leiding haar mening geven over de volgende 5 thema's: leidingploeg, afdelingen, netwerk, grote Chiro en grote wereld.
- ▶ Sinds 1999 koos Chiro om een aanspreekpunt Kinderrechten te installeren. Deze kracht kanaliseert enerzijds de vragen die en het aanbod dat van buitenaf komt/komen, en houdt anderzijds binnen onze eigen werking de reflex warm rond aandacht en respect voor de rechten van het kind. De concrete taken voor het aanspreekpunt zijn: informatie inwinnen, informatie verstrekken en studiewerk.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat kinderrechten niet zomaar een thema is waarmee men af en toe bezig kan zijn. Het gaat over een basishouding in alle geledingen van onze beweging, een reflex van respect en aandacht voor kinderen en jongeren.

DE NEGENPROEF, OF DE UITGANGSPUNTEN VOOR DE BASISKWALITEIT VAN HET JEUGDWERK

In het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan staan negen toetsstenen voor alle instrumenten van het Vlaamse Jeugdwerkbeleid. Chiro zal meewerken aan de uitbouw en uitvoering van een dergelijk Vlaams Jeugdwerkbeleid. Aan de uitvoering, door onze eigen werking te laten vertrekken vanuit die uitgangspunten. Aan de uitbouw, door de doelstellingen uit het jeugdwerkbeleidsplan te helpen verwezenlijken via onze vertegenwoordigingen. We zullen hierbij de negenproef als toetssteen en kader gebruiken.

We willen dit concreet doen op de volgende manier:

- ▶ Communicatie en participatie als beleidsdoel en –middel
 - ▷ We nemen onze vertegenwoordigingsrol in de beleids- en overlegorganen van de bovenbouw van het jeugdwerk sterk op, niet alleen als gebruiker van het Vlaams Jeugdwerkbeleid, maar vooral omdat we betrokken willen zijn bij de uitbouw van een Vlaams Jeugdwerkbeleid.
 - ▷ In onze eigen werking staan participatie en communicatie centraal. Via een democratische organisatie- en beslissingsstructuur willen we samen met onze leiding en kaderleiding beweging maken. Chiro legt sterk de nadruk op de verantwoordelijkheid van de ploegen, bvb. op de wekelijkse leidingskring. Beslissingen worden zoveel mogelijk met de hele ploeg genomen. Op die manier is de participatie het grootst. In de afdelingswerking schenken we dan weer veel aandacht aan participatie van onze leden. Regelmatig zetten we met het kader inspraak- en participatiemomenten op (bvb. de Dag van de Basisvorming, het Groot Onderhoud,...). Toch ervaren we dat het niet eenvoudig is om iedereen bij die inspraakmomenten te betrekken.
- ▶ Het bieden van ruimte in verschillende betekenissen
 - ▷ Door een actief lidmaatschap in de Vlaamse Jeugdraad, maar ook in de provinciale en gemeentelijke jeugdleden, eisen we op de verschillende beleidsniveaus beleidsruimte op voor kinderen en jongeren. Via de jeugdleden willen we bij de beleidsactoren ook mentale ruimte opeisen voor kinderen en jongeren. Via onze vertegenwoordiging willen we meewerken aan een beleid dat voldoende fysieke ruimte garandeert aan kinderen en jongeren. Op lokaal niveau doen we dit door mee te werken aan de jeugdruimteplannen, op Vlaams niveau doen we dit o.a. via het platform Groene Ruimte.
 - ▷ Als koepel stimuleren we onze groepen om actief deel te nemen aan de lokale jeugdleden en ook aan de opmaak van de jeugdruimteplannen. Met de commissie Jeugdbeleid willen we hen hierbij ondersteunen en vormen. Via de commissie Jeugdbeleid en via Locomotief bieden we onze groepen een uitgebreide ondersteuning aan rond lokalenbeheer. Dat wordt ook één van de prioriteiten voor de komende jaren. Op geregelde tijdstippen willen we bovendien aan de buitenwereld tonen wat kinderen en jongeren denken en doen.
- ▶ Offensief: beklemtonen van de kracht van de jeugd en het jeugdwerk
 - ▷ Op alle fora zullen we, vanuit onze visie op kinderen en jongeren, meebouwen aan een beleid dat vertrekt vanuit de kracht van de jeugd en het jeugdwerk.
 - ▷ Het wekelijkse engagement van vele duizenden vrijwilligers bewijst dat kinderen en jongeren op een speelse en jonge manier veel kunnen betekenen voor hun omgeving en de ruimere maatschappij. Te vaak blijft dit nog beperkt tot de wekelijkse chiro-zondagnamiddag, en merken we dat niet alle groepen zich actief laten zien in hun buurt.
- ▶ Stimuleren van de toegankelijkheid van alle kinderen en jongeren
 - ▷ We willen er zorg voor dragen dat er voldoende aandacht en middelen zijn om ook de zwaksten in de maatschappij te laten participeren aan het jeugdwerk. We willen dat hierbij vooral voldoende aandacht uitgaat naar inclusie. We geloven dat de samenstelling van een chirogroep een doorsnede moet zijn van de buurt waarin hij actief is, van onze brede maatschappij,...
 - ▷ Chiro doet extra inspanningen om haar werking toegankelijk te maken voor armen, migranten, vluchtelingen en personen met een handicap. Voor de laatste groep werd een brochure en spelmethodiek ontworpen, waarmee groepen kunnen nagaan of ze voldoende draagkracht hebben om personen met een handicap in de groep op te nemen. Via het Solidariteitsfonds kunnen groepen extra middelen krijgen als ze een aanzienlijk aantal armen bereiken maar dat financieel niet kunnen opvangen. Dit fonds wordt vrijwillig gespekt door rijkere groepen. Groepen in de stad worden vaak geconfronteerd met een hogere concentratie aan armen, migranten en vluchtelingen in hun buurt. We stimuleren die groepen om ook deze doelgroepen aan te spreken. Hiertoe willen we ook onze manier van werken aanpassen, experimenteren we met nieuwe werkvormen, maar blijven we altijd trouw aan onze chirovisie en –methoden. Werk maken van een toegangsbeleid wordt één van de prioriteiten voor de komende beleidsperiode. We merken dus dat er nog veel werk aan de winkel is.
- ▶ Kansen voor nieuwe netwerken
 - ▷ Door ons engagement in de raden van beheer van zowel het Steunpunt Jeugd als de Vlaamse Jeugdraad willen we meebouwen aan een ontzuidde bovenbouw van het jeugdwerk.
 - ▷ Chirogroepen zijn geen eiland, maar hebben historisch gezien sterke wortels in het lokale (parochiale) netwerk. Vanuit onze gemeenschapsgerichte methode willen we groepen overtuigen van het belang van het netwerk voor de groep maar ook voor de lokale gemeenschap, en willen we hen stimuleren om een actieve rol op te nemen in het netwerk (jeugdhuizen, volwassenenorganisaties, milieuorgani-

saties, ngo's,...). Aandacht voor het lokale netwerk van onze groepen is een beleidsprioriteit voor deze beleidsnota. Op Vlaams niveau werken we nauw samen met ngo's rond solidariteit en de Noord-Zuidthematiek, met de kerkelijke jongerenstructuren en via het J-JOS ook met de andere jeugdbewegingen en jeugthuizen.

- ▶ Een kans voor reflectie en profilering van het jeugdwerk
- ▶ De complementariteit van het beleid
 - ▷ We vinden het belangrijk dat het jeugdwerk vanuit zijn specifieke kwaliteiten een rol kan spelen in de bredere maatschappij. Hiertoe willen we mee het gesprek voeren over de eigenheid van het jeugdwerk en mee werk maken van een samenwerking met andere beleidssectoren in de Vlaamse Gemeenschap.
 - ▷ Chiro bezint zich op geregelde tijdstippen over haar pedagogische project of aspecten ervan. Door het opstellen van een beleidsnota is ons profiel ook duidelijk neergeschreven. Door een gestroomlijnde communicatie willen we ons profiel ook scherpen naar de buitenwereld toe. Via onze verbredingswerking rond de thema's zingeving en solidariteit willen we ons ook profileren naar andere sectoren. Op die manier willen we ook werk maken van de complementariteit van het beleid.

DE CONCRETE DOELSTELLINGEN

Via onze vertegenwoordigingen werkten we in het verleden mee aan vele doelstellingen. We zullen dit ook in de toekomst blijven doen. Vele thema's die in de doelstellingen beschreven staan, zullen sporadisch aan bod komen in de verschillende werkgroepen en reflectiegroepen, in de gemeentelijke en provinciale jeugdleden, via de raden van bestuur van de Vlaamse Jeugdraad en het Steunpunt Jeugd, en uiteraard ook in de adviezen van de Vlaamse Jeugdraad. In de tabel hieronder zetten we op een rijtje aan welke doelstelling we via welke vertegenwoordigingen structureel willen werken.

DOELSTELLING	ENGAGEMENT CHIRO
13	Vrijgestelde in de AV en raad van bestuur van het Steunpunt Jeugd en in de AV en raad van bestuur van de Vlaamse Jeugdraad
14, 15, 18, 20	Vrijgestelde in het platform Lokaal Jeugdwerkbeleid van het Steunpunt Jeugd, in de commissie Jeugdwerkbeleid van de Vlaamse Jeugdraad en in de reflectiegroep Lokaal en Provinciaal Decreet
21	Vrijgestelde in de reflectiegroep Landelijk Decreet
24	Vrijgestelde in het platform Kadervorming van het Steunpunt Jeugd
25, 26	Vrijgestelde in de AV en de werkgroep Uitleendienst van ADJ
27	Vrijgestelde in de AV en raad van bestuur van het Steunpunt Jeugd
28	Vrijgestelde in de AV en raad van bestuur van de Vlaamse Jeugdraad
29	Vrijgestelde in de AV en raad van bestuur van het Steunpunt Jeugd
32	Vrijwilliger in het samenwerkingsverband Locomotief van het Steunpunt Jeugd
37	Vrijgestelde in de AV en de werkgroep Uitleendienst van ADJ
38	Vrijgestelde als lid van de AV en raad van bestuur van het CJT, evenals van de Beheersgroep Bivakhuizen
39	Vrijgestelde in de werkgroep Sabam van de Vlaamse Jeugdraad
41	Vrijgestelde in het platform Lokaal Jeugdwerkbeleid van het Steunpunt Jeugd
42, 43, 44	Vrijgestelde in de AV en de werkgroep Uitleendienst van ADJ en in het platform Jeugdtoerisme van het Steunpunt Jeugd
46, 47, 48, 49, 50	Vrijgestelde in de AV van Jint en de werkgroepen Zuid-Afrika en CNIP

Doelstellingen

3

In onze missie staan 5 grote opdrachten voor de beweging:

- ▶ beweging maken
- ▶ begeleiding
- ▶ kadervorming
- ▶ dienstverlening
- ▶ stem vertolken van kinderen en jongeren.

Deze vijf grote opdrachten zijn de strategische doelstellingen van onze organisatie.

In dit hoofdstuk concretiseren we die strategische doelstellingen in operationele doelstellingen en acties. Die komen enerzijds voort uit onze 'gewone', continue werking en anderzijds uit de nieuwe uitdagingen die we onszelf stellen voor de periode 2004-2006 (doelstellingen en acties die bij deze uitdagingen horen zijn aangeduid met een ?). Beide aspecten vormen immers een essentiële en evenwaardige bron voor onze toekomstplannen.

Uitdagingen voor 2004-2006

Op basis van de SWOT-analyse willen we een aantal uitdagingen voor de periode 2004-2006 naar voren schuiven. Deze uitdagingen zijn voor ons belangrijke punten uit onze werking én het zijn dingen waar we extra energie in willen steken. Andere doelstellingen van onze werking vinden we soms even belangrijk, maar we vinden ze goed zoals ze nu zijn. Er gaat dus geen extra energie naartoe en ze staan daarom niet bij deze uitdagingen.

Je vindt bij elke doelstelling en/of actie een verwijzing naar onze lijst van doelstellingen die hierna volgt ('ds.' Staat voor doelstelling). Het eerste cijfer verwijst naar één van onze vijf opdrachten, de rest is het nummer van de concrete doelstelling of actie. De eerste drie uitdagingen zijn prioritair.

ELEMENTEN UIT DE SWOT	UITDAGING	DOELSTELLINGEN EN/OF ACTIES
S2, S5, S13, S16, S19, S21, S22, S28, S45, S46, Z2, Z22, Z29, Z30, Z34, Z41, Z42, K5, K16, K17, K19, B1, B8, B9, B10, B11, B12, B13, B15, B16, B17, B18, B23	bewaren van de continuïteit van onze groepen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ De Pedagogische Leiding verdiept zich in aspecten van ons pedagogisch project. Voor de komende beleidsperiode willen we volgende thema's behandelen: <ul style="list-style-type: none"> ▷ steunen op maat via onze vrijwilligersstructuren ▷ het netwerk van plaatselijke groepen ▷ veranderend engagement bij jongeren (actie 1.2.2) ▶ We stimuleren onze gewesten en verbonden om groepen steun of vorming op maat te geven (actie 2.1.3). ▶ We voorzien groepen in een stedelijke context van rechtstreekse ondersteuning (actie 2.3.2). ▶ We implementeren de resultaten van het onderzoek 'Ondersteuning in middelgrote steden' (actie 2.3.3). ▶ We willen aspiranten de kans geven om zich voor te bereiden op leiding worden (ds. 3.1). ▶ We beklemtonen het belang van het hebben van aspiranten in een plaatselijke groep (de actie Alive) (actie 1.4.4.2). ▶ We beantwoorden concrete vragen van groepen i.v.m. specifieke problemen (actie 2.1.7).
S4, S22, Z3, Z4, Z20, Z39, Z42, K3, K5, K8, K14, B6, B13, B25	werken aan een toegangsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We begeleiden onze groepen rond diverse thema's, zoals omgaan met mensen met een handicap, vluchtelingen en/of migranten (actie. 2.1.5). ▶ De Pedagogische Leiding verdiept zich in aspecten van ons pedagogisch project. Voor de komende beleidsperiode willen we volgend thema behandelen: <ul style="list-style-type: none"> ▷ een actieplan voor een toegangsbeleid (actie 1.2.2) ▶ We voorzien groepen in een stedelijke context van rechtstreekse ondersteuning (actie 2.3.2). ▶ Via de uitbouw van het Solidariteitsfonds stimuleren we groepen om te werken aan een toegangsbeleid (actie 2.3.4).

ELEMENTEN UIT DE SWOT	UITDAGING	DOELSTELLINGEN EN/OF ACTIES
S18, S19, S20, S23, Z6, Z7, Z8, Z9, Z17, Z19, Z28, Z38, K9, B22	verbeteren van onze interne communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We willen intern de dialoog over ons pedagogisch project aangaan met onze leden, leiding en kaderleiding (ds. 1.3). ▶ We willen ons pedagogisch project intern uitdragen (ds. 1.4) via: <ul style="list-style-type: none"> ▷ Dubbelpunt (actie 1.4.1) ▷ de chirowebsite (actie 1.4.2) ▷ afdelingsaanbod en afdelingsinitiatieven (actie 1.4.4) ▷ een jaarthema (actie 1.4.5) ▷ kadervorming (opdracht 3) ▶ We hervormen onze interne communicatie op basis van een communicatieplan (actie 1.4.6). ▶ We ontwikkelen een gezamenlijk (voor alle geledingen) intern communicatiebeleid (actie 1.6.5). ▶ We willen zorgen voor betere en duidelijkere communicatie over ons kadervormingsaanbod (ds. 3.11).
S28, Z37, K16, B5, B10, B11, B24	uitbouwen van onze dienstverlening omtrent lokalen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We willen een degelijke structuur uitbouwen voor ondersteuning omtrent lokalen (actie 4.10.3). ▶ We willen groepen helpen bij concrete lokalendossiers (actie 4.10.1). ▶ Aanmaak en verspreiding van brochures rond lokalen in samenwerking met andere organisaties (actie 4.10.2). ▶ Chiro werkt mee aan Locomotief (actie 5.1.8).
S34, S36, S37, S43, S47, Z21, Z35, Z40, K1, K2, K4, K8	verbeteren van onze externe communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We maken structureel werk van externe communicatie (actie 1.4.7). ▶ We ontwikkelen een gezamenlijk (voor alle geledingen) extern communicatiebeleid (actie 1.6.5). ▶ We willen de stem van kinderen en jongeren laten klinken in de bredere maatschappij (ds. 5.4). ▶ We willen onze groepen stimuleren en ondersteunen om op plaatselijk niveau de stem van kinderen en jongeren te vertolken (actie 5.1.5).
S3, S9, S15, S31, Z10, Z11, Z12, Z13, Z14, Z15, K19, B1, B8, B9, B16	versterken van de kaderwerking	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Op geregelde tijdstippen voorzien we een onderzoek rond de kaderwerking (actie 2.2.7). ▶ De Pedagogische Leiding verdiept zich in aspecten van ons pedagogisch project. Voor de komende beleidsperiode willen we volgend thema behandelen: <ul style="list-style-type: none"> ▷ het gewenste engagement van onze kaderleiding (actie 1.2.2) ▶ We stimuleren onze verbonden om gewesten individueel te begeleiden (actie 2.2.2). ▶ We geven extra ondersteuning aan gewesten in moeilijkheden (actie 2.2.3). ▶ We bieden beginnende gewestmedewerkers een welkomstpakket aan (actie 2.2.6).
S27, S29, S30, S32, S33, Z1, Z13, Z14, Z23, Z24, Z25, Z26, Z27, Z31, Z32, Z33, B4, B15, B19	optimaliseren van onze kadervorming	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We willen meer deelnemers uit meer groepen op onze cursussen (ds. 3.12). ▶ We willen doelstellingen en inhoud van onze cursussen blijvend bevragen. We willen dat de doelstellingen van al onze cursussen op elkaar afgestemd zijn en een geïntegreerd geheel vormen (ds. 3.10). ▶ We willen meer en betere coaching van cursusbegeleiding (ds. 3.13).

ELEMENTEN UIT DE SWOT	UITDAGING	DOELSTELLINGEN EN/OF ACTIES
S36, S37, S43, S51, K1, Z18, B12	beter inbedden van de verbredingswerking in onze werking	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We willen met Spoor ZeS methodieken rond zingeving aanbieden aan chirogroepen, jongerengroepen en scholen (ds. 4.7). ▶ We willen vanuit de bril van kinderen en jongeren samen met gelijkgezinde organisaties werken rond zingeving en solidariteit (ds. 5.3).
S35, K12, K13, B7	beter inbedden van de internationale werking en vastzetten in onze werking	<ul style="list-style-type: none"> ▶ We willen ons pedagogisch project internationaal uitdragen en het anderzijds ook openstellen voor invloeden van buitenlandse organisaties (ds. 1.5). ▶ We willen keti's, aspi's, leiding en kaderleiding de kans bieden om internationale ervaringen op te doen (ds. 4.1).

Opdracht 1: Beweging maken

Chiro wil meer zijn dan zomaar een samenraapsel van verschillende plaatselijke groepen. Ondanks de enorme verscheidenheid én autonomie van onze groepen, vormen we samen een eenheid. 'Chiro' is meer dan de eigen groep. De grootte van de chirofamilie en het kleurrijke kluwen van activiteit en inzet vraagt een stevige ruggengraat, zowel voor het pedagogisch als het organisatorisch beleid.

2.1 Beweging maken in het pedagogisch beleid

Bij het pedagogisch beleid willen we een aantal uitgangspunten vooropstellen.

- De vrijwilligers maken het beleid.
- Ons pedagogisch beleid vertrekt vanuit ons pedagogisch project en de prioriteiten die we hierbinnen met het kader stellen.
- Elke kaderploeg werkt mee aan de prioriteiten die worden gekozen voor de hele beweging, maar heeft ook ruimte voor eigen initiatieven.

Doelstelling 1

Als beweging bepalen we samen met alle kaderleiding (leiding in gewesten, verbonden en nationaal) prioriteiten binnen ons pedagogisch project.

ACTIE 1.1. WE MAKEN DRIEJAARLIJKS EEN BELEIDSNOTA WAARIN WE DE GROTE BELEIDSOPTIES VOOR DE TOEKOMST VASTLEGGEN.

Het decreet Vlaams Jeugdbeleid vraagt ons te werken met driejarige beleidsnota's. Dat is echter niet de enige motivatie om werk te maken van een beleidsnota. We vinden het ook belangrijk om de krijtlijnen voor de lange termijn uit te tekenen. Vanuit een tussentijdse evaluatie van de lopende beleidsnota, willen we met onze kaderleiding nieuwe grote beleidsopties vastleggen voor de toekomst. De grote opties worden voorbereid op een "KaderToekomstDenkdag" (Kader-TD). De definitieve bespreking en goedkeuring gebeurt door de Algemene Vergadering. Voor de opmaak van de volgende beleidsnota willen we een draaiboek aanmaken.

- indicatoren: draaiboek opmaak beleidsnota
beleidsnota 2007-2009
- timing: draaiboek in 2004
opmaak nota in 2005

ACTIE 1.2. WE CONCRETISEREN JAARLIJKS DE BELEIDSOPTIES UIT DE BELEIDSNOTA IN EEN NATIONALE JAARPLANNING.

De nationale planning blijft het moment om met het nationaal kader de activiteiten voor het komende werkjaar vast te leggen. Vanaf nu zal deze planning binnen de doelstellingen van de beleidsnota gebeuren. De nationale ploegen evalueren hun werking van het voorbije jaar en maken een planning op voor het komende werkjaar. De verbonden bespreken de verschillende planningsvoorstellen, eventueel in samenspraak met hun gewesten. Op het nationaal planningsweekend worden de voorstellen besproken en goedgekeurd.

indicator: documenten en verslag planning
timing: jaarlijks in april en mei
Kostprijs 2004: € 2.925
2005: € 2.950
2006: € 2.975

ACTIE 1.3. DE NATIONALE RAAD KOMT 10 KEER PER JAAR SAMEN OM TE BESLISSEN OVER MATERIES DIE RECHTSTREEKS HET LEVEN VAN DE GROEPEN, GEWESTEN EN VERBONDEN AANBELANGEN.

Op de nationale planning worden thema's vastgelegd die de Nationale Raad (NR) moet bespreken en beslissen. Enerzijds gaat het over jaarlijks terugkerende thema's zoals een jaarthema, de Startdag, enzovoort. Anderzijds worden ook de prioriteiten van de planning geagendeerd. De meeste thema's worden voorbereid door de Pedagogische Leiding of een nationale commissie. We laten altijd ruimte voor extra thema's in de loop van het jaar en plannen ook een uitwisseling over een aspect van de verbondelijke werking. De verbonden ontvangen twee weken voor de Nationale Raad de agenda en de documenten, zodat ze voldoende tijd hebben om die met hun ploeg door te nemen en te bespreken. We hebben speciale aandacht voor een gevarieerde en beheersbare agenda, leesbare documenten en een goede besluitvorming.

indicator: oproepen, documenten en verslagen Nationale Raad
timing: maandelijks
Kostprijs 2004: € 8.700
2005: € 8.754
2006: € 8.800

ACTIE 1.4. WE ORGANISEREN JAARLIJKS EEN KADERIDEE VOOR ALLE KADERLEIDING

De Kaderidee is een jaarlijks weekend waarbij we gewesten, verbonden en nationale commissies samenbrengen om lijnen uit te tekenen voor de kaderwerking van de Chiro. We gaan dieper

door op één bepaald aspect van de kaderwerking. Het resultaat zijn werkpunten op korte en lange termijn voor zowel gewesten, verbonden als nationaal. Die werkpunten krijgen nadien hun plaats in het beleidsplan en de jaarplanning. Op de Kaderidee wordt ook het aanbod voor de Startdag (zowel het algemene aanbod als dat voor de afdelingen) getoetst bij het kader. We doen inspanningen om kaderleiding uit alle niveaus te bereiken.

indicator: verslag met werkpunten voor de kaderwerking
aanwezigheid van kaderleiding uit alle niveaus
timing: jaarlijks in april
Kostprijs 2004: € 570
2005: € 580
2006: € 590

Doelstelling 2

Als beweging willen we ons pedagogisch project (inspiratie, waarden en methoden) levend houden en de bewegingsprioriteiten concreet vormgeven.

ACTIE 2.1. DE PEDAGOGISCHE LEIDING (PL) VOLGT DE WERKING VAN DE COMMISSIES EN REDACTIES OP EN BUIGT ZICH OVER DIVERSE INTERNE EN EXTERNE VRAAGSTUKKEN.

Eenzijds bereidt de Pedagogische Leiding de thema's van de Nationale Raad voor (eventueel eerst voorbereid door een commissie) en volgt ze de taken van haar commissies op. Anderzijds bezint ze zich over interne evoluties, maar ook over evoluties en thema's in de ruimere samenleving.

indicator: oproepen, documenten en verslagen Pedagogische Leiding
timing: drie keer per maand
Kostprijs 2004: € 22.150
2005: € 22.270
2006: € 22.370

ACTIE 2.2. DE PEDAGOGISCHE LEIDING VERDIEPT ZICH IN ASPECTEN VAN ONS PEDAGOGISCH PROJECT.

Het is nodig om ons regelmatig te herbronnen over de verschillende aspecten van ons pedagogisch project. Op die manier zorgen we ervoor dat onze werking wordt bijgestuurd

volgens de nieuwste noden en ontwikkelingen. Voor de komende beleidsperiode willen we volgende thema's behandelen:

- ▶ Steunen op maat via onze vrijwilligersstructuren
- ▶ Het netwerk van plaatselijke groepen
- ▶ Veranderend engagement bij jongeren
- ▶ Het gewenste engagement van onze kaderleiding
- ▶ Een actieplan voor een toegangsbeleid
- ▶ In het kader van ons kwaliteitsbeleid zal de Pedagogische Leiding kwaliteitscriteria en -normen opstellen voor ons vrijwilligersbeleid.
- ▶ Andere thema's worden op de nationale jaarplanning bepaald

indicator: verslagen PL en verslag PL-weekend

timing: drie keer per maand en jaarlijks een weekend

Kostprijs 2004: € 1.500

2005: € 1.550

2006: € 1.580

ACTIE 2.3. DE COMMISSIES, REDACTIES EN WERKGROEPEN VAN DE PL VOLGEN DE WERKING ROND HUN THEMA OP.

Momenteel zijn de volgende commissies, redacties en werkgroepen actief:

het Afdelingsoverleg, de speelclub-nac, de rakwi-nac, de tito-nac, de keti-nac, de aspi-nac, de Groepsleidingscommissie, de Stadsgroepencommissie, de commissie Vorming, de commissie Jeugdbeleid, de Internationale Commissie met drie werkgroepen (Europa, Latijns-Amerika en Zuid-Afrika), de commissie Intercultureel, de Dienst Avontuurlijke Activiteiten, de Dienst Artistieke Activiteiten, de dubbelpuntredactie, de krampredactie, de websiteredactie, de werkgroep Vieren & Duiden, de werkgroep Methodieken, de Assortimentscommissie, ketiboekredactie, aspiboekredactie, de werkgroep Jaarthema, de werkgroep Opvolging Jaarthema, de werkgroep Communicatie & Informatiedoorstroming.

De nationale planning kan naargelang de noden in de beweging en afhankelijk van externe evoluties commissies, redacties en werkgroepen oprichten of opdoeken.

indicatoren: oproepen, documenten en verslagen commissies, redacties en werkgroepen

timing: maandelijks (de meeste) of tweemaandelijks

Doelstelling 3

We willen intern de dialoog over ons pedagogisch project aangaan met onze leden, leiding en kaderleiding.

ACTIE 3.1. GEWESTEN BRENGEN LEIDING SAMEN OM UIT TE WISSELEN OVER HUN OPDRACHT OF ANDERE THEMA'S, EN LATEN HUN KLANKEN DOORSTROMEN.

De gewesten zijn de kaderploegen die het dichtst bij hun groepen staan. Zij zijn dan ook het meest aangewezen om leiding samen te brengen. Door uit te wisselen over hun opdracht geeft leiding feedback aan elkaar en aan de beweging. Op die manier zijn ze niet alleen een steun voor elkaar, maar zijn ze ook een permanente voedingsbodem voor bijsturing van onze werking.

indicator: ieder gewest organiseert jaarlijks minstens 2 leidingsbijeenkomsten

timing: permanent

ACTIE 3.2. VERBONDEN BRENGEN GEWESTLEIDING SAMEN OM UIT TE WISSELEN OVER HUN OPDRACHT OF ANDERE THEMA'S, EN LATEN HUN KLANKEN DOORSTROMEN.

De verbonden staan op hun beurt het dichtst bij hun gewesten. Zij zijn dan ook het meest aangewezen om gewestleiding samen te brengen. Door uit te wisselen over hun opdracht geeft de gewestleiding feedback aan elkaar en aan de beweging. Op die manier zijn ze niet alleen een steun voor elkaar, maar zijn ze ook een permanente voedingsbodem voor bijsturing van onze werking. Gewestleiding kan op die manier ook klanken van hun groepen doorspelen aan de verbonden.

indicator: elk verbond organiseert minstens 2 ontmoetingsmomenten voor gewesten

timing: permanent

ACTIE 3.3. WE BIEDEN ONZE LEIDING EEN FORUM IN ONS LEIDINGSTIJDSCRIFT DUBBELPUNT.

Via Dubbelpunt willen we niet alleen ons pedagogisch project uitdragen (zie 4.1.), maar willen we ook onze leiding aan het woord laten.

indicator: lezerspagina in Dubbelpunt
timing: maandelijks

ACTIE 3.4. WE BIEDEN ONZE KETI'S EN ASPI'S EEN FORUM AAN IN KRAMP, HET TIJDSCRIFT VOOR DE 14- TOT 18-JARIGEN.

Via Kramp willen we niet alleen ons pedagogisch project uitdragen (zie 4.3.5.), maar willen we ook onze keti's en aspi's aan het woord laten

indicator: de rubriek Reageerbuisje in Kramp
timing: tweemaandelijks

ACTIE 3.5. WE ORGANISEREN DISCUSSIEFORA OP DE WEBSITE.

Onze website is meer dan een uithangbord of een informatiebron. We willen de website ook gebruiken om meningen van onze leiding en kaderleiding te verzamelen over actuele thema's binnen de Chiro.

indicator: discussiefora op de website
timing: permanent

ACTIE 3.6. WE ORGANISEREN NATIONALE STUDIEDAGEN VOOR LEIDING EN KADERLEIDING ROND SPECIFIEKE THEMA'S.

In 2002 organiseerden we een studiedag over de basisvorming. In het werkjaar 2002-2003 organiseert Spoor ZeS drie beraden rond onze solidariteitswerking. Jaarlijks organiseren de afdelingscommissies een studiedag voor hun commissieleden over het jaarthema in de afdeling. Studiedagen hebben als doel uitdagingen en werkpunten te formuleren voor dat deel van onze kaderwerking. Rond welke thema's we een studiedag willen organiseren, wordt jaarlijks bepaald door de nationale planning.

indicator: de verslagen en werkpunten van de studiedagen
timing: afhankelijk van de jaarlijkse planning

ACTIE 3.7. WE ZETTEN REGELMATIG EEN GROOTSCHALIG INSpraakMOMENT OP WAARBIJ WE DE DIALOOG AANGAAN MET ONZE LEIDING EN KADERLEIDING, OVER DIVERSE ASPECTEN VAN ONS PEDAGOGISCH PROJECT.

In 2002 hielden we een Groot Onderhoud, een groots opgezette bevraging van onze leiding en kaderleiding¹. In 2003 zullen we via een steekproef onze leiding bevragen over het jaarthema. De nationale planning beslist jaarlijks of en welke nieuwe bevraging we organiseren.

indicator: rapport van het inspraakmoment
timing: afhankelijk van de jaarlijkse planning
Kostprijs 2004: € 5.550

Doelstelling 4

We willen ons pedagogisch project intern en extern uitdragen.

ACTIE 4.1. WE MAKEN MAANDELIJKS EEN DUBBELPUNT, EEN BLAD VOOR EN VAN LEIDING.

Dubbelpunt is één van onze communicatiekanalen met onze leidingmensen. Het blad verschaft informatie over het jaarthema, een themadossier, pagina's over het afdelingsleven (waarbij bruikbare zondagse activiteiten aangeboden worden) en erg diverse bewegingsinfo. Groepen lezen er over andere chirogroepen, initiatieven waaraan we steun verlenen, enz. Hierdoor krijgen onze groepen informatie over grote evenementen uit het chiroleven (bivak, Krakmomenten, enz.) in een zo concreet mogelijke vorm, én krijgen zij zicht op de chirovisie op een aantal thema's.

indicator: jaarlijks 10 nummers
timing: maandelijks, behalve in juli en augustus
Kostprijs 2004: € 89.100
2005: € 90.880
2006: € 92.690

¹ MEER UITLEG OVER HET GROOT ONDERHOUD VIND JE BIJ 'BETROKKENHEID VAN DE DOELGROEP BIJ HET BELEID'.

ACTIE 4.2. WE BOUWEN ONZE WEBSITE VERDER UIT.

Onze chiro-site moet onze chiro-visie vertolken. Dit is een belangrijk communicatie- en informatiekanaal voor onze leden en leiding, maar ook voor buitenstaanders. In november 2002 werd de site volledig vernieuwd. De websiteredactie bewaakt de inhoud van de website en zorgt voor regelmatige updates.

indicator: de website www.chiro.be
timing: permanent
Kostprijs 2004: € 4.935
2005: € 5.033
2006: € 5.135

ACTIE 4.3. WE MAKEN EN VERSPREIDEN BEKENDMAKINGSMATERIAAL.

Bij het begin van elk werkjaar verspreiden we bekendmakingsaffiches, bekendmakingsfolders en chiroagenda's naar alle groepen en kaderploegen.

indicator: elke groep en elke kaderploeg krijgt gratis 50 affiches, 1 agenda en enkele folders
duidelijke info over bijbestellen van bekendmakingsmateriaal voor groepen
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 18.367
2005: € 18.735
2006: € 19.110

ACTIE 4.4. WE MAKEN EEN AFDELINGSAANBOD VOOR ELKE AFDELING EN ZETTEN AFDELINGSINITIATIEVEN OP.

Afdelingsgericht werken is een belangrijk aspect van ons pedagogisch project. Het chiroleven speelt zich vooral af in de afdeling. Daarom is het belangrijk om het afdelingsleven levendig te houden. Afdelingsleiding moet informatie aangeboden krijgen over de leefwereld en de psychologie, naast een geschikt activiteiten-aanbod voor hun leeftijdsgroep. Behalve via de maandelijkse afdelingspagina's in Dubbelpunt proberen we onze visie vooral uit te dragen via specifieke afdelingsuitgaven en afdelingsinitiatieven. Voor de komende periode willen we ons toespitsen op volgende taken:

ACTIE 4.4.1. WE ONTWIKKELEN EEN AANBOD VOOR DE JONGSTE AFDELING.

In 2002 werd besloten om groepen vanaf het werkjaar 2003-2004 de keuze te laten om in vijf of zes afdelingen in te schrijven. We zullen vanaf dan ook een afdelingsaanbod voor een zesde afdeling moeten aanbieden.

indicator: publicaties, dubbelpuntartikels en initiatieven rond de zesde afdeling
timing: permanent

ACTIE 4.4.2. WE BEKLEMTONEN HET BELANG VAN HET HEBBEN VAN ASPIRANTEN IN EEN PLAATSELIJKE GROEP (DE ACTIE ALIVE).

In onze SWOT-analyse lezen we dat 24% van onze groepen geen aspiranten hebben. We menen echter dat het hebben van een aspieloeg belangrijk is voor de overlevingskansen van een groep. Ook ontwikkelingspsychologisch bekeken vinden we het beter dat 16-17-jarigen nog niet de volle verantwoordelijkheid van het leiding-zijn moeten opnemen, maar dat ze de tijd krijgen om de keuze voor het leiding-worden bewust te maken.

Via de Alive-actie willen we groepen doen nadenken over het belang van een aspieloeg. Hiertoe werd een brochure aangemaakt die al onze groepen in de bus kregen. Naast de brochure wordt er in 2003 gewerkt aan een methodiek voor leidingsploegen, die ook onder al onze groepen verspreid zal worden. We zetten deze actie verder in de komende beleidsperiode. Concrete acties zullen op de jaarlijkse pedagogische planning voorgesteld worden.

indicator: 85 % van onze groepen hebben een aspieloeg
timing: einde planperiode

ACTIE 4.4.3. WE HERWERKEN HET KETIBOEK.

Het huidige Ketiboek dateert van 1989. In 2001 is gestart met de herwerking van deze uitgave. Er is een redactieploeg actief, bevolkt door een 8-tal vrijwilligers en een beroepskracht die ondersteuning verleent. Na een tijd van info-verzameling, een enquête bij de doelgroep, het uitproberen van nieuwe activiteiten, het schrijven van teksten, en het bedenken van een geschikt activiteiten aanbod, zal het in 2004 tijd zijn voor de eindredactie, taalcorrectie en layout. Eind 2004 willen we het boek kunnen aanbieden.

indicator: een nieuw Ketiboek
timing: eind 2004
Kostprijs 2004: € 7.500

ACTIE 4.4.4. WE HERWERKEN HET ASPIBOEK.

Het huidige Aspiboek dateert van 1991. In het begin van 2002 gebeurde er al heel wat onderzoek rond de leefwereld van aspiranten met het oog op een herwerking van het boek. Eind 2001 werd een redactieploeg opgericht met een 8-tal vrijwilligers en een beroepskracht die ondersteuning verleent. In 2003 zal voornamelijk verder info verzameld worden, zullen onderzoeken en teksten doorgenomen worden, en zal worden gestart met het schrijven van teksten.

indicator: een nieuw Aspiboek
timing: eind 2004
Kostprijs 2004: € 7.500

ACTIE 4.4.5. WE BLIJVEN PROMOTIE MAKEN VOOR ONZE ANDERE AFDELINGSUITGAVEN (SPEELCLUB-, RAKWI- EN TITOBEEK, ONTHAALBROCHURES VOOR KETI'S EN RAKWI'S, KETIBIVAKBUNDEL)

Deze boeken zijn nog niet verouderd en geven onze chirovisie nog altijd op een juiste en actuele manier weer.

indicator: promotie in de Grasduiner (bijlage bij Dubbelpunt)
verkoop afdelingsboeken
timing: jaarlijks in september

ACTIE 4.4.6. WE PUBLICEREN TWEEMAANDELIJKS KRAMP, EEN TIJDSCHRIFT VOOR 14- TOT 18-JARIGEN.

Zes keer per jaar leveren we een vierentwintig pagina's tellend tijdschrift aan alle keti's en aspi's, dat nauw aansluit bij hun leefwereld. Kramp wordt geschreven in een jeugdige stijl. Krampartikels kunnen alle mogelijke onderwerpen behandelen, maar ze dragen de chirovisie uit en zetten regelmatig communicatie op tussen keti's en aspi's onderling, en tussen hen en de grote beweging. Het blad vertoont doorheen de combinatie van opbouw, aanpak, inhoud en stijl een sterke verwantschap met het chiroleven uit de plaatselijke groep. In 2002 verrichtte de krampredactie een lezersonderzoek. Bedoeling is om de resultaten hiervan te implementeren in de opmaak van de planning en de verschillende artikels.

indicator: jaarlijks 6 nummers
timing: tweemaandelijks
Kostprijs 2004: € 49.268
2005: € 50.253
2006: € 51.252

ACTIE 4.4.7. WE PUBLICEREN JAARLIJKS EEN UITGAVE VOOR 6-9-JARIGEN (JOEPLA), 9-12-JARIGEN (VENTIETJE) EN 12-14-JARIGEN (KRIKKER).

Via deze uitgaven willen we met onze nationale afdelingswerking ook iets aanbieden aan onze jongste leden. Op die manier voelen ze al op jonge leeftijd concreet aan dat ze deel uitmaken van een grotere Chiro.

indicator: de uitgaven
timing: jaarlijks in maart
Kostprijs 2004: € 11.200
2005: € 11.424
2006: € 11.654

ACTIE 4.5. WE STELLEN JAARLIJKS EEN ACCENT VAN DE WERKING OF DE VISIE IN DE KIJKER DOOR HIERVAN EEN JAARTHEMA TE MAKEN.

Jaarlijks werken we een jaarthema uit. Mogelijke onderwerpen voor nieuwe jaarthema's worden door de Pedagogische Leiding gebundeld. Iedereen krijgt de mogelijkheid om onderwerpen voor te stellen: verbonden of commissies, maar ook individuele personen. De Pedagogische Leiding geeft haar bedenkingen bij de verschillende voorstellen, en legt dit voor op de Nationale Raad, die hierin een beslissing neemt.

Voor de inhoudelijke en animatieve uitwerking van het jaarthema zijn er twee werkgroepen actief in de schoot van de pedagogische leiding. Enerzijds is er de werkgroep Jaarthema, die het jaarthema voor het volgende werkjaar uitwerkt. Anderzijds bestaat er de werkgroep Opvolging Jaarthema, die het lopende jaarthema opvolgt en nieuwe impulsen geeft. Hieronder vind je meer over de concrete acties van deze werkgroepen. Het uitwerken van de visietekst, de Kadermap, het animatiemateriaal en het leidingsploegspel is een taak van de werkgroep Jaarthema. Zij werken ook het globale concept voor het Krakmoment uit. De werkgroep Opvolging Jaarthema werkt het Krakmoment verder uit en volgt globaal het jaarthema op in onze groepen.

In april 2003 zullen we op de Kaderidee (weekend voor alle kaderleiding) het concept van het jaarthema kritisch onder de loep nemen en herdenken. De uitwerking van een jaarthema, zoals we die hier schetsen, kan dus veranderen in de toekomst. Concrete plannen voor de uitwerking van het jaarthema worden gemaakt op de jaarlijkse pedagogische planning.

ACTIE 4.5.1. WE WERKEN EEN VISIETEKST OVER HET JAARTHEMA UIT.

De visietekst geeft aan welke accenten we willen leggen rond het thema en wat hierbij een geschikte begeleidingshouding is. Het jaarthema wordt bekeken vanuit onze chirowaarden en -methoden. Deze visietekst wordt goedgekeurd door de Nationale Raad, is de basis voor het aanmaken van een concreet jaarthema-aanbod.

indicator: de jaarthemabassistekst
timing: jaarlijks in februari

ACTIE 4.5.2. WE MAKEN EEN KADERMAP VOOR KADERLEIDING OM HET JAARTHEMA ZELF OVER TE BRENGEN.

We willen de verbonden en gewesten de nodige achtergrondinformatie bezorgen over het jaarthema. Onze kaderleiding speelt immers een cruciale rol in het verspreiden van het jaarthema door het voor te stellen op de Startdag (zie hieronder), in diverse cursussen en op gewestavonden. In de map staat de visietekst, een voorstelling van het animatie-materiaal, een uitge-

werkte gewestavond, enkele ideeën om met het jaarthema te werken op een cursus en een aantal achtergrondteksten.

indicator: de Kadermap over het jaarthema
timing: jaarlijks in juni
Kostprijs 2004: € 3.086
2005: € 3.147
2006: € 3.210

ACTIE 4.5.3. WE WERKEN EEN GESCHIKT JAARTHEMA-ACTIVITEITENAANBOD UIT VOOR DE AFDELINGEN.

De Nationale Afdelingscommissies zorgen ervoor dat het jaarthema vertaald wordt in concrete activiteiten voor de verschillende leeftijdsgroepen. Dit aanbod verschijnt in Dubbelpunt of in aparte uitgaven (zoals een boekje per afdeling) die we naar onze groepen verspreiden.

indicator: een uitgewerkt jaarthema-afdelingsaanbod
timing: jaarlijks in september

ACTIE 4.5.4. WE MAKEN EEN LEIDINGSPLOEGSPEL AAN.

Om leidingsploegen de kans te bieden zich te verdiepen in het jaarthema maken we een leidingsploegspel aan. Dit spel wordt gratis verspreid.

indicator: het leidingsploegspel
timing: jaarlijks in juni

ACTIE 4.5.5. WE MAKEN CONCREET ANIMATIEMATERIAAL AAN: JAARTHEMALIED, KRAKMOMENTLIED, FIGUURTJES, JAARTHEMAVERHAAL, ENZ.

Elk jaarthema krijgt een vertaling in allerlei animatiemateriaal. Zo wordt er een verhaal gemaakt met enkele figuurtjes die het thema concreet gestalte geven. Dit verhaal verschijnt in Dubbelpunt (en een beetje later ook op onze website), waarmee we onze groepen willen aanzetten om dit te spelen in de eigen groep. We maken ook enkele liederen aan: een jaarthema en een krakmomentlied. Ook verkopen we via onze winkelketen iets concreet rond het jaarthema, zoals een sticker of een embleem.

indicator: het jaarthema-animatiemateriaal
timing: jaarlijks in juni

ACTIE 4.5.6. WE ORGANISEREN EEN KRAKMOMENT MET ALLE GROEPEN.

Jaarlijks organiseren we een Krakmoment. Daarmee steken we een tandje bij inzake het jaarthema. Het zijn ook 'krantmomenten': we roepen onze groepen op om naar buiten te treden met hun chirogroep, al dan niet door actief de media in te schakelen. Dit kan eventueel in gewestelijk of verbondelijk verband. Het Krakmoment behandelt een thema dat nauw aansluit bij het jaarthema. We bieden onze groepen of gewesten een uitgewerkt aanbod aan dat verspreid wordt via onze gewesten en Dubbelpunt.

indicator: aantal groepen dat deelnam aan het krakmoment
aantal boodschappen in de media
timing: jaarlijks

ACTIE 4.5.7. WE ZORGEN VOOR DOORHEEN HET JAAR VOOR VERSCHILLENDE JAARTHEMA-IMPULSEN.

We ondernemen acties om het lopende jaarthema levend te houden. Door deze acties geven we bijkomende impulsen en ideeën en zetten we groepen ertoe aan het hele jaar door rond het jaarthema te werken.

indicator: promotie van acties en aanbod rond het jaarthema
timing: permanent

ACTIE 4.5.8. BIJ ONZE COMMUNICATIE OVER HET JAARTHEMA KIEZEN WE VOOR EEN AANGEPASTE BOODSCHAP VOOR IEDERE DOELGROEP.

Momenteel gebruiken we dezelfde teksten voor verschillende doelgroepen. Door doelgroepspecifiek te communiceren, willen we de leesbaarheid voor iedereen verhogen.

indicator: gedifferentieerde boodschappen
timing: permanent

ACTIE 4.6. WE HERVORMEN ONZE INTERNE COMMUNICATIE OP BASIS VAN EEN COMMUNICATIEPLAN.

We stellen vast dat onze interne communicatie momenteel niet gestroomlijnd is. De werkgroep Communicatie & Informatiedoorstroming van de PL en de NR analyseert dit werkjaar onze communicatie en zal daarvoor een plan opstellen. Vanaf het werkjaar 2003-2004 willen we op basis daarvan onze interne communicatie hervormen.

indicator: de interne communicatie gebeurt volgens het communicatieplan
timing: 2004

ACTIE 4.7. WE MAKEN STRUCTUREEL WERK VAN EXTERNE COMMUNICATIE.

Onze externe communicatie gebeurt nu te fragmentair. Er zijn ook geen duidelijke richtlijnen en instrumenten aanwezig. De werkgroep Communicatie & Informatiedoorstroming zal enkele richtlijnen uittekenen voor onze externe communicatie. Vanaf het werkjaar 2003-2004 willen we instrumenten ontwikkelen om onze externe communicatie op een gestructureerde wijze te voeren.

indicator: de externe communicatie gebeurt gestructureerd
timing: 2004

Doelstelling 5

We willen ons pedagogisch project internationaal uitdragen en het anderzijds ook openstellen voor invloeden van buitenlandse organisaties.

ACTIE 5.1. WE ZIJN LID VAN FIMCAP (FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES MOUVEMENTS DE JEUNESSE CATHOLIQUE D'ACTION PAROISSIALE).

ACTIE 5.1.1. WE NEMEN ONZE VERTEGENWOORDIGINGEN IN DE BELEIDSORGANEN VAN FIMCAP ACTIEF OP.

Samen met 34 andere bewegingen uit 24 landen van Europa, Afrika, Azië en Latijns-Amerika, zijn we aangesloten bij Fimcap, een internationale federatie van katholieke, parochiale jeugdbewegingen. Als we Fimcap voldoende sterk willen maken, moet ervoor gezorgd worden dat er op officiële momenten (zoals een Algemene Vergadering of een Euroconferentie) altijd een sterke vertegenwoordiging aanwezig is vanuit de Agenda van de beweging².

indicator:	aanwezigheid in de beleidsorganen van Fimcap
timing:	permanent
Kostprijs 2004:	€ 12.000
2005:	€ 23.065
2006:	€ 16.375

ACTIE 5.1.2. WE DOEN HET SECRETARIAAT VOOR FIMCAP.

We nemen met Chiro het secretariaat van deze beweging op. Traditioneel heeft Chiro altijd al een belangrijke rol gespeeld in de Fimcap, en die traditie willen we zeker verderzetten. Onze eigen internationale federatie is het beste kader om goede partners te vinden voor internationale projecten, d.w.z. bewegingen die op een speelse manier bezig zijn met kinderen en jongeren in hun vrije tijd. We zien de Fimcap-leden als prioritaire partners voor onze internationale activiteiten, maar willen ons hiertoe niet beperken. Fimcap zorgt ervoor dat we heel wat know-how kunnen opdoen en interessante contacten kunnen leggen. Het huisvesten van het Fimcap-secretariaat versterkt dat.

Tot juli 2004 ligt vast dat Chiro het Fimcap-secretariaat opneemt. Fimcap zal daarna zeker vragende partij zijn voor een verlenging van ons engagement. We willen dat graag opnemen.

indicator:	een secretaris voor de Fimcap op de loonlijst van Chirojeugd-Vlaanderen vzw
timing:	permanent

² ZIE VERKLARENDE WOORDENLIJST.

ACTIE 5.2. WE GAAN DRIEJARIGE PARTNERSHIPS AAN MET BEVRIENDE ORGANISATIES.

Een partnership vraagt een duidelijk engagement van beide partners, voor een langere tijd (minimum drie jaar), en houdt wederzijdse verwachtingen en verplichtingen in. Het partnership moet zoveel mogelijk geconcretiseerd worden in uitwisselingsactiviteiten. Er zit een duidelijke planning en lijn in die activiteiten. Het doel is om door een opeenvolging van activiteiten elkaar beter te leren kennen en om zoveel mogelijk chiro mensen in contact te brengen met de werking van de partnerorganisatie. Informatie over de partnerorganisatie en het land moeten doordringen tot alle geledingen van de Chiro. In alle informatiekanalen gaat er duidelijk meer aandacht uit naar het partnership dan naar andere partnercontacten. Een partnership is dus een zaak van de hele Chiro. Idealiter moeten verbonden, gewesten, andere commissies en lokale groepen actief kunnen deelnemen aan een partnership.

ACTIE 5.2.1. WE RONDEN ONS PARTNERSHIP MET CHIRO ZUIDELIJK AFRIKA AF.

In 1998 startte een partnership met Chiro Zuidelijk Afrika voor drie jaar. Hierdoor zijn nauwe banden gesmeed met Chiro Zuidelijk Afrika (Zuid-Afrika, Lesotho, Botswana). In 2001 is beslist om dit partnership met drie jaar te verlengen, tot september 2004. Eind augustus 2004 willen we tijdens de Krinkel ervaringen uitwisselen over de samenwerking. Die uitwisseling vormt tegelijk het sluitstuk van het partnership. De maanden voordien zullen we dat programma voor de Krinkel met onze partner voorbereiden.

indicator:	verslagen en documenten van gezamenlijke voorbereiding aanwezigheid van Chiro Zuidelijk Afrika op Krinkel 2004
timing:	januari tot augustus 2004

ACTIE 5.2.2. IN SEPTEMBER 2004 WILLEN WE VAN START GAAN MET EEN NIEUW PARTNERSHIP.

Vanaf 2003 wordt het partnership met de nieuwe partner voorbereid. De concrete acties voor de periode september 2004- september 2006 worden dan vastgelegd. Op de Algemene Vergadering van de Fimcap in de zomer van 2004 wordt het partnership officieel gestart. Eind augustus 2004 nodigen we onze nieuwe partner uit op de Krinkel.

indicator:	elk jaar minstens één uitwisseling de verslagen van de ontmoetingen het verslag van de Algemene Vergadering van de Fimcap
timing:	permanent
Kostprijs 2004:	€ 17.810
2005:	€ 18.170
2006:	€ 18.592

ACTIE 5.3. WE BOUWEN HET 0,7-FONDS VERDER UIT, TER ONDERSTEUNING VAN HET JEUGDWERK IN DE DERDE WERELD.

Jaarlijks maken we 0,7% van onze subsidieerbare kosten over aan het 0,7-fonds, dat bedoeld is voor ontwikkelingssamenwerking met het jeugdwerk in de Derde Wereld. Met die regeling willen wij makkelijk kunnen inspelen op vragen naar ondersteuning vanuit partnerorganisaties in de Fimcap.

indicator:	de goedgekeurde projecten in het 0,7-fonds
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 14.500
2005:	€ 14.790
2006:	€ 15.085

2.2 Beweging maken in het organisatorisch beleid³

Het organisatorisch beleid van de groep Chiro gebeurt op verschillende plaatsen en vergaderingen. Hierbij willen we enkele uitgangspunten vooropstellen:

- ▶ Ook bij het organisatorisch beleid spelen de vrijwilligers de hoofdrol.
- ▶ Het organisatorisch beleid staat altijd in dienst van het pedagogisch beleid.
- ▶ We voeren een algemeen beleid, creëren een kader waar iedereen achter staat en waarbinnen iedereen aan het werk kan, maar organiseren anderzijds het beleid zo dicht mogelijk bij de plaats van uitvoering. Think global, act local. Op die manier worden zoveel mogelijk vrijwilligers betrokken bij het organisatorisch beleid en wordt er vlotter ingespeeld op regionale realiteiten en verschillen.
- ▶ We willen met iedere regio en iedere geleding gezamenlijk verantwoordelijkheid opnemen voor een algemeen beleid voor de Groep Chiro en voor het beleid van de regio's en geledingen.
- ▶ We willen het organisatorisch beleid ook specialiseren. Voor iedere geleding binnen de Groep Chiro (beweging, Huizen en De Banier) willen we een aangepast beleid voeren.

Een gedetailleerde beschrijving van de samenstelling en opdracht van elk beheersorgaan is vastgelegd in het Structuurvademeem (zie bijlage).

Doelstelling 6

We willen met iedere regio en iedere geleding een algemeen organisatorisch beleid voeren voor de Groep Chiro.

ACTIE 6.1. DE NATIONALE RAAD KOMT 3 KEER PER JAAR SAMEN ALS ALGEMENE VERGADERING.

De Nationale Raad komt in februari samen als Algemene Vergadering van Chirojeugd-Vlaanderen vzw, en in april als Algemene Vergadering van de Groep Chiro, voor bespreking en goedkeuring van de voorgelegde jaarresultaten, de balansen en het morele verslag, en voor de kwijting van de beheerders. In oktober komt ze samen als Algemene Vergadering van de Groep Chiro om de begroting goed te keuren van Chirojeugd-Vlaanderen vzw. In oktober 2005 zal ook de beleidsnota voor 2007-2009 goedgekeurd moeten worden.

indicator:	verslagen van de AV's, goedkeuring begroting en jaarresultaat
timing:	jaarlijks in oktober, februari en april

³ ZIE STRUCTUURVADEMEEM IN BIJLAGE VOOR OPDRACHTEN EN SAMENSTELLING VAN ALLE NATIONALE BELEIDSORGANEN EN BEWEGINGSVERGADERINGEN.

ACTIE 6.2. DE BELEIDSRAAD VAN DE GROEP CHIRO KOMT 6 KEER PER JAAR SAMEN.

De Beleidsraad is de raad van bestuur van de Groep Chiro en volgt het beleid voor de Groep op. Concrete plannen voor de periode 2004–2006 zijn o.a. de verbouwing van winkel en secretariaat in Brussel, Gent en Antwerpen, de verdere uitwerking van een preventie- en veiligheidsbeleid, inspelen op de (financiële) gevolgen van de nieuwe decreten (enveloppefinanciering landelijk jeugdwerk, decreten op het sociaal toerisme en op de jeugdvormingscentra en jeugdkampeercentra,...). In het kader van ons kwaliteitsbeleid zal de Beleidsraad kwaliteitscriteria en –normen opstellen voor ons financieel en organisatorisch beleid.

indicator: de verslagen van de Beleidsraad
timing: tweemaandelijks

ACTIE 6.3. HET DAGELIJKS BESTUUR KOMT MAANDELIJKS SAMEN.

Het Dagelijks Bestuur bereidt de agenda voor van de Beleidsraad en de Algemene Vergadering, en verzorgt de coördinatie tussen de verschillende geledingen en regio's.

indicator: de verslagen van het Dagelijks Bestuur
timing: maandelijks

ACTIE 6.4. ORGANISEREN VAN EEN INFOMOMENT ROND HET BELEID.

Jaarlijks wordt de nieuwe kaderleiding uitgenodigd op een infomoment waarop de structuur en het beleid van de Groep Chiro wordt verduidelijkt.

indicator: uitnodiging
timing: jaarlijks

ACTIE 6.5. WE ONTWIKKELEN EEN GEZAMENLIJK INTERN EN EXTERN COMMUNICATIEBELEID.

In het werkjaar 2002–2003 zal de werkgroep Communicatie & Informatiedoorstroming een communicatieplan opgesteld hebben. Hierbij gaat ook aandacht uit naar een gezamenlijke communicatie voor Chiro, De Banier en de Huizen (de jeugdvormingscentra van Chiro). Vanaf het werkjaar 2003–2004 willen we de nodige acties ondernemen om dit plan uit te voeren.

indicator: acties ter uitvoering van het communicatieplan
timing: vanaf 2004

Doelstelling 7

We willen een specifiek organisatorisch beleid voeren voor de jeugdbeweging Chiro.

ACTIE 7.1. DE BEHEERSGROEP CHIRO KOMT TWEEMAANDELIJKS BIJEEN OM HET BELEID VOOR CHIROJEUGD-VLAANDEREN VZW OP TE VOLGEN

Met de Beheersgroep Chiro willen we verbonden actief betrekken bij het beleid van de jeugdbeweging. Door het beleid voor de jeugdbeweging Chiro te delegeren naar de Beheersgroep Chiro is er veel meer ruimte om een aangepast beleid te voeren. De besproken thema's sluiten nauw aan bij de activiteiten van het kader en de groepen. Concrete thema's voor de planperiode zijn het nauwer opvolgen van de begroting en de implementatie van de enveloppefinanciering. Andere concrete acties zijn het periodiek opvolgen van de evolutie van de uitgaven, en het invoeren van de financiële toets bij beslissingen op de nationale planning. Ook het opvolgen van de subsidiereglementen in de provincies zal in de toekomst meer tijd vragen.

Als dat nodig blijkt, zal deze vergadering frequenter samenkomen.

De Beheersgroep Chiro volgt ook de beslissingen inzake infrastructuur (zie actie 6.2) en de gevolgen ervan voor de regionale secretariaten op.

indicator: oproepen, documenten en verslagen van de Beheersgroep Chiro
timing: minstens tweemaandelijks

ACTIE 7.2. DE BEHEERSGROEP CHIRO ORGANISEERT ÉÉN KEER PER JAAR EEN BIJEENKOMST MET DE VERBONDELIJKE PENNINGMEESTERS OM HET SYSTEEM VAN DE VERBONDELIJKE FINANCIERING OP TE VOLGEN.

Op deze bijeenkomst willen we met alle verbondelijke penningmeesters de financiering van de verbonden evalueren. De verbondelijke penningmeesters krijgen op die manier ook een zicht op het geheel van de financiering en op de situatie in de andere verbonden.

indicator: oproep en verslag van de bijeenkomst
timing: jaarlijks

ACTIE 7.3. HET COMITÉ P KOMT MAANDELIJKS SAMEN OM HET PERSONEELSBELEID VOOR CHIROJEUGD-VLAANDEREN VZW OP TE VOLGEN.

Het comité P, met de P van personeelsbeleid, vergaart en verwerkt kennis, ondersteunt vrijwilligersploegen, en werkt instrumenten uit voor een degelijk personeelsbeleid. De concrete personeelsdossiers worden opgevolgd door de Agenda van de beweging. In het hoofdstuk over het personeelsbeleid wordt een schets gegeven van de lijn die momenteel binnen Chirojeugd-Vlaanderen vzw gevolgd wordt, o.a. door toedoen van het comité P. Concrete acties voor de planperiode zijn het vervolledigen en bundelen van de functiekaarten, het implementeren van de nieuwe/geactualiseerde visie op vrijgesteldeninzet, het uitbreiden van het overleg met vrijwilligers ter voorbereiding van de functioneringsgesprekken, manieren zoeken om de gevolgde vorming beter te delen in de hele personeelsploeg, het voeren van een multicultureel personeelsbeleid of diversiteitsbeleid, en aandacht voor gelijke kansen (m/v) in het personeelsbeleid. In het kader van ons kwaliteitsbeleid zal het comité P kwaliteitscriteria en –normen opstellen voor ons personeelsbeleid.

indicator: de verslagen en nieuw ontwikkelde instrumenten van het comité P
timing: maandelijks

ACTIE 7.4. HET BEHEER VAN HET REGIONAAL SECRETARIAAT EN DE REGIONALE WERKING IN WEST-VLAANDEREN WORDT OPGEVOLGD DOOR CHIROJEUGD WEST-VLAANDEREN VZW.

Matimo (het beheersorgaan van Chirojeugd West-Vlaanderen vzw) is samengesteld uit twee vertegenwoordigers van het verbond, de penningmeester van het verbond, vrijwilligers uit de regio, een vertegenwoordiger van de Karmelcommissie³ en de pedagogische beroepskracht van het verbond.

indicator: oproepen, documenten en verslagen
timing: tweemaandelijks

ACTIE 7.5. HET BEHEER VAN HET REGIONAAL SECRETARIAAT EN DE REGIONALE WERKING IN OOST-VLAANDEREN WORDT OPGEVOLGD DOOR CHIROJEUGD OOST-VLAANDEREN VZW.

Het Ovivo (het beheersorgaan voor Chirojeugd Oost-Vlaanderen) is samengesteld uit telkens 3 vertegenwoordigers van de drie Oost-Vlaamse verbonden, waaronder ook de penningmeesters van de verbonden, de vertegenwoordigers voor de regio in de Beleidsraad, de vertegenwoordigers voor de regio in de Heideparkcommissie⁴, de vertegenwoordiger in de provinciale Jeugdraad, en het personeel van het secretariaat in Oost-Vlaanderen.

indicator: oproepen, documenten en verslagen
timing: tweemaandelijks

ACTIE 7.6. HET BEHEER VAN HET REGIONAAL SECRETARIAAT EN DE REGIONALE WERKING IN LIMBURG WORDT OPGEVOLGD DOOR CHIROJEUGD-LIMBURG VZW.

De Financiële Commissie (het beheersorgaan van Chirojeugd-Limburg vzw) is samengesteld uit 2 vertegenwoordigers van het verbond, vertegenwoordigers vanuit de gewesten, vrijwilligers uit de regio en de administratieve kracht.

indicator: oproepen, documenten en verslagen
timing: maandelijks

Doelstelling 8

We willen een specifiek beleid voeren voor de Jeugdvormingscentra van Chiro.

Chiro vindt het belangrijk om aan haar kaderploegen eigen Jeugdvormingscentra te kunnen aanbieden. Op die manier kunnen we garanderen dat onze cursussen en vormingen in optimale omstandigheden en in een huis met chirospirit kunnen doorgaan. Via de Beheersgroep Huizen voeren we een algemeen beleid voor onze Jeugdvormingscentra. Voor elk 'huis' is er een aparte plaatselijke beheerscommissie, samengesteld uit vrijwilligers uit de regio en de resident van het huis. Zij moeten waken over het financieel, investerings- en personeelsbeleid van het vormingshuis. Hierbij gaat bijzondere aandacht naar:

- ▶ het uitbouwen van het huis volgens de noden van de vormingsinitiatieven van de Chiro;
- ▶ de chiro-uitstraling van het huis;
- ▶ het opvolgen van de zoektocht naar vrijwilligers om te koken in weekendploegen;
- ▶ de promotie voor het huis;

⁴ ZIE ACTIE 8.3.

³ ZIE ACTIE 8.3.

- ▶ het bewaken van de link met de verbonden en gewesten uit de regio; en
- ▶ het ontwikkelen van specifieke 'producten' (bv. bosklassen).

Elk van de plaatselijke commissies organiseert op regelmatige basis een dialoog met de kaderploegen van de Chiro, preferentiële klant van het huis.

ACTIE 8.1. DE BEHEERSGROEP HUIZEN VERGADERT MAANDELIJKS OM HET BELEID VOOR DE CHIRO-JEUGDVORMINGSCENTRA OP TE VOLGEN.

Door het beleid van de Chiro-Jeugdvormingscentra te delegeren naar een aparte beheersgroep kan er meer werk gemaakt worden van een beleid op maat, binnen de krijtlijnen van het algemeen beleid van de Groep Chiro. In de planperiode zal de Beheersgroep Huizen de stand van zaken van de twee decreten opvolgen (decreet 'toerisme voor allen' en decreet op de jeugdvormingscentra).

indicator: oproepen, documenten en verslagen
 timing: permanent

ACTIE 8.2. DE BEHEERSGROEP HUIZEN ONDERNEEMT ACTIES OM DE INTENTIEVERKLARING VAN DE CHIRO-JEUGDVORMINGSCENTRA UIT TE VOEREN.

Eind 2002 werd een intentieverklaring voor de Chiro-Jeugdvormingscentra goedgekeurd. Die afspraken en plannen moeten nu uitgevoerd worden.

indicator: doelstellingen van de intentieverklaring worden gehaald
 timing: permanent

ACTIE 8.3. DE PLAATSELIJKE HUIZENCOMMISSIES KOMEN MAANDELIJKS BIJEEN OM HET BEHEER VAN DE VIER JEUGDVORMINGSCENTRA OP TE VOLGEN.

De plaatselijke huizencommissies kunnen binnen de krijtlijnen van de het beleidsplan van de Beheersgroep Huizen de jeugdvormingscentra van de Chiro uitbaten.

indicator: verslagen van de Kaleicommissie, de Karmelcommissie, de Heideparkcommissie en de Heibrandcommissie
 timing: maandelijks

Doelstelling 9

We willen een specifiek beleid voeren voor De Banier.

Chiro wil eigen verkooppunten voor haar producten, zoals de bewegingskledij, onze uitgaven,... We willen onze groepen, maar ook andere doelgroepen, ook een assortiment creatief materiaal aanbieden om in de groep mee aan de slag te gaan.

ACTIE 9.1. DE BEHEERSGROEP BANIER VERGADERT MAANDELIJKS OM HET BELEID VOOR DE BANIER OP TE VOLGEN.

Door het beleid van De Banier te delegeren naar een aparte beheersgroep kan er meer werk gemaakt worden van een beleid op maat, binnen de krijtlijnen van het algemeen beleid van de Groep Chiro.

indicator: oproepen, documenten en verslagen
 timing: maandelijks

ACTIE 9.2. DE BEHEERSGROEP BANIER WAAKT EROVER DAT DE BELEIDSLIJNEN UIT HAAR VIJFJARENPLAN GEREALISEERD WORDEN. ZE MAAKT EEN NIEUW MEERJARENPLAN OP.

In november 1998 werd het vijfjarenplan van De Banier voor de periode 1999-2004 door de Algemene Vergadering goedgekeurd. Dit vijfjarenplan heeft als ultieme doelstelling om De Banier rendabel te maken door het realiseren van een omzetting. De doelstellingen uit het plan moeten eind 2004 gerealiseerd zijn. Hiertoe zal een doorgedreven doelgroepenbeleid gevoerd worden, zal op zoek gegaan worden naar commercieel interessantere locaties voor bepaalde winkels, zal het assortiment worden aangepast,... De Beheersgroep Banier maakt ook een nieuw plan. Vanaf 2005 zullen ze dit plan beginnen uitvoeren.

indicatoren: de verwezenlijkingen van de doelstellingen in het beleidsplan een nieuw plan dat ingaat vanaf 2005
 eerste stappen worden ondernomen in de uitvoering van het nieuwe beleidsplan voor De Banier
 timing: permanent

**ACTIE 9.3. DE ASSORTIMENTSCHMISSE VOLGT DE ONTWIKKELING, PRODUCTIE EN PROMOTIE VAN CHIRO-ARTIKEL-
LEN OP.**

De ontwikkeling, productie en promotie van chiro-artikelen (met uitzondering van de chiro-uitgaven) wordt opgevolgd door de Assortimentscommissie. Die is samengesteld uit leden van de Beheersgroep Banier en vrijwilligers uit de Pedagogische Leiding.

indicator: de verslagen van de Assortimentscommissie

timing: om de 6 weken

Opdracht 2: Begeleiding

We willen de kwaliteit van de chirowerking – zowel in de groepen als in de gewesten, de verbonden en op nationaal niveau - verbeteren door onze groepen, leiding en kaderleiding te begeleiden bij hun opdracht. Begeleiden doen we op verschillende manieren:

- ▶ door informatie of methodieken aan te reiken (zie dienstverlening),
- ▶ door algemene vorming te organiseren (zie ook kadervorming),
- ▶ door uitwisselingen op te zetten,
- ▶ of door vorming en ondersteuning op maat te voorzien.

Doelstelling 1

We willen groepen en leiding begeleiden bij hun opdracht

De eerstelijns-ondersteuning van groepen en leidingsploegen gebeurt door de gewesten. De ondersteuning van verbonden en nationaal is hierbij aanvullend.

ACTIE 1.1. WE STIMULEREN ONZE GEWESTEN OM VORMING EN UITWISSELING VOOR GROEPSLEIDING OP TE ZETTEN.

Groepsleiding heeft een specifieke taak in hun groep, waarvoor zij de nodige vorming moet krijgen. Gewesten organiseren vaak groepsleidingsbijeenkomsten. Ook brengen een aantal gewesten Volwassen Begeleid(st)ers (VB's) samen. Naast het vormende aspect is de uitwisseling belangrijk in het sterker maken van groepsleiding.

- uitgangspunt: 67 % van onze gewesten organiseren vorming en uitwisseling voor groepsleiding (vanuit een enquête in 2002)
- indicator: 75 % van onze gewesten organiseren vorming voor groepsleiding
- timing: jaarlijks

ACTIE 1.2. WE STIMULEREN ONZE GEWESTEN OM VORMINGS- EN UITWISSELINGSINITIATIEVEN VOOR ALLE LEIDING OP TE ZETTEN.

Onze 73 gewesten zijn de eerste schakel in het ondersteunen van groepen. We stimuleren hen om op geregelde tijdstippen de leidingsploegen samen te brengen. Dat kan gebeuren op een

gewestavond rond een bepaald thema (bvb. bivak, jaarthema, afdelingswerking, speltechnieken,...), maar kan ook bestaan uit het opzetten van een afdelingsactiviteit samen met plaatselijke leiding.

- uitgangspunt: ▶ 67 % van onze gewesten zetten vormingsinitiatieven voor leiding op
- ▶ 63 % van onze gewesten zetten afdelingsinitiatieven op met de plaatselijke leiding.
- indicator: ▶ 75 % van onze gewesten zetten vormingsinitiatieven voor leiding op
- ▶ 63% van onze gewesten zetten afdelingsinitiatieven op
- timing: jaarlijks

ACTIE 1.3. WE STIMULEREN ONZE GEWESTEN EN VERBONDEN OM GROEPEN VORMING OF STEUN OP MAAT TE GEVEN

We zien dat heel wat van onze groepen moeilijkheden ondervinden om te overleven. Dit vind je ook terug in onze SWOT-analyse.

We stimuleren onze gewesten om deze groepen een aangepaste steun te geven.

De GTP-index⁶ dient daarbij als basis. We vullen deze GTP-index jaarlijks aan en verspreiden die naar gewesten. Zij worden gestimuleerd om hiermee te werken.

Een aantal factoren spelen een rol in de mate waarin gewesten steun op maat kunnen bieden:

- ▶ het gewest is bereid deze tijdsinvestering te maken;
- ▶ het gewest kent zijn groepen en dus ook hun omstandigheden;
- ▶ het gewest heeft een goede relatie opgebouwd met de groepen, zodat die bereid zijn hun hulp te aanvaarden.

Steun op maat betekent dat je meer persoonlijke aandacht aan groepen geeft, dat je werkt aan de problemen met en in de groep, en dat je op zoek gaat naar het netwerk van de groep met het oog op verzelfstandiging.

Een goed uitgebouwd peter- en meterschap is een eerste stap. Dat houdt in dat iemand uit de gewestploeg een intensere band met een groep tracht op te bouwen

⁶ ZIE LEDENBESTAND IN HET HOOFDSTUK 'SITUATIESCHETS'.

door regelmatig persoonlijk contact op te nemen. Op die manier krijgt de groep een aanspreekpunt bij de grotere Chiro en leert het gewest haar groepen kennen. Rekening houdende met de verschillende situaties waarin een gewestwerking zich bevindt, slaagt de gewestploeg ook vaak in de vermelde doelstellingen door van zoveel mogelijk groepen iemand in de gewestploeg te hebben, door gewestraden met vertegenwoordigers van iedere groep, en door een sterke traditie in de 'klassieke' gewestwerking.

uitgangspunt: 61 % van onze gewesten hebben één of ander systeem van peter- en meterschap.
indicator: de methodiek peter- en meterschap is gekend bij onze gewestmedewerkers
70 % van onze gewesten organiseren een peter- en meterschap.
timing: permanent

ACTIE 1.4. VERBODEN ORGANISEREN VORMINGSINITIATIEVEN EN ONTMOETINGSKANSEN VOOR LEIDING.

Verboden zorgen ook voor een rechtstreekse ondersteuning van groepen. Dat gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de betrokken gewesten.

Deze ondersteuning kan divers zijn:

- ▶ een aantal verboden zetten een avontuurlijk bivak of weekend voor leiding op;
- ▶ een aantal verboden zetten een vormingsmoment op voor specifieke doelgroepen (bvb. een weekend rond pre-leidingsvorming voor aspleiding, een namiddag rond het jeugdwerkbeleidsplan, een avond over de leidingsploeg,....)

indicator: verbondelijke initiatieven
timing: permanent

ACTIE 1.5. WE BEGELEIDEN ONZE GROEPEN ROND DIVERSE THEMA'S.

Voor diverse thema's kunnen groepen een beroep doen op ons, en voorzien we aangepaste begeleiding:

- ▶ Jeugdbeleid
- ▶ Intercultureel
- ▶ Kinderrechten
- ▶ Mensen met een handicap
- ▶ Drugs
- ▶ Bivak
- ▶ Lokalendossiers

- ▶ Via het mailadres jeugdbeleid@chiro.be is de commissie Jeugdbeleid vlot aanspreekbaar en worden groepen van antwoord voorzien.
- ▶ Groepen worden aan de hand van een stappenplan rond het werken met vluchtelingen en/of migranten daarin begeleid.
- ▶ Vragen rond kinderrechten worden door het aanspreekpunt Kinderrechten ter harte genomen. Dit aanspreekpunt volgt de evoluties rond kinderrechten op.
- ▶ Het aanspreekpunt Mensen met een handicap begeleidt groepen die vragen hebben rond mensen met een handicap in de Chiro. Er kan ook een brochure 'Anders gewoon, gewoon anders' of een spel rond draagkracht aangevraagd worden.
- ▶ Het aanspreekpunt Drugs volgt de ontwikkelingen inzake de drugswetgeving op en is aanspreekpunt voor groepen die hierover vragen hebben.
- ▶ Het aanspreekpunt rond bivakken begeleidt groepen die problemen ervaren omtrent het opzetten van hun jaarlijks bivak (problemen met kampeigenaars, rond vervoer, rond regelgeving, enz.)

indicator: rond elk van deze thema's beantwoorden we vragen van plaatselijke groepen binnen de zeven dagen
timing: permanent

ACTIE 1.6. WE GARANDEREN EEN BIVAKPERMANENTIE VOOR ONZE GROEPEN IN HET BEGELEIDEN VAN CRISISITUATIES.

Met het team van vrijgestelden zijn we tijdens de zomervakantie 24 uur op 24 bereikbaar voor onze groepen. Dringende vragen worden onmiddellijk aangepakt. Minder dringende vragen worden tijdens de werkuren opgenomen. Voor sommige vragen volstaat het door te verwijzen naar ander organisaties.

indicator: verslagen contacten met groepen
timing: jaarlijks in juli en augustus

ACTIE 1.7. WE BEANTWOORDEN CONCRETE VRAGEN VAN GROEPEN MET SPECIFIEKE PROBLEMEN.

In de regio's en op het nationale secretariaat komen dagelijks vragen binnen rond het begeleiden van leiding met specifieke problemen, bemiddeling in groepen, vragen naar aanleiding van de toenemende regulering, enz.

Deze vragen worden zo snel mogelijk doorgespeeld aan de juiste persoon en binnen zeven dagen beantwoord (maar 'zo vlug mogelijk' is natuurlijk de norm). Als er geen volledig antwoord mogelijk is, wordt dat ook meegedeeld, en wordt de vraag meegenomen en opgevolgd.

indicator: binnen de zeven dagen geven we een antwoord op specifieke problemen
timing: permanent

Doelstelling 2

We willen kaderleiding begeleiden in hun opdracht.

ACTIE 2.1. WE STIMULEREN ONZE VERBONDEN OM VORMINGSINITIATIEVEN EN UITWISSELINGSMOMENTEN VOOR GEWESTMENSEN OP TE ZETTEN.

De verbonden zorgen in de eerste plaats voor de ondersteuning van de gewesten. Deze ondersteuning gebeurt op verschillende manieren, afhankelijk van de behoeften en/of de tradities die op de verschillende plaatsen aanwezig zijn:

- ▶ IK-speldag
- ▶ verbondsraad
- ▶ studiedagen

uitgangspunt: 3 regio's organiseren een Inleidingscursus en een (IK-)vormingsmoment
9 verbonden organiseren minstens 2 verbondsraden of een afgeleide daarvan
indicator: elke regio organiseert een IK-vormingsmoment
elk verbond organiseert minstens twee verbondsraden
timing: jaarlijks

ACTIE 2.2. WE STIMULEREN ONZE VERBONDEN OM GEWESTEN INDIVIDUEEL TE BEGELEIDEN.

De begeleiding van gewesten eindigt niet bij het opzetten van algemene initiatieven. De verbonden bieden ook ondersteuning op maat aan de gewesten. Dit wordt meestal opgenomen via het systeem van peter-/meterschap. Vaak richten verbonden hiervoor ook een apart overlegorgaan op (peter-en-metercommissie, gewest-verbondsleiding, cel coaching, cel gewesten).

uitgangspunt: ▶ alle verbonden hebben een peter-/meterschap naar de gewesten toe of een afgeleide vorm daarvan.
▶ 73 % van de gewesten zetten volgens de verbonden een normale tot zeer goede werking op
indicator: ▶ alle verbonden hebben een peter-/meterschap naar de gewesten toe of een afgeleide vorm daarvan
▶ 86 % van de gewesten zetten een normale tot zeer goede werking op
timing: eind 2006

ACTIE 2.3. WE GEVEN EXTRA ONDERSTEUNING AAN GEWESTEN IN MOEILIKHEDEN.

Naast het individueel begeleiden van gewesten, geven de verbonden extra ondersteuning op maat aan gewesten in moeilijkheden of opstartende gewesten. Meestal worden mensen uit de verbondsploeg vrijgesteld om het begeleiden van zo'n gewest op zich te nemen, en de verbondelijke vrijgestelde volgt deze ondersteuning mee op.

indicator: alle verbonden leveren inspanningen om gewesten in moeilijkheden op maat te ondersteunen
timing: permanent

ACTIE 2.4. WE INFORMEREN ONZE KADERLEIDING VIA EEN MAANDELIJKSE KADERBRIEF.

Onze kaderleiding vindt maandelijks een gratis Kaderbrief in de brievenbus. Die geeft informatie over de meeste nationale werkgroepen en commissies, over de thema's die op de Nationale Raad en de Pedagogische Leiding besproken werden, en over interessante vormingsinitiatieven (intern en extern), vacatures, enz.

indicator:	8 nummers
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 2.020
2005:	€ 2.060
2006:	€ 2.102

ACTIE 2.5. WE WILLEN ONZE KADERLEIDING OVER BEPAALDE THEMA'S KADERMAPPEN AANBIEDEN.

Een Kadermap bevat enerzijds een visie op de aangehaalde thematiek, en daarnaast werkvoorstellen rond die thematiek.

Doorheen de jaren zijn heel wat Kadermappen aangemaakt:

- ▶ jaarlijks is er een Kadermap met bruikbare achtergronden bij het jaarthema (zie hierboven);
- ▶ verder zijn nog een aantal Kadermappen met specifieke informatie voor gewest- en verbondsmedewerkers.

De kadermappen worden gratis verstuurd naar alle kaderleiding of verspreid via de verbonden.

- ▶ We zorgen voor een goede verspreiding van de bestaande mappen.
- ▶ We maken nieuwe mappen aan rond het jaarthema en andere thema's die kaderleiding aanbelangen. De concrete inhoud en planning van deze Kadermappen gebeurt op de jaarlijkse planning.

indicator en timing:	▶ Jaarlijkse Kadermap rond het jaarthema
	▶ nieuwe Kadermappen tijdens planperiode
	▶ we verbeteren de bereikbaarheid van al onze mappen (zowel de bestaande als de nieuwe)
Kostprijs 2004:	€ 3.356
2005:	€ 3.422
2006:	€ 3.491

ACTIE 2.6. WE BIEDEN BEGINNENDE GEWESTMEDEWERKERS EEN WELKOMSTPAKKET AAN.

We bieden de nieuwe gewestmedewerkers jaarlijks een gratis map aan met basisinformatie rond de gewestwerking en verwijzingen naar uitgaven en instanties die daarbij hulp kunnen bieden.

indicator:	de map wordt jaarlijks bijgewerkt en opnieuw verspreid naar de nieuwe gewestmensen.
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 2.369
2005:	€ 539
2006:	€ 550

ACTIE 2.7. OP GEREGLDE TIJDSTIPPEN VOORZIEN WE EEN ONDERZOEK ROND DE KADERWERKING.

In het werkjaar 2001-2002 hadden we het project Gewesten. Hiermee wilden we de gewestwerking en -ondersteuning inventariseren en analyseren, en werd er concreet materiaal aangemaakt voor de gewesten. Een soortgelijk onderzoek willen we regelmatig herhalen.

indicator:	per twee planningsperiodes voorzien we een onderzoek rond de kaderwerking
timing:	2006

Doelstelling 3

We willen extra begeleiding bieden aan groepen in een stedelijke context.

ACTIE 3.1. WE LEGGEN EXTRA NADRIJK OP DE UITBOUW VAN EEN STERKE GEWESTWERKING IN ONZE STEDEN.

Omdat in verstedelijkt gebied het netwerk rond chirogroepen dikwijls niet erg stevig is, is het belangrijk dat er een degelijke gewestwerking uitgebouwd wordt. Dat wordt waargemaakt met volgende initiatieven:

- ▶ de Nationale Stadsgroepencommissie lag aan de basis van de Kadermap "De SOM (Steun op maat) al eens gemaakt?", en stimuleert het gebruik ervan bij de gewesten;
- ▶ de Nationale Stadsgroepencommissie stimuleert verbonden om gewesten met stadsgroepen te ondersteunen en pleegt regelmatig overleg met de verbonden;

- ▶ Verbonden stimuleren gewestploegen om hun stadsgroepen te ondersteunen en op te volgen
- ▶ in de drie grote steden (Gent, Brussel, Antwerpen) volgt de beroepskracht het gewest of de gewesten op die te maken hebben met verstedelijking.

indicator: de gewestploegen in Gent, Brussel en Antwerpen zetten volgens de verbonden een normale tot zeer goede werking op aan het einde van de planperiode
 timing: permanent

ACTIE 3.2. WE VOORZIEN GROEPEN IN EEN STEDELIJKE CONTEXT VAN RECHTSTREEKSE ONDERSTEUNING.

In de steden Antwerpen, Gent en Brussel zorgen we voor een professionele ondersteuning van de plaatselijke groepen en de gewesten van die groepen.

De hoofdtaak van de vrijgestelde bestaat uit het opzetten van sterke vrijwilligersstructuren, die de ondersteuning van deze plaatselijke groepen mee kunnen opnemen.

In Antwerpen en Gent is deze job gecombineerd met het opvolgen van een verbond. In Brussel concentreert de vrijgestelde zich enkel op de stadsgroepen. Bovendien loopt er in Brussel op dit moment (tot midden 2005) een project waarbij een beroepskracht twee groepen in kansarme buurten ondersteunt.

Uiteraard vullen alle beroepskrachten hun taak in naargelang de nood die er heerst in de groepen.

indicator: het aantal groepen in stedelijk gebied blijft constant of stijgt
 timing: permanent

ACTIE 3.3. WE IMPLEMENTEREN DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK 'ONDERSTEUNING IN MIDDELGROTE STEDEN'.

In het werkjaar 2002-2003 loopt een project waarbij we willen nagaan op welke manier we de chirogroepen in middelgrote steden het beste ondersteuning bieden. We stelden de laatste jaren namelijk vast dat ook in middelgrote steden groepen het niet makkelijk hebben.

Aangezien de stad Sint-Niklaas het project financierde, werden de Sint-Niklase stadsgroepen als studiecasse genomen, naast een aantal andere steden ter vergelijking (bvb. Mechelen). We implementeren de bevindingen uit deze studie in onze verdere kaderwerking.

indicator: werkpunten voor onze kaderwerking omgezet in praktijk aan het einde van de planperiode
 timing: permanent

ACTIE 3.4. VIA DE UITBOUW VAN HET SOLIDARITEITSFONDS STIMULEREN WE GROEPEN OM TE WERKEN AAN EEN TOEGANGSBELEID.

Enkele jaren geleden richtte de Chiro in samenwerking met Welzijnzorg het Solidariteitsfonds op. Het fonds wordt gespijsd door Welzijnzorg, Chirojeugd Vlaanderen en 'rijkere' chirogroepen.

Groepen die actief werken aan een toegangsbeleid voor kinderen en jongeren uit achtergestelde gezinnen, en die dit financieel niet kunnen dragen, kunnen op basis van een ingediend dossier tot € 1250 per jaar krijgen van het Solidariteitsfonds.

indicator: promotiemateriaal voor het Solidariteitsfonds
 minstens 10 aanvragen per jaar
 minstens 100 bijdragen van chirogroepen
 timing: permanent
 Kostprijs 2004: € 8.650
 2005: € 8.823
 2006: € 9.000

Opdracht 3: Kadervorming

Chiro is vormend op zich, op een spontane, vaak vanzelfsprekende en informele manier. Samen spelen, de invloed van vrienden, de rol van de begeleiding, conflicten moeten oplossen, verantwoordelijkheid opnemen, vergaderen... het zijn maar enkele voorbeelden van de ontelbare kleine vormende momenten die zich in de Chiro afspelen.

Naast deze informele vorming willen we ook expliciete vormingsmomenten opzetten voor onze leiding. Deze **kadervorming** wordt in het decreet op het landelijk jeugdwerk van 1998 beschreven als:

“De samenhangende vorming en begeleiding van verantwoordelijken en kandidaat-verantwoordelijken die aan landelijke jeugdverenigingen zijn verbonden en die belast zijn of zullen worden met het animeren en begeleiden van deelnemers aan jeugdwerk of met het beheer van jeugdverenigingen.”

Bij het opzetten van kadervorming vertrekken we van het volgende principe:

Het is de moeite om cursussen te volgen, want je wordt een betere chiroleid(st)er als je op cursus gaat. Dus:

- ▶ cursussen zijn een sterk middel om de kwaliteit van onze werkingen te verbeteren;
- ▶ we moeten ons met onze kadervorming richten op alle ‘niveaus’ (plaatselijke leiding, gewestmedewerkers, verbondsmedewerkers, nationale medewerkers) van Chiro, om zo een degelijk geheel te krijgen;
- ▶ om die meerwaarde te kunnen bieden, moeten we degelijke kadervorming aanbieden.

Cursussen zijn een middel

Cursussen zijn een goed middel, maar niet het enige om de verschillende werkingen binnen de Chiro te ondersteunen en te verbeteren. Dat gebeurt ook door begeleiding en dienstverlening (zie opdracht 2 en 4).

Bovendien heeft kadervorming een aantal eigen mogelijkheden en beperkingen:

- ▶ kadervorming is gericht op het sterker maken van individuen, minder van ploegen;
- ▶ kadervorming heeft een hogere drempel (veel onbekenden, lange duur);
- ▶ kadervorming is een heel krachtig middel, het is een soort ‘onderdompeling’.

Gekoppeld aan deze eigenheid van het ‘middel’ kadervorming, willen we onszelf een aantal **doelstellingen** voorop stellen voor de periode 2004-2006. Zie doelstelling 11, 12 en 15.

Gericht op heel de Chiro

Ongeveer 16 000 mensen gaan jaarlijks een chiro-engagement aan als leid(st)er of kadermedewerk(st)er. Dat dit engagement niet voor iedereen hetzelfde is, spreekt voor zich. Dat in een grote jeugdbeweging als Chiro heel verscheiden taken moeten opgenomen worden, is evident.

Het is dan ook nodig dat we kadervorming aanbieden op maat van de verschillende werkingen binnen de Chiro. We willen daarom zorgen voor een gevarieerd kadervormingsaanbod.

Voor de periode 2004-2006 stellen we daarbij **doelstellingen 1 tot en met 11** voorop (zie verder).

We kiezen er in de Chiro bovendien bewust voor om niet alleen vorming voor alle niveaus te verzorgen, maar ook vorming door alle niveaus te laten geven. Gewesten, verbonden en de nationale ploegen nemen allemaal een deel van de kadervorming voor hun rekening. Dat heeft als gevolg dat de band van groepen met deze kaderploegen versterkt. Gewesten, verbonden en de nationale ploegen krijgen zo een gezicht én dus meer toegang tot groepen in andere situaties.

Degelijke kadervorming

Op vijf manieren werken we aan degelijke kadervorming:

- ▶ door een goed inhoudelijk aanbod te verzorgen;
- ▶ door onze aanpak/methodiek;
- ▶ door cursusbegeleiding (sploegen) te ondersteunen;
- ▶ door goede communicatie over onze cursussen;
- ▶ door te zorgen voor een goede infrastructuur in de jeugdvormingscentra van Chiro.

We ontwikkelden een visietekst over degelijke kadervorming, die een vertrekpunt vormt voor al onze cursussen.

We willen permanent werken aan degelijke kadervorming. Voor de periode 2004-2006 willen we concreet werken aan doelstellingen 10, 13 en 14.

Operationele doelstellingen en concrete acties

Doelstelling 1

We willen aspiranten de kans geven om zich voor te bereiden op leiding worden.

ACTIE 1.1. 11 ASPITRANTEN ORGANISEREN.

Aspirant is een onderdeel van ons pre-leidingsvormingsaanbod voor aspi's, onze oudste afdeling. We plannen tweejaarlijks (dus nu in 2005) 11 Aspiranten: 1 in elk verbond, en 1 van de Pedagogische Leiding. We werken altijd met een gemeenschappelijk thema (bvb. dromen, anders, tijd) dat op 11 verschillende manieren wordt uitgewerkt. We kiezen er bewust voor om Aspirant te begeleiden met zowel verbondsmensen, gewestmensen als plaatselijke aspileiding.

Voor aspi's is Aspirant vaak de eerste ontmoeting met chiro mensen uit heel Vlaanderen en met de grote Chiro. Door de uitwisseling die we zo organiseren, gaan aspi's de eigen groep op een andere manier bekijken en evidenties doorprikken.

We kiezen er ook bewust voor om aspi's op Aspirant veel verantwoordelijkheden te geven, waar ze samen goed moeten mee leren omgaan.

Daarnaast houden we op Aspirant ook een aantal expliciete werkblokken rond pre-leidingsvorming.

indicatoren: - 11 Aspiranten
- in totaal 1000 deelnemers
timing: in 2005
Kostprijs 2005: € 109.901

ACTIE 1.2. ASPIBIVAKKEN ORGANISEREN.

Een aantal verbonden organiseren in de jaren dat er geen Aspirant is een Aspibivak, voor de aspiranten uit hun verbond. Daar krijgen aspi's samen uitdagingen en verantwoordelijkheden, er komen ook expliciete blokken pre-leidingsvorming aan bod.

indicatoren: tweejaarlijks 4 à 5 Aspibivakken
telkens 300 à 400 deelnemers
timing: in 2004 en 2006

Doelstelling 2

Beginnende leiding moet de kans krijgen om zich een aantal inzichten, vaardigheden en houdingen van het leiding-zijn eigen te maken.

Onze basisvorming richt zich naar beginnende leiding en bestaat uit twee stappen: een Inleidingscursus (IK) en een Scholingsbivak (SB). Het volgen van deze twee cursussen, samen met een stage in de eigen groep, leidt tot het attest van Animator in het jeugdwerk.

In 2003 wordt de basisvorming onder de loep genomen. Doelstellingen, inhoud, bereik en opbouw van de cursus worden verbeterd waar nodig. Meer hierover vind je in actie 10.1.

ACTIE 2.1. INLEIDINGSCURSUSSEN ORGANISEREN.

De IK of Inleidingscursus (een weekend) is de eerste stap in de basisvorming en wordt jaarlijks georganiseerd door het gewest. Dat heeft als grote voordeel dat gewestploegen de plaatselijke groepen goed kennen. Tijdens een IK leren gewestmedewerkers en nieuwe leiding elkaar kennen, wat latere samenwerking (op gewestactiviteiten e.d.) kan versterken.

Op een Inleidingscursus brengen we die dingen aan die beginnende leiding direct nodig heeft:

- ▶ de betekenis van spel en de rijke verscheidenheid in spelen;
- ▶ spelen maken en variëren;
- ▶ spelen uitleggen en begeleiden.

indicator: 60 Inleidingscursussen per jaar
in totaal 2000 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 116.178

2005: € 118.501
2006: € 120.874

ACTIE 2.2 : SCHOLINGSBIVAKKEN ORGANISEREN.

Het Scholingsbivak (SB) sluit inhoudelijk aan op de Inleidingscursus en wordt georganiseerd door het verbond. Op deze vijfdaagse cursus gaan we in op:

- ▶ hoe begeleid ik mijn afdeling?
- ▶ de groeilijn doorheen de afdelingen
- ▶ hoe maak ik Chiro waar in mijn leidingsploeg?
- ▶ hoe Chiro uitbouwen in een (plaatselijk) netwerk?
- ▶ chiromethoden, chirovisie

Elk verbond organiseert jaarlijks 1 of 2 Scholingsbivakken. In 2004 en 2006 organiseren we een nationale stads-SB waar extra aandacht is voor de werking van groepen in verstedelijkt gebied.

indicator: 13 verbondelijke Scholingsbivakken per jaar
een stads-SB in 2004 en in 2006
van 720 deelnemers in 2004 naar 800 deelnemers in 2006
timing: jaarlijks SB's, een stads-SB in 2004 en 2006
kostprijs 2004: € 100.620
2005: € 105.100
2006: € 104.571

Doelstelling 3

Meer ervaren leiding moet de kans krijgen zich verder te verdiepen in een aantal inzichten, vaardigheden en houdingen van hun begeleidingsopdracht.

We organiseren verschillende cursussen voor meer ervaren leiding (en groepsleiding). Het Afdelingsbivak en het Tintelbivak leiden op zich, samen met een stage in de plaatselijke groep, tot het attest van Hoofdanimator. Wie twee andere voortgezette cursussen volgt (Prikkel, Expressiebivak, Tochtenbivak, Groepsleidingsweekend 1 of 2) krijgt eveneens, in combinatie met een stage, een attest van Hoofdanimator. Het gehele pakket van voortgezette vorming wordt binnen de beweging onder de loep genomen, dus er kunnen wijzigingen gebeuren in dit aanbod (zie actie 10.2)

ACTIE 3.1.: AFDELINGSBIVAK ORGANISEREN.

Op Afdelingsbivak kunnen deelnemers zich verdiepen in één bepaalde afdelingswerking en hun keuze voor die afdeling versterken.

We werken op dit afdelingsbivak rond leefwereld en psychologie, groeilijn, jaarwerking, een rijk activiteitsaanbod, leren kijken naar je afdeling, en begeleidingshouding.

indicator: 80 à 90 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 12.390
2005: € 12.674
2006: € 12.909

ACTIE 3.2. TINTELBIVAK ORGANISEREN.

Tintelbivak is een vijfdaagse cursus waar meer ervaren leiding dieper ingaat op de betekenis van chiroleid(st)er zijn, en van de manier van samenleven waarvoor we staan. Telkens worden enkele thema's uitgekozen, waarrond het bivak dan draait. De voorbije edities kwamen onder meer economie, kunst en participatie aan bod.

indicator: 30 deelnemers
1 Tintelbivak
timing: een Tintelbivak in 2005
Kostprijs 2004: € 3.350
2006 € 3.417

ACTIE 3.3. EXPRESSIEBIVAK ORGANISEREN.

Deelnemers aan een Expressiebivak kiezen voor 1 bepaalde expressievorm (bvb. dans, drama, geluid, beeldend, creatief schrijven, circusexpressie,...) die ze gedurende 5 dagen verkennen en leren hanteren.

De werkblokken worden zodanig opgebouwd dat de deelnemers alsmaar verder durven gaan. Er is een verwerkingsproces, dat uitmondt in een toonmoment.

indicator:	35 deelnemers per jaar
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 2.134
2005:	€ 2.176
2006:	€ 2.219

ACTIE 3.4. PRIKKELS ORGANISEREN.

Op Prikkel diepen we een bepaald thema uit waarmee we in Chiro bezig zijn. Afhankelijk van het onderwerp ligt de nadruk daarbij meer op visieontwikkeling of meer op aanleren van vaardigheden en concrete ideeën om te verwerken in de plaatselijke groep. De voorbije jaren waren er Prikkels rond multicultureel werken, politiek, kunst, mensen met een handicap in de Chiro, bos- en natuurvriendelijk spelen, Chiro in de stad,...

indicator:	25 deelnemers per Prikkel 4 à 5 Prikkels over de 3 jaar
timing:	jaarlijks 1 of 2 Prikkels
Kostprijs 2004:	€ 2.546
2005:	€ 2.599
2006:	€ 2.651

ACTIE 3.5. TOCHTENBIVAK ORGANISEREN.

Tochtenbivak is een zevendaagse cursus, waar allerlei avontuurlijke technieken en creatieve tochttechnieken aangeleerd en uitgetoetst worden en waar deelnemers natuurvriendelijk leren kamperen.

indicator:	40 deelnemers per jaar
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2005	€ 10.650
2006	€ 10.847

ACTIE 3.6. AVONTUURLIJKE TECHNIEKENDAG ORGANISEREN.

Op een Avontuurlijke Techniekendag bieden we leiding allerlei technieken aan die ze op bivak kunnen gebruiken: vuurtjes maken, sjoeren, tenten plaatsen en noodovernachtingen maken, creatieve tochten,... Het gaat hierbij om basistechnieken die stevig uitgediept worden, niet om zwaar technische dingen als touwtechnieken, rappels en deathrides... omdat we het belangrijk vinden dat deelnemers de aangeleerde technieken met eenvoudige, niet te dure materialen en op een veilige manier zelf kunnen gebruiken op kamp.

indicator:	40 deelnemers per jaar
timing:	jaarlijks

Doelstelling 4

Groepsleid(st)ers, volwassen begeleiding en proosten moeten de kans krijgen om zich een aantal inzichten, vaardigheden en houdingen in verband met hun opdracht als groepsleiding eigen te maken.

ACTIE 4.1. GROEPSLEIDINGSWEEKEND 1 ORGANISEREN.

Groepsleidingsweekend 1 is een weekendcursus voor nieuwe groepsleid(st)ers, volwassen begeleid(st)ers en proosten. Ook meer ervaren leiding die mee eindverantwoordelijkheden opneemt in de plaatselijke groep is er welkom. We gaan er dieper in op de taak van groepsleiding, de verschillende rollen in de leidingsploeg, en de specifieke taken van groepsleids(st)ers, proosten en volwassen begeleiding. We oefenen ook een aantal technieken (vergaderingen leiden, conflictantering, public relations, jaarwerking) en geven info mee over administratie, verzekeringen,...

indicator:	70 deelnemers per jaar
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 5.140
2005:	€ 5.243
2006:	€ 5.348

ACTIE 4.2. GROEPSLEIDINGSWEEKEND 2 ORGANISEREN.

Het tweede Groepsleidingsweekend is een thematisch weekend waarin één van de aspecten van de groepsleidingstaak aan bod komt en waar groepsleiding (en meer ervaren leiding die mee eindverantwoordelijkheden opneemt in de plaatselijke groep) elk jaar opnieuw naartoe kan komen. Enkele voorbeelden van thema's van de voorbije jaren: ploegvorming, beeldvorming van je groep, motiveren, pastoraal,...

indicator: 60 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 6.020
2005: € 6.141
2006: € 6.263

ACTIE 4.3. VEEBEE-DAG ORGANISEREN.

De VeeBee-dag is een studie- en ontmoetingsmoment voor volwassen begeleiding en proosten waar telkens 1 aspect van hun taak wordt uitgediept (bvb. leidingsploegen motiveren, bivak,...).

indicator: 90 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 875
2005: € 894
2006: € 913

Doelstelling 5

Meer ervaren leiding moet de kans krijgen om de werking en de vorming van andere jeugdbewegingen te leren kennen.

ACTIE 5.1. CHIRO-SCOUTINGSCURSUS ORGANISEREN.

Het doel van de Chiro-Scoutingcursus is een proces in gang te zetten waarin we samen zoeken naar verschillen en gelijkenissen, waarin we vooroordelen en vanzelfsprekendheden doorprikken, en waardoor we een beter zicht krijgen op de andere en zo ook op de eigen beweging. Hierbij is er veel aandacht voor ieders persoon en zijn/haar belevingen. Hoe pak ik dat aan in mijn afdeling, met mijn medeleiding, hoe zit dat op onze leidingskring, hoort dit bij onze groeps cultuur,...

We organiseren tweemaaljaarlijks een Chiro-Scoutingcursus, de volgende is in 2005.

indicator: 30 deelnemers vanuit Chiro
timing: in 2005
Kostprijs 2005: € 2.143

ACTIE 5.2. BEKENDMAKEN VAN VORMING VAN ANDERE JEUGDBEWEGINGEN.

Chiroleiding die al basisvorming gevolgd heeft, willen we stimuleren om af en toe vorming te volgen bij een andere jeugdbeweging. Geen enkele jeugdbeweging kan immers over alle interessante thema's vorming aanbieden, en sommige onderwerpen zijn niet echt gebonden aan een specifieke jeugdbeweging (bijvoorbeeld multicultureel, mensen met een handicap, schrijven voor redactiemensen, creatieve technieken,...). We willen jaarlijks een folder aanmaken en verspreiden over de thema-cursussen die wij en andere jeugdbewegingen openstellen voor elkaars leidingmensen.

Kaderleiding met een specifieke opdracht (bvb. redactiewerk, avontuurlijke of artistieke activiteiten...) en kaderleiding die een attest van Hoofdinstruceur willen behalen, begeleiden we eveneens in het zoeken naar vorming buiten het jeugdwerk of kadervorming van ander jeugdwerk, zodat ze hun blik kunnen verruimen.

indicator: jaarlijks een folder verspreiden
timing: bij het begin van elk werkjaar

Doelstelling 6

Alle leiding moet de kans krijgen om deel te nemen aan een lanceermoment van het jaarthema, waarbij dit ook verdiept, verbreed en geconcretiseerd wordt.

ACTIE 6.1. STARTDAG ORGANISEREN.

Jaarlijks (behalve wanneer het Krinkel⁷ is) organiseren we in september een Startdag, waar we het nieuwe jaarthema lanceren. Deelnemers maken kennis met de inhoud van het jaarthema, met animatiefiguren, jaarthemalied, krakmoment, mogelijkheden om het jaarthema in de verschillende afdelingen te gebruiken,...

Het jaarthema wordt op de startdag ook uitgediept en verbreed, om de deelnemers te tonen dat het jaarthema van de Chiro een bredere en diepere maatschappelijke betekenis heeft. Daarnaast vinden we een startdag belangrijk omdat het een ontmoetingskans en vitaminekuur is voor heel veel chiroleiding: heel veel chiro mensen samen, samen zingen, een groot spektakel tijdens een massamoment, kaderleiding die allemaal aan hetzelfde project werken, het zorgt allemaal voor een stevig samenhangingsgevoel.

De Startdag fungeert ten slotte ook als startsein voor het nieuwe werkjaar en als externe promotie van de beweging.

indicator: 3000 deelnemers per jaar
timing: in september 2005 en 2006
Kostprijs 2005: € 66.748
2006: € 68.085

Doelstelling 7

Kaderleiding moet de kans krijgen om zich een aantal inzichten, vaardigheden en houdingen in verband met hun opdracht als kaderleiding eigen te maken.

Kaderleiding (uit gewesten, verbonden en nationale commissies, redacties en werkgroepen) kan het attest van Instructeur behalen door de drie Kaderinleidingscursussen (KIK's) te volgen en tussentijds een stage te doen in de eigen kaderploeg.

Jaarlijks organiseert elke regio een KIK 1 en een KIK 3, en is er een nationale KIK 2.

ACTIE 7.1. REGIONALE KIK 1 ORGANISEREN.

KIK 1 richt zich tot beginnende kaderleiding. Ze leren er korte en lange vormingsmomenten organiseren, begeleiden en evalueren, ze leren groepsprocessen doorzien en erop inspelen, en ze leren vanuit open communicatie en een democratische begeleidingsstijl groepen begeleiden.

indicator: 110 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks 5 KIK 1's.
Kostprijs 2004: € 7.776
2005: € 7.929
2006: € 8.090

ACTIE 7.2. NATIONALE KIK 2 ORGANISEREN.

Op KIK 2 werken we meestal met leefgroepen, aangepast aan de kaderploeg waarin de deelnemer zit. De deelnemers leren hoe ze die kaderopdracht kunnen waarmaken. Ze leren ook de structuur van Chirojeugd Vlaanderen kennen, en leren zich zo deel van het geheel te voelen.

indicator: 80 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks 1 KIK 2
Kostprijs 2004: € 5.825
2005: € 5.942
2006: € 6.059

⁷ MEER INFO OVER KRINKEL: ZIE DOELSTELLING 9.

ACTIE 7.3. REGIONALE KIK 3 ORGANISEREN.

KIK 3 is een weekend waar deelnemers leerpunten kunnen formuleren voor zichzelf, met betrekking tot het uitoefenen van hun opdracht in het kader. We bespreken samen met hen welke taak zij en hun ploeg binnen het geheel van Chiro hebben. Via het aanbieden van methodieken voor zelfreflectie bieden we de deelnemers leerkansen over het eigen functioneren in de kaderploeg. Daarnaast bieden we hen de kans om hun visie op Chiro te verdiepen, met bijzondere aandacht voor begeleidingshouding.

indicator: 65 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks 5 KIK 3's
Kostprijs 2004: € 4.555
2005: € 4.645
2006: € 4.736

ACTIE 7.4. VORMING ORGANISEREN VOOR DE BEGELEIDING VAN DE DIENST AVONTUURLIJKE ACTIVITEITEN.

We plannen voor de begeleiding van de Dienst Avontuurlijke Activiteiten enkele vormingsmomenten rond specifieke vaardigheden die zij nodig hebben voor het begeleiden van avontuurlijke weekends, tochtenbivak en touwenparcours. Het gaat hierbij zowel om technische vorming als vorming over begeleidingshouding.

indicator: 30 deelnemers
timing: jaarlijks

ACTIE 7.5. VORMING ORGANISEREN VOOR DE BEGELEIDING VAN DE DIENST ARTISTIEKE ACTIVITEITEN.

We plannen voor de begeleiding van de Dienst Artistieke Activiteiten jaarlijks enkele vormingsmomenten rond de begeleiding van expressieve workshops. Het gaat hierbij zowel om vorming over begeleidingshouding als over bepaalde expressievormen.

indicator: 10 deelnemers
timing: 2 x per jaar

Doelstelling 8

Ervaren kaderleiding moet de kans krijgen zich te vormen in het opnemen van eindverantwoordelijkheden op kaderniveau, en in het begeleiden van kadernieuwelingen.

ACTIE 8.1. CURSUS VOORTGEZETTE KADERVORMING ORGANISEREN.

We richten ons met de cursus Voortgezette Kadervorming (vijf dagen) tot ervaren kaderleiding. We gaan er in op:

- ▶ verscheidenheid en eigenheid van verschillende jeugdwerkvormen;
- ▶ inzichten en vaardigheden die nodig zijn voor de begeleiding van initiatieven van jeugdwerkverantwoordelijken;
- ▶ een visie op leren leren.

Deze cursus telt mee als vormingsmodule voor het attest van Hoofdinstructeur in het jeugdwerk.

indicator: 8 deelnemers per jaar
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 3.765
2005: € 3.840
2006: € 3.916

Doelstelling 9

Om de vier jaar willen we leiding de kans geven om samen met andere chiroleiding uit heel Vlaanderen een nationaal bivak mee te maken.

ACTIE 9.1. KRINKEL 2004

Om de vier jaar gaan we op Krinkel. We nodigen alle chiroleiding uit om een week lang samen Chiro te beleven. Leiding kan er actief ervaren wat de krachtlijnen van Chiro zijn en reflecteert hierop in kleine leefgroepen. Ze krijgen een portie chiro-enthousiasme mee en ze kunnen de verbondenheid tussen chiroleiding voelen door zowel in kleine groep als met alle deelnemers samen activiteiten te doen.

indicator: 2500 deelnemers
timing: augustus 2004
Kostprijs: € 147.035

Doelstelling 10

We willen doelstellingen en inhouden van onze cursussen blijvend bevragen. We willen dat de doelstellingen van al onze cursussen op elkaar afgestemd zijn en een geïntegreerd geheel vormen.

ACTIE 10.1. BASISVORMING ONDER DE LOEP NEMEN.

Inleidingscursussen en Scholingsbivakken die door gewesten en verbonden gegeven worden, willen we op elkaar afstemmen, en nieuwe noden, inhouden en werkvormen samen implementeren. We bekijken ook de waarde en invulling van het attest animator (op basis van de Dag van de Basisvorming van november 2001, uitgewerkt door een werkgroepje in 2003).

indicator: vernieuwde cursusbundels
een vernieuwd kader en concept voor de basisvorming dat breed
gedragen is
timing: 2004

ACTIE 10.2. VOORTGEZETTE FORMING ONDER DE LOEP NEMEN.

Samen met alle ploegen die voortgezette vorming organiseren (acties 3.1 t/m 3.6, 4.1, 4.2) willen we de doelstellingen van deze cursussen grondig onder de loep nemen. We bekijken ook het hele aanbod en maken keuzes om zo een goed, boeiend geheel aan voortgezette vorming te kunnen aanbieden. We moeten onder meer beslissen wat we met het Tintelbivak en de Prikkels gaan doen. We bekijken ten slotte ook de attestering van deze cursussen. We starten deze discussie in 2003, verdere uitwerking en implementatie ervan gebeurt in 2004.

indicator: een besluit over opbouw en inhouden van de voortgezette vorming.
verslagen van evaluaties en bijstellingen van het besluit.
timing: 2004

ACTIE 10.3. KIK'S ONDER DE LOEP NEMEN.

Samen met verbonden de opbouw en doelstellingen van de KIK's grondig bekijken en bijsturen waar nodig.

indicator: vernieuwde cursusbundels
timing: 2005

ACTIE 10.4 VOLLEDIGE FORMINGSANBOD ONDER DE LOEP NEMEN.

Na de verschillende stappen in ons vormingsaanbod grondig herwerkt te hebben, willen we ook ons gehele aanbod op elkaar afstemmen en de lijn doorheen de cursussen bekijken.

indicator: een duidelijk document waarin het gehele vormingsaanbod op
één lijn geplaatst wordt
timing: eind 2006

Doelstelling 11

We willen zorgen voor betere en duidelijker communicatie over ons kadervormingsaanbod.

ACTIE 11.1. VERBETERING VAN DE COMMUNICATIE MET (POTENTIËLE) DEELNEMERS.

Gebaseerd op de resultaten van de werkgroep Communicatie (werkjaar 2002-2003) zoeken we hoe we de communicatie over onze cursussen kunnen verbeteren. Hoe kunnen we zorgen voor duidelijkheid? Kent iedereen ons aanbod, de verwachtingen, doelstellingen, voorwaarden? De commissie Vorming neemt dit thema op, samen met Pedagogische Leiding, de Nationale Raad, verbonden en commissies.

indicator: promotiemateriaal over het cursusaanbod, frequentie van
de promotie-acties
timing: permanent

Doelstelling 12

We willen meer deelnemers uit meer groepen op onze kadervormingsinitiatieven.

ACTIE 12.1. WE ZOEKEN NAAR STRATEGIEËN OM VOLGENDE PROBLEMEN AAN TE PAKKEN:

- ▶ grote uitval tussen IK en SB (amper 35% van de deelnemers van IK gaan mee op SB)
- ▶ dalend aantal deelnemers (333 in 2001) voor voortgezette vorming (aanzet op het weekend van de Pedagogische Leiding in januari 2003, verdere uitwerking en opvolging vanaf het werkjaar 2003-2004)

We werken samen met alle geledingen binnen Chiro die met kadervorming bezig zijn, deze strategieën concreter uit.

indicator: minstens 40% van de IK-deelnemers gaan mee op SB, zonder dat het aantal deelnemers van IK daalt
minstens 15% meer deelnemers aan voortgezette vorming dan in 2001
timing: eind 2006

Doelstelling 13

We willen meer en betere coaching van cursusbegeleiding.

ACTIE 13.1. EEN AANBOD OVER COACHING VAN CURSUSBEGELEIDING AANMAKEN VOOR CURSUSTREKKERS.

We werken een aanbod uit rond coaching, met duidelijke principes en concrete tips voor cursusverantwoordelijken.

indicator: een uitgewerkt aanbod
timing: eind 2006

Doelstelling 14

We willen verder experimenteren met de verschillende mogelijkheden van ervaringsgericht werken, en ze verder uitdiepen.

ACTIE 14.1. WE EXPERIMENTEREN MET ERVARINGSGERICHT WERKEN OP ASPITRANT EN KRINKEL.

Zowel op Aspiranten (zie actie 1.1) als op Krinkel (zie actie 9.1) experimenteren we met andere invullingen van ervaringsgericht werken (anders dan op onze cursussen basisvorming en voortgezette vorming). De inzichten die daar verworven worden, kunnen onze begeleidingsstijl op andere cursussen verrijken.

indicator: Krinkel in 2004
11 Aspiranten in 2005

Doelstelling 15

We willen werken aan een sterkere link tussen wat op cursus geleerd wordt en de (plaatselijke, gewestelijke, verbondelijke, nationale) werking.

ACTIE 15.1. UITWERKEN VAN EEN AANBOD VOOR STAGES NA CURSUSSEN.

We willen werken aan een sterkere link tussen wat op cursus geleerd wordt en de werking:

- ▶ Hoe ervoor zorgen dat cursusdeelnemers effectief aan de slag kunnen met wat ze leerden op cursus?
- ▶ Hoe ervoor zorgen dat het enthousiasme waarmee ze terugkomen van cursus niet verloren gaat in de plaatselijke groep, het gewest of verbond?

Met andere woorden: hoe kunnen we de cursus en de stage met stagebespreking op elkaar afstemmen? Voor de basisvorming werkten we al een methodiek uit voor stage-opvolging. We willen dit uitbreiden naar voortgezette vorming en kadervorming én we willen gewesten en groepsleiding hier meer bij betrekken. De commissie Vorming volgt ook al kandidaat-hoofdinstructeurs op, zoekt of verzorgt begeleiding, en verzamelt thema's voor werkstukjes bij verbonden en commissies.

indicator: uitgewerkt aanbod om stages na cursussen zinvol in te vullen en op te volgen.
timing: tegen 2006

Opdracht 4: Dienstverlening

Als overkoepeling van méér dan 1000 groepen bieden we onze groepen een uitgebreide dienstverlening aan. We doen niet alleen aan dienstverlening op het vlak van financiën, verzekeringen of juridische en wetgevende zaken, maar bieden ook enkele diensten aan in de pedagogische sfeer. Vele daarvan vertrekken vanuit het nationaal secretariaat, sommige worden verleend door de vijf regionale secretariaten. De regio is voor de leiding vaak dichterbij of vertrouwer dan het nationaal secretariaat, wat de drempel verlaagt.

Doelstelling 1

We willen keti's, aspi's, leiding en kaderleiding de kans bieden om internationale ervaringen op te doen.

Om ervoor te zorgen dat uitwisselingen meer kans krijgen om echte interculturele leerervaringen te worden voor keti's, aspi's, leiding of kaderleiding, worden ze voorafgegaan door een voorbereiding. De diepgaandheid hiervan is evenredig met de uitgebreidheid en de aard van het project. In de voorbereiding wordt aandacht besteed aan: de partnerorganisatie(s), het land, opbouwen van een realistisch beeld van de te verwachten ervaring, attent maken op en omgaan met cultuurverschillen. Ook voor de nawerking is er aandacht: multiplicatie, aan de slag in de eigen en in andere groepen.

ACTIE 1.1. UITWISSELINGEN VAN CHIROGROEPEN (ZENDINGEN + ONTVANGSTEN) MOGELIJK MAKEN.

Roundabout-uitwisselingsproject met CCCCE (Spanje) of met Ateitis (Litouwen) voor keti- en aspi-ploegen:

- ▶ Zending: Een Vlaamse keti- of aspi-afdeling gaat mee op kamp met een groep leeftijdsgenoten van hoger genoemde Fimcap-organisaties.
- ▶ Ontvangst: Een groep jongeren van Coordinació of Ateitis (keti- of aspi-leeftijd) gaat met een Vlaamse groep op bivak. Ze nemen deel aan het chiroleven en hebben een eigen inbreng in het programma.

Bij voorkeur is er zowel een zending als een ontvangst (gespreid over twee zomervakanties).

De Internationale Commissie bereidt de leiding van de deelnemende chirogroepen voor op het project en informeert hen over het land en de organisatie.

indicator: minimum 4 chirogroepen per jaar
timing: jaarlijks

ACTIE 1.2. DEELNEMEN AAN EN ORGANISEREN VAN INTERNATIONALE CURSUSSEN.

We willen Euroforum organiseren en kandidaat-deelnemers begeleiden. Euroforum is een internationale, vijfdaagse cursus rond een inhoudelijk thema, voor leiding van de Europese Fimcap-organisaties. Deze cursus wordt elk jaar in een andere plaats in Europa georganiseerd.

indicator: 1x kandidaat stellen om het Euroforum te organiseren gedurende de periode van deze beleidsnota
jaarlijks minimum 10 leidingmensen laten deelnemen multiplicatie naar telkens minimum 10 plaatselijke groepen
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 3.945
2005: € 3.350
2006: € 4.105

ACTIE 1.3. DEELNEMEN AAN HET INTERNATIONAAL KAMP 'EUROCONTACT'.

We willen kandidaat-deelnemers aan Eurocontact begeleiden. Eurocontact is een internationaal, tiendaags kamp voor aspiranten, jonge leiding en hun leeftijdsgenoten uit andere Europese landen. Dit kamp wordt telkens op een andere plaats in Europa georganiseerd.

indicator:	minimum 10 chiroleden laten deelnemen per keer multiplicatie naar telkens minimum 3 plaatselijke groepen
timing:	twee keer in drie jaar
Kostprijs 2004:	€ 1.000
2005:	€ 1.020
2006:	€ 1.040

ACTIE 1.4. DEELNEMEN AAN HET WERELDKAMP.

We willen het Wereldkamp organiseren en kandidaat-deelnemers begeleiden. Het Wereldkamp is intercontinentaal kamp van drie weken, voor leidingmensen van de Fimcap-organisaties. Er wordt in leefgroepen geleefd. Gedurende een week wordt een project in de plaatselijke gemeenschap uitgevoerd.

indicator:	deelname van minimum 4 chiroleid(st)ers multiplicatie naar minimum 10 plaatselijke groepen
timing:	afhankelijk van de Fimcap-planning (geen vaste planning)

ACTIE 1.5. ONTMOETINGEN MET JEUGDBEWEGINGSMENSEN UIT ANDERE LANDEN MOGELIJK MAKEN.

ACTIE 1.5.1. DEELNAME AAN RAFTTREFFEN

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan het Rafttreffen (Jaarlijkse weekend-treffen in Zwitserland).

indicator:	minimum 8 chiroleid(st)ers nemen deel (in overleg met Jubla)
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 1.000
2005:	€ 1.020
2006:	€ 1.040

ACTIE 1.5.2. DEELNAME AAN SPELDAG JONG-NEDERLAND

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan de speldag van Jong-Nederland (tweejaarlijkse nationale ontmoetingsdag voor leidingmensen van Jong-Nederland).

indicatoren:	afhankelijk van het aantal geïnteresseerden (in overleg met Jong-Nederland)
timing:	tweejaarlijks

ACTIE 1.5.3. DEELNAME AAN KADERSCHOUW VAN JONG-NEDERLAND

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan de Kaderschouw van Jong-Nederland (tweejaarlijkse nationaal ontmoetingsweekend voor leidingmensen van Jong-Nederland).

indicator:	afhankelijk van het aantal geïnteresseerden (in overleg met Jong Nederland)
timing:	tweejaarlijks

ACTIE 1.5.4. DEELNAME AAN JULSØ

Begeleiden tot deelname van aspipløgen aan Julsø (vijfjaarlijks, 10-daags nationaal kamp voor jongeren van FDF, Denemarken).

indicator:	250 aspiranten nemen deel (in overleg met FDF)
timing:	2006
Kostprijs 2006:	€ 65.000

ACTIE 1.5.5. DEELNAME AAN COIPULI

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan Coipuli (Nationaal kamp voor leiding van Jupach, Chili).

indicator:	4 chiroleid(st)ers nemen deel
timing:	og niet vastgelegd

ACTIE 1.5.6. UITWISSELING MET LATIJNS-AMERIKA

(Mede)organiseren van en begeleiden tot deelname van chiroleiding aan een multilaterale uitwisseling met Latijns-Amerika (kamp van drie weken met begeleiding en deelnemers uit 2 Europese en 2 Latijns-Amerikaanse landen).

indicator: 8 chiroleid(s)ers nemen deel
timing: 2005
Kostprijs 2004: € 4.000
2005: € 4.080
2006: € 4.161

ACTIE 1.5.7. DEELNAME AAN EUROCLASS

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan Euroclass (9 maanden durende opleiding rond internationaal jeugdwerk, van FDF Denemarken) en opvangen van stagiairs van Euroclass.

indicator: bekendmaking in Dubbelpunt
alle kandidaten worden begeleid
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 1.000
2005: € 1.020
2006: € 1.040

ACTIE 1.5.8. PROJECTEN MET CHIRO ZUIDELIJK AFRIKA

Organiseren van en begeleiden tot deelname van chiroleiding aan projecten met Chiro Zuidelijk Afrika. De concrete invulling is nog onduidelijk.

indicator: nog te plannen
timing: nog te plannen
Kostprijs 2004: € 4.000
2005: € 4.080
2006: € 4.160

ACTIE 1.5.9. EVS

We zijn uitzendorganisatie voor leidingmensen die deelnemen aan programma's van EVS (European Voluntary Service: stageproject voor jongeren, van minstens 6 maanden bij een organisatie in het buitenland).

indicator: afhankelijk van het aantal kandidaten
timing: afhankelijk van het aantal kandidaten

ACTIE 1.5.10. DEELNAME AAN EASTERCOURSE

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan Eastercourse (cursus voor Europese leiding van European Fellowship (protestantse koepel)).

indicator: bekendmaking in Dubbelpunt
we begeleiden alle kandidaten
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 1.250
2005: € 1.275
2006: € 1.300

ACTIE 1.5.11. CHIRO-PATROSPELDAG

Organiseren van een speldag in Brussel met onze Waalse partnerorganisatie, en begeleiden tot deelname van tito-, keti- en asploegen aan deze speldag.

indicator: minimum 6 chiroploegen nemen deel
timing: minimum 1 keer gedurende de periode van deze beleidsnota

ACTIE 1.5.12. INGAAN OP UITNODIGINGEN

Begeleiden tot deelname van chiroleiding aan initiatieven van andere organisaties waarvoor we uitgenodigd worden.

indicator:	afhankelijk van het aanbod
timing:	permanent
Kostprijs 2004:	€ 5.000
2005:	€ 5.100
2006:	€ 5.202

Doelstelling 2

We willen aspi's, leiding en kaderleiding de kans bieden om als ploeg deel te nemen aan avontuurlijke activiteiten.

Hoewel er al een uitgebreid commercieel circuit is van avontuurlijke activiteiten willen we toch voorzien in een eigen aanbod met eigen accenten. We willen onze groepen ploegbevorderende avontuurlijke activiteiten aanbieden zonder in de eerste plaats op zoek te gaan naar de grootst mogelijke kick. Een deskundige begeleiding en specifieke materialen zijn dus noodzakelijk. Doordat we deze avontuurlijke activiteiten zelf organiseren en begeleiden, blijven ze ook betaalbaar voor onze groepen.

ACTIE 2.1. OPZETTEN VAN EEN AVONTUURLIJKE BUITENACTIVITEIT.

De deelnemers krijgen avontuurlijke uitdagingen voorgeschoteld waar vooral veel teamwork, doorzettingsvermogen en improvisatietalent voor nodig zijn.

indicatoren:	10 weekends in Spa min. 20, max. 30 deelnemers per weekend
timing:	jaarlijks
Kostprijs 2004:	€ 14.970
2005:	€ 15.273
2006:	€ 15.580

ACTIE 2.2. STADSWEEKENDS ORGANISEREN.

De stadsweekends bieden een mix aan avontuur en cultuur. Avontuurlijke activiteiten zijn dus ook mogelijk in een stad!

indicatoren:	8 weekends in Brussel en Antwerpen min. 10, max. 15 deelnemers per weekend
timing:	jaarlijks

ACTIE 2.3. IN-TEAMWEEKENDS ORGANISEREN OP HET TOUWENPARCOURS IN HEIBRAND.

Deze weekends bieden een combinatie van het touwenparcours met andere ploegvormende activiteiten.

indicatoren:	5 weekends in Heibrand (Westmalle) min. 10, max. 15 deelnemers per weekend
timing:	jaarlijks

ACTIE 2.4. INITIATIEDAG ORGANISEREN VOOR HET TOUWENPARCOURS.

Door één dag intensief te werken op het touwenparcours van Heibrand (Westmalle) willen we keti-, aspi- en leidingsploegen een ploegbevorderende en grensverleggende activiteit aanbieden.

indicatoren:	we gaan minstens in op 80% van de aanvragen min. 10, max. 15 deelnemers per deelnemende ploeg
timing:	jaarlijks

ACTIE 2.5. VERNIEUWDE INITIATIEVEN OPNEMEN IN HET AANBOD.

Het aanbod wordt regelmatig getoetst en bijgestuurd. Nieuwe accenten worden ingebracht zodat het aanbod aantrekkelijk blijft voor onze groepen. Er moet extra aandacht worden geschonken aan het aantrekken van moeilijk bereikbare groepen (bvb. chiro-groepen met allochtone jongeren) voor deze activiteiten.

indicatoren:	nieuw aanbod in de programma's van de verschillende activiteiten
timing:	tegen 2006

Doelstelling 3

We willen artistieke activiteiten promoten bij onze leiding en kaderleiding.

De Dienst Artistieke Activiteiten (DartA) wil iedereen in de Chiro laten proeven van artistieke activiteiten in vier grote expressiedomeinen: dans, drama, beeldende kunst en muziek. Met hun vormingsaanbod willen ze leiding uitdagen en warm maken om zelf rond expressie te werken in hun afdeling.

ACTIE 3.1. BEGELEIDEN VAN WORKSHOPS ROND EXPRESSIES OP VERBONDSACTIVITEITEN, GEWESTAVONDEN, CURSUSSEN EN AFDELINGSWEEKENDS.

indicatoren: minstens 10 per jaar
minimum 10 deelnemers per workshop
timing: jaarlijks

Doelstelling 4

We willen onze groepen informeren rond diverse thema's.

ACTIE 4.1. WE VERSTREKKEN GROEPEN INFORMATIE ROND DIVERSE THEMA'S.

We bieden onze groepen rond diverse thema's informatie aan. Momenteel zijn dit: jeugdbeleid, intercultureel werken, kinderen en jongeren met een handicap in Chiro, en drugs. Deze informatie vertrekt vanuit diverse geleidingen in de beweging. De commissie Jeugdbeleid informeert rond jeugdraad en lokaal jeugdbeleid. Ze doet dit via een nieuwsbrief voor jeugdraadverantwoordelijken, de verspreiding van de brochure 'Jeugdraad in een notendop', en vorming op vraag rond diverse facetten van het jeugdbeleid. De commissie Intercultureel reikt de groepen materiaal en methodieken aan rond het interculturele thema. Het aanspreekpunt 'Kinderen en jongeren met een handicap' zorgt voor de verspreiding van bestaand materiaal rond inclusie in de Chiro (spel en brochure). Het aanspreekpunt 'Drugs' zorgt voor de verspreiding van de visietekst rond drugs in de Chiro.

indicatoren: tijdens de planperiode voegen we een thema toe.
op elke vraag rond deze thema's willen we binnen de 7 dagen een afdoend antwoord bieden of efficiënt doorverwijzen
timing: permanent

ACTIE 4.2. WE INFORMEREN GROEPEN EN KADER OVER HET GEHELE AANBOD VAN CHIRO.

Onze leiding en kaderleiding moet makkelijk de weg vinden naar de beschikbare publicaties, vorming, diensten, enz.

indicatoren: een 'Grasduiner' waarin al ons aanbod aan dienstverlening en publicaties staat
een 'Kadergrasduiner' als bijlage bij de Kaderbrief.
timing: jaarlijks

ACTIE 4.3. WE BUNDELEN EN VERZAMELEN RELEVANTE INFORMATIE VOOR KADER, LEIDING EN LEDEN IN DE KIPBIB EN ONTSLUITEN DIE.

We beschikken over heel wat informatie op het nationaal secretariaat. Er komt alsmat meer informatie op ons af. Als die op een degelijke manier beschikbaar gemaakt wordt voor belangstellenden, dient deze informatie de chirowerking.

indicator: de beschikbare informatie is eenvoudig opvraagbaar
promotie-acties voor de Kipbib
timing: permanent

Doelstelling 5

We willen onze leiding een uitgebreid aanbod aan spel, liederen, technieken en activiteiten bieden.

Spel is het 'koninklijk voertuig' van de Chiro. Niet alleen in onze vorming willen we die boodschap uitdragen. Ook concrete impulsen vinden we belangrijk!

ACTIE 5.1. WE MAKEN NIEUWE PUBLICATIES AAN EN PROMOTEN BESTAANDE PUBLICATIES.

indicatoren: ► verdere promotie en verkoop van de afdelingsuitgaven, het Tochtenboek, Kiekebos,...
► promotie en verkoop van het nieuwe Bivakboek
► we verspreiden nieuwe chiroliederen via cd's
► aanmaak van een nieuw Ket- en Aspiboek (zie acties 4.4.3 en 4.4.4 bij 'Opdracht 1: beweging maken')
timing: permanent

ACTIE 5.2. WE BOUWEN HET SPELAANBOD OP DE WEBSITE VERDER UIT.

De spelendatabank bestaat sinds 2001 en heeft vrij veel succes. Iedereen kan spelen indienen voor deze spelendatabank, de websiteredactie doet een kwaliteitscontrole zodat er voor een degelijk aanbod gezorgd kan worden.

indicator: uitbreiding van de spelendatabank tegenover begin 2004
behoud van de kwaliteit van de inhoud
timing: permanent

ACTIE 5.3. WE STELLEN MATERIAAL TER BESCHIKKING AAN ONZE GROEPEN.

Al jaren kunnen groepen een knutselkoffer ontlenen op hun regionaal secretariaat. Sinds enkele jaren hebben we op elk regionaal secretariaat ook een circus- en een spelkoffer om op cursussen te gebruiken of om uit te lenen aan groepen en kaderploegen.

indicatoren: ► Elke groep kan een circuskoffer ontlenen via het regionaal secretariaat.
► Elk gewest kan een knutselkoffer ontlenen via het regionaal secretariaat.
► Elke groep die verblijft in een jeugdvormingscentrum van Chiro kan daar een circuskoffer én een spelkoffer gebruiken.
► Bekendmakingsacties voor het uitlenen van koffers
timing: permanent

ACTIE 5.4. WE HEBBEN EEN AANSPREEKPUNT 'MUZIEK'

Het aanspreekpunt Muziek garandeert dat er regelmatig nieuwe chiroliederen aangemaakt worden en beantwoordt mogelijke vragen. Een beroepskracht beheert het bestaande materiaal en kan groepen verder op weg helpen. De regelmatige aanmaak en verspreiding van nieuwe chiroliederen en het levendig houden van het bestaande materiaal behoort tot de zorg van het aanspreekpunt.

indicator: aanmaak van nieuwe chiroliedjes
verspreiding van chiroliedjes
timing: permanent

Doelstelling 6

We willen onze chiro-uitgaven, ons chiromateriaal en onze chirokledij dicht bij onze groepen aanbieden via de winkelketen De Banier.

In de loop van haar geschiedenis heeft Chiro een eigen distributiekanaal opgebouwd: De Banier CVBA. Momenteel zijn er 10 winkels (Brugge, Roeselare, Gent, Aalst, Antwerpen, Turnhout, Mechelen, Brussel, Leuven, Hasselt) en één centraal magazijn (Borgerhout).

ACTIE 6.1. WE BIEDEN ALLE CHIRO-ARTIKELLEN TE KOOP AAN VIA DE WINKELKETTEN DE BANIER.

Het hebben van een eigen winkelnetwerk biedt de beste garantie om materialen voor de chirowerking snel en doeltreffend aan de leden en de leiding aan te bieden. Het gaat voornamelijk over bewegingskledij, uitgaven (boeken, cd's,...), randkledij, jaarthemamateriaal, enz. Bovendien kunnen we er ook voor zorgen dat de producten eerlijk gemaakt en verhandeld worden; geen kinderarbeid noch uitbuiting van zuiderse landen! Aanvullend kunnen we ook inspelen op wat belangrijk is voor chirogroepen: groepen vinden in De Banier heel wat interessant materiaal voor hun werking.

indicatoren: 10 goed draaiende winkels verspreid over Vlaanderen, op max. 30 km van leden en leiding
timing: permanent

ACTIE 6.2. VIA ONZE VERKOOPSSTANDEN ZORGEN WE VOOR EEN VERSPREIDING EN PROMOTIE VAN ONZE CHIRO-ARTIKELLEN OP CURSUSSEN EN DIVERSE INITIATIEVEN.

De verkoopsstanden kunnen door kaderploegen worden aangevraagd bij De Banier. Ze bevatten dat deel van de chiro-artikelen waarvoor op vormingsinitiatieven promotie kan worden gemaakt: jaarthemamateriaal, uitgaven i.v.m. afdelingswerking, spel, groepsleiding, jeugdbeleid,...

indicatoren: een verkoopsstand op de helft van de cursussen
timing: ter gelegenheid van cursussen en andere initiatieven

Doelstelling 7

We willen vanuit de dienst Spoor ZeS methodieken rond zingeving aanbieden aan chirogroepen, jongerengroepen en scholen.

Vanuit haar inspiratie, waarden en methoden wil Chiro zingeving en solidariteit benaderen op een hedendaagse manier. We dragen dit uit aan een breed doelpubliek van plaatselijke chirogroepen, kaderploegen, leerkrachten, scholen en allerlei andere jongerengroepen.

ACTIE 7.1. EEN AANBOD ROND ZINGEVING VERZORGEN BINNEN DE CHIRO.

We werken nieuwe spelen en gesprekstechnieken uit voor alle afdelingen binnen de Chiro. We voorzien hierbij telkens achtergrondinformatie voor de leiding.

We verzamelen tafelmomentjes, vernieuwende bezinningen en geïnspireerde vieringen en lenen die uit aan ploegen (voor Christus Koning, bivak, jubilea, enz.). We bieden ook ondersteuning aan wie zelf een viering wil uitwerken.

indicatoren: de Spiritkoffer wordt 25 maal per jaar uitgeleend
timing: permanent

ACTIE 7.2. EEN AANBOD ROND ZINGEVING VERZORGEN BUITEN DE CHIRO.

De dienst Zin-d'er-in(g) organiseert klasbezinningen voor secundaire en hogescholen, en verzorgt vorming voor leerkrachten en studenten lerarenopleiding. Dit aanbod vertrekt vanuit onze chirowaarden en -methoden. Daarnaast stelt de dienst haar know-how ter beschikking van de beweging.

indicator: minstens ...bezinningen per jaar
timing: permanent tijdens het schooljaar
Kostprijs 2004: € 20.796
2005: € 21.241
2006: € 21.635

ACTIE 7.3. EEN SOLIDARITEITSWERKING UITBOUWEN TIJDENS DE ADVENTS- EN VASTENPERIODE.

Met het lagereschoolproject willen wij, in samenwerking met Broederlijk Delen en Welzijnszorg, leerkrachten uitnodigen om tijdens de advents- en vastenperiode te werken rond solidariteit bij ons en rond solidariteit Noord-Zuid, We voorzien een handleiding voor de leer-

krachten, werkmateriaal voor leerlingen, en muziekmateriaal. Een chiroversie op maat van speelclubbers en rakwi's verschijnt in Dubbelpunt.

Iedereen die een spel organiseert rond solidariteit kan met de jongerenbrochure aan de slag.

Het bezinningsboekje bevat snedige teksten voor duidingsmomenten met jongeren en jongvolwassenen.

indicator: 3 solidariteitsuitgaven voor de advent en 3 voor de vasten
timing: elke adventsperiode en elke vastenperiode.
Kostprijs 2004: € 31.850
2005: € 32.490
2006: € 33.137

ACTIE 7.4. WE ORGANISEREN BERADEN.

In elk beraad zetten wij één thema centraal (bvb. solidariteit, innerlijkheid) waarrond wij willen brainstormen, methodieken vergelijken en ideeën verzamelen. Hiervoor nodigen wij mensen van binnen en buiten de Chiro uit die actief zijn rond het gepland thema. Met deze beraden willen wij de werking van Spoor ZeS, onze verbredingswerking rond zingeving en solidariteit, blijven oriënteren.

indicatoren: 3 beraden per jaar
timing: jaarlijks

ACTIE 7.5. WE BLIJVEN MATERIAAL AANBIEDEN ROND VORMSEL-CATECHESE.

Met de geplande publicatie '17 om de doen' zullen wij in 2003 de uitgavenreeks van het project Schoorvoeten afsluiten. Schoorvoeten is een handreiking voor vormselcatechese, die het Vormsel uit de 'kramp' wil halen en de klemtoon legt op een vormend gebeuren.

indicator: 'Schoorvoeten' is te koop in De Banier
timing: permanent

ACTIE 7.6. WE BLIJVEN ONZE PUBLICATIES PROMOTEN.

Zowel het Baggerboek (een boek met teksten, geschikt voor zowel persoonlijke bezinning als voor gezamenlijke vieringen en duidingen) als 'Naam die zin is van ons leven' (een bezinningsboek waar vooral teksten rond solidariteit in staan) promoten we, en verkopen we via De Banier. Bij gelegenheid worden deze boeken ook te koop aangeboden op Startdagen, vormingsinitiatieven, beurzen,...

indicator: het Baggerboek en 'Naam die zin is van ons leven' zijn te koop in De Banier
timing: permanent

Doelstelling 8

We willen onze groepen ondersteunen bij het organiseren van hun jaarlijkse bivak.

ACTIE 8.1. ALLE GROEPSLEIDING ONTVANGT IN DE MAAND MEI EEN INFORMATIEPAKKET, BRUIKBAAR BIJ HET ORGANISEREN VAN HET BIVAK.

We willen onze groepen wegwijs maken en helpen bij de bivakadministratie. Daardoor kan elk groepsbivak doorgaan conform de actuele regelgeving en zijn alle deelnemers optimaal verzekerd. Via dit pakket bieden we ook modellen voor huurovereenkomsten en medische steekkaarten. Ten slotte proberen we onze groepen langs deze weg ook te stimuleren tot milieuvriendelijk kampeergedrag (treinvervoer, zorg voor bossen, zuinig met water, enz.). Al die administratie kan ook digitaal worden ingevuld en doorgestuurd.

indicatoren: elk jaar één geactualiseerd pakket naar alle groepsleiding
timing: jaarlijks

ACTIE 8.2. WE PROMOTEN EN VERKOPEN HET 'BIVAKBOEK'.

Het nieuwe Bivakboek, voorzien voor 2003, biedt informatie omtrent het zoeken van een bivakplaats, de financiële omkadering, de jaarplanning voor een bivak, hoe van een bivak een chirobivak te maken, het gebruik van een bivakthema, activiteiten, anders en/of milieuvriendelijk op bivak, koken op bivak, technieken, ... De promotie zal hoofdzakelijk via Dubbelpunt gebeuren. De verkoop loopt via De Banier en bij gelegenheid ook op vormingsinitiatieven, Startdagen, enz. Ook op Krinkel 2004 willen we dit boek extra in de schijnwerpers zetten.

indicatoren: 1000 exemplaren verkocht tegen eind 2006
timing: permanent

ACTIE 8.3. IN JANUARI EN JUNI FOCUST DUBBELPUNT OP HET BIVAK.

In het januarinumnummer worden diverse bivakthema's uitgewerkt, het juninummer bevat allerlei tips en praktische weetjes omtrent het opzetten van het jaarlijks bivak.

indicatoren: 2 uitgebreide rubrieken in Dubbelpunt
timing: jaarlijks

ACTIE 8.4. WE BIEDEN ONZE GROEPEN UITGEWERKTE BIVAKTHEMA'S AAN.

Op eenvoudige aanvraag kunnen onze groepen uitgewerkte bivakthema's krijgen via het secretariaat. Deze bivakthema's werden uitgewerkt door de dubbelpuntredactie of door lokale groepen.

indicatoren: elke aanvraag krijgt een antwoord binnen de 7 dagen
drie keer per jaar wordt er extra promotie gemaakt
een overzicht van de beschikbare bivakthema's staat op onze website
timing: permanent

ACTIE 8.5. WE HELPEN GROEPEN DIE VRAGEN HEBBEN ROND BIVAKKEN OP EEN EFFICIËNTE EN DOELGERICHTE MANIER.

Groepen die in de beschikbare informatie niet vinden wat ze nodig hebben, of te maken hebben met een specifieke vraag (pedagogisch, juridisch, technisch,...) worden geholpen door de beroepskracht die verantwoordelijk is voor 'bivakken'. Doorverwijzing naar personen of organisaties is mogelijk.

indicatoren: een correct antwoord binnen de 7 dagen
timing: permanent

ACTIE 8.6. WE PARTICIPEREN AAN DE AANMAAK EN DE PROMOTIE VAN DE HERNIEUWDE VERSIE VAN LOSLOPEND WILD.

Loslopend Wild is een boek rond regelgeving en milieuvriendelijk bivakken dat aangemaakt wordt in samenwerking met diverse organisaties in de schoot van ADJ. We zijn lid van de redactieploeg. Dit boek is in januari 2003 verschenen. Na het schrijven van het boek nemen wij de promotie ervan op in onze beweging.

indicatoren: 200 exemplaren verkocht tegen eind 2006
timing: permanent

Doelstelling 9

We willen onze groepen ondersteunen bij diverse regelgevingen die een impact hebben op de chirowerking.

Er komt meer en meer regelgeving op het jeugdwerk af: Sabam, de Billijke Vergoeding, het bos-decreet, het statuut van de vrijwilliger, de wet op de leurhandel, vzw-wetgeving, regelgeving rond lokalen,... De techniciteit van deze zaken vereist een intense opvolging.

ACTIE 9.1. WE VERSPREIDEN DE NODIGE INFORMATIE BIJ GROEPSLEIDING, LEIDING EN KADERLEIDING.

We maken werk van een effectieve verspreiding van informatie over diverse regelgevingen die relevant zijn voor de chirowerking. Hiervoor maken we gebruik van groepszendingen, nieuwsbrieven, Dubbelpunt en de website. Soms zetten we ook een vorming op over bepaalde regelgevingen.

indicatoren: verspreide informatie, vormingssessies op aanvraag
timing: permanent

ACTIE 9.2. WE HELPEN GROEPEN OP EEN EFFICIËNTE EN DOELGERICHTE MANIER BIJ SPECIFIEKE DOSSIERS.

Soms vraagt een groep méér dan informatie i.v.m. een specifiek dossier. Hier wordt op ingegaan door met de groep een gesprek aan te gaan, door de groep advies te verlenen, door de groep in contact te brengen met deskundigen ter zake.

indicatoren: de vraag van de groep wordt binnen de 7 dagen opgenomen; de groep krijgt binnen deze termijn feedback over de stand van zaken.
timing: permanent

Doelstelling 10

We willen groepen helpen bij lokalendossiers.

ACTIE 10.1. HELPEN BIJ CONCRETE LOKALENDOSSIERS.

De commissie Jeugdbeleid en onze vertegenwoordiger in Locomotief volgen concrete lokalendossiers van plaatselijke groepen op. Vaak volstaat het groepen door te verwijzen naar specifieke lectuur of contactpersonen.

indicatoren: een antwoord op vragen binnen de 7 dagen
timing: permanent

ACTIE 10.2. AANMAAK EN VERSPREIDING VAN BROCHURES ROND LOKALEN IN SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES.

Door een actieve deelname in het samenwerkingsverband Locomotief werken we mee met de aanmaak van diverse brochures omtrent lokalen. Deze brochures verspreiden we gratis aan onze groepen.

indicator: elke uitgewerkte brochure wordt verspreid
timing: permanent

ACTIE 10.3. WE WILLEN EEN DEGELIJKE STRUCTUUR UITBOUWEN VOOR ONDERSTEUNING OMTRENT LOKALEN.

In 2003 loopt een onderzoek in samenwerking met de Universiteit Antwerpen om na te gaan hoe we onze groepen het best kunnen ondersteunen inzake lokaldossiers. Vanaf 2004 willen we de resultaten hiervan implementeren.

indicatoren: resultaten van het onderzoek worden geïmplementeerd
timing: permanent

Doelstelling 11

We willen onze leden een goede en betaalbare verzekering aanbieden.

ACTIE 11.1 ALLE INGEGESCHREVEN LEDEN EN LEID(ST)ERS VAN CHIROJEUGD VLAANDEREN WORDEN VERZEKERD VOOR BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID, RECHTSBIJSTAND EN MEDISCHE ZORGEN.

Burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand en medische zorgen vormen het basispakket. Wie wil, kan dit uitbreiden met een verzekering tegen meer risico's, namelijk 'dood en invaliditeit' of 'dood, invaliditeit en loonverlies'.

indicator: meer dan 95% van de leden is verzekerd onder één centrale polis
timing: jaarlijks
Kostprijs 2004: € 236.295
2005: € 241.022
2006: € 245.841

ACTIE 11.2. WE BEGELEIDEN GROEPEN BIJ DE ADMINISTRatieve OPVOLGING IN GEVAL VAN EEN ONGEVAL OF AANGIFTE VAN SCHADE BIJ DE VERZEKERINGSMAKELAAR.

We bemiddelen eventueel ook bij de verzekeringsmaatschappij of andere partijen in het afhandelen van schadegevallen.

indicator: elke groep met een vraag krijgt binnen 7 dagen een antwoord
timing: permanent

ACTIE 11.3. WE BIEDEN ONZE GROEPEN DE MOGELIJKHEID OM TIJDELIJKE EXTRA VERZEKERINGEN AF TE SLUITEN.

Extra verzekeringen kunnen bijvoorbeeld voor kookouders, oud-leiding of extra vrijwilligers die meegaan op bivak of meehelpen aan een verbouwing. Extra verzekeringen kunnen ook voor specifieke activiteiten zoals fuiven, buitensporten,...

indicator: bekendmaking van de mogelijkheid in aansluitingspakket en bivakzending
timing: permanent

ACTIE 11.4. WE ACTUALISEREN EN VERSPREIDEN ONZE VERZEKERINGSBROCHURE EN GEVEN HIEROVER VORMING AAN ONZE LEIDING EN KADERLEIDING OP VORMINGSVONDEN OF CURSUSSEN.

In de brochure staan de meest recente bepalingen uit de verzekeringspolis beschreven in een voor iedereen begrijpbare en duidelijke taal. Toelichting hierbij wordt op vormingsinitiatieven gegeven door een nationale medewerker. Gewesten en verbonden kunnen zo'n vorming altijd aanvragen en inpassen in het eigen vormingsaanbod.

indicator: elke groep en elke kaderploeg krijgt jaarlijks een brochure we gaan in op alle vormingsvragen
timing: permanent

Doelstelling 12

We willen onze groepen juridische bijstand kunnen verlenen waar nodig.

ACTIE 12.1. WE SCHAKELEN ONS NETWERK VAN VRIJWILLIGE JURISTEN IN OM ONS TE KUNNEN HELPEN BIJ HET BEGELEIDEN VAN GROEPEN DIE GECONFRONTEERD WORDEN MET JURIDISCHE PROBLEMEN.

We beseffen dat we niet alle juridische know-how in huis hebben. In specifieke zaken willen we toch kunnen terugvallen op een netwerk van gevormde juristen die met het jeugdwerk vertrouwd zijn. Zodoende hoeven we niet telkens aan te kloppen bij het prijzige circuit van advocatenbureaus die bovendien de werking van een jeugdbeweging onvoldoende kennen om deskundig advies te verlenen.

indicatoren: binnen de 7 dagen een degelijk antwoord op elke juridische vraag
timing: permanent

ACTIE 12.2. WE PUBLICEREN EEN BROCHURE I.V.M. DE VERNIEUWDE VZW-WETGEVING.

Naar aanleiding van de komende nieuwe wetgeving ter zake willen we de groepen informeren, niet alleen over de nieuwe bepalingen, maar ook over de noodzaak, het voor en tegen, de do's en don't's van werken met een vzw-structuur. Bij het tot stand komen van deze brochure willen we onze vrijwillige juristen inschakelen.

indicator: 1 nieuwe brochure
timing: zodra de nieuwe wetgeving op punt staat

Doelstelling 13

We willen onze groepen en kaderploegen helpen met financiële vragen.

ACTIE 13.1. WE HELPEN GROEPEN EN KADERPLOEGEN BIJ HET MAKEN VAN EEN BEGROTING OF EEN FINAN- CIEEL VERSLAG VOOR BIVAKKEN, CURSUSSEN OF ANDERE INITIATIEVEN.

Groepen helpen we via enkele standaardformulieren en modellen, geleverd bij de jaarlijkse aansluitingsdiskette. Voor kaderploegen voorzien we een pakket voor de cursusadministratie. Dit bevat een financieel luik.

indicator: aanbod van diverse modellen en formulieren
timing: jaarlijks

ACTIE 13.2. GROEPEN DIE GIFTEN WILLEN ONTVANGEN, KUNNEN GEBRUIKMAKEN VAN DE GIFTEN- REKENING VAN CHIROJEUGD-VLAANDEREN VZW.

Chirojeugd-Vlaanderen vzw heeft de toestemming om fiscaal aftrekbare giften te ontvangen. Dat we deze toestemming krijgen, bewijst de betrouwbaarheid van onze dienstverlening ter zake. Via de giftenrekening van Chirojeugd-Vlaanderen vzw kunnen groepen de giften fiscaal aftrekbaar maken voor de schenkers. De projecten moeten wel aan enkele inhoudelijke voorwaarden voldoen.

indicatoren: alle administratie wordt 100% correct en op tijd afgehandeld
bekendmaking van de mogelijkheid
timing: permanent

Doelstelling 14

We willen aan onze kaderploegen de kans bieden om in aangepaste vormingshuizen hun vormingsinitiatieven te organiseren.

In de loop van haar bestaan heeft Chiro 4 huizen (jeugdvormingscentra) gekocht om de eigen vorming doeltreffend en in een chirostijl te kunnen aanpakken. Momenteel zijn er De Karmel (°1989, Brugge), Heidepark (°1974, Waasmunster), Heibrand (°1950, Westmalle) en De Kalei (°1999, Dilsen-Stokkem).

ACTIE 14.1. WE BIJEN ONZE KADERPLOEGEN EEN VOORBOEKINGSRECHT IN DE CHIROHUIZEN.

Via het voorboekingsrecht kunnen we kaderploegen die een cursus inrichten voorrang geven bij het boeken van een geschikte accommodatie. Dit is immers de eerste doelstelling van de huizen. De concrete afspraken rond dit recht zijn in de beleidsverklaring van de huizen opgenomen.

indicator: elke kaderploeg die een cursus inricht, kan gebruikmaken van dit recht
timing: permanent

ACTIE 14.2. KADERPLOEGEN KRIJGEN BIJ DE ORGANISATIE VAN VORMINGSINITIATIEVEN IN DE CHIROHUIZEN ONDER BEPAALDE VOORWAARDEN EEN KORTING OP DE VERBLIJFSFACTUUR.

Alle chiroboekingen krijgen 15% korting van het huis zelf. Voor kadervormingsinitiatieven die subsidies hebben aangevraagd, komt daarbovenop vanuit Chiro nog 25% korting. Voor Inleidingscursussen is een speciale prijs gemaakt. Gewesten die hun IK met verlies afsluiten kunnen onder bepaalde voorwaarden de mali terugkrijgen van Chirojeugd Vlaanderen à rato van maximaal 8 euro per deelnemer.

indicatoren: 15% korting voor Chiro
25% extra korting voor gesubsidieerde cursussen van Chiro
speciale prijs voor IK's
een jaarlijks aangepaste afspraak voor mali van IK's
timing: permanent

ACTIE 14.3. WE VERHUREN ONZE ACCOMMODATIE VOOR LEIDINGSWEEKENDS EN BIVAKKEN.

indicator: leidingsweekends in onze huizen, 4 bivakken per jaar in De Kalei
timing: weekends/juli-augustus

Opdracht 5: Stem vertolken van kinderen en jongeren

Onze gemeenschapsgerichte methode houdt in dat we ons niet opsluiten in ons eigen wereldje, dat we niet op een eilandje leven, maar dat we in contact treden met de gemeenschap rondom ons. Elke chirogroep heeft zo haar netwerk en probeert daarin als een theebuiltje te zijn dat kleur en smaak geeft aan de samenleving rondom hen. We proberen onze groepen hierin te stimuleren en te begeleiden.

Ook met onze nationale werking willen we actief en constructief meespelen in het weefsel van organisaties en mensen rondom ons. We gaan op zoek naar diegene met vergelijkbare interessespunten en proberen samen werk te maken van onze bekommernissen. We willen een actieve rol spelen in het Vlaamse jeugd(werk)beleid en het jongerenbeleid van de kerk. We werken samen met gelijkgezinde organisaties rond zingeving en solidariteit en willen de stem van kinderen en jongeren ook rechtstreeks laten klinken in de maatschappij.

De betrokkenheid op en samenwerking met andere organisaties biedt bovendien kansen om door externe expertise als beweging sterker te worden. Wij kiezen er echter voor op meer plaatsen de stem van kinderen en jongeren te vertolken dan strikt noodzakelijk voor het eigen organisatiebelang. We zien dit als een opdracht van onze beweging.

Doelstelling 1

We willen mee werk maken van een internationaal, Vlaams, provinciaal en gemeentelijk jeugd(werk)beleid waarbij we altijd de stem van onze kinderen en jongeren vertolken.

ACTIE 1.1. CHIRO IS LID VAN DE RAAD VAN BEHEER VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD.

Chiro is van bij het begin betrokken bij de hertekening van de bovenbouw, en we willen nu onze verantwoordelijkheid tegenover de sector nemen in de bovenbouw door mee te werken aan de uitbouw en werking van de vzw Vlaamse Jeugdraad.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: maandelijks

ACTIE 1.2. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD.

We vinden het onze opdracht om voor alle kinderen en jongeren in Vlaanderen mee te werken aan een kwalitatief Vlaamse jeugd(werk)beleid. Het zijn in de eerste plaats de kinderen en jongeren zelf die er beter van moeten worden.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: maandelijks

ACTIE 1.3. CHIRO NEEMT DEEL AAN COMMISSIES VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD.

Momenteel zijn we lid van de commissie Jeugdwerkbeleid en de commissie Internationaal. In de toekomst zullen we bekijken aan welke andere commissie van de Vlaamse Jeugdraad we zullen deelnemen, afhankelijk van hun doelstellingen en de betrokkenheid van de Chiro bij de thema's.

indicatoren: ▶ commissie Jeugdwerkbeleid: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
▶ commissie Internationaal: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: ▶ commissie Jeugdwerkbeleid: maandelijks
▶ commissie Internationaal: maandelijks

ACTIE 1.4. WE ZIJN LID VAN DE PROVINCIALE JEUGDRADEN.

We willen ook op provinciaal niveau meewerken aan een degelijk jeugd(werk)beleid en de specifieke provinciale dossiers mee opvolgen.

indicator: aanwezigheid op de vergaderingen
timing: permanent

ACTIE 1.5 WE INFORMEREN ONZE GROEPEN ROND HET JEUGDBELEID IN DE GEMEENTELIJKE JEUGDRAAD.

We maken een nieuwsbrief aan voor de vertegenwoordigers uit onze groepen die deel uitmaken van de jeugdraad in hun gemeente. We geven ook vorming bij plaatselijke groepen of op gewestelijk en verbondelijk niveau. Op die manier willen we groepen stimuleren en ondersteunen om op plaatselijk niveau de stem van kinderen en jongeren te vertolken.

- indicator: 1 nieuwsbrief per jaar
3 dubbelpuntartikels per jaar
we gaan in op alle vormingsvragen
timing: permanent

ACTIE 1.6. CHIRO IS LID VAN DE RAAD VAN BEHEER EN DE ALGEMENE VERGADERING VAN HET STEUNPUNT JEUGD.

Vanuit dezelfde motivatie als bij de vzw Vlaamse Jeugdraad willen we ook onze verantwoordelijkheid nemen bij de uitbouw van de vzw Steunpunt Jeugd. We geloven in een samenbundeling van de krachten en verwachten hier veel van voor de kinderen en jongeren en het jeugdwerk in Vlaanderen.

- indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: maandelijks

ACTIE 1.7. CHIRO NEEMT DEEL AAN PLATFORMS VAN HET STEUNPUNT JEUGD.

Momenteel zijn we lid van het platform Groene Ruimte, het platform Jeugdtoerisme, het platform Kadervorming en het platform Lokaal Jeugdwerkbeleid. In de toekomst zullen we bekijken aan welke andere platforms van het Steunpunt Jeugd we zullen deelnemen, afhankelijk van hun doelstellingen en de betrokkenheid van de Chiro bij de thema's.

- indicator: ► platform Groene Ruimte: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
► platform Jeugdtoerisme: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
► platform Kadervorming: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
► platform Lokaal Jeugdwerkbeleid: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: ► platform Groene Ruimte: tweemaandelijks
► platform Jeugdtoerisme: maandelijks
► platform Kadervorming: maandelijks
► platform Lokaal Jeugdwerkbeleid: tweemaandelijks

ACTIE 1.8. CHIRO WERKT MEE AAN LOCOMOTIEF.

Dit samenwerkingsverband wordt ondersteund door het Steunpunt Jeugd en streeft naar meer en beter lokalenbeleid. Door mee te werken met Locomotief willen we onze groepen ondersteunen bij hun lokalenbeleid. Voor veel van onze groepen is dit een belangrijk thema. We maken ook systematisch werk van het verspreiden van de brochures van Locomotief, en we werken mee aan vormingsinitiatieven.

- indicator: aanwezigheid van vrijwilliger(s) op de vergaderingen
timing: zeven keer per jaar

ACTIE 1.9. CHIRO IS LID VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND VIRUS.

Virus is een samenwerkingsverband van jeugdwerkorganisaties dat via een tweemaandelijks tijdschrift een aanbod wil doen naar vrijwilligers en beroepskrachten over accentverschuivingen in het plaatselijke jeugdbeleid.

indicator: aanwezigheid van een vrijwilliger op de vergaderingen
timing: tweemaandelijks

ACTIE 1.10. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN JINT.

Omdat we willen bijdragen aan het internationaal jeugdwerkbeleid, vinden we een grote betrokkenheid bij het algemene beleid van Jint, een coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking, zeer belangrijk.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: viermaandelijks (in drukke periodes soms maandelijks)

ACTIE 1.11. CHIRO NEEMT DEEL AAN DE WERKGROEP ZUID-AFRIKA VAN JINT.

In het kader van ons partnership met Chiro Zuidelijk Afrika zijn we toegetreden tot deze werkgroep. We moeten nog bekijken of we dit engagement blijven aangaan na het afsluiten van dit partnership in 2004.

indicator: aanwezigheid van een vrijwilliger op de vergaderingen
timing: maandelijks (mogelijk eindigend in augustus 2004)

ACTIE 1.11. CHIRO WERKT MEE AAN CNIP.

CNIP is een samenwerkingsverband tussen Vlaamse en Oost-Europese jeugdorganisaties met als doel internationale uitwisselings- en vormingsprojecten op te zetten. Aangezien we plannen om in 2004 te starten met een partnership met Ateitis Federation Litouwen zien we in deze samenwerking voor Chiro duidelijke kansen.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: maandelijks

ACTIE 1.12. CHIRO IS LID VAN J-JOS

In de J-JOS, een overleg tussen de verschillende jeugdbewegingen en jeugdhuizen, wordt bekeken of we voor bepaalde thema's de krachten kunnen bundelen. Soms doen we ook gezamenlijk een actie. De Dag van de Jeugdbeweging is hiervan een voorbeeld.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen van J-JOS
timing: maandelijks

ACTIE 1.13. CHIRO IS LID VAN DE RAAD VAN BEHEER EN DE ALGEMENE VERGADERING VAN HET CJT (CENTRUM VOOR JEUGDTOERISME).

Voor onze groepen en kaderploegen is het heel belangrijk dat er een voldoende groot en geschikt aanbod is van jeugdkampeercentra en jeugdvormingscentra. Via het CJT willen we mee het beleid hierrond uitstippelen. We streven ernaar de huizen zoveel mogelijk aan te passen aan de noden van jeugdgroepen. Hierbij hebben we altijd oog voor de principes van Chiro rond bivakkeren (bijvoorbeeld milieuvriendelijkheid). Het nieuwe decreet rond jeugdkampeercentra en jeugdvormingscentra wordt opgevolgd en zal bij implementatie een totaal nieuwe dynamiek eisen van het CJT. We werken mee aan deze evolutie.

indicator: aanwezigheid van beroepskrachten en vrijwilligers op de vergaderingen
timing: zeswekelijks (+ werkgroepen) voor de Raad van Beheer, twee keer per jaar voor de Algemene Vergadering

ACTIE 1.14. CHIRO IS LID VAN DE BEHEERSGROEP BIVAKHUIZEN EN BOEKINGSCENTRALE VAN HET CJT.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: vijf keer per jaar

ACTIE 1.15. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING EN DE WERKGROEP UITLEENDIENST VAN ADJ.

Onze groepen en kaderploegen maken vaak gebruik van de uitleendienst voor tenten van ADJ. Daarom vinden we het belangrijk om mee te zorgen voor een goed beheer, zodat het aanbod tegemoetkomt aan de noden van onze groepen.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: vijf keer per jaar

Doelstelling 2

We willen meewerken aan het jongerenbeleid van de Kerk en hierbij telkens de stem van onze kinderen en jongeren vertolken.

ACTIE 2.1. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN HET IPB (INTERDIOCESAAN PASTORAAL BERAAD).

Het IPB is een lekenoverleg. We vinden het belangrijk dat leken een stem krijgen in de Kerk, vandaar dat we ons engagement hierin opnemen. Chiro probeert het IPB ook te gebruiken als kanaal om kinderen en jongeren een stem te geven binnen de Kerk.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: vier keer per jaar

ACTIE 2.2. CHIRO IS LID VAN HET ICPC (INTERDIOCESANE COMMISSIE VOOR PAROCHIECATECHESE).

In deze vergadering zijn alle diensten voor parochiecatechese van alle diocesen vertegenwoordigd, naast diensten die zelfstandig (los van een bepaald diocees) bezig zijn met catechese en jongerenpastoraal. Er worden enerzijds aanzetten gegeven tot vernieuwende vormen van catechese, en adviezen geformuleerd aan de bisschoppen. Anderzijds is er de kans tot uitwisseling van informatie tussen de verschillende diensten. Omdat we overtuigd zijn van de waarde van onze chiromethoden (en van daaruit op een jeugdige en actieve manier bezig zijn met parochiecatechese) en we bovendien al langere tijd bezig zijn met de vernieuwing van catechese, vinden we onze aanwezigheid hier belangrijk.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: tweemaandelijks

Doelstelling 3

We willen vanuit de bril van kinderen en jongeren samen met gelijkgezinde organisaties werken rond zingeving en solidariteit.

ACTIE 3.1. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN BROEDERLIJK DELEN.

Broederlijk Delen is al jarenlang een vaste partner van Chiro. Partnerorganisaties in de Derde Wereld worden mee ondersteund door Broederlijk Delen. Chiro is mee betrokken bij de uitbouw van Broederlijk Delen via haar lidmaatschap van de Algemene Vergadering.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: twee keer per jaar

ACTIE 3.2. CHIRO IS LID VAN DE COMMISSIE EDUCATIE VAN BROEDERLIJK DELEN.

De commissie Educatie van Broederlijk Delen voert het beleid van de organisatie op inhoudelijk en animatief vlak en verzorgt de invulling van de campagnes. Aangezien we onze solidariteitswerking telkens uitwerken in het kader van deze campagnes, vinden we het belangrijk om betrokken te zijn bij de uitwerking ervan.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: zeswekelijks

ACTIE 3.3. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN WELZIJNSZORG.

Met Welzijnszorg hebben we een hechte samenwerking, via onze dienst Spoor ZeS. We zijn betrokken bij de uitbouw van deze organisatie door het lidmaatschap in de Algemene Vergadering. Deze vergadering komt samen om de begroting, de taakverdeling en aanwervingen te bespreken.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: twee keer per jaar

ACTIE 3.4. CHIRO IS LID VAN DE ANIMATIECOMMISSIE VAN WELZIJNSZORG.

Binnen deze commissie worden vooral de campagnes uitvoerig belicht op het vlak van promotie, aanpak, bijsturingen,... We vinden het belangrijk om betrokken te zijn bij de uitwerking van de campagnes omdat we onze solidariteitswerking telkens vanuit dit kader uitwerken.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: driemaandelijks

ACTIE 3.5. CHIRO IS LID VAN DE RAAD VAN BEHEER EN DE ALGEMENE VERGADERING VAN STUDIO GLOBO.

Chirojeugd Vlaanderen is één van de stichtende leden van het Kinderwereldatelier (nu Studio Globo). Studio Globo wil impulsen geven om een open, geïnteresseerde en respectvolle houding tegenover mensen uit andere culturen te laten groeien. Vanuit de sterke samenwerking, vooral op het niveau van de dienst Spoor ZeS, en ook als stichtend lid zetelen we in de Algemene Vergadering en Raad van Beheer.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing:

ACTIE 3.6. CHIRO IS LID VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 11.11.11.

Chirojeugd Vlaanderen is lid van de Algemene Vergadering van 11.11.11. We vinden samenwerking inzake het Noord-Zuidthema met diverse organisaties belangrijk. Daarom willen we lid zijn van een organisatie die koepelwerk verzorgt.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: twee keer per jaar

ACTIE 3.7. CHIRO IS LID VAN HET JONG NGO-OVERLEG

Samen met de ngo's en andere jeugdwerkorganisaties werken we in vier clusters aan de bekendmaking van spelmateriaal en initiatieven die handelen rond de Noord-Zuidproblematiek.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde of vrijwilligers op de vergaderingen
timing: 2 keer Algemene Vergadering per jaar per cluster enkele keren per jaar

ACTIE 3.8. CHIRO IS LID VAN HET NETWERK VOOR PASTORAAL MET JONGEREN

Met het verdwijnen van de Katholieke Jeugdraad, verdween ook het pastoraal overleg tussen enkele lidorganisaties van de KJR. We blijven het zinvol vinden om rond dit thema met verschillende jeugdorganisaties samen te komen en zijn dan ook één van de stuwende krachten achter de oprichting van een Netwerk voor Pastoraal met Jongeren

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: maandelijks

ACTIE 3.9. CHIRO IS LID VAN TOPKINDEREN VAN HET VVKBAO (VLAAMS VERBOND KATHOLIEK BASISONDERWIJS).

Dit is een vergadering van alle instanties die op nationaal niveau bezig zijn met solidariteitswerking en catechese voor kinderen in schoolverband. De verschillende werkingen worden opgevolgd, en er wordt bekeken welke plaats de solidariteitswerkingen krijgen in het leerplan godsdienst en in het gehele opvoedingsconcept voor de basisschool.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
timing: maandelijks

ACTIE 3.10. CHIRO IS LID VAN DE WERKGROEP BEZINNINGEN VAN VVKSO.

Deze werkgroep doet aan visievorming rond bezinningen in het katholiek secundair onderwijs. Daarnaast werken zij een gids uit met allerlei nuttige info over het organiseren van schoolbezinningen. Vanaf het werkjaar 2002-2003 organiseren ze nascholing voor leerkrachten over schoolbezinningen.

indicator: aanwezigheid op de vergaderingen
begeleiden nascholing
timing: tot 2005

ACTIE 3.11. CHIRO WERKT SAMEN MET SENSOA.

SENSOA is een koepel van organisaties die bezig zijn met aids- en SOA-preventie. Onze dienst Zin-d'er-in(g) zit ook soms samen rond deze thema's, en vanuit de dienst werken groepen jongeren mee met SENSOA. SENSOA biedt het aanbod van Zin-d'er-in(g) rond relaties en seksualiteit aan scholen aan.

indicator: aanwezigheid op overlegmomenten, uittesten van methodieken
timing: permanent

ACTIE 3.12 CHIRO WERKT SAMEN MET JEUGD EN SEKSUALITEIT.

De Dienst Zin-d'er-in(g) van Chiro zal in de toekomst structureel samenwerken met Jeugd en Seksualiteit. Hoe deze samenwerking er concreet zal uitzien, wordt in de loop van het werkjaar 2002-2003 vastgelegd.

indicator: aanwezigheid op overlegmomenten
timing: permanent

Doelstelling 4

We willen de stem van kinderen en jongeren ook laten klinken in de bredere maatschappij.

ACTIE 4.1. WE WILLEN DE STEM VAN KINDEREN EN JONGEREN LATEN KLINKEN DOOR ONZE ACTIES ONDER DE AAN- DACHT VAN DE MEDIA TE BRENGEN.

Tijdens de voorbije jaren waren we niet actief op zoek naar persaandacht. We willen er in de komende drie jaar meer aandacht aan besteden omdat we geloven dat we door dit kanaal de stem van jongeren en kinderen (binnen en buiten de jeugdbeweging) sterker kunnen laten klinken.

indicator: persberichten
timing: permanent

ACTIE 4.2. WE WILLEN DE STEM VAN KINDEREN EN JONGEREN LATEN KLINKEN DOOR PLATFORMTEKSTEN VAN ANDERE ORGANISATIES MEE TE ONDERSCHRIJVEN OF DOOR MEE OP TE ROEPEN VOOR HUN ACTIES.

indicator: platformteksten
aankondigingen in publicaties of d.m.v. zendingen naar onze groepen
timing: permanent

ACTIE 4.3. WE WILLEN DE STEM VAN KINDEREN EN JONGEREN OVER HET INTERCULTURELE THEMA LATEN KLINKEN DOOR HET VOORZITTERSCHAP VAN INITIATIEF OP TE NEMEN.

Chiro is medeoprichter en leverde tot nu toe altijd de voorzitter van Initiatief, een samenwerkingsverband van antiracistische organisaties. In 2002 waren we medeorganisator van de Gelijkekansenmanifestatie in Brussel. Ook in de komende periode willen we meewerken aan de uitbouw van Initiatief, en een voortrekkersrol spelen in het vormgeven van hun initiatieven.

indicator: aanwezigheid van een vrijgestelde op de vergaderingen
vrijwillige voorzitter vanuit de Chiro
timing: maandelijks

ACTIE 4.4. CHIRO ORGANISEERT SAMEN MET DE ANDERE JEUGDBEWEGINGEN DE DAG VAN DE JEUGDBEWEGING VIA HAAR MEDEWERKING AAN DE J-JOS.

Op de 'dag van het kind' organiseert Chiro mee de Dag van de Jeugdbeweging. Op die manier zetten we het werk van de jeugdbewegingen in Vlaanderen wat meer in de kijker, maar er wordt ook telkens één thema naar voren geschoven dat kinderen en jongeren aanbelangt.

indicator: aanwezigheid op vergaderingen
timing: jaarlijks

Begroting

4

1. Opzet van de begroting

Het opmaken van de begroting werd benaderd vanuit drie invalshoeken:

- ▶ de acties beschreven in deze beleidsnota
- ▶ een historisch overzicht van de resultaten van Chirojeugd Vlaanderen vzw;
- ▶ een begroting vanuit het personeelskader.

1.1. De acties

Voor elk van de acties zochten we, in de mate van het mogelijke, naar kosten die we er direct aan konden toewijzen. Die kosten werden samen met hun boekhoudnummer opgenomen in actiefiches, voor elk van de jaren van de beleidsnota (zie bijlage). Bij de acties zelf wordt telkens de totale kostprijs vermeld.

De personeelskosten werden niet uitgesplitst per actie. Het is immers zeer moeilijk om grenzen te trekken tussen verschillende acties: personeel zet zich in waar de vragen komen, en dat hangt af van welke ondersteuning de vrijwilligers van dat moment vragen. Aan de vrijwilligersploegen wordt de meeste personeelsinzet gekoppeld.

1.2. Historisch overzicht

We leren dat de kosten (zonder de personeelskosten) van Chirojeugd Vlaanderen per jaar met 4,5 % groeien. De personeelskosten stegen jaarlijks gemiddeld met 6 %. Die cijfers komen uit een vergelijking van de resultatenrekeningen van 1994 tot en met 2001. Voor de jaren 2002 en 2003 waren nog geen resultaten bekend bij het opmaken van de begroting voor de periode 2004-2006. Het leek ons dus veiliger gegevens uit de resultatenrekening te gebruiken, dan uit (onzekere) begrotingen voor 2002 en 2003.

Voor de toekomst gebruikten wij echter maar een groei van 2 % voor onze algemene middelen (uitgenomen personeelskosten). Historisch gezien is dat een zeer voorzichtige groei. Deze aanname is gebaseerd op de lage inflatiecijfers van de laatste jaren. Niets doet op dit moment vermoeden dat hierin snel verandering komt.

1.3. Begroten van de personeelskosten

Voor de begroting van de personeelskosten gingen wij uit van de personeelskosten die wij momenteel (31/10/2002) dragen. Om een concrete basis te hebben, hielden wij er bij de berekeningen rekening mee dat de personeelsleden die momenteel in dienst zijn hun loopbaan hier verderzetten. Dat wil zeggen dat de baremieke verhogingen van de lonen voor die personen zijn doorgevoerd. Op basis hiervan konden wij de totale kosten voorspellen. Verder houdt de personeelsbegroting rekening met 1 indexsprong per jaar, en met de uitvoering van de VIA-akkoorden voor onze sector (zie ook personeelsbeleid). Dat betekent dat wij in 2004, en sterker nog in 2005, een forse loonsverhoging moeten geven aan onze administratieve medewerkers.

Bij de begroting van de personeelskosten budgetteerden we de uitbreiding van ons personeelskader (met 4VTE in 2004, 3 in 2005 en 2006 ten opzichte van het huidige personeelskader). Met de personeelskosten lieten wij ook de reiskosten, telefoonkosten en verzendingskosten licht stijgen.

2. Overzicht van het personeelskader

Ongeveer 55 % van onze kosten zijn personeelskosten. Het is zeer moeilijk personeel precies toe te wijzen aan onze doelstellingen. We doen hieronder toch een poging.

Administratieve medewerkers: 11,05 voltijds equivalenten

- ▶ boekhouding
- ▶ aansluitingen
- ▶ verzekeringen
- ▶ verzending
- ▶ aanmaken kopies
- ▶ attesten vorming
- ▶ administratie kadervorming
- ▶ giften van groepen
- ▶ verhuur van lokalen en kampeermateriaal van groepen
- ▶ verkopen handelsgoederen
- ▶ archief

Technische medewerkers: 3 voltijds equivalenten

- ▶ lay-out
- ▶ taalcorrectie
- ▶ Informatica

Arbeiders: 3,73 voltijds equivalenten

- ▶ klusjesmannen
- ▶ huishoudhulp

Educatieve medewerkers: 31,9 voltijds equivalenten

Omkering

- ▶ teambegeleiding
- ▶ nationaal secretaris
- ▶ communicatie en informatie
- ▶ secretaris PL
- ▶ vertegenwoordigingen
- ▶ proost
- ▶ dossier Jeugdtoerisme
- ▶ dossier De Banier
- ▶ onderzoekswerk
- ▶ jeugdvormingscentra

Commissies

- ▶ Internationale Commissie
- ▶ commissie Jeugdbeleid
- ▶ Afdelingsoverleg
- ▶ nationale afdelingscommissies (5 commissies)
- ▶ Groepleidingscommissie
- ▶ Assortimentscommissie
- ▶ Nationale Stadsgroepencommissie
- ▶ commissie Intercultureel
- ▶ werkgroep Vieren en Duiden
- ▶ werkgroep Methodieken
- ▶ werkgroep Documentatie
- ▶ werkgroep Jaartheme
- ▶ werkgroep PL

Kadervorming

- ▶ commissie Vorming

- ▶ Startdag
- ▶ Krinkel
- ▶ Aspirant
- ▶ basisvorming
- ▶ voortgezette vorming
- ▶ kadervorming
- ▶ voortgezette kadervorming

Redacties

- ▶ Beleidsnota
- ▶ Kramp
- ▶ Dubbelpunt
- ▶ Redactie van boeken
- ▶ Websiteredactie

Diensten aan groepen en ploegen

- ▶ Dienst Avontuurlijke Activiteiten
- ▶ Dienst Artistieke Activiteiten
- ▶ 0,7-fonds
- ▶ Solidariteitsfonds
- ▶ aanspreekpunt Mensen met een handicap
- ▶ aanspreekpunt Drugs
- ▶ aanspreekpunt Kinderrechten

Verbredingswerking in Spoor ZeS

- ▶ solidariteitswerking lagere school
- ▶ solidariteitswerking secundair
- ▶ solidariteitswerking en bezinning
- ▶ dienst Zin-d'er-in(g)
- ▶ Het Beraad
- ▶ Coördinatie Spoor Zes

Regionale opdrachten

- ▶ ondersteuning verbond Antwerpen
- ▶ ondersteuning verbond Brussel
- ▶ ondersteuning verbond Heuvelland
- ▶ ondersteuning verbond Kempen
- ▶ ondersteuning verbond Leuven
- ▶ ondersteuning verbond Limburg
- ▶ ondersteuning verbond Mechelen
- ▶ ondersteuning verbond Roeland
- ▶ ondersteuning verbond West-Vlaanderen
- ▶ stadswerking Brussel
- ▶ stadswerking Antwerpen
- ▶ stadswerking Gent
- ▶ stadswerking in middelgrote steden
- ▶ ondersteuning Jolé
- ▶ ondersteuning Chigant

Directie: 3 voltijds equivalenten

- ▶ patrimonium
- ▶ verzekeringen
- ▶ personeelsdienst
- ▶ juridische dienst
- ▶ directeur jeugdvormingscentra
- ▶ directeur Chiro
- ▶ directeur De Banier

3. Begroting 2004

3.1 Kosten

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Omzet	410.126	36.972	447.098
Aankopen handelsgoederen	4.114	14.818	18.932
Jaarwerking		2.018	2.018
Catechesewerking		1.416	1.416
Adventswerking	15.700		15.700
Vastenwerking	16.150		16.150
Uitgaven	15.000		15.000
Dubbelpunt	63.500		63.500
Kramp	31.000		31.000
Joepla, Krikker en Ventieltje	10.000		10.000
Chiroagenda	18.367		18.367
Ongevallenverzekering	236.295		236.295
Bekendmakingsactie		9.566	9.566
Voorraadwijziging		9.153	9.153
Secretariaatskosten	59.709	163.867	223.576
▶ Huisvesting			
Huur		35.193	35.193
Onderhoud	1.330	4.026	5.356
Energie		5.805	5.805
▶ Werking secretariaat			
Telefoon		20.874	20.874
Verzendingskosten	50.933	53.766	104.699
Administratie en bewegingsdrukkerwerk	200	6.601	6.801
Kantoorbehoeften	7.246	32.685	39.931
Verzekeringen		1.061	1.061
Wettelijke bekendmaking		65	65
Belastingen en taksen		3.148	3.148
Honoraria bedrijfsrevisor		643	643

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Personeelskosten	21.212	2.204.317	2.225.529
Brutowedden		1.427.192	1.427.192
Eindejaarspremie		87.644	87.644
Vakantiegeld		109.527	109.527
Sociaal abonnement		19.237	19.237
Patronale RSZ		527.833	527.833
Arbeidsongevallenverzekering		22.764	22.764
Andere personeelskosten	21.212	10.120	31.332
Afschrijvingen en voorzieningen		87.365	87.365
▶ Afschrijvingen			
Installaties		2.268	2.268
Informatica		42.000	42.000
Meubilair		5.053	5.053
Wagen		6.000	6.000
▶ Voorzieningen			
Vakantiegeld		19.152	19.152
Pensioenen		-12.756	-12.756
Grote onderhoudswerken		25.649	25.649
Krinkel			
Kaderwerking	121.727	354.555	476.282
Bijdragen voor lidmaatschappen		3.682	3.682
Reiskosten	51.507		51.507
Toelage verbonden		34.945	34.945
Voedingskosten	3.500	4.251	7.751
Toelagen gewesten		19.675	19.675
Toelagen regionale vzw's		194.319	194.319
Toelagen 0,7-fonds		17.268	17.268
Toelagen 0,35-fonds	8.650		8.650
Uitstappen en feestjes		16.216	16.216
Weekends en dagen	1.500	16.885	18.385
Nationale Raad	2.700		2.700
Diverse werkingskosten	2.700		2.700
Euroforum		3.715	3.715
Avontuurlijke activiteiten DAA	8.150		8.150
Aankoop materiaal DAA	1.960		1.960
Internationale projecten	41.060		41.060
Stadswerking Antwerpen		3.608	3.608

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Stadswerking Gent		4.781	4.781
Giften van groepen		35.209	35.209
Kadervorming	415.826	120.011	535.837
Reiskosten	25.905	8.987	34.892
Huur	65.447		65.447
Documentatie en verbruiksmateriaal	53.387	48.225	101.612
Etmaalverblijfkosten	210.786	26.244	237.030
Andere kosten	59.701	9.627	69.328
Verblijfstoelage		19.613	19.613
Waardebons		4.873	4.873
Bijscholing beroepskader	600	2.443	3.043
Financiële kosten		7.666	7.666
Kasverschillen			
Afrondingsverlies		28	28
Bank- en postgirokosten		398	398
Uitzonderlijke financiële kosten		124	124
Roerende voorheffing		7.115	7.115
TOTAAL KOSTEN	1.028.600	2.974.752	4.003.352

3.2. Opbrengsten

Omzet	805.201
Verkopen handelsgoederen	3.566
Lidgeld	153.143
Catechesewerking	10.472
Adventswerking	41.568
Vastenwerking	38.520
Uitgaven	37.426
Dubbelpunt	91.649
Ledenbladen	112.848
Chiroagenda	27.860
Verzekeringen	288.149
Subsidies en toelagen	2.610.828
▶ Subsidies	
Subsidie afdeling Jeugd en Sport	1.648.236
Subsidie VDAB	29.247
Subsidies provincies of VGC	87.487
Subsidies lokale overheden	62.459
Andere subsidies	36.235
▶ Toelagen	
Toelage Sociale Maribel	120.562
Rechten	37.184
Andere toelagen	589.417
Kaderwerking	185.406
Bekendmakingsactie	4.728
Bijdragen weekends en dagen	2.528
Avontuurlijke activiteiten	13.388
Internationale projecten	87.077
Diverse ontvangsten	26.121
Bijdragen uitstappen en feestjes	5.055
Projecten Chirojeugd Vlaanderen	3.025
Kopies en drukwerken	6.411
Euroforum	1.863
Giften groepen	35.209
Kadervorming	379.389
Ontvangsten nationaal	355.335

Boekingsrecht KV verbonden	24.053
Financiële opbrengsten	47.529
Opbrengst uit beschikbare middelen	3.084
Opbrengst uit termijnrekeningen	44.360
Uitzonderlijke financiële opbrengsten	85

TOTAAL OPBRENGSTEN	4.028.352
---------------------------	------------------

4. Begroting 2005

4.1 Kosten

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Omzet	403.063	56.690	459.753
Aankopen handelsgoederen	4.226	15.085	19.311
Jaarwerking		2.058	2.058
Catechesewerking		1.444	1.444
Adventswerking	16.015		16.015
Vastenwerking	16.475		16.475
Uitgaven		19.010	19.010
Dubbelpunt	64.770		64.770
Kramp	31.620		31.620
Joepla, Krikker en Ventieltje	10.200		10.200
Chiroagenda	18.735		18.735
Ongevallenverzekering	241.022		241.022
Bekendmakingsactie		9.757	9.757
Voorraadwijziging		9.336	9.336
Secretariaatskosten	65.078	162.969	228.047
▶ Huisvesting			
Huur		35.896	35.896
Onderhoud	1.356	4.107	5.463
Energie		5.921	5.921
▶ Werking secretariaat			
Telefoon		21.292	21.292
Verzendingskosten	56.032	50.761	106.793
Administratie en bewegingsdrukkerwerk	204	6.733	6.937
Kantoorbehoeften	7.486	33.244	40.730
Verzekeringen		1.082	1.082
Wettelijke bekendmaking		67	67
Belastingen en taksen		3.211	3.211
Honoraria bedrijfsrevisor		656	656

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Personeelskosten	21.212	2.325.221	2.346.433
Brutowedden		1.508.427	1.508.427
Eindejaarspremie		92.032	92.032
Vakantiegeld		115.777	115.777
Sociaal abonnement		18.951	18.951
Patronale RSZ		557.749	557.749
Arbeidsongevallenverzekering		22.479	22.479
Andere personeelskosten	21.212	9.806	31.018
Afschrijvingen en voorzieningen		178.772	178.772
▶ Afschrijvingen			
Installaties		2.313	2.313
Informatica		42.840	42.840
Meubilair		5.154	5.154
Wagen		6.120	6.120
▶ Voorzieningen			
Vakantiegeld		19.535	19.535
Pensioenen		76.648	76.648
Grote onderhoudswerken		26.162	26.162
Krinkel			
Kaderwerking	133.827	380.435	514.262
Bijdragen voor lidmaatschappen		3.756	3.756
Reiskosten	47.023	19.060	66.083
Toelage verbonden		35.643	35.643
Voedingskosten	3.820	4.087	7.907
Toelagen gewesten		20.068	20.068
Toelagen regionale vzw's		198.205	198.205
Toelagen 0,7-fonds		17.613	17.613
Toelagen 0,35-fonds	8.823		8.823
Uitstappen en feestjes		16.540	16.540
Weekends en dagen	1.550	17.203	18.753
Nationale Raad	2.754		2.754
Diverse werkingskosten	2.754		2.754
Euroforum		3.789	3.789
Avontuurlijke activiteiten DAA	8.313		8.313
Aankoop materiaal DAA	2.000		2.000
Internationale projecten	56.790		56.790
Stadswerking Antwerpen		3.680	3.680

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Stadswerking Gent		4.877	4.877
Giften van groepen		35.913	35.913
Kadervorming	466.436	81.994	548.430
Reiskosten	36.580		36.580
Huur	63.623	698	64.321
Documentatie en verbruiksmateriaal	48.814	54.830	103.644
Etmaalverblijfkosten	242.595		242.595
Andere kosten	73.212		73.212
Verblijfstoelage		20.005	20.005
Waardebons		4.970	4.970
Bijscholing beroepskader	1.612	1.492	3.104
Financiële kosten		7.819	7.819
Kasverschillen			
Afrondingsverlies		29	29
Bank- en postgirokosten		406	406
Uitzonderlijke financiële kosten		127	127
Roerende voorheffing		7.258	7.258
TOTAAL KOSTEN	1.089.616	3.193.902	4.283.518

4.2. Opbrengsten

Omzet	821.305
Verkopen handelsgoederen	3.637
Lidgeld	156.206
Catechesewerking	10.682
Adventswerking	42.400
Vastenwerking	39.291
Uitgaven	38.174
Dubbelpunt	93.482
Ledenbladen	115.105
Chiroagenda	28.417
Verzekeringen	293.912
Subsidies en toelagen	2.863.143
▶ Subsidies	
Subsidie afdeling Jeugd en Sport	1.878.743
Subsidie VDAB	29.832
Subsidies provincies of VGC	89.237
Subsidies lokale overheden	63.709
Andere subsidies	40.260
▶ Toelagen	
Toelage Sociale Maribel	122.974
Rechten	37.184
Andere toelagen	601.205
Kaderwerking	189.114
Bekendmakingsactie	4.823
Bijdragen weekends en dagen	2.579
Avontuurlijke activiteiten	13.656
Internationale projecten	88.819
Diverse ontvangsten	26.643
Bijdragen uitstappen en feestjes	5.156
Projecten Chirojeugd Vlaanderen	3.086
Kopies en drukwerken	6.539
Euroforum	1.900
Giften groepen	35.913

Kadervorming	386.976
Ontvangsten nationaal	362.442
Boekingsrecht KV verbonden	24.534
Financiële opbrengsten	48.480
Opbrengst uit beschikbare middelen	3.145
Opbrengst uit termijnrekeningen	45.248
Uitzonderlijke financiële opbrengsten	87

TOTAAL OPBRENGSTEN	4.309.018
---------------------------	------------------

5. Begroting 2006

5.1 Kosten

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Omzet	411.089	57.855	468.943
Aankopen handelsgoederen	4.280	15.417	19.697
Jaarwerking		2.099	2.099
Catechesewerking		1.473	1.473
Adventswerking	16.335		16.335
Vastenwerking	16.802		16.802
Uitgaven		19.390	19.390
Dubbelpunt	66.065		66.065
Kramp	32.252		32.252
Joepla, Krikker en Ventieltje	10.404		10.404
Chiroagenda	19.110		19.110
Ongevallenverzekering	245.841		245.841
Bekendmakingsactie		9.952	9.952
Voorraadwijziging		9.523	9.523
Secretariaatskosten	62.103	170.505	232.608
▶ Huisvesting			
Huur		36.614	36.614
Onderhoud	1.383	4.189	5.572
Energie		6.040	6.040
▶ Werking secretariaat			
Telefoon		21.718	21.718
Verzendingskosten	52.976	55.952	108.928
Administratie en bewegingsdrukkerwerk	208	6.868	7.076
Kantoorbehoeften	7.536	34.009	41.545
Verzekeringen		1.104	1.104
Wettelijke bekendmaking		68	68
Belastingen en taksen		3.275	3.275
Honoraria bedrijfsrevisor		669	669

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Personeelskosten	21.212	2.406.621	2.427.833
Brutowedden		1.562.875	1.562.875
Eindejaarspremie		94.530	94.530
Vakantiegeld		119.749	119.749
Sociaal abonnement		19.330	19.330
Patronale RSZ		577.646	577.646
Arbeidsongevallenverzekering		22.479	22.479
Andere personeelskosten	21.212	10.012	31.224
Afschrijvingen en voorzieningen		86.938	86.938
▶ Afschrijvingen			
Installaties		2.360	2.360
Informatica		43.697	43.697
Meubilair		5.257	5.257
Wagen		6.242	6.242
▶ Voorzieningen			
Vakantiegeld		19.925	19.925
Pensioenen		-17.229	-17.229
Grote onderhoudswerken		26.685	26.685
Krinkel			
Kaderwerking	198.786	383.890	582.676
Bijdragen voor lidmaatschappen		3.831	3.831
Reiskosten	48.500	18.904	67.404
Toelage verbonden		36.356	36.356
Voedingskosten	3.650	4.415	8.065
Toelagen gewesten		20.470	20.470
Toelagen regionale vzw's		202.169	202.169
Toelagen 0,7-fonds		17.966	17.966
Toelagen 0,35-fonds	9.000		9.000
Uitstappen en feestjes		16.871	16.871
Weekends en dagen	1.580	17.548	19.128
Nationale Raad	2.800		2.800
Diverse werkingskosten	2.800		2.800
Euroforum	4.105		4.105
Avontuurlijke activiteiten DAA	8.480		8.480
Aankoop materiaal DAA	2.040		2.040
Internationale projecten	115.831		115.831
Stadswerking Antwerpen		3.754	3.754

	Projectkosten	Niet toewijsbare kosten	Totale kosten
Stadswerking Gent		4.974	4.974
Giften van groepen		36.632	36.632
Kadervorming	359.828	195.173	555.001
Reiskosten	27.472	8.830	36.302
Huur	45.525	20.082	65.607
Documentatie en verbruiksmateriaal	34.255	71.462	105.717
etmaalverblijfkosten	187.298	59.308	246.606
Andere kosten	64.654	7.475	72.129
Verblijfstoelage		20.405	20.405
Waardebons		5.070	5.070
Bijscholing beroepskader	624	2.542	3.166
Financiële kosten		7.976	7.976
Kasverschillen			
Afrondingsverlies		29	29
Bank- en postgirokosten		414	414
Uitzonderlijke financiële kosten		129	129
Roerende voorheffing		7.403	7.403
TOTAAL KOSTEN	1.053.018	3.308.958	4.361.975

5.2. Opbrengsten

Omzet	837.731
Verkopen handelsgoederen	3.710
Lidgeld	159.330
Catechesewerking	10.896
Adventswerking	43.248
Vastenwerking	40.076
Uitgaven	38.938
Dubbelpunt	95.352
Ledenbladen	117.407
Chiroagenda	28.986
Verzekeringen	299.790
Subsidies en toelagen	2.913.192
▶ Subsidies	
Subsidie afdeling Jeugd en Sport	1.909.848
Subsidie VDAB	30.429
Subsidies provincies of VGC	91.021
Subsidies lokale overheden	64.983
Andere subsidies	41.065
▶ Toelagen	
Toelage Sociale Maribel	125.433
Rechten	37.184
Andere toelagen	613.229
Kaderwerking	192.896
Bekendmakingsactie	4.919
Bijdragen weekends en dagen	2.630
Avontuurlijke activiteiten	13.929
Internationale projecten	90.595
Diverse ontvangsten	27.176
Bijdragen uitstappen en feestjes	5.259
Projecten Chirojeugd Vlaanderen	3.147
Kopies en drukwerken	6.670
Euroforum	1.938
Giften groepen	36.632

Kadervorming	394.716
Ontvangsten nationaal	369.691
Boekingsrecht KV verbonden	25.025
Financiële opbrengsten	49.450
Opbrengst uit beschikbare middelen	3.208
Opbrengst uit termijnrekeningen	46.153
Uitzonderlijke financiële opbrengsten	89

TOTAAL OPBRENGSTEN	4.387.985
---------------------------	------------------

6. Samenvatting en historisch overzicht

6.1. Kosten

	Resultaat 1999	Resultaat 2000	Resultaat 2001	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006
Omzet	357.849	405.577	423.164	447.098	459.753	468.943
Aankopen handelsgoederen	40.102	18.976	17.840	18.932	19.311	19.697
Jaarwerking	2.200	1.075	2.136	2.018	2.058	2.099
Catechesewerking	9.808	1.198	1.334	1.416	1.444	1.473
Adventswerking	13.680	8.339	14.795	15.700	16.015	16.335
Vastenwerking	13.595	16.751	15.211	16.150	16.475	16.802
Uitgaven	17.005	10.830	17.562	15.000	19.010	19.390
Dubbelpunt	46.276	54.069	58.578	63.500	64.770	66.065
Kramp	26.419	27.133	29.201	31.000	31.620	32.252
Joepla, Krikker en Ventieltje	7.567	8.525	8.901	10.000	10.200	10.404
Chiroagenda	13.285	17.130	17.308	18.367	18.735	19.110
Ongevallenverzekering	150.108	221.628	222.659	236.295	241.022	245.841
Bekendmakingsactie	7.302	8.441	9.014	9.566	9.757	9.952
Voorraadwijziging	10.501	11.483	8.625	9.153	9.336	9.523
Secretariaatskosten	227.132	223.301	205.040	223.576	228.047	232.608
▶ Huisvesting						
Huur	32.221	32.406	33.163	35.193	35.896	36.614
Onderhoud	1.603	2.445	5.047	5.356	5.463	5.572
Energie	3.131	5.358	5.470	5.805	5.921	6.040
▶ Werking secretariaat						
Telefoon	16.385	18.812	16.508	20.874	21.292	21.718
Verzendingskosten	106.193	109.229	98.660	104.699	106.793	108.928
Administratie en bewegingsdrukkerwerk	28.847	4.956	6.409	6.801	6.937	7.076
Kantoorbehoefte	35.093	45.848	35.150	39.931	40.730	41.545
Verzekeringen	960	1.000	1.000	1.061	1.082	1.104
Wettelijke bekendmaking	0	0	62	65	67	68
Belastingen en taksen	2.094	2.622	2.967	3.148	3.211	3.275
Honoraria bedrijfsrevisor	606	624	606	643	656	669

	Resultaat 1999	Resultaat 2000	Resultaat 2001	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006
Personeelskosten	1.189.221	1.351.102	1.453.596	2.225.529	2.346.433	2.427.833
Brutowedden	777.811	878.019	940.673	1.427.192	1.508.427	1.562.875
Eindejaarspremie	14.977	18.589	46.929	87.644	92.032	94.530
Vakantiegeld	70.152	86.237	81.679	109.527	115.777	119.749
Sociaal abonnement	11.067	9.971	11.924	19.237	18.951	19.330
Patronale RSZ	270.019	307.753	334.230	527.833	557.749	577.646
Arbeidsongevallenverzekering	13.210	14.504	13.436	22.764	22.479	22.479
Andere personeelskosten	31.985	36.029	24.725	31.332	31.018	31.224
Afschrijvingen en voorzieningen	73.740	69.361	67.761	87.365	178.772	86.938
▶ Afschrijvingen						
Installaties	2.274	2.281	2.137	2.268	2.313	2.360
Informatica	29.983	22.569	28.589	42.000	42.840	43.697
Meubilair	5.052	4.723	4.762	5.053	5.154	5.257
Wagen	0	2.077	2.077	6.000	6.120	6.242
▶ Voorzieningen						
Vakantiegeld	10.155	8.377	18.047	19.152	19.535	19.925
Pensioenen	13.882	17.560	-12.021	-12.756	76.648	-17.229
Grote onderhoudswerken	6.197	24.170	24.170	25.649	26.162	26.685
Krinkel	6.197	-12.395				
Kaderwerking	286.644	372.846	509.642	476.282	514.262	582.676
Bijdragen voor lidmaatschappen	4.199	3.296	3.470	3.682	3.756	3.831
Reiskosten	60.431	45.272	47.831	51.507	66.083	67.404
Toelage verbonden	29.142	27.779	32.929	34.945	35.643	36.356
Voedingskosten	7.082	6.439	7.304	7.751	7.907	8.065
Toelagen gewesten	4.934	11.669	18.540	19.675	20.068	20.470
Toelagen regionale vzw's	63.974	137.597	183.111	194.319	198.205	202.169
Toelagen 0,7-fonds	11.668	14.119	16.272	17.268	17.613	17.966
Toelagen 0,35-fonds	5.834	7.060	8.136	8.650	8.823	9.000
Uitstappen en feestjes	5.050	7.074	15.281	16.216	16.540	16.871
Weekends en dagen	13.971	15.708	17.325	18.385	18.753	19.128
Nationale Raad	2.448	2.882	2.523	2.700	2.754	2.800
Diverse werkingskosten	3.898	3.441	6.753	2.700	2.754	2.800
Euroforum	1.194	908	3.501	3.715	3.789	4.105
Avontuurlijke activiteiten DAA	8.312	9.942	7.675	8.150	8.313	8.480
Aankoop materiaal DAA	2.912	1.343	1.845	1.960	2.000	2.040
Internationale projecten	35.725	29.095	96.063	41.060	56.790	115.831

	Resultaat 1999	Resultaat 2000	Resultaat 2001	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006
Stadswerking Antwerpen	0	6.736	3.400	3.608	3.680	3.754
Stadswerking Gent	527	3.485	4.505	4.781	4.877	4.974
Giften van groepen	25.342	39.002	33.179	35.209	35.913	36.632
Kadervorming	340.552	511.965	505.886	535.837	548.430	555.001
Reiskosten	20.865	33.658	32.880	34.892	36.580	36.302
Huur	47.058	74.955	59.422	65.447	64.321	65.607
Documentatie en verbruiksmateriaal	53.392	84.865	95.751	101.612	103.644	105.717
etmaalverblijfkosten	134.604	230.907	223.358	237.030	242.595	246.606
Andere kosten	61.005	67.749	68.534	69.328	73.212	72.129
Verblijfstoelage	18.337	13.608	18.482	19.613	20.005	20.405
Waardebons	3.925	5.611	4.592	4.873	4.970	5.070
Bijscholing beroepskader	1.365	612	2.867	3.043	3.104	3.166
Financiële kosten	3.435	5.839	11.669	7.666	7.819	7.976
Kasverschillen						
Afrondingsverlies	99	0	27	28	29	29
Bank- en postgirokosten	333	428	4.820	398	406	414
Uitzonderlijke financiële kosten	0	0	117	124	127	129
Roerende voorheffing	3.003	5.410	6.705	7.115	7.258	7.403
TOTAAL KOSTEN	2.478.573	2.939.991	3.176.758	4.003.352	4.283.518	4.361.975

6.2. Opbrengsten

	Resultaat 1999	Resultaat 2000	Resultaat 2001	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006
Omzet	740.596	782.646	759.332	805.201	821.305	837.731
Verkopen handelsgoederen	35.291	10.880	3.654	3.566	3.637	3.710
Lidgeld	138.615	144.074	144.310	153.143	156.206	159.330
Catechesewerking	24.168	23.360	9.868	10.472	10.682	10.896
Adventswerking	41.092	43.931	39.171	41.568	42.400	43.248
Vastenwerking	33.512	44.240	36.299	38.520	39.291	40.076
Uitgaven	30.721	25.325	35.267	37.426	38.174	38.938
Dubbelpunt	86.204	91.080	86.363	91.649	93.482	95.352
Ledenbladen	106.434	105.636	106.346	112.848	115.105	117.407
Chiroagenda	25.398	23.021	26.253	27.860	28.417	28.986
Verzekeringen	219.161	271.099	271.801	288.149	293.912	299.790
Subsidies en toelagen	1.431.015	1.738.282	1.927.493	2.610.828	2.863.143	2.913.192
▶ Subsidies						
Subsidie afdeling Jeugd en Sport	977.691	1.229.854	1.220.373	1.648.236	1.878.743	1.909.848
Subsidie VDAB	24.605	35.956	27.560	29.247	29.832	30.429
Subsidies provincies of VGC	21.778	59.904	82.441	87.487	89.237	91.021
Subsidies lokale overheden	91.833	58.061	58.857	62.459	63.709	64.983
Andere subsidies	94.861	115.744	129.038	36.235	40.260	41.065
▶ Toelagen						
Toelage Sociale Maribel	39.415	68.489	113.609	120.562	122.974	125.433
Rechten	37.184	37.184	37.184	37.184	37.184	37.184
Andere toelagen	143.648	133.089	258.432	589.417	601.205	613.229
Kaderwerking	105.514	119.990	172.957	185.406	189.114	192.896
Bekendmakingsactie	7.608	5.378	4.456	4.728	4.823	4.919
Bijdragen weekends en dagen	1.496	3.635	2.382	2.528	2.579	2.630
Avontuurlijke activiteiten	11.433	11.479	12.616	13.388	13.656	13.929
Internationale projecten	24.156	12.370	80.300	87.077	88.819	90.595
Diverse ontvangsten	26.664	39.853	24.614	26.121	26.643	27.176
Bijdragen uitstappen en feestjes	582	488	4.763	5.055	5.156	5.259
Projecten Chirojeugd Vlaanderen	690	942	2.851	3.025	3.086	3.147
Kopies en drukwerken	6.694	6.842	6.041	6.411	6.539	6.670
Euroforum	848	0	1.755	1.863	1.900	1.938
Giften groepen	25.342	39.002	33.179	35.209	35.913	36.632

	Resultaat 1999	Resultaat 2000	Resultaat 2001	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006
Kadervorming	239.557	367.384	357.506	379.389	386.976	394.716
Ontvangsten nationaal	221.928	346.847	334.840	355.335	362.442	369.691
Boekingsrecht KV verbonden	17.628	20.537	22.666	24.053	24.534	25.025
Financiële opbrengsten	20.023	72.625	44.788	47.529	48.480	49.450
Opbrengst uit beschikbare middelen	2.191	2.686	2.906	3.084	3.145	3.208
Opbrengst uit termijnrekeningen	17.833	33.384	41.802	44.360	45.248	46.153
Uitzonderlijke financiële opbrengsten	0	36.555	80	85	87	89
TOTAAL OPBRENGSTEN	2.536.705	3.080.926	3.262.077	4.028.352	4.309.018	4.387.985
Winst	58.132	140.936	85.319	25.000	25.500	26.010

6.3. Samenvatting

	Resultaat 1999	Resultaat 2000	Resultaat 2001	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006
Kosten						
Omzet	357.849	405.577	423.164	447.098	459.753	468.943
Secretariaatskosten	227.132	223.301	205.040	223.576	228.047	232.608
Personeelskosten	1.189.221	1.351.102	1.453.596	2.225.529	2.346.433	2.427.833
Afschrijving en voorzieningen	73.740	69.361	67.761	87.365	178.772	86.938
Kaderwerking	286.644	372.846	509.642	476.282	514.262	582.676
Kadervorming	340.552	511.965	505.886	535.837	548.430	555.001
Financiële kosten	3.435	5.839	11.669	7.666	7.819	7.976
Totale kosten	2.478.573	2.939.991	3.176.758	4.003.352	4.283.518	4.361.975
Opbrengsten						
Omzet	740.596	782.646	759.332	805.201	821.305	837.731
Subsidies en toelagen	1.431.015	1.738.282	1.927.493	2.610.828	2.863.143	2.913.192
Kaderwerking	105.514	119.990	172.957	185.406	189.114	192.896
Kadervorming	239.557	367.384	357.506	379.389	386.976	394.716
Financiële opbrengsten	20.023	72.625	44.788	47.529	48.480	49.450
Totale opbrengsten	2.536.705	3.080.926	3.262.077	4.028.352	4.309.018	4.387.985
Winst	58.132	140.936	85.319	25.000	25.500	26.010

7. Gevraagd subsidiebedrag

7.1. Winst maken om de continuïteit te waarborgen

Het doel van onze werking is gezinszins winst te maken, laat staan winst uit te keren. Dat is manifest tégen de letter en de geest van de wetgeving op de verenigingen zonder winstoogmerk, maar het past ook niet in de visie van Chirojeugd-Vlaanderen vzw.

Toch is winst belangrijk. Winst laat ons toe onze werking verder te laten groeien en beter in te kunnen spelen op vragen die vanuit onze groepen of vanuit de bredere samenleving op ons afkomen.

Om onze reserves op het huidige peil te houden, moeten we jaarlijks minstens 2 % op die reserves als winst kunnen boeken. Die 2 % is net de verwachte indexsprong per jaar die we begroot hebben. Op die manier blijft de waarde van onze reserve gelijk met de verwachte stijging van de levensduurte. Dit is een minimale doelstelling, zoals ook beschreven in ons financieel beleid.

7.2. Samenstelling van het subsidiebedrag

Het grote verschil van het gevraagde subsidiebedrag tussen 2004-2006 en de jaren voor de enveloppefinanciering vinden we voor een groot gedeelte in de samenstelling van het subsidiebedrag. In het verleden konden we, naast de subsidiëring voor het landelijk jeugdwerk, ook rekenen op een aantal middelen die inmiddels structureel genoemd konden worden. Een overzicht:

- ▶ Twee gedetacheerde leerkrachten (kostprijs 2004: € 98.934)
- ▶ Lotto-middelen: € 103.739 in 2001, € 107.552 in 2000
- ▶ Internationale projecten: A-projecten (€ 25.298 subsidies voor internationale projecten)

Die middelen vallen weg met de enveloppefinanciering en worden verondersteld deel uit te maken van de totale enveloppe. Voor ons betekent dit, dat een bijkomend bedrag van om en bij de 225.000 euro noodzakelijk is om alleen nog maar de werking van 2001 te continueren.

De overige stijging van de gevraagde middelen komt rechtstreeks uit onze prioriteiten: we vragen immers personeel om:

- ▶ de ondersteuning van de continuïteit van onze groepen te waarborgen;
- ▶ onze communicatie te verbeteren;
- ▶ onze dienst Zin-d'er-in(g) uit te bouwen;
- ▶ het secretariaat van Fimcap te kunnen ondersteunen.

Voor 2004 vragen we bovendien een verantwoordelijke voor onze Krinkel, het 4-jaarlijks leidingsbivak.

We denken dat we die uitbreiding zonder blozen mogen vragen. Hoewel we de grootste jeugdbeweging zijn in Vlaanderen werken we in verhouding met onze collega's uit het jeugdwerk met minder personeel. We denken dan ook dat deze beleidsnota een instrument kan zijn om ook dit onevenwicht uit het verleden in balans te brengen.

Met het gevraagde budget zijn nog altijd maar iets meer dan 40 % van onze totale middelen afkomstig uit de subsidies voor het landelijk jeugdwerk. In vergelijking met andere sectoren is ook dat niet hoog.

Ten slotte durven wij ook de maatschappelijke relevantie van het chirowerk in de verf zetten. Investeren in jeugdwerk is immers investeren in democratie en verdraagzaamheid, en brengt dus op de lange termijn een mooi rendement voor de samenleving.

Beheer

5

1. Kwaliteitsbeleid

1.1 Chiro... een lerende organisatie

Chiro moet als organisatie continu inspelen op haar veranderende omgeving, wil ze maatschappelijk relevant blijven en aantrekkelijk zijn voor kinderen en jongeren. De samenleving en zeker de jeugdcultuur zijn immers voortdurend in beweging. Ons vrijwillig en beroepskader moet dus continu nadenken over hoe ze hun taak anders en beter kunnen uitvoeren, om adequater in te spelen op de noden van hun doelgroep en de samenleving. Dat vereist de nodige competenties. Bovendien moeten ze de mogelijkheid krijgen om de strategie, werking en structuren van de organisatie mee te veranderen. Als die voorwaarden vervuld zijn, kunnen we zeggen dat we als organisatie leren.

Op basis van de volgende elementen kunnen we over Chiro spreken als een lerende organisatie.

1. Onze **organisatiecultuur** is er één van betrokkenheid en participatie. Mensen engageren zich in Chiro omdat ze zich verbonden voelen met het project van hun jeugdbeweging en zijn dus spontaan betrokken op de werking. Chiro is bovendien voor en door kinderen en jongeren: ook zij krijgen de kans om hun eigen werking en organisatie uit te bouwen. Daarom doen we heel wat inspanningen om ons vrijwillig en professioneel kader te betrekken bij de werking. Vrijgestelden en vrijwilligersploegen krijgen een grote autonomie en beslissingsbevoegdheid. We dagen hen uit om initiatief en verantwoordelijkheid te nemen. Een dergelijke omgeving stimuleert om te leren. Hoe we betrokkenheid en participatie creëren, kun je lezen onder 'Opdracht 1: beweging maken'.
2. Ook onze **organisatiestructuur** laat een optimaal leren toe. Door onze horizontale organisatiestructuur krijgt elke ploeg de bevoegdheid en verantwoordelijkheid voor haar opdracht. Dat betekent dat zij hun werking volgens hun eigen noden, inzichten en ervaringen kunnen aanpassen, binnen de krijtlijnen uitgetekend door de beweging. Chiro hecht op alle niveaus belang aan een democratische besluitvorming. De verschillende ploegen kunnen op die manier rechtstreeks of via hun vertegenwoordig(st)er meebeslissen over de thema's van de beweging, en krijgen de ruimte om de organisatie intern te veranderen. Die ruimte is nodig om als organisatie te kunnen leren. In een organisatie waar iedere ploeg veel verantwoordelijkheid en beslissingsbevoegdheid krijgt, is er nood aan een degelijke coördinatie, om het geheel op elkaar af te stemmen. Op

verschillende niveaus zijn hiervoor vergaderingen verantwoordelijk (zie '6. Organisatorisch beleid'). Naast een degelijke coördinatie is ook een goede interne communicatie onontbeerlijk. Op dat terrein willen we nog stappen ter verbetering zetten (zie '7. Communicatiebeleid').

3. **Mensen zijn ons grootste kapitaal.** Het zijn namelijk onze vrijwilligers en vrijgestelden die onze werking kunnen verbeteren, vanuit hun contacten met de basis en hun ervaringen met de werking. Hiervoor moeten ze over de nodige competenties beschikken. Onze organisatiecultuur en -structuur geeft onze vrijwilligers en vrijgestelden veel autonomie. Dat betekent dat ze dus ook veel initiatief en verantwoordelijkheid moeten kunnen nemen. Ze moeten in staat zijn zichzelf of hun eigen werking te kunnen (bij)sturen. Hiervoor moeten ze ook de missie, visie en werking van Chiro goed kennen. Ze moeten ook de juiste competenties hebben om in een democratisch geheel te kunnen functioneren. Het is dus zeer belangrijk dat onze medewerkers de mogelijkheid krijgen om zich te vormen en die competenties te verwerven. Voor onze vrijwilligers en vrijgestelden hebben we daarom een uitgebreid aanbod aan kadervorming (zie 'Opdracht 3: kadervorming'). We vinden het ook belangrijk dat onze vrijwilligersploegen voldoende omkadering krijgen. (zie '3. Vrijwilligersbeleid'). Vrijgestelden krijgen een grote mate van autonomie, zijn verantwoordelijk voor hun prestaties en worden dus verwacht zichzelf te managen. Het team van vrijgestelden is in grote mate zelfsturend: we bekijken met het team de taakverdeling en sturen samen bij waar nodig. Ook voor onze vrijgestelden is een goede coaching en omkadering dus een must om optimaal te kunnen leren (zie '2. Personeelsbeleid').

1.2 Kwaliteit in een jeugdbeweging

De eigenheid van de jeugdbeweging houdt voor een kwaliteitsbeleid enkele mogelijkheden en beperkingen in.

1. Typisch voor de jeugdbeweging is de natuurlijke vernieuwing van haar medewerkers, zowel van het vrijwilligers- als van het beroepskader. Chiro heeft bovendien voor haar pedagogische vrijgestelden een leeftijdsgrens ingebouwd. Op die manier wordt gegarandeerd dat jonge mensen de organisatie mee uitbouwen, en dat ons aanbod aansluit op de leefwereld en de noden van onze leden, leiding en kaderleiding. Die ingebouwde vernieuwing heeft echter ook een keerzijde. Door de snelle personeelwissels wordt het moeilijker om te werken vanuit de ervaringen uit het verleden en om te werken aan continuïteit op lange termijn.
2. Ook eigen aan de jeugdbeweging is dat de vrijwilligersploegen een grote mate van autonomie hebben. Dat is nodig om onze vrijwilligers de kans te geven zichzelf ten volle te ontplooien. Die autonomie is ook een voorwaarde om creativiteit te stimuleren en om uiteindelijk tot nieuwe inzichten en methodieken te komen. Door het vastleggen van de opdracht van iedere ploeg en door het opstellen van jaarlijkse planningen wordt een raamwerk geboden voor onze kaderwerking. Die manier van werken maakt wel dat we geen garantie hebben dat iedere ploeg haar opdracht en planning tot in de puntjes uitvoert.

1.3 Kwaliteitszorgsysteem

Hieronder beschrijven we het kwaliteitszorgsysteem dat we in Chiro gebruiken. Zoals elk kwaliteitszorgsysteem bevat het vier componenten: kwaliteitscriteria, kwaliteitsnormen, kwaliteitsborging, en kwaliteitsverbetering.

Hoewel we er ons van bewust zijn dat we ons kwaliteitszorgsysteem nog zouden kunnen bijschaven volgens één van de bestaande modellen, kiezen we hier niet voor in het kader van deze beleidsplanperiode. We denken dat we al heel wat doen om kwaliteit te waarborgen en te verbeteren. Alleen over het formuleren van kwaliteitscriteria en -normen voor onze organisatorische werking voorzien we acties. In andere domeinen, bvb. het communicatiebeleid, staan we veel minder stevig. In deze beleidsnota zijn dan ook enkele andere zaken als prioritair naar voren geschoven (zie 'Uitdagingen voor 2004-2006').

1.3.1 Kwaliteitscriteria en -normen

Voor onze pedagogische werking gelden volgende kwaliteitscriteria en -normen:

	KWALITEITSCRITERIA	KWALITEITSNORMEN
kwalitatief:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ de doelstellingen van het initiatief ▶ de voorbereiding ▶ de evaluatie door de deelnemers of het doelpubliek ▶ de evaluatie door de begeleiders of verantwoordelijken 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ de doelstellingen zijn behaald ▶ er is een uitgeschreven programma ▶ de deelnemers of het doelpubliek zijn tevreden ▶ de begeleiders of verantwoordelijken zijn tevreden
kwantitatief:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ het aantal deelnemers ▶ het aantal initiatieven ▶ het aantal verspreide en verkochte publicaties 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ het vooropgesteld aantal deelnemers is behaald ▶ het vooropgesteld aantal initiatieven is behaald ▶ het vooropgesteld aantal publicaties is verspreid en verkocht

Voor ons organisatorisch beleid hebben we nog geen duidelijke kwaliteitscriteria en -normen. We beschikken wel al over verschillende instrumenten om de kwaliteit te garanderen. In de komende beleidsperiode willen we de kwaliteitscriteria en -normen voor ons organisatorisch beleid opstellen (zie acties 2.1, 6.2 en 7.3 bij 'Opdracht 1: beweging maken').

1.3.2 Instrumenten om de kwaliteit te garanderen

Om de belangrijkste processen in onze werking te beheersen, hebben we instrumenten aange- maakt. Door een goede beheersing van onze processen willen we de kwaliteit van onze wer- king waarborgen.

	PROCES	INSTRUMENT
PEDAGOGISCHE WERKING	gewestwerking	Kadermap TIL-werking
	afdelingswerking in gewest	Kadermap afdelingswerking
	Oprichten en ondersteunen van groepen en hertekenen van gewestgrenzen	Kadermap 'Het kader tekent zijn plan'
	stadswerking	Kadermap "Gebundelde ervaringen en inzichten met Chiro in de stad Gent. Periode 1993-1996."
	steunen op maat	Kadermap SOM
	Groepsleidingswerking in het gewest	Kadermap groepsleidings- werking
	de verschillende cursussen	begeleidingsbundels
	organisatie van een cursus	<ul style="list-style-type: none"> ▶ draaiboek (EHBO-bun- del = Eerste Hulp Bij Organiseren van cur- sussen) ▶ visietekst kwaliteits- volle kadervorming
	schrijven van publicaties	leidraad, taaltips

	maken van tijdschriften	leidraad, taaltips
	startdagen	draaiboek
	Krinkel	draaiboek
	ationale planning	draaiboek
PERSONEELSBELEID	selectie	standaardprocedures
	introductie	inwerkingsschema
	Begeleiding en deskundig- heidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ▶ functiekaarten ▶ functioneringsge- sprekken ▶ teamvergadering en teamdagen ▶ coachingsbijeenkom- sten ▶ visie op de rol van de vrijgestelde ▶ visie op de rol van vrijwilligers in het personeelsbeleid ▶ visie op regionale stuurgroepen en coachgroepen
	werkurenregistratie	software voor werkurenre- gistratie
	stuurgroepen	visietekst
VRIJWILLIGERSBELEID	deskundigheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ▶ trajecten vorming voor animator, hoofd- animator, instructeur en hoofdinstructeur ▶ vorming op maat voor kaderploegen

ORGANISATORISCH BELEID	bevoegdheden, samenstelling, besluitvormingsprocedure en opdrachten van vergaderingen, en het samenspel tussen deze vergaderingen	Structuurvademeccum
	organiseren van vergaderingen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ nummering oproepen, documenten en notulen ▶ modelagenda
COMMUNICATIEBELEID	registreren van belangrijke beslissingen	de Blijvende Besluiten
	info voor groepen	groepszending en Grasduiner
	info voor kader	Kaderbrief, kaderzending en Kadergrasduiner
	interne communicatie	intern communicatieplan
	externe communicatie	extern communicatieplan
MIDDELENBELEID	administratieve ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> ▶ draaiboek nationaal secretariaat ▶ taakomschrijving regionale secretariatsmedewerkers
	aansluiting leden	Chirogroep- en Kadergroep-programma (software)
	inschrijvingen cursussen en grote initiatieven	software cursusprogramma
	gegevensbeheer	de Kipadmin-software

	documentatie	de Kipbib-software, netwerk op centrale server, back-ups van het netwerk, archief van alle genummerde documenten, oproepen en notulen
FINANCIEEL BELEID	opmaken begroting	begrotingsschema
	opmaken financieel verslag	schema resultaten en balans
	liquiditeiten beheer	schema liquiditeitsplanning
	investeringsbeleid	schema investeringsplanning
STRATEGISCH BELEID	opmaken van een beleidsplan Chirojeugd-Vlaanderen vzw	draaiboek (te ontwikkelen)

1.3.3 Instrumenten om de kwaliteit te verbeteren

Voor elk initiatief en elke publicatie meten we de kwaliteit aan de hand van de kwaliteitscriteria en –normen die werden vastgelegd (cfr. supra). Deze kwaliteitsmeting is voor iedere ploeg het uitgangspunt bij een herhaling van de activiteit.

Op geregelde tijdstippen evalueren we ook onze instrumenten voor kwaliteitsborging (cfr. supra). Begeleid(st)ers van cursussen bekijken samen hoe een begeleidingsbundel verbeterd kan worden. Eindverantwoordelijken van een initiatief bekijken hoe een draaiboek kan worden bijgesteld. Een projectgroep, samengesteld uit personen met verschillende achtergronden en competenties, herwerken een Kadermap. Vergaderingen die bevoegd zijn voor één van de beheersdomeinen verbeteren hun instrumenten. Zo garanderen we dat we kwaliteit blijven aanbieden.

2. Personeelsbeleid

2.1 Uitgangspunten

2.1.1 Een vrijwilligersbeweging

Chiro is graag een vrijwilligersbeweging. Dat betekent niet dat het personeel niet belangrijk is, wel dat de inzet van dat personeel altijd gebeurt om de vrijwilligers te ondersteunen.

2.1.2 Het personeelsbeleid gekaderd in PC 329 en huisafspraken

Het personeelsbeleid is duidelijk gekaderd binnen de afspraken in het paritair comité 329 (social profit). In dit jonge paritair comité werden recent een aantal CAO's goedgekeurd die de tewerkstelling in onze sector regelen. Dat gegeven was voor Chirojeugd Vlaanderen redelijk nieuw: vroeger moesten alleen de nationale CAO's gevolgd worden, nu zijn er ook afspraken op sectorieel niveau.

Op dit vlak verwachten wij in de nabije toekomst nog een aantal CAO's die ons personeelsbeleid zullen beïnvloeden. Dit zal ons meer doen toegroeien naar arbeidsregels die herkenbaar zijn in de hele sector, maar zet tegelijk ook de relatie met de andere geledingen in de Groep Chiro verder onder druk, aangezien zij werken binnen de afspraken uit hún sector (horeca voor de jeugdvormingscentra en commerciële kleinhandel voor De Banier),.

Als belangrijkste tendens voor de toekomst zien wij de uitvoering van het VIA, Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social-profitsector 2000-2005.

2.1.3 Een verscheiden geheel

We proberen van ons personeelsbeleid een congruent geheel te maken, maar willen wel blijven differentiëren tussen verschillende 'groepen' binnen het personeel. In grote lijnen maken we een onderscheid tussen vrijgestelden, administratief personeel (incl. boekhoudings- en technisch personeel), bezinningsbegeleid(st)ers van de dienst Zin-d'er-in(g), en de directie.

2.1.4 Het personeelsbeleid voor vrijgestelden: gemaakt door vrijwilligers

Het personeelsbeleid voor vrijgestelden krijgt vorm in het comité P, met de P van personeel. Die vergadering is een werkgroep van de Beheersgroep Chiro¹. Ze handelt de lopende aanwer-

vingen af, doet strategisch denkwerk, en formuleert daaruit voorstellen om het personeelsbeleid voor vrijgestelden te verbeteren. De opvolging van de concrete personeelsdossiers gebeurt door de teambegeleiders, de directeur van Chiro en de voorzitters van de beweging.

Het comité P is samengesteld uit de teambegeleiding, de directeur van Chiro, minstens één van de voorzitters, en een aantal vrijwilligers vanuit de regio's. De vergadering komt maandelijks samen. Kort geleden ontwikkelde de vergadering de functiebeschrijving, zette ze het selectiesysteem op punt, verbeterde ze de instrumenten voor teambegeleiding (introductie, functioneren) en schreef ze teksten over de specifieke rol van de vrijgestelde en het samenspel met vrijwilligers en stuurgroepen.

¹ ZIE 'OPDRACHT 1: BEWEGING MAKEN', DOELSTELLING 7

De volgende krachtlijnen werden opgesomd:

- ▶ versterken van vrijwilligers in hun engagement;
- ▶ procesbewaking in ploegen;
- ▶ dienstverlening;
- ▶ organisatorische en praktische ondersteuning van vrijwilligers.

In 2002–2003 zal deze werkgroep de discussie stofferen over de rol van vrijgesteldeninzet binnen de beweging. In de periode tussen het indienen van deze beleidsnota en het uitvoeren ervan worden knopen doorgemaakt over bijvoorbeeld de mogelijke wijziging in de inzet van regionale en stadsvrijgestelden, en het meer thematisch organiseren van het werk van nationale vrijgestelden (zie actie 7.3 bij 'Opdracht 1: beweging maken').

2.1.5 Functiebeschrijvingen zijn de basis

In het hele personeelsbeleid zijn de functiebeschrijvingen de basis. Van daaruit vertrekken de werving en de selectie, het verloningsbeleid, het vormingsbeleid, en de personeelscoaching. Het eerste deel is een taakbeschrijving, in het tweede wordt het profiel uitgeschreven volgens de nodige competenties.

In de toekomst zal het comité P de verschillende functiebeschrijvingen bundelen in een personeelsdraaiboek. De ontbrekende beschrijvingen worden uitgewerkt (zie actie 7.3 bij 'Opdracht 1: beweging maken').

2.2 Werving en selectie

De werving en selectie van nieuwe pedagogische beroepskrachten voor Chirojeugd-Vlaanderen vzw werd in 2001 op punt gesteld door comité P. In de selectie spelen vrijwilligers een centrale rol.

In de loop van het werkjaar 2002–2003 heeft het Comité P zich gebogen over (de intentie tot) het voeren van een multicultureel personeelsbeleid of -nog breder- diversiteitsbeleid. Zéker als de toegankelijkheid van de Chiro één van onze prioriteiten wordt voor de komende jaren, moet dat niet alleen aan de basis, maar ook aan de top zichtbaar zijn. De opties die de beweging neemt in het voorjaar van 2003, na de aanzetten van het comité P, zullen we proberen tijdens de planperiode te realiseren (zie actie 7.3 van 'Opdracht 1: beweging maken').

2.2.1 Oprichting selectiecommissie

Voor elke selectieprocedure wordt een selectiecommissie samengesteld. Voor vrijgestelden bestaat die uit 2 leden van het comité P, aangevuld met 1 of twee vrijwilligers uit de ploegen waarmee de nieuwe beroepskracht zal werken. Voor administratieve medewerkers bestaat de selectiecommissie uit één iemand van het comité P en de directeur van Chiro. Voor bezinningsbegeleiders bestaat de selectiecommissie uit de directeur van Chiro, de coördinator van de dienst Zin-d'er-in(g) en twee ervaren begeleiders.

2.2.2 Keuze van de wervingskanalen

In 2001 stelde het comité P een lijst samen van preferentiële wervingskanalen, die sindsdien consequent gebruikt worden, met voldoende succes. Die kanalen zijn:

- ▶ het eigen personeel: de vacatures worden rondgemaild naar de verschillende secretariaten, winkels en huizen;
- ▶ de eigen uitgaven voor ons kader en onze leiding: groepszendingen, Dubbelpunt, Kaderbrief;
- ▶ onze website (www.chiro.be);
- ▶ de VDAB: website (www.vdab.be) en wis-computer;
- ▶ de website van Jeugdwerknet (www.jeugdwerknet.be);
- ▶ de website en de on-line nieuwsbrief 'www.Kreten' van het Steunpunt Jeugd (www.steunpuntjeugd.be);
- ▶ soms de lokale pers en de plaatsingsdienst van scholen (afgestemd op de regio en het profiel).

2.2.3 Keuze van de selectiemethode

De selectiemethode wordt telkens gekozen in functie van de gevraagde competenties. De ervaring leert dat een procedure, behalve een zoektocht naar de juiste 'man' (m/v, natuurlijk) op de juiste plaats, ook een vormingsproces is voor de leden van de selectiecommissie.

DE PROCEDURE VOOR VRIJGESTELDEN

In de eerste plaats actualiseert de selectiecommissie de functiebeschrijving. De vrijwilligersploegen voeren het gesprek over de taken en het profiel op basis van een methodiek uitgewerkt door het comité P. Het gaat hier over een invulling van de basistaken van een vrijgestelde en een aanvulling op de vereiste competenties. Sinds 2002 wordt bij nieuwe vacatures eerst bekeken of er intern kandidaten geïnteresseerd zijn in de vrijgekomen taak. De selectiecommissie zal in een gesprek beoordelen of de interne kandidaat voldoet, zodat ze niet opnieuw een volledige procedure doorlopen. Wordt de interne kandidaat niet geselecteerd, dan wordt de vacature verder verspreid. Na een selectie van de brieven worden de gekozen kandidaten uitgenodigd voor een schriftelijke proef. Op basis daarvan worden enkele kandidaten geselecteerd voor een mondelinge proef.

DE PROCEDURE VOOR BEZINNINGSBEGELEIDING

Na selectie van de brieven worden de overblijvende kandidaten uitgenodigd voor een infomiddag over het profiel, de jobinhoud en de concrete werkomstandigheden. Diegenen die nadien nog interesse vertonen, nemen deel aan een schriftelijke proef en twee mondelinge (groeps)testen: één over speldidactische vaardigheden en spreken voor groepen, en de andere over gespreksleiding en inzicht in groepsprocessen. Op basis van die drie proeven worden er een aantal kandidaten uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek. Tijdens dat gesprek doen we ook een concreet contractvoorstel, en stellen we een mogelijk werkschema voor.

DE PROCEDURE VOOR ADMINISTRatieve MEDEWERKERS

Na de selectie van de brieven wordt getest of de kandidaten wel de gevraagde competenties bezitten. De overblijvende kandidaten worden verder bevraagd tijdens een gesprek met de directeur of afgevaardigd beheerder, het diensthoofd en een vrijwilliger uit het comité P.

2.2.4 Selectie en opvolging

De taak van de selectiecommissie eindigt niet bij de aanwerving. Samen met de aanwerving tekent de commissie ook de eerste stappen uit van de introductie van de nieuwe medewerker. Hij/zij wordt tijdens de introductieperiode van dichtbij opgevolgd door de directe begeleider (directeur Chiro voor secretariaatsmedewerkers, teambegeleiding voor de vrijgestelden, coördinator dienst Zin-d'er-in(g) voor bezinningsbegeleiding).

2.3 Verloning

De verloning van de medewerkers van Chirojeugd-Vlaanderen vzw verloopt sinds 2001 conform de richtbarema's voor het PC 329 (barema's uit PC 319). Naargelang de functie wordt het personeel ingeschaald bij:

- ▶ Onderhoudspersoneel (barema L4)
- ▶ Administratief medewerker (barema A3-A2)
- ▶ Vrijgestelde en coördinator Zin-d'er-in(g) (barema B1c, na 2 jaar B1b + 2,5%)
- ▶ Bezinningsbegeleiders (barema B2b)
- ▶ Lay-out en taalcorrectie (barema A1)
- ▶ Informaticus (barema A1)
- ▶ Middenkader (barema B1b)
- ▶ Hoofd Boekhouding (barema B1a)
- ▶ Directie (barema K)

Voor vrijgestelden wordt na de proeftijd van 6 maanden extra anciënniteit toegewezen (3 jaar voor diploma HOBV, 4 jaar voor een universitair diploma, 5 jaar voor meerdere diploma's hoger onderwijs of in geval van veel ervaring). Voor de vrijgestelden is ook een leeftijdsgrens van 35 jaar ingebouwd. Dat garandeert dat vooral jonge mensen mee de organisatie uitbouwen.

2.4 Coaching

De coaching van de medewerkers wordt opgenomen door de directe leidinggevende. Voor de vrijgestelden is dat de teambegeleiding (nationaal secretaris voor regionale beroepskrachten en stadswerkers, secretaris van de Pedagogische Leiding voor nationaal personeel). Het administratief personeel wordt gecoacht door de directeur van Chiro. De boekhouding wordt gecoacht door het hoofd van de boekhouding, die op haar beurt wordt begeleid door de afgevaardigd beheerder.

2.4.1 Coaching van vrijgestelden

INTRODUCTIE

In de introductiefase (die in de meeste gevallen zes maanden duurt) wordt op zeer regelmatige tijdstippen een gesprek georganiseerd tussen de medewerker en zijn/haar directe leidinggevende:

- ▶ bij de ondertekening van de arbeidsovereenkomst;
- ▶ na 14 dagen;
- ▶ na de eerste maand;
- ▶ na de derde maand;
- ▶ bij het einde van de proeftijd (6 maanden).

Tijdens die gesprekken wordt dieper ingegaan op:

- ▶ de functiebeschrijving;
- ▶ de competenties;
- ▶ de doelen op korte en op langere termijn;
- ▶ de arbeidsvoorwaarden.

Naast die opvolgingsgesprekken voorzien we momenten om:

- ▶ de nieuwe medewerker een technische introductie te geven voor het gebruik van de infrastructuur;
- ▶ kennis te maken met de andere delen van de 'Groep Chiro';
- ▶ kennis te maken met de structuur en de cijfers van de jeugdbeweging;
- ▶ kennis te maken met de geschiedenis van de Chiro;
- ▶ kennis te maken met de personeelsbegeleiding in Chiro.

COACHINGSESSIES

We voorzien drie à vier keer per jaar een coachingsessie voor onze educatieve krachten, waarbij dieper wordt ingegaan op bepaalde taken van de functie. Concrete

situaties dienen als uitgangspunt om een bepaalde taak onder de loep te nemen. Bij de bespreking gebruiken we de rol van de vrijgestelde als invalshoek. Door uit te wisselen over de taak proberen we onze blik te verruimen en zoeken we gezamenlijk hoe het beter kan in de toekomst.

De coachingsessies worden geleid door de teambegeleiding. De groep medewerkers wordt voor deze begeleidingsmethodiek onderverdeeld naar werksoort: de nationale medewerkers, de regionale medewerkers, en de stadswerkers.

FUNCTIONERINGSGESPREKKEN

Jaarlijks zijn er twee functioneringsgesprekken voorzien. Het eerste, bij het begin van een nieuw werkjaar, legt de doelen van het werkjaar vast, op basis van de functiebeschrijving en de planning. Tijdens dit gesprek worden de verwachtingen ten aanzien van de vrijgestelde duidelijk gemaakt en wordt de samenwerking met de vrijwilligersploegen en binnen het team van vrijgestelden bekeken. Daaruit worden dan een aantal werkpunten gehaald.

We organiseren een tweede gesprek aan het einde van het werkjaar, waarin een evaluatie gemaakt wordt van die werkpunten. Verder worden ook de verwachtingen van het startgesprek afgepunt aan de bereikte resultaten, met het oog op de toekomst.

ROL VAN VRIJWILLIGERS IN HET COACHEN

Een deel van de dagelijkse begeleiding van de vrijgestelde gebeurt ook door plaatselijke coachgroepen, stuurgroepen of regionale overlegvergaderingen. Die vrijwilligersploegen komen op regelmatige basis samen om in overleg met de vrijgestelde het huidige functioneren te evalueren en concrete werkpunten op korte termijn af te bakenen.

Twee keer per jaar komen ook de voorzitters van de nationale commissies samen. Op die bijeenkomsten wordt o.a. nagedacht over het functioneren en coachen van de vrijgestelden.

Om in de functioneringsgesprekken ook voldoende feedback te kunnen geven op het functioneren van de vrijgestelde, zoeken we naar manieren om meer informatie te krijgen over het functioneren van onze educatieve krachten in de verschillende ploegen waarin ze werken (opgenomen in actie 7.3 bij 'beweging maken').

EXITINTERVIEW

Als een medewerker afscheid neemt, kunnen we beslissen een laatste formeel gesprek te houden. Als de relatie werknemer-werkgever niet meer bestaat, kan immers op een andere manier geëvalueerd worden. Het gesprek wordt gestuurd in de richting van een evaluatie van Chirojeugd-Vlaanderen vzw als werkgever. Op die manier krijgen wij input voor een blijvende verbetering van het personeelsbeleid.

2.4.2 Coaching van bezinningsbegeleid(st)ers

De coaching van de bezinningsbegeleiding wordt opgenomen door de coördinatoren van de dienst. De nieuwe bezinningsbegeleiders worden van dichtbij opgevolgd in een peter/meter-systeem. De eerste bezinning wordt samen voorbereid. Na de eerste praktijkervaringen volgen onmiddellijke momenten van feedback op het terrein.

Na twee maanden volgt een persoonlijk supervisiegesprek, waarbij de leerpunten van de nieuwe medewerker verduidelijkt worden, en waarbij wegen worden gezocht om die leerpunten weg te werken.

Alle begeleiders kunnen, op momenten dat ze zelf niet werken, met een andere begeleider meegaan bij wijze van stage (om van elkaar te leren en eens te ervaren hoe iemand anders de dingen aanpakt).

Voor alle bezinningsbegeleid(st)ers is er maandelijks een vergadering waar afspraken gemaakt worden en waar ook ruimte is voor bijscholing en intervisie.

Jaarlijks is er een functioneringsgesprek met de bezinningsbegeleiders, om een evaluatie te maken, en om vooruit te kijken naar de volgende periode. Tijdens het gesprek wordt ook verder ingegaan op de behoeften en wensen van zowel de medewerker als de organisatie.

2.4.3 Coaching van administratieve beroepskrachten

De coaching van de administratieve krachten gebeurt door het diensthoofd.

Bij de introductie laat het diensthoofd het personeelslid zowel kennismaken met de nieuwe taak als met de nieuwe omgeving. Tijdens de proefperiode wordt regelmatig (in hetzelfde ritme als bij educatieve medewerkers) stilgestaan bij het functioneren, zodat beide partijen het maximum uit deze periode kunnen halen.

Jaarlijks hebben alle administratieve medewerkers een functioneringsgesprek, waarin het voorbije jaar geëvalueerd wordt, maar waarin voornamelijk gekeken wordt naar de functie in de toekomst. De vormingsbehoeften en de algemene noden en wensen van zowel de organisatie als de medewerker worden samengelegd om het functioneren in de toekomst verder te optimaliseren.

Wekelijks voorzien we met de nationale secretariaatsploeg een kort overleg om het werk te bespreken en om een werkverdeling te maken voor de volgende periode. Met de administratieven die in de regio's werken, is dat maar 2 keer per jaar mogelijk. Dan wordt er wel meer tijd voor uitgetrokken.

Bij de uitdiensttreding voorzien we een exitinterview. Hieruit proberen we belangrijke informatie te destilleren voor de organisatie.

2.5 Vormingsbeleid

Ook voor het vormingsbeleid vormt de functiebeschrijving de basis. Hierin staan immers de gewenste competenties voor elke functie beschreven. De vorming moet die competenties (verder) ontwikkelen.

2.5.1 Vormingsbeleid voor vrijgestelden

ONTDEKKEN VAN DE VORMINGSBEHOEFTE

Tijdens het functioneringsgesprek wordt bekeken welke competenties nog ontwikkeld moeten worden om de werkdoelen te kunnen bereiken. Van daaruit wordt dan gericht gezocht naar de ideale vorming.

INTERNE VORMING

Een groot gedeelte van de vorming wordt intern georganiseerd. Volgende momenten worden vrijgemaakt voor vorming:

► Teamdagen (jaarlijks, drie dagen)

Tijdens de teamdagen wordt door de hele groep van vrijgestelden stilgestaan bij een thema dat belangrijk is voor de hele groep. Zo hadden we het in 2002 over de beleidsnota en onze opdrachten en acties. De voorgaande jaren werd er tijd besteed aan crisisopvang en hulpverlening aan groepen, aan onze chiromethoden, groepen in nood, en de rol van de vrijgestelde. Naast de inhoudelijke vorming is natuurlijk ook de ploegvorming van groot belang tijdens deze driedaagse.

► Teamvergadering (maandelijks, namiddag)

De voormiddag van de teamvergadering is voorbehouden om een aantal vaste punten van het chirowerk te bespreken. Tijdens de namiddag kiezen we expliciet over vorming. Afwisselend organiseren we een vormingsmoment dat dicht op ons vel zit (opvolgen van moeilijke groepen, Sabam en Billijke Vergoeding, verzekeringen, het decreet Jeugdbeleid, de nieuwe bovenbouw, participatie) en een vormingsmoment over een thema dat onze blik verruimt (voorbeelden uit het nabije verleden: de risico-maatschappij, drugsbeleid,...)

► **Weekend van de Pedagogische Leiding (jaarlijks, weekend)**

Tijdens het weekend van de Pedagogische Leiding wordt jaarlijks een thema dieper uitgespit. Alle nationale pedagogische krachten zijn lid van die Pedagogische Leiding.

► **Eigen kadercursussen**

We stimuleren onze beroepskrachten om hoofdinstrueteur te worden. Hiervoor volgen zij een aantal cursussen in onze eigen structuur.

EXTERNE VORMING

Medewerkers kunnen externe vorming volgen. Het is de leidinggevende die daarover beslist. De aanleiding van de vorming kan het functioneringsgesprek zijn. Dikwijls is ook een aanbod van vorming al een aanleiding om het te volgen. Bij de inschrijving wordt echter wel getoetst of de vorming gekoppeld kan worden aan een te ontwikkelen competentie.

OPVOLGEN VAN DE VORMING

Over de gevolgde vorming wordt er verslag uitgebracht tijdens het voormiddagdeelte van de teamvergadering. Ook in het functioneringsgesprek wordt er dieper ingegaan op het effect van de gevolgde vorming.

We zoeken manieren om de gevolgde vorming beter te delen in de hele personeelsploeg (zie 'Opdracht 1: beweging maken', actie 7.3).

2.5.2 *Vormingsbeleid voor bezinningsbegeleiding*

Voor de bezinningsbegeleid(st)ers voorzien we de volgende mogelijkheden voor introductie en interne en externe vorming:

- 5 dagen basisopleiding voor nieuwe begeleid(st)ers;
- 2 extra vormingsdagen voor wie confrontatietochten wil begeleiden (ploegbevorderend initiatief waarbij jongeren letterlijk samen een tocht afleggen en onderweg voor verschillende uitdagingen worden geplaatst. De jongeren leven twee of drie dagen in openlucht, bereiden zelf hun eten,... Het is een belevend initiatief waarbij procesmatig wordt begeleid.);
- 1 extra vormingsdag voor wie 'Met Liefs' (relationele en seksuele vorming, SOA- en aids-preventie) wil begeleiden;
- meerdere extra opleidingsdagen voor leerkrachtenvorming + verplichte stage hierrond;
- 1 gezamenlijke startdag, een bijscholing rond een bepaald thema dat samen met de hele ploeg vastgelegd werd (bv. over weerbaarheid). Die vorming moet een leemte opvullen die het voorbije werkjaar ervaren werd, door het aanleren van extra methodieken en het geven van extra achtergrond bij een bepaald thema;
- maandelijkse vergadering met de hele ploeg, waar ruimte is voor bijscholing;
- begeleiders mogen 1 keer per schooljaar externe vorming volgen.

2.5.3 *Vormingsbeleid voor administratieve medewerkers*

De vormingsbehoeften zijn afkomstig uit de functioneringsgesprekken. In samenspraak met de medewerker worden de nodige cursussen gepland. Intern wordt, zowel collectief als individueel, vorming gegeven waar nodig. Die houdt verband met de uit te voeren taak en is dikwijls het gevolg van veranderingen in wetgeving, in de fysieke werkomgeving of in de werkprocessen.

2.6 Werk en welzijn

ORGANISATIE VAN WERK- EN RUSTTIJDEN

We merken in het verleden dat vrijgestelden een zware en soms tijdrovende taak hebben. Een aantal instrumenten werden uitgewerkt om dit te bewaken.

- ▶ De taakverdeling gebeurt door de vrijgestelden in onderling overleg, nadat de prioriteiten voor het volgende werkjaar vastgelegd zijn op de nationale planning.
- ▶ Om taakpakketten onder controle te houden, werd aan elke taak een bepaald percentage gekoppeld dat correspondeert met het volume van het pakket. Omdat heel wat taken niet specifiek aan een taak te koppelen zijn (deelnemen aan Nationale Raad, teamvergadering, teamdagen, planning, Kaderidee², plotse externe vragen, nationale initiatieven,...) is er een buffer van 10 à 20% voorzien, zodat 80% aan specifieke taken besteed wordt.
- ▶ Het systeem van de vergadervrije avond werd ingevoerd. Personen met een agenda vol avondvergaderingen kunnen op die manier op verzoek een avond per week toch van avondrust genieten.
- ▶ De werktijd wordt opgevolgd met een elektronisch invulformulier. Op die manier kunnen de vrijgestelden ook zelf hun overwerk bewaken en compenseren.

Ook voor administratieve krachten en bezinningsbegeleiders wordt gezocht naar maatwerk voor het afstemmen van de werktijden op het gezinsleven. Binnen bepaalde grenzen (en die worden voornamelijk bepaald door de behoefte van ons doelpubliek) zoeken we creatief naar oplossingen die zowel voor de werknemer als voor de organisatie haalbare kaarten vormen.

STIMULEREN VAN THUISWERK

Om de combinatie werk-gezin makkelijker te maken, is voor de educatieve krachten de mogelijkheid uitgewerkt om 1 dag per week thuis te werken voor afgebakende projecten. We zien dat de productiviteit tijdens deze dag vrij hoog ligt. Omdat het werk echter een hoge mate van communicatie inhoudt (zowel met collega's als met chirogroepen en externen) denken we dat we hiermee aan het plafond zitten van het thuiswerk.

DEELTIJDWERK

Waar mogelijk gaan we in op de vraag om deeltijds te werken. Het tijdskrediet in al zijn vormen wordt beschouwd als een recht van de werknemer.

² MEER INFO OVER KADERIDEE: ZIE OPDRACHT 1: BEWEGING MAKEN, ACTIE 1.4

2.7 Participatie, sociaal overleg en communicatie met het personeel

De directeur van Chiro neemt deel aan de teamvergadering van het pedagogisch personeel als dat nodig blijkt voor de discussie of voor een snelle communicatie.

Het sociaal overleg zoals het momenteel bestaat in de beweging is het resultaat van de CAO in PC 329. Uit deze CAO groeide de syndicale delegatie.

2.7.1 Sociaal overleg

De syndicale delegatie wordt momenteel gevormd door één vertegenwoordiger van het administratief en één van het educatief personeel. Ze komt jaarlijks samen om collectieve personeelsproblemen te bespreken.

De syndicale delegatie krijgt voldoende tijd om zich te vormen voor haar taak. Wanneer nodig krijgt ze ook tijd om te vergaderen met het personeel.

Bij de volgende sociale verkiezingen zal er een comité Preventie en Bescherming op het Werk opgericht moeten worden.

2.7.2 Participatie van het beroepskader in het organisatorisch beleid

De educatieve beroepskrachten zijn lid van de Algemene Vergadering en kunnen op die manier ook structureel wegen op het beleid. Voor de andere personeelsleden wordt jaarlijks een moment voorzien waarop de cijfers van Chirojeugd-Vlaanderen vzw gepresenteerd worden.

Het kaderpersoneel participeert sterker in het organisatorisch beleid van Chirojeugd-Vlaanderen vzw. De directeur van Chiro en de afgevaardigd bestuurder zitten in het Dagelijks Bestuur en in de Beleidsraad. De directeur van Chiro en de nationaal secretaris zitten in de beheersgroep Chiro, en voor het personeelsbeleid zitten zij samen met de andere teambegeleider in het comité P.

2.7.3 Communicatie met het personeel

Het personeel wordt op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen van de diverse werkingen en sectoren via verschillende kanalen:

- ▶ personeelsmededelingen;
- ▶ alle personeelsleden (met uitzondering van het onderhoudspersoneel) hebben een persoonlijk e-mailadres, regelmatig wordt informatie via deze weg verspreid;
- ▶ iedereen heeft inzage in alle pedagogische verslagen en documenten op het gemeenschappelijke netwerk;
- ▶ alle vrijgestelden ontvangen een verslag van de beheersgroep Chiro en een verkort verslag van de Beleidsraad.

2.8 Preventie en veiligheid

Dit onderdeel van het personeelsbeleid is onvoldoende uitgewerkt. Voor de preventie en veiligheid is Chirojeugd-Vlaanderen vzw aangesloten bij IKMO, bedrijfsgeneeskundige dienst. We zoeken binnen het normaal sociaal overleg naar methodieken om deze problematiek op het niveau van de groep Chiro beter op te nemen (zie actie 6.2. bij 'Opdracht 1: beweging maken').

3. Vrijwilligersbeleid

Het beheren en sturen van zowel het pedagogische, het financiële, het organisatorische en het personeelsbeleid gebeurt binnen Chiro op landelijk niveau zoveel mogelijk door vrijwilligers. Deze manier van werken sluit het dichtst aan bij het lokale niveau, waar alles door vrijwilligers gebeurt.

Pedagogische en administratieve krachten dienen vooral om de vrijwilligers te ondersteunen. Dat betekent dat zoveel mogelijk verantwoordelijkheid aan vrijwilligers gegeven wordt. Alleen voor zeer specifieke pedagogische taken worden enkel vrijgestelden ingezet (bvb. eindredactie, vertegenwoordigingen overdag, functioneringsgesprekken, ...). Voor alle andere pedagogische taken (commissies, verbonden,...) wordt vooral een beroep gedaan op vrijwilligers. Voor het administratieve werk worden zo veel mogelijk secretariaatsmedewerkers ingezet.

Dat impliceert dat de hele nationale structuur gedragen wordt door vrijwilligers.

Het is dan ook een principiële keuze van de beweging om voor een vrijwillige voorzitter en voorzitter te kiezen, zowel voor de Nationale Raad als voor de Pedagogische Leiding. De eindverantwoordelijkheid van een grote vrijwilligersbeweging blijft door die keuze ook duidelijk en verregaand in handen van vrijwilligers.

Twee aspecten zijn nog belangrijk in de rol die vrijwilligers toebedeeld krijgen:

- ▶ **Voorzitten van vergaderingen:** vergaderingen worden voorgezeten door vrijwilligers, bijna nooit door een vrijgestelde. Dat geldt zowel voor commissies, diensten en redacties als voor 'grote vergaderingen' waar strategische beslissingen genomen worden. Op die manier krijgen vrijwilligers de eindverantwoordelijkheid en kunnen vrijgestelden hun ondersteunende rol het beste waarmaken.
- ▶ **Evenwaardigheid man-vrouw:** er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een gelijkwaardige plaats voor mannen en vrouwen. Concreet bekend dit dat er geprobeerd wordt om in zoveel mogelijk kaderploegen zowel een mannelijke als een vrouwelijke eindverantwoordelijke te vinden.

3.1 Beslissingen door ploegen

Zoveel mogelijk beslissingen worden door ploegen genomen. Daaruit blijkt duidelijk de nadruk die binnen Chiro gelegd wordt op het belang van groepen of ploegen (zie het deel over de gemeenschapsgerichte methode in het hoofdstuk over visie en missie). Voor zwaarwichtige beslissingen wordt er altijd tijd gemaakt om in ploeg tot gedragen beslissingen te komen. Waar nodig (en mogelijk) worden vrijgestelden of andere betaalde krachten ingezet om ploegen te ondersteunen. Dat garandeert niet alleen democratisch genomen beslissingen, maar het betekent ook dat vrijwilligers telkens voelen dat het gewicht van een beslissing door meerdere schouders gedragen wordt.

De hele structuur van de beweging is dan ook in de loop van de tijd uitgetekend en uitgebouwd om op een gedegen manier de beslissingen te kunnen nemen die we wilden nemen. De redenen en het beoogde evenwicht in deze structuur worden toegelicht in '1.2 Structuur', in het hoofdstuk 'Situatieschets'.

Deze nadruk op beslissingen door ploegen impliceert een gigantische hoeveelheid vergadertijd. Enkele honderden kadermedewerkers zijn wekelijks gemiddeld een paar uur bezig zijn met Chiro. Dat levert een ruwe schatting op van enkele tienduizenden (meerdere 10.000'en) uren per jaar. Bij die vele vergaderingen wordt er ook aandacht besteed aan aspecten die niet strikt taak-gebonden zijn. Enkele voorbeelden: de meeste vergaderingen beginnen met een gezamenlijk openingsmoment, er wordt tijd gemaakt voor een uitgebreide kennismaking, de materiële omkadering wordt verzorgd (zie verder), vergaderingen worden zo goed mogelijk met kwalitatieve documenten gestoffeerd die op tijd verspreid worden,... Kortom, er wordt geprobeerd een jeugdige en degelijke vergadercultuur te onderhouden.

3.2 Personeel ten dienste van vrijwilligers

In de inleiding van dit hoofdstuk wordt al zeer duidelijk gesteld dat de inzet van professionele krachten altijd ten dienste staat van het beter functioneren van de vrijwilligers en de vrijwilligersploegen, dat er voortdurend geprobeerd wordt om zo veel mogelijk een vrijwilligersbeweging te blijven.

De krachtlijnen van de rol van de vrijgestelde zijn opgesomd in de uitgangspunten van het hoofdstuk over personeelsbeleid. Heel wat delen van het hoofdstuk over personeelsbeleid kunnen dan ook onrechtstreeks gelezen worden als vrijwilligersbeleid.

Ook aan de rol van de beroepskrachten in een aantal strategische vergaderingen (vooral de Nationale Raad en de Planning) is al heel wat gesleuteld. Gezien het belang van de beslissingen die op de daar genomen worden, is er beslist dat de vrijgestelden geen overwicht mogen hebben in die vergaderingen. In het verleden bleek dat niet altijd het geval. Tijdens die vergaderingen wordt ernaar gestreefd de standpunten van verschillende ploegen (en niet van individuen) te wegen en tot een gedragen beslissing te komen, zo mogelijk door een consensus eerder dan een stemming.

3.3 Omkadering van vrijwilligers met eindverantwoordelijkheid

Er wordt geprobeerd om vrijwilligers met eindverantwoordelijkheid extra omkadering te bieden.

Zowel voor de voorzitters van commissies en redacties als voor de voorzitters van verbonden worden expliciete overlegmomenten voorzien. Voor de commissievoorzitters is er twee keer per jaar een uitwisselingsvergadering, voor de verbondsleiding wordt op de Nationale Raad een paar keer per jaar tijd gemaakt voor specifieke thema's die dicht op het vel van verbondsleiding zitten.

De voorzitters van de beweging en van de Pedagogische Leiding zitten in hun respectieve kernvergaderingen samen met beroepskrachten (afwisselend secretaris van de beweging, secretaris van de Pedagogische Leiding, nationale proost, directeur van Chiro, afgevaardigd beheerder, teambegeleiding) zodat ook zij altijd gedeelde beslissingen kunnen nemen.

Ook voor verbondsleiders en commissievoorzitters geldt dat zij rechtstreeks (extra) ondersteund worden door een vrijgestelde.

3.4 Vertegenwoordigingen

De grote meerderheid van de vertegenwoordigingen vanuit de beweging gebeurt door een aantal beroepskrachten. Toch gebeurt ook vertegenwoordigingswerk zo mogelijk door vrijwilligers. Als dat het geval is, wordt er altijd geprobeerd om hen (net als hun vrijgestelden) een klankbord te geven op de daarvoor relevante vergadering(en).

Voor de internationale vertegenwoordigingen (de Algemene Vergaderingen van onze internationale koepel Fimcap, zowel Europees als intercontinentaal) wordt een uitgebalanceerde delegatie afgevaardigd, met vrijwilligers die in naam van de beweging kunnen spreken (één van de voorzitters), vrijwillige experts in het internationale jeugdwerk, vrijgestelden op sleutelposities, en/of de vrijgestelde die met het internationale werk bezig is.

3.5 Vorming

Vorming is een onmisbaar element in de omkadering van onze vrijwilligers. De basis- en de voortgezette vorming moeten dienen om beginnende en stilaan meer ervaren leiding te vervolmaken in hun wekelijks engagement. Om het gewestelijke, verbondelijke en nationale kader te ondersteunen bij en te vormen voor hun kaderengagement worden de Kaderinleidingscursussen en de Voortgezette Kadervorming opgezet (zie 'Opdracht 3: kadervorming').

Daarnaast wordt ook tijd gemaakt voor studie- en denkwerk. Heel wat kaderploegen gaan jaarlijks op studie- of denkweekend om zich te buigen over een aspect van hun taak.

Ten slotte is er ook een regeling om tegemoet te komen in de onkosten bij het volgen van externe vorming. Voorbeelden van specifieke cursussen zijn tochttechnieken op hoog niveau, expressietechnieken, schrijfcursussen, vorming van ander jeugdwerk,...

3.6 Werving van vrijwilligers en voorzitters

De zoektocht naar vrijwilligers gebeurt in grote lijnen op twee manieren. De betreffende kaderploeg stelt een profiel op, en op basis daarvan wordt een open vraag gesteld aan kandidaat-vrijwilligers om in die bepaalde kaderploeg te komen. Dat profiel wordt met eventuele kandidaten besproken om de verwachtingen over het eventuele kaderengagement te verduidelijken. Daarnaast worden personen gericht gevraagd om in een kaderploeg te stappen. Door de eerste manier (open vraag) krijgt iedereen die dat wil de kans om in een kaderploeg te stappen. Aangezien dat niet altijd het verhoopte resultaat oplevert, is het nodig dat er ook gericht personen aangesproken worden. Die stevige krachten hebben vaak een extra duwtje in de rug nodig om zich aan een nieuw engagement te wagen. Je merkt ook vaak dat personen die men op het oog heeft eerst al eens gevraagd worden om in een kortdurend project mee te doen. Om de zoektocht naar vrijwilligers te ondersteunen, zijn in de kadermap over de TIL-werking³ een aantal krachtlijnen aangegeven die kaderploegen begeleiden in hun zoektocht.

De voorzitters en voorzitters van de verschillende kaderploegen worden gekozen door hun ploeg, in het geval van de nationale commissies in overleg met de Agenda van de Pedagogische Leiding. Over de voorzitter en/of voorzitter van die kaderploegen worden meestal ter bekrachtiging gestemd door hun kaderploeg.

De zoektocht naar een voorzitter en voorzitter (en proost) voor de beweging heeft – gezien de centrale rol van die personen – een ingewikkelder procedure gekregen. De selectiecommissie bestaat uit de Agenda van de beweging en afgevaardigden van de verbonden. De verbonden dragen namen van mogelijke kandidaten voor, waarna de selectiecommissie gesprekken houdt met elk van hen. Uiteindelijk wordt dan één kandidaat voorgesteld aan de Nationale Raad, die stemt of de kandidaat aanvaard wordt of niet.

³ ZIE HOOFDSTUK 'SITUATIESCHETS', ONDER '1.2 STRUCTUUR'.

3.7 Praktisch: degelijke omkadering en onkostenvergoeding

Het is onze bedoeling dat vrijwilligers zoveel mogelijk met de inhoud bezig zijn. Dat betekent dat er een degelijke omkadering voorzien wordt: goeie vergaderinfrastructuur op het nationale en in de regionale secretariaten, degelijke vormingsinfrastructuur, audiovisueel materiaal voor vergaderingen, het vrije gebruik van de informatica, kopieermachines, ... Meer hierover lees je in het hoofdstuk over organisatorisch beleid. We willen van onze secretariaten open huizen te maken. Dat betekent we niet alleen aandacht besteden aan de materiële kant van de zaak, maar dat we ook proberen om mensen zich welkom te laten voelen. Dat vertaalt zich in de stijl waarin nieuwelingen onthaald worden, maar ook in de mogelijkheid om bvb. samen te eten voor de vergaderingen. Sinds enkele jaren wordt daarom voor nieuwelingen in het nationaal kader een onthaalbrochure aangemaakt waarin de huisgewoonten en huisregels verduidelijkt worden, waarin praktische informatie gegeven wordt, enz.

Kortom, we proberen te zorgen dat onze vrijwilligers zich evengoed thuis voelen bij ons als in het chirolokaal van hun eigen groep.

4. Betrokkenheid van de doelgroep bij het beleid

Er is een systeem van onkostenvergoedingen voorzien. Die vergoeding is gebaseerd op ingediende kosten (met bewijsstukken) en is nooit forfaitair. Alleen voor verplaatsingen met eigen vervoer is een forfait afgesproken van 0,15 euro per km.

Vrijwilligers kunnen de onkosten indienen die ze maken voor hun kaderwerk. De verbonden hebben elk een penningmeester (m/v) die hun budget beheert, de nationale medewerkers dienen hun onkosten rechtstreeks in bij het nationale secretariaat. Begeleiding van kadervorming betaalt de helft van de deelnemersprijs. Op die manier leveren ze hun bijdrage voor de maaltijden, worden de kosten niet volledig overgedragen op de deelnemers, maar blijft het begeleiden toch een financieel haalbare kaart voor de begeleiding.

De betrokkenheid van onze leiding en kaderleiding bij het beleid van de Chiro is een belangrijk aandachtspunt. Dat komt duidelijk naar voren in onze opdracht rond beweging maken, zowel op pedagogisch als op organisatorisch vlak. Onze structuur en onze structurele werking garanderen een hoge betrokkenheid bij onze doelgroep (zie hoofdstukken 'Structuur' en 'Vrijwilligersbeleid'). Soms worden er ook specifieke participatieprojecten opgezet. Voor het ontstaan van de beleidsnota waren vooral het Groot Onderhoud, de werkgroep Structuur en het project Gewesten belangrijk.

4.1. Groot Onderhoud

Over het hele werkjaar 2001-2002 hielden we een Groot Onderhoud in de Chiro. Een heel jaar lang probeerden we elkaar te onderhouden over wat we sterk vinden aan Chiro, maar ook over wat soms moeilijk loopt. Het was een Groot Onderhoud omdat we in heel Vlaanderen de discussie wilden aangaan, met alle leidingsploegen en alle gewesten, omdat we denken dat we daar in heel de Chiro veel van kunnen leren: we zoeken samen naar sterktes, zwakke punten, kansen en uitdagingen voor de leidingsploeg, de gewesten, de verbonden en de nationale ploeg. Zo kunnen we samen beweging maken.

4.1.1 Doelstellingen

- ▶ discussie en uitwisseling in en tussen groepen, gewesten, verbonden en nationaal stimuleren
- ▶ opties voor de toekomst kunnen nemen en realiseren

4.1.2 Thema's en methodieken

Het Groot Onderhoud bestond uit 5 themablokken: afdeling, leidingsploeg, netwerk, grote Chiro en grote wereld. Binnen elk blok en over de blokken heen zorgden we voor verschillende spel- en gespreksmethodieken, zowel verbale als minder verbale opdrachtjes, zowel meer actieve als rustiger dingen,... om op die manier zoveel mogelijk groepen te kunnen bereiken. We kozen voor methodieken waarin we mensen niet in een

bepaalde stellingname dwongen, waarin we geen 'standpunt van nationaal' toetsten aan groepen. Voor het uitwerken van methodieken baseerden we ons op het model van de SWOT-analyse (strengths, weaknesses, opportunities en threats). We wilden groepen vragen wat zij sterk vinden aan Chiro, wat hen daarin aanspreekt (bv. wat spreekt je aan in je afdeling, waarom is Chiro veel meer dan een goedkope babysit), waar ze het soms moeilijk mee hebben of wat hen bang maakt (bv. wat wil je dat het bivak zeker niet wordt, van wie verwacht je meer ondersteuning), wat mogelijke uitdagingen zijn (bv. contacten met ouders, parochie,...) en waar ze bedreigingen zien (bv. lokalen die lang geleden illegaal gebouwd werden). Het vertrekpunt was de analyse die groepen zelf maken van hun chiro-doen, de context waarin ze aan Chiro doen, en wat chiro voor hen betekent. Via Dubbelpunt, de chirowebsite, gewesten, Kaderbrief,... spoorden we iedereen aan om de verslagen terug te sturen naar Kipdorp. We ontvingen verslagen van ongeveer 160 groepen.

4.1.3 Gewesten, verbonden en nationaal in het Groot Onderhoud

Gewesten hadden een belangrijke rol in de voorbereiding, lancering en opvolging van het Groot Onderhoud. Verder spraken we de gewesten aan voor een tweede ronde, waarin groepen uit hetzelfde gewest konden uitwisselen met elkaar en waar thema's samengebracht konden worden. Verbonden konden gewesten ondersteunen door het opvolgen van de discussies in de gewesten. De Pedagogische Leiding probeerde zoveel mogelijk aanwezig te zijn op gewestelijke discussies om te luisteren naar wat er leeft in onze groepen. Er vonden ongeveer 50 zulke gewestavonden plaats.

4.1.4 Besluitvorming

We kozen voor een kwalitatieve verwerking van de gegevens. In de verslagen van de groepen konden we een aantal trends en vaak voorkomende knelpunten of vragen herkennen. Die elementen haalden we ook uit de gewestelijke discussies die we volgden met de Pedagogische Leiding. Per thema werd van hieruit een basistekst geschreven. Met het kader werd er op basis van die teksten gediscussieerd, waarna een lijst met werkpunten op korte en lange termijn opgesteld werd.

4.1.5 Timing

- ▶ 15 sept. - 1 dec. '01: Groot Onderhoud in de leidingskring
- ▶ 1 dec. '01 - 14 febr. '02: Groot Onderhoud op gewestavonden
- ▶ 14 febr. - april '02: verwerking van de resultaten
- ▶ 26 - 28 april '01: met het kader staan we stil bij de volgende vragen: "hoe interpreteren we de resultaten van het Groot Onderhoud, en hoe implementeren we ze in onze werking?"
- ▶ vanaf mei 2002: terugkoppeling van de resultaten en implementatie van de gemaakte keuzes

4.2 Werkgroep Structuur

4.2.1 Opdracht

Vanuit de vaststelling dat we binnen de nationale werking met heel wat thema's bezig zijn, en vanuit het aanvoelen dat de commissies te veel naast elkaar werken en soms overlappende taken hebben, werd op de planning van werkjaar 2001-2002 de werkgroep Structuur opgericht. Er werd gevraagd om zich over volgende vragen te bezinnen: "Hoe kunnen we soortgelijke taken van commissies groeperen? Zijn er thema's die een prioriteit krijgen? Hoe kunnen we de overbevraging van vrijwilligers en vrijgestelden beter onder controle houden? Hoe kunnen we de structuur dynamischer maken?"

De werkgroep kreeg hierbij de opdracht om een evenwicht te vinden tussen efficiëntie en een eerlijke en democratische structuur. Er moest hierbij bewaakt worden dat er in het licht van de efficiëntie geen commissies overladen worden met thema's. Het mocht anderzijds ook niet de bedoeling zijn om de diversiteit aan thema's terug te schroeven. De belangrijkste vraag was of we niet meer prioriteiten moeten stellen.

4.2.2 Samenstelling

Verbondsmensen en leden van de Pedagogische Leiding.

4.2.3 Werkwijze

De werkgroep maakte in eerste instantie een SWOT-analyse van de chirostructuur, zowel van gewesten, verbonden, nationaal als de gehele structuur. Nadien gingen ze op zoek naar een antwoord op de vraag waarom we een structuur nodig hebben. Ze kwamen tot een aantal doelstellingen van de chirostructuur en stelden vast dat de werking van het kader binnen deze doelstellingen past. In de loop van de vergaderingen kwamen ze tot een aantal aanbevelingen. Rond een aantal thema's werden concrete actiepunten uitgewerkt. Een aantal van die actiepunten werden meegenomen naar de planning 2002-2003, andere werden elders opgenomen in onze werking.

4.3 Project Gewesten

4.3.1 Doel van het project

In het werkjaar 2001-2002 liep er een project in de Chiro om de gewestwerking en -ondersteuning te inventariseren en analyseren, en hieruit werkpunten te formuleren en methodieken uit te werken.

4.3.2 Uitvoering

Het project werd uitgevoerd door een educatieve medewerker, bijgestuurd door een stuurgroep bestaande uit iemand van de Agenda's, iemand uit de Pedagogische Leiding, verbondelijke specialisten en gewestmensen. De medewerker volgde structureel de Nationale Raad, de stuurgroep en de teamvergadering. Voor andere relevante vergaderingen werd hij uitgenodigd. Moeten we hier duidelijker laten horen dat het een educatieve, dus betaalde, medewerker is en dat we deze keuze bewust maakten omdat we onderzoek belangrijk vinden? (Meer onderzoek doen is een reden om uitbreiding te vragen!)

4.3.3 Werkwijze

De inventarisatie gebeurde door: interviews af te nemen van bevoorrechte getuigen zoals de verbondelijke trekkers van gewestondersteuning, ervaringsdeskundigen en andere organisaties; literatuur en interne documenten door te nemen; cijfergegevens te verzamelen omtrent de gewesten; KIK's te begeleiden (cursussen voor chirokader); speciale initiatieven te bezoeken; mee te draaien in een gewest; een Inleidingscursus te begeleiden; een enquête af te nemen van de gewesten (72 op 73) en alle groepen van tien gewesten (122 op 122). Het analyseren gebeurde door het confronteren van de verschillende gegevens, waarbij ook de resultaten van het Groot Onderhoud betrokken werden. Er werd concreet op zoek gegaan naar succesfactoren en factoren die de gewestwerking negatief beïnvloedden.

4.4 Betrokkenheid bij de beleidsnota

4.4.1. Wat voorafging

- ▶ Groot Onderhoud
- ▶ Werkgroep Structuur
- ▶ Project Gewesten

4.4.2 Proces voor het tot stand komen van de beleidsnota 2004-2006

19 december 2001 (Nationale Raad)

- ▶ Een voorstel voor het schrijfproces wordt voorgelegd.
- ▶ Er wordt een mandaat gevraagd voor de kernredactie (Agenda van de beweging, Agenda van de Pedagogische Leiding, directeur Chiro, vrijwilligers met expliciete redactionele vaardigheden).
- ▶ Er wordt een oproep gedaan voor vrijwilligers voor de schrijfgroep.

Januari-maart 2002 (Schrijfgroep)

- ▶ Maken van een interne (op basis van de resultaten van het Groot Onderhoud, de werkgroep Structuur en het project gewesten) en externe analyse van de chirowerking.
- ▶ Strategische doelstellingen (opdrachten) formuleren.
- ▶ Opdrachten vertalen in operationele doelstellingen en acties.

20 maart 2002 (Nationale Raad)

Bespreking voorlopige doelstellingen en acties.

April 2002 (Nationale Commissies en Redacties)

De nationale commissies doen de oefening om een planningsdocument te schrijven voor het werkjaar 2002-2003 waarin ze hun werking omschrijven binnen de strategische doelstellingen in termen van operationele doelstellingen en acties.

17 april 2002 (Nationale Raad)

Bespreking van de timing van het schrijfproces en de toetsingsmomenten.

24-25 mei 2002 (Nationaal en verbondelijk Kader)

Nationale planning werkjaar 2002-2003 waarop acties vastgelegd worden binnen het kader van onze strategische en operationele doelstellingen

Juni 2002 (Verbonden, nationale commissies en redacties)

Formuleren van noden en werkpunten voor hun eigen werking in de toekomst.

Juli-oktober 2002 (Schrijfgroep)

Op basis van het voorbereidend werk van de commissies, de klanken vanuit de Nationale Raad en vertrekkende van de beleidsnota 2003 wordt een ontwerp van een beleidsnota geschreven. Hierbij wordt teruggeblikt naar de resultaten van het Groot Onderhoud en het project Gewesten, en naar de aanbevelingen van de werkgroep Structuur. Verbondelijke en nationale kaderleiding kunnen hieraan meewerken.

9 November 2002 (Kaderleiding)

KaderToekomstDenkdag (Kader-TD) (zie verder).

11 december 2002 (Beleidsraad en beheersgroep Chiro)

Bespreking van de begroting voor 2004-2006.

November-december (Schrijfgroep)

Verwerken van de besluiten van de Kader-TD, en eindredactie.

18 december (Algemene Vergadering)

Goedkeuring van de beleidsnota door de Algemene Vergadering.

4.4.3 KaderToekomstDenkdag

Kaderleiding van verbonden, commissies, redacties, Pedagogische Leiding, Beleidsraad en de beheersgroepen bespraken de keuzes voor de toekomst op deze dag. Het was de bedoeling om tijdens de Kader-TD zelf beslissingen te nemen over de prioriteiten voor de komende jaren. Over de concrete vertaling daarvan in opdrachten en acties konden voorstellen worden gedaan die door de schrijfgroep verder werden uitgewerkt.

VERLOOP VAN DE DAG

- ▶ **Opening:** in de grote groep wordt een kort uitleg gegeven over de doelstellingen en het programma van de dag, de structuur van de nota, en hoe we verder werken na deze dag.
- ▶ **SWOT-analyse en prioriteiten:** in groepjes van ongeveer 10 mensen werden de SWOT-analyse en een prioriteitenlijstje besproken aan de hand van richtvragen.
- ▶ **Korte terugkoppeling over SWOT en prioriteiten:** na het samenleggen van de resultaten werd door de gespreksleiders voor de grote groep voorgesteld welke aanvullingen er genoemd werden en welke verschuivingen in prioriteiten er naar voren

5. Financieel beleid

kwamen. Discussie was hier mogelijk. Op die manier werkten we naar een gemeenschappelijke basis voor de bespreking van de opdrachten.

- ▶ **De opdrachten:** hier werd in zes deelgroepjes gewerkt rond: beweging maken (op pedagogisch vlak), beweging maken (op financieel vlak), begeleiding, kadervorming, dienstverlening, stem vertolken van kinderen en jongeren. We letten er extra op dat er in elk groepje iemand zat van de schrijfgroep. Tegelijkertijd probeerden we ervoor te zorgen dat de gespreksleiders niet de 'experten' van dat hoofdstuk waren. We wilden de deelnemers namelijk niet platslaan met argumenten en bedenkingen waar de schrijfgroep al vaak over gediscussieerd had, maar die voor anderen nieuw waren. Aan de hand van richtvragen werden de doelstellingen en de acties besproken.
- ▶ **Terugkoppeling en afronding:** hierin werden de belangrijkste aanvullingen en opmerkingen nog eens in grote groep overlopen.

5.1 Visie in het financiële beleid

5.1.1 Statement

De beweging wil voldoende financiële middelen genereren om alle leden van de beweging in de best mogelijke omstandigheden aan Chiro te laten doen.

We willen dit doen op de lange termijn en op een financieel onafhankelijke manier.

We willen eerlijke, duurzame en solidaire relaties met al onze partners (leden, kader, personeelsleden, leveranciers, klanten, overheid,...)

Hieruit volgen volgende doelstellingen:

SOCIALE DOELSTELLINGEN

- ▶ Deelnemen aan Chiro (lidgeld, cursussen, publicaties,...) moet haalbaar zijn voor iedereen.
- ▶ De beweging investeert (financieel) alleen in ethische fondsen met een minimum aan risico.
- ▶ Het financieel beleid wordt door de hele beweging gedragen.
- ▶ We zijn op het financiële terrein solidair, enerzijds met (kans)armen in Vlaanderen, en anderzijds met het Zuiden.

FINANCIËLE DOELSTELLINGEN

- ▶ Voldoende financiële reserves hebben om de personeelskosten een half jaar te kunnen dragen, zonder deze reserves vast te zetten in een sociaal passief.
- ▶ Voldoende financiële reserves hebben om de nodige investeringen uit eigen middelen te kunnen doen.
- ▶ Sluitende begrotingen hebben op jaarbasis en positieve resultaten bij de afsluiting van het boekjaar.

5.1.2 Ethiek in financieel beleid

Aansluitend op deze doelstellingen en vanuit onze visie gebruiken we de volgende ethische vuistregels bij het financieel beleid:

- ▶ We beleggen onze reserves op een ethische manier. We werken daarom samen met partners die waken over het ethisch karakter van onze beleggingen.
- ▶ We werken niet met vaste budgetten voor onze projecten, maar zoeken liever met onze vrijwilligers naar sluitende begrotingen. Budgetten worden dikwijls opgemaakt terwijl een constante zoektocht naar een correcte besteding van onze middelen ervoor zorgt dat we goedkoper kunnen werken.
- ▶ We aanvaarden voor onze werking geen sponsoring met tegenprestatie. We willen als jeugdbeweging op elk moment onafhankelijk onze mening kunnen verkondigen over diverse thema's.
- ▶ In onze investeringen en uitgaven kiezen we voor duurzaamheid en het milieu. We kiezen zoveel mogelijk voor producten uit Oxfam-Wereldwinkels, en we proberen zuinig om te springen met mobiliteit en energie. Voor ons secretariaat kiezen we voor milieuvriendelijke alternatieven waar die geboden worden: recyclagepapier, dubbelzijdig kopiëren, hergebruik van kladpapier,... Voor de voeding die we aankopen, zoeken we zoveel mogelijk naar biologisch geteelde producten, liefst uit het circuit van de eerlijke handel.
- ▶ We reserveren een gedeelte van onze middelen voor projecten in het Zuiden en voor projecten van chirogroepen die zich richten tot de zwaksten.

5.1.3 Inbouwen van structurele controle

Structureel werken we aan voldoende controle mogelijkheden op het financieel beheer. Hierdoor zijn wij zeker dat de cijfers die wij presenteren de werkelijkheid weerspiegelen, dat zij volledig legaal zijn en geboekt volgens de regels. Controle vermijdt dat personen de middelen van Chirojeugd-Vlaanderen vzw kunnen gebruiken voor persoonlijke doelen.

- ▶ In de eerste plaats controleren de medewerkers van de boekhouding elkaar.
- ▶ De boekhouding wordt jaarlijks doorgelicht door een bedrijfsrevisor. De revisor heeft volgende taken:
 - ▷ controle op de besteding van de middelen (conform de wetgeving en de bepalingen van de overheid wat de subsidiëring betreft;
 - ▷ controle op de wettelijkheid van de gevoerde boekhouding;
 - ▷ controle op het jaarresultaat: zijn de gepresenteerde resultaten en balans correct?
- ▶ Ten slotte is er de controle door de beheersorganen van de beweging. De verschillende vergaderingen controleren voornamelijk de besteding van de middelen en sturen het beleid bij waar het nodig is.

5.2 Kosten

5.2.1 Secretariaatskosten

De secretariaatskosten zijn een gedeelte van de overheadkosten. Het betreft uitgaven met betrekking tot de huisvesting en de uitrusting van het nationale secretariaat en onze regionale secretariaten.

5.2.2 Personeelskosten

De personeelskosten vormen de hoofdmoot van onze uitgaven. Door het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de socio-culturele sector (2000) stijgen de kosten voor het administratief personeel in de periode 2000-2005 fors, maar dat wordt slechts ten dele gesubsidieerd.

Verder worden wij meer dan in het verleden aangesproken op onze competenties, om samen met gemeente- of stadsbesturen het jeugdwerk in de stad nieuw leven in te blazen. Dat wordt dan georganiseerd op projectbasis. Dit is een andere manier van werken dan met vast personeel. Het vereist andere competenties van de projectmedewerker zelf en vraagt een andere manier van inbedding in de beweging. Wij verwachten voor de toekomst meer vragen vanuit diverse hoeken, die ons personeelsbestand verder zou kunnen laten groeien. Ook in de beweging leven vele vragen om het personeelsbestand te laten groeien: onze communicatie moet veel gericht en onze steun aan groepen en ploegen die het moeilijk hebben moeten we ook beter kunnen opnemen (zie prioriteiten).

Meer werknemers op diverse projecten maakt het voor de leidinggevenden in onze organisatie een hele klus. Waar deze leidinggevenden vroeger hun taak nog konden combineren met een reeks inhoudelijke taken, wordt het gedeelte leidinggeven een zwaar pakket. In de toekomst zullen wij verder moeten investeren in stevige 'leiders' voor ons personeel.

Ten slotte verwachten wij nog een verdere stijging van de loonkost door de invoering van nieuwe technologieën en nieuwe wetgevingen. Ook zien we nog een verdere stijging van de personeelskosten mogelijk door de druk op het wettelijk pensioen.

5.2.3 Werkingskosten

ONDERSTEUNING NATIONAAL KADER

De werking van ons nationaal kader is jaarlijks voorwerp van bespreking als de begroting wordt voorgesteld. Daar worden voor tal van projecten de financiële krijtlijnen vastgelegd. We verwachten dan ook van onze vrijwilligers dat ze voor hun projecten binnen die krijtlijnen blijven. We steunen voor de werking van het nationaal kader ook op een aantal afspraken die al lang leven in de beweging. Zo maakten we afspraken rond het terugbetalen van kosten, vervoer, en gevolgde vorming. Ze vinden hun oorsprong in de visie van de beweging. We kiezen waar mogelijk namelijk voor duurzame en milieuvriendelijke alternatieven.

ONDERSTEUNING REGIONAAL KADER

We vertrekken bij de ondersteuning van onze regionale kaderploegen uit het solidariteitsprincipe. We willen namelijk de verbonds- en gewestwerking niet laten afhangen van de goodwill of de beleidskeuzes van provinciale of lokale besturen. Iedere kaderploeg kan daarom, gebaseerd op het aantal groepen die actief zijn in de regio waar de kaderploeg werkt, aanspraak maken op middelen van Chirojeugd Vlaanderen. Van verbonden en gewesten die voldoende eigen middelen hebben, wordt verwacht dat zij solidair zijn met de anderen.

SOLIDARITEIT

Vanuit onze visie vinden wij solidariteit enorm belangrijk. We investeren dan ook jaarlijks een belangrijke som aan jeugdwerk in het Zuiden en aan groepen bij ons die actief werken aan hun toegangsbeleid. We roepen onze groepen ook op om bij te dragen in deze solidariteit en een deel van hun middelen te schenken aan het Solidariteitsfonds.

5.2.4 Kadervorming

In onze kadervorming hanteren we de stelregel dat de inkomsten van de kadervorming de uitgaven (exclusief personeelskosten) kunnen dekken. Dat wordt nochtans alsmaar moeilijker. Enerzijds staan onze cursusprijzen onder druk; we twijfelen soms of onze prijzen, in de perceptie van vele jongeren, niet te hoog zijn. Anderzijds groeien de kosten voor degelijke vorming.

De kosten voor verblijf en voorbereiding maken het belangrijkste deel uit van de factuur voor kadervorming.

5.3 Opbrengsten

5.3.1 Eigen opbrengsten

OPBRENGSTEN AFKOMSTIG VAN LEDEN

Via onze eigen werking kunnen wij zelf zorgen voor een substantieel aandeel van de totale inkomsten. Voor elk van die inkomsten is het telkens zoeken naar het evenwicht tussen de behoefte aan middelen van Chirojeugd-Vlaanderen vzw, en de prijs die onze leden willen (of kunnen) betalen. Belangrijk hierbij is de overweging dat onze leid(st)ers dikwijls geen eigen inkomen verwerven. Ons prijsbeleid willen wij ook afstemmen op de zwaksten: onze producten, vorming en diensten moeten ook voor hen een haalbare kaart blijven.

Het lidgeld bedroeg in 2002 € 4,70 per lid. Dit bedrag bestond uit

- ▶ Verzekering € 2,31
- ▶ Ledenblad € 1,14
- ▶ Aansluiting € 1,25

De groep betaalde een groepsbijdrage van € 19,00.

Jaarlijks wordt de hoogte van het lidgeld getoetst in de beheersgroep Chiro⁴. Belangrijk is wel het principe om via het lidgeld zeker geen mogelijke leden uit te sluiten. Dat impliceert dat ons basislidgeld laag blijft.

Verder kunnen groepen of leiding zelf beslissen welke extra producten of diensten zij wensen van Chirojeugd-Vlaanderen vzw:

- ▶ verzekering voor dood en invaliditeit
- ▶ verzekering voor dood, invaliditeit en loonverlies
- ▶ het leidingstijdschrift Dubbelpunt

OPBRENGSTEN UIT DE VERBREDINGSWERKING

Onze verbredingswerking zorgt voor een belangrijk deel van onze inkomsten. Dat is echter maar een afgeleide doelstelling van deze werking: in de eerste plaats willen wij onze visie ingang doen vinden buiten de jeugdbeweging.

Verder zorgen ook De Banier CVBA en onze jeugdvormingscentra voor inkomsten voor Chirojeugd-Vlaanderen vzw. Ook voor deze delen van de groep Chiro is het financieel rendement niet de hoofdprijs. We willen in de eerste plaats een goed distributiekanaal voor onze bewegingskledij, uitgaven en chiroproducten (via De Banier), en goed uit-

⁴VOOR MEER INFO OVER DE BEHEERSGROEP CHIRO, ZIE 'OPDRACHT 1: BEWEGING MAKEN', ACTIE 7.1.

geruste jeugdvormingscentra waar we onze cursussen op een optimale manier kunnen organiseren.

FINANCIËLE OPBRENGSTEN

De financiële opbrengsten (rente op termijnrekeningen) zijn in de loop der jaren een stuk belangrijker geworden. Het beleid rond deze opbrengsten is ze te maximaliseren, maar binnen onze visie. Dat wil zeggen dat we alleen investeren in gecontroleerde ethische fondsen met een minimum aan risico.

5.3.2 Inkomsten van diverse overheden

We schrijven ons in in het decreet op het landelijk jeugdwerk. Deze subsidie is de belangrijkste en meest structurele bron van inkomsten vanuit de overheid. Het decreet impliceert echter dat, zeker voor de periode vanaf 2004, een aantal inkomstenbronnen uit het verleden afgesloten worden: de gedetacheerden uit het onderwijs, internationale projecten, de lottogelden. Die middelen moeten dan ook in de enveloppe begrepen zijn om de werking te laten overleven.

We richten ook een steunpunt op voor onze jeugdvormingscentra, om de coördinatie en de promotie voor onze huizen op een meer gestructureerde manier aan te pakken. Die werking valt echter buiten deze beleidsnota, en past in die van de chiro-jeugdvormingscentra.

We ontvangen loonsubsidie voor drie personeelsleden vanuit de Sociale Maribel. Voor een doorstromingsproject dat we realiseren in onze jeugdvormingscentra ontvangen we loonsubsidie en een omkaderingspremie. We bieden langdurig werkzoekenden kansen om opnieuw aan te knopen bij het arbeidsritme en geven hen vorming zodat ze sterker terugkomen op de arbeidsmarkt.

Ten slotte zijn er een vanuit de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brussel en vanuit jeugdwerkbeleidsplannen voor Gent en Antwerpen subsidies voorzien voor personeelsleden die specifiek werken rond Chiro in de stad. Deze subsidie dekt een gedeelte van de loon- en werkingskost voor de stadswerkers. Hoewel hun opdrachten startten als projecten, neigen ze meer en meer naar structurele werking. Ook de subsidies verbonden aan deze projecten lijken soms structureel, terwijl zij in de feiten afhankelijk zijn van beleidsplannen van de verschillende steden.

5.4 Actief

5.4.1 Vaste activa

De vaste activa van Chirojeugd Vlaanderen zijn zeer beperkt. Ze bestaan enkel uit het meubilair en de kantoorbenodigdheden van het nationaal secretariaat. In 1992 renoveerden wij het nationaal secretariaat. De kosten daarvan zijn op dit moment afgeschreven, zodat ze niet meer in de balans voorkomen.

In de toekomst plannen wij echter opnieuw investeringen in ons nationaal secretariaat. Na meer dan 10 jaar moet er weer geschilderd worden, op een aantal plaatsen is ook de vloerbekleding aan vervanging toe. Deze investeringen zullen in de toekomst het vast actief van onze beweging vergroten.

Verder investeren we in de volgende beleidsperiode in een volgende fase van de renovatie van ons nationaal secretariaat. We investeren in nieuwe vergader-ruimten, onthaal, secretariaatsruimte en bureelruimte. Chirojeugd-Vlaanderen vzw is als huurder van de gebouwen verantwoordelijk voor de schilderwerken, vloerbekleding, verlichting en meubilair.

In de toekomst plannen wij ook de normale vervanginvesteringen van ons machinepark: snijmachines, fax, telefooninstallatie, wagen,...hebben allen hun normale levensduur. Machines worden in de boekhouding op 5 jaar afgeschreven. Hun levensduur is echter dikwijls hoger. In 2002 stonden nog weinig van deze machines op de actiefzijde van onze balans omdat ze al afgeschreven zijn. Dat betekent natuurlijk wel dat we in de nabije toekomst toe zijn aan de vervanging van een groot gedeelte van deze machines.

Ten slotte investeren we jaarlijks in een belangrijk pakket informaticatoepassingen. Onze hardware wordt op 3 jaar afgeschreven (en dan ook vervangen). De software kent dezelfde afschrijvingstermijn.

5.4.2 Vlottende activa

De vlottende activa worden gevormd door een lening die we toestonden aan Chirojeugd West-Vlaanderen vzw voor de aankoop van De Karmel, uit voorraden en uit vorderingen die we hebben op klanten.

Op het moment van de balansopname zijn de vorderingen op klanten telkens relatief hoog. Op dat moment van het jaar zijn immers veel facturen pas gemaakt en nog niet betaald (aansluiting van groepen, verkoop van adventsmateriaal).

5.4.3 Financiële activa

We reserveren voldoende liquide middelen om onze personeelskosten gedurende 6 maanden te kunnen betalen. Onze reserve is voor het overgrote deel geparkeerd op een termijnrekening. Dat is nodig om de fluctuaties in inkomsten en uitgaven aan te kunnen. De opbrengsten uit deze termijnrekening zijn op dit moment al een substantiële inkomst geworden: jaarlijks zorgen deze reserves voor meer dan € 25.000 aan intresten.

Naast onze termijnrekening hebben wij ook aandelen gekocht van Oikokrediet. Deze organisatie zorgt voor kredieten voor ontwikkelingsorganisaties die projecten ontwikkelen in het Zuiden. Verder kochten we een pakket aandelen met een Ethibel-label.

5.5 Passief

5.5.1 Eigen vermogen

In het verleden konden we, door een volgehouden strak financieel beleid, eigen vermogen opbouwen. Dat eigen vermogen volstaat om onze schulden vlot te betalen. Het overgrote deel van het eigen vermogen is gereserveerd (zie financiële vaste activa).

5.5.2 Vreemd vermogen

Chirojeugd-Vlaanderen vzw heeft geen schulden op langere termijn dan 1 jaar. We hebben geen leningen lopen. Dat is voor een groot deel te verklaren door onze gezonde financiële toestand. Telkens als de beweging belangrijke investeringen doet, kunnen wij die betalen uit onze eigen middelen.

Het belangrijkste deel van ons vreemd vermogen zijn schulden die we hebben in onze groep:

- ▶ schulden aan het personeel (vakantiegeld en voorzieningen voor brugpensioen);
- ▶ schulden aan de werking van het volgende jaar (0,7-fonds, 0,35-fonds, subsidies voor de gewesten).

Naast deze schulden maken we gebruik van leverancierskrediet, behalve waar we korting krijgen bij contante betaling.

6. Organisatorisch beleid

6.1 Chirojeugd Vlaanderen, deel van de groep Chiro

De groep Chiro wordt gevormd door de regionale vzw's, Chirojeugd-Vlaanderen vzw en De Banier CVBA.

Deze vzw's vinden hun oorsprong binnen de diocesane werking van Chiro tijdens de pioniersjaren. In de jaren '90 pas gingen de vzw's samenwerken in de eenheidsstructuur: voor alle vzw's kwam er dezelfde Algemene Vergadering en dezelfde Beleidsraad.

- ▶ Chirojeugd West-Vlaanderen vzw, Chirojeugd Oost-Vlaanderen vzw en Chirojeugd Limburg vzw hebben een louter regionale functie. Zij hebben het jeugdvormingscentrum en het gebouw van het regionaal secretariaat in eigendom. Deze vzw's zorgen voor de werking van het regionale secretariaat.
- ▶ 'Chiro in de stad en de provincie Antwerpen vzw' heeft geen eigendom en heeft tot doel de werking van de stadswerker mogelijk te maken.
- ▶ Chirojeugd vzw heeft naast de regionale functie voor de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant ook de taak de jeugdvormingscentra uit te baten. Het personeel van die centra staat dan ook op de loonlijst van deze vzw.
- ▶ De Banier CVBA is een vennootschap waarvan 99 % van de aandelen in het bezit zijn van Chirojeugd vzw. De Banier heeft naast 10 winkels in Vlaanderen ook een centraal magazijn in Borgerhout. De vennootschap heeft het nodige personeel in dienst om de winkels uit te baten en het magazijn te runnen.
- ▶ Chirojeugd-Vlaanderen vzw is opgericht in 1975 in het kader van het toenmalige decreet op het landelijk jeugdwerk. Deze vzw organiseert de landelijke koepel van chirogroepen en ondersteunt op die manier de werking van de meer dan duizend chirogroepen in Vlaanderen. Het educatief en het administratief personeel van de hele groep Chiro is in dienst van deze vereniging.

6.2 Het beleid en de uitvoering dicht bij elkaar

6.2.1 Een horizontale structuur

In de vereniging zitten weinig trappen, zowel in de pedagogische en beleidsorganen als in de professionele structuur.

Onze pedagogische kaderstructuur bevat drie niveaus: gewesten, verbonden en nationaal. Het hoogste orgaan is de Nationale Raad. Door de vertegenwoordiging van de verbonden en de PL in de Nationale Raad zijn de verbonden en de nationale werking rechtstreeks betrokken bij het beleid van de beweging. De gewesten zijn onrechtstreeks betrokken via hun verbond. Onze horizontale structuur staat dus garant voor een hoge betrokkenheid.

Op organisatorisch vlak is de Algemene Vergadering het hoogste orgaan. De beslissingsmacht ligt bij de Algemene Vergadering en de Beleidsraad. Het zwaartepunt voor beide vergaderingen ligt bij de vertegenwoordigingen van de verschillende verbonden en de Pedagogische Leiding. In de Algemene Vergadering hebben ook de educatieve personeelsleden stemrecht. Omdat er maar één Algemene Vergadering is die voor elk van de vzw's in dezelfde samenstelling optreedt, is het bestuur eenvormig. Het is ook duidelijk dat het gehele bestuur verantwoordelijkheid draagt over het volledige beleid, en niet alleen voor dat in de eigen regio. Dit resulteert in een éénvormig beleid voor personeel, financiën en patrimonium. De gedeelde verantwoordelijkheid zorgde er in het verleden al voor dat de verschillende vzw's samen door de schaalgrootte veel meer konden bereiken dan elk van deze verenigingen apart bereikt zou hebben.

Ook de professionele werking kent dezelfde platte structuur. Voor het geheel van het personeel van Chirojeugd-Vlaanderen vzw zijn er maar weinig mensen met een leidinggevende functie.

- ▶ De educatieve krachten worden gecoacht door 2 teambegeleiders. Zij worden op hun beurt gecoacht door de directeur van Chiro.
- ▶ De administratieve krachten worden in hun werk (be)geleid door de directeur van Chiro.

- ▶ De medewerkers van de boekhouding worden geleid door het hoofd van de boekhouding. Op haar beurt wordt zij gecoacht door de afgevaardigd beheerder.
- ▶ De directeur van Chiro en de afgevaardigd beheerder worden gecoacht door het Dagelijks Bestuur.
- ▶ De coördinator van de dienst Zin-d'er-in(g) coacht de medewerkers van de dienst. Zelf krijgt zij coaching van de directeur van Chiro.

Op die manier zijn er maximaal drie niveaus in de organisatie. Dat maakt de afstand tussen leiding en uitvoering zeer klein, zowel voor vrijwilligers als voor de beroepskrachten. Voor onze leidinggevenden betekent dit dat zij verantwoordelijkheid dragen over (het werk van) een groot aantal personeelsleden (ruime span of control).

Voor het personeel betekent dit dat zij elk een ruime eigen verantwoordelijkheid krijgen. Deze organisatiestructuur veronderstelt immers dat taken gedelegeerd worden en dat alle personeelsleden mede-verantwoordelijk zijn voor het geheel.

6.2.2 Centraal denken en lokaal handelen

De afstand tussen beleid en de uitvoering is zeer klein. Het zijn immers dezelfde mensen die het beleid uittekenen die het ook in de praktijk moeten brengen.

De krijtlijnen voor het beleid worden centraal uitgetekend in de Pedagogische Leiding, de Nationale Raad, de Beleidsraad en de Algemene Vergadering.

De uitvoering van het beleid gebeurt lokaal: in de verschillende verbonden, de verschillende commissies en redacties, de verschillende provincies en de verschillende secretariaten. Zij zijn ook vertegenwoordigd in de centrale vergaderingen. Door de uitvoering te decentraliseren kan er het beste met de lokale verschillen worden rekening gehouden.

We verwachten wel van onze beleidsmakers dat zij het algemene beleid in overweging blijven nemen bij het handelen op lokaal vlak. Hiertoe is een goede communicatie tussen de verschillende vergaderingen belangrijk.

Om een goed algemeen beleid te voeren, worden de leden van de centrale vergaderingen ruim geïnformeerd. Er wordt met een vast agendaschema gewerkt en de nodige documenten voor de vergaderingen worden op tijd voorzien. Tijdens de Algemene Vergaderingen wordt er, behalve voor de bespreking van begrotingen, resultaten en balans, ruim tijd voorzien om ook in te gaan op het moreel verslag om tot een gefundeerde kwijting van de beheerders te komen.

Om altijd het overzicht te behouden over het algemene beleid zijn er een aantal documenten die onze beheerders inzicht geven in de hele groep Chiro:

- ▶ Overzicht van de liquide middelen van de groep
- ▶ Overzicht van de investeringen in de groep
- ▶ Begrotingen en resultaten van de verschillende vzw's
- ▶ Balansen van de verschillende vzw's

6.3 Beleidskeuzes

6.3.1 Optimale vergaderingen in een omgeving die dat stimuleert

We kiezen in de groep Chiro voor goede vergaderingen. Waar vrijwilligers hun kostbare tijd spenderen om samen beweging te maken, zijn wij verplicht om hen in optimale omstandigheden aan het werk te zetten. Dat betekent dat wij voor elk verbond voldoende vergaderruimte voorzien en dat die aan een aantal kwaliteitseisen voldoet: een smaakvol kader met degelijk meubilair, verlichting en verwarming. Omdat het groepsgevoel voor chiro mensen ook zeer belangrijk is hebben wij in onze infrastructuur rekening gehouden met de wens van onze ploegen om samen te kunnen koken en eten.

6.3.2 Optimaal werk in een omgeving die dat stimuleert

Voor onze werknemers kiezen we voor een kader waarin hun energie optimaal ingezet kan worden voor de taak. We kiezen ook voor onze werkplaatsen dus voor smakvolle ruimten waar de werknemer de beschikking heeft over moderne informatica en telecommunicatiemiddelen. Hardware en software worden regelmatig aan de eisen van de gebruiker aangepast. We leerden dat een mooie en goed uitgeruste werkomgeving zeer gewaardeerd wordt en zelfs speelt als motivator.

Voor onze educatieve medewerkers zorgen wij voor een aantal draagbare pc's zodat zij ook thuis en onderweg kunnen werken.

Voor werknemers die altijd bereikbaar moeten zijn, zorgen wij dat dit kan.

6.3.3 Dienstverlening voor de groep niet uitbesteden

We kiezen ervoor om een aantal functies niet buitenshuis te leggen. Onze boekhouding, onze lay-out, onze taalcorrectie en onze personeelsdienst – functies die elders vaak worden uitbesteed – houden wij in huis om redenen van flexibiliteit, rendabiliteit en het verhogen van de interne kennis. Deze beleidskeuze houdt in dat onze personeelslijst, en dus ook onze vaste kosten, groter wordt. Toch zijn we ervan overtuigd dat we, door deze diensten in huis te houden en hierrond expertise op te bouwen, onze werking behoorlijk versterken.

6.3.4 Transparantie en documentatie van beleidszaken

Het beleid in de groep Chiro wordt gemaakt binnen verschillende vergaderingen. Het is voor de gemiddelde vrijwilliger, die maar een aantal jaren meedraait in het beleid van de organisatie, dan ook niet eenvoudig inzicht te hebben in de verschillende besluiten:

- ▶ onze structuur is volledig uitgewerkt in het structuurvadecum;
- ▶ onze besluiten die gelden over een langere periode brengen we samen in een lijst met Blijvende Besluiten.

Beide documenten hebben het statuut van 'wettekst' in onze organisatie. Jaarlijks worden beide grondig nagekeken en bijgewerkt aan de hand van de nieuwe besluiten. Zo vormen zij het schriftelijke geheugen van de beweging.

7. Communicatiebeleid

7.1 Principes van ons communicatiebeleid

In onze communicatie naar groepen, kaderploegen en externen vertrekken we altijd van een aantal principes die richting geven aan onze manier van communiceren:

7.1.1 Gedifferentieerde communicatie

Naargelang de doelgroep passen we **de vorm of het kanaal** aan.

Zo kregen groepen die nog nooit naar een nationale of verbondelijke startdag kwamen, een andere uitnodiging voor de volgende startdag dan groepen die al jaren trouw afzakken. Een terugkoppeling van de resultaten van het Groot Onderhoud⁵ is anders naar onze groepen dan naar de gewesten. In onze externe communicatie zien we dat andere jeugdbewegingen meestal andere info nodig hebben over ons kadervormingsaanbod dan gemeentelijke jeugdendiensten...

We proberen ook altijd vooraf in te schatten welke concrete boodschap we precies naar welke doelgroep moeten communiceren. Voor heel wat onderwerpen moeten we namelijk heel specifiek en zo rechtstreeks mogelijk naar één doelgroep communiceren (bv. 'jeugdaders' van plaatselijke groepen).

7.1.2 Rekening houden met het bereik van de kanalen

Niet alle kanalen bereiken het hele doelpubliek. Veel mensen bezoeken bijvoorbeeld onze website, maar niet iedereen heeft (gemakkelijk) toegang tot internet. Dubbelpunt gaat wel naar alle 10 000 abonnees en naar alle groepsleid(st)ers van groepen waar niemand een abonnement heeft, maar niet naar alle leiding. Veel groepen komen wel eens in De Banier voor het bivak of bij het begin van het werkjaar, maar niet alle groepen, en ook niet in dezelfde periode. Wat alle groepen echt moeten weten, versturen we met een groepszending naar alle groepsleid(st)ers. Wat alle kaderleiding moet weten, komt in de Kaderbrief of wordt verstuurd met een aparte kaderzending.

⁵ ZIE BETROKKENHEID VAN DE DOELGROEP BIJ HET BELEID.

7.1.3 Consequent gebruik van de huisstijl

In alles wat we versturen of publiceren willen we zoveel mogelijk onze speelse en sobere huisstijl hanteren. We gebruiken vaste briefhoofden, het chirologo in verschillende vormen, onze baseline "Als je't mij vraagt: Chiro", eigen enveloppen,... Onze vormgever gebruikt die huisstijl in al onze publicaties en tijdschriften.

7.1.4 Onze structuur als communicatiemiddel

Voor onze interne communicatie is onze structuur van gewesten, verbonden en nationale commissies een sterk communicatiemiddel. Als we via verbonden en gewesten iets aan onze groepen meegeven, krijgen ze niet alleen het 'pakje papier', maar ook de bijhorende uitleg van iemand die de groep kent en direct op vragen kan antwoorden. Hoewel dit kanaal soms ook traag werkt, willen we altijd de afweging maken welke boodschappen we via onze structuur willen overbrengen.

7.1.5 Formele en informele communicatie

Beide vormen van communicatie zijn zeer belangrijk voor ons. Naast de formele communicatie in zendingen, tijdschriften, publicaties, vergaderingen, georganiseerde overlegmomenten, bevestigingen, enz. is informele communicatie van groot belang om elkaars bezorgdheden beter te leren kennen en elkaars standpunten te leren begrijpen.

Op cursussen, aan de toeg na een vergadering, of in de spreekwoordelijke wandelingen vinden dikwijls belangrijke gesprekken plaats. Afhankelijk van de doelgroep is informele communicatie meer of minder belangrijk.

7.1.6 Aandacht voor taalgebruik

We letten erop dat ons taalgebruik correct is en aangepast aan het doelpubliek. Een taalcorrector leest al onze publicaties en teksten die wijd verspreid worden na.

7.1.7 Uittekenen en bewaken van een communicatiesysteem

In het werkjaar 2002-2003 zal een gezamenlijke werkgroep van de Pedagogische Leiding en de Nationale Raad het communicatiebeleid van Chiro bestuderen en een communicatieplan opstellen. Vanaf het werkjaar 2003-2004 willen we onze interne communicatie hervormen op basis van dat plan. De werkgroep zal ook enkele richtlijnen uittekenen voor onze externe communicatie. Vanaf het werkjaar 2003-2004 willen we instrumenten ontwikkelen om onze externe communicatie op een gestructureerde manier te voeren. Zowel in intern als extern hebben we aandacht voor een gezamenlijke communicatie voor Chiro, De Banier en onze jeugdvoeringscentra.

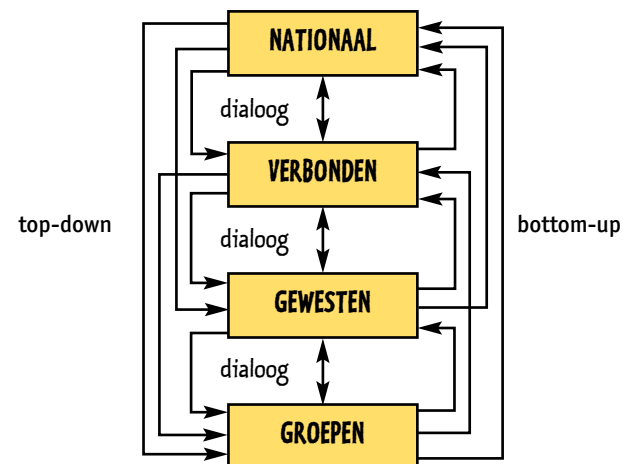
7.2 Interne communicatie

Met interne communicatie bedoelen we alle communicatie binnen de Chiro, tussen groepen, gewesten, verbonden en de nationale werking.

7.2.1 Doelstellingen van onze interne communicatie

We onderscheiden drie vormen of richtingen in onze communicatie:

1. top-down-communicatie
2. bottom-up-communicatie
3. rechtstreekse dialoog

DOELSTELLINGEN VAN TOP-DOWN-COMMUNICATIE

- ▶ **Visie overbrengen:** bvb. het jaarthema, over het belang van aspiranten, over pre-leidingsvorming, mensen met een handicap in de Chiro,...
- ▶ **Informatie doorgeven:** het gaat hierbij om informatie over uitgaven van Chiro of producten die we aanbieden; aanbod van andere organisaties waar onze groepen iets aan kunnen hebben; allerhande brochures, workshops of activiteiten die aangevraagd kunnen worden; bindende informatie zoals de Billijke Vergoeding, de nieuwe SABAM-regeling, verzekeringen,...

- ▶ **Oproepen:** voor onze cursussen of grote initiatieven, voor denkdagen, voor een extern initiatief,...
- ▶ **Betrokkenheid creëren:** we willen via onze communicatie zorgen voor een 'bewegingsgevoel', zodat groepen zich verbonden en betrokken voelen bij en op de grote Chiro.

DOELSTELLINGEN VAN BOTTOM-UP-COMMUNICATIE

- ▶ **Klanken doorgeven:** over trends, nieuwe knelpunten die mensen ervaren, nieuwe uitdagingen die ze zien,...
- ▶ **Vragen stellen:** naar concrete informatie of materiaal, naar spelen en methodieken, achtergrondinformatie,...
- ▶ **Betrokkenheid vragen:** groepen en gewesten vragen naar betrokkenheid van verbonden en nationaal op hun werking. 'Weet waarmee we bezig zijn!', is belangrijk voor hen. Op die manier kan immers het juiste materiaal aangemaakt, doorgegeven en gedoseerd worden voor hen, kan de ondersteuning voor groepen en gewesten bijgestuurd worden,...
- ▶ **Feedback geven:** wat vinden ze goed aan ons aanbod, wat niet, waar verwachten ze meer of andere dingen?
- ▶ **Informatie doorgeven:** inschrijvingen voor cursussen, aansluitingen, bivakgegevens,...

DOELSTELLINGEN VAN DIALOOG

Op heel wat momenten is er dialoog tussen de verschillende niveaus. Dialoog is noodzakelijk om samen een visie te bepalen, om samen na te denken, verschillende argumenten te horen of om samen concrete voorbeelden te zoeken. Via dialoog kunnen we dingen verduidelijken en misverstanden direct uitklaren. Dialoog is nodig om tot goed onderbouwde en gedragen beslissingen te komen.

We stimuleren daarom dat door verschillende vrijwilligers linken worden gelegd tussen gewest, verbond en nationaal, en tussen verschillende vergaderingen. Op die manier kunnen gevoeligheden of nuances in discussies gemakkelijker doorgegeven worden. Natuurlijk blijven we daarbij de haalbaarheid van het vrijwillig engagement in 't oog houden.

Via vergaderingen, bevragingen van onze groepen of gewesten, discussiefora op de website, cursussen, denkdagen, ontspannende bijeenkomsten, ... maken we plaats voor dialoog op een formele of informele manier. Vormende momenten zijn op die manier niet alleen boeiend voor de deelnemers, maar ook een goede informatiebron voor de nationale werking.

7.2.2 Doelgroepen

Intern communiceren we naar heel verscheiden doelgroepen. Grofweg kan je ze indelen in deze categorieën:

- ▶ **groepen:** leidingsploegen, leden, groepsleiding, financieel verantwoordelijke, jeugd-rader, volwassen begeleiding, proosten, ouders en oudercomités,...
- ▶ **gewesten:** gewestleiding, alle gewestmedewerkers, afdelingsverantwoordelijken, financieel verantwoordelijken, cursustrekkers,...
- ▶ **verbonden:** verbondsleiding, alle verbondsmedewerkers, cursustrekkers, financieel verantwoordelijken, vrijgestelden, begeleiding van initiatieven,...
- ▶ **ationale ploegen:** de voorzitters van onze commissies, redacties en werkgroepen, de vrijgestelden, alle commissieleden, alle redactiemensen, cursusploegen of trekkers van cursussen,...
- ▶ **personeel:** vrijgestelden, secretariaatsmedewerkers, boekhouding, verkoopsters van De Banier, personeel van onze jeugdvormingscentra, directeurs,...

7.2.3 Een rijkdom aan kanalen

We gebruiken heel veel verschillende kanalen voor onze interne communicatie:

- ▶ **Dubbelpunt:** leidingstijdschrift, ongeveer 10 000 abonnees
- ▶ **Grasduiner:** jaarlijkse bijlage bij Dubbelpunt, met een overzicht van al het aanbod en dienstverlening vanuit nationaal aan groepen
- ▶ **Kaderbrief:** nieuwsbrief voor alle gewest-, verbonds- en nationale medewerkers, met een oplage van ongeveer 1300 exemplaren
- ▶ **Kadergrasduiner:** jaarlijks overzicht van het aanbod aan dienstverlening voor het kader
- ▶ **Kadermappen:** publicaties voor kaderploegen, telkens rond één of enkele aspecten van hun werking
- ▶ **Interne verslagen en documenten**
- ▶ **Verbondelijke blaadjes:** infobrieven en blaadjes vanuit het verbond naar plaatselijke groepen of gewestploegen
- ▶ **Gewestblaadjes** voor plaatselijke groepen
- ▶ **Telefoon:** we zijn tijdens de kantooruren bereikbaar op een vast nummer. Aan de hand van een lijst van ieders taken kan snel met de juiste persoon doorverbonden worden.
- ▶ **E-mail:** we hebben één algemeen e-mailadres (info@chiro.be). Daarnaast hebben alle beroepskrachten een persoonlijk e-mailadres. Er zijn ook een aantal e-mailadressen voor specifieke ploegen en initiatieven: dubbelpunt@chiro.be, kramp@chiro.be, jeugdbeleid@chiro.be,...

- ▶ **Website** (www.chiro.be). Een aantal verbonden, gewesten en groepen hebben ook een eigen website. Op onze site worden de links daarvan opgesomd.
- ▶ **E-maillijst:** leid(st)ers en kaderleiding kunnen zich intekenen op een e-maillijst van het verbond. Op die manier worden nieuwtjes en oproepen van verbonden of nationaal verspreid.
- ▶ **Groepszending:** een vijftal keer per jaar gaat er een zending naar alle groepsleid(st)ers, waarvan één met het aansluitingspakket en één met een bivakpakket. Gewesten en verbonden krijgen deze zendingen ter info.
- ▶ **Aansluitings-cd-rom:** via het Chirogroep- of het Kadergroep-programma op de aansluitings-cd-rom kunnen groepen en kaderploegen hun aansluiting voor het komende werkjaar in orde maken. Er staat ook een boel nuttige informatie op.
- ▶ **Publicaties:** allerlei boeken, brochures, spelen, brochures,...
- ▶ **Afdelingsaanbod:** aanbod gericht naar leden van een bepaalde afdeling. Voor keti's en aspi's verschijnt tweemaandelijks Kramp, voor de andere afdelingen verschijnt er jaarlijks 1 uitgave
- ▶ **Chiroagenda:** naast een jaaroverzicht staat in de chirozakagenda ook nuttige info
- ▶ **De structuur:** onze structuur met gewesten, verbonden en nationale commissies
- ▶ **Persoonlijke contacten**
- ▶ **Cursussen:** los van het expliciete vormingaanbod zijn cursussen ook een kanaal voor andere info
- ▶ **Initiatieven:** Startdagen, denkdagen, Dag van de Jeugdbeweging,...
- ▶ **De Banier:** onze chirowinkel
- ▶ **Huizen:** Chiro heeft vier jeugdvormingscentra waar heel wat chirocursussen of chiro(leidings)weekends plaatsvinden
- ▶ **logo en baseline**

7.3 Externe communicatie

Met externe communicatie bedoelen we alle communicatie naar niet-chiromensen.

7.3.1 Doelstellingen van onze externe communicatie

Met onze externe communicatie willen we:

- ▶ onze visie overbrengen in verband met onze eigen werking en verschillende maatschappelijke thema's;
- ▶ de stem van kinderen en jongeren vertolken in de maatschappij;
- ▶ werken aan de beeldvorming rond Chiro;
- ▶ onze eigen werking versterken door samen te werken en uit te wisselen met andere organisaties.

7.3.2 Doelgroepen

- ▶ **Ons netwerk:** hieronder verstaan we alle organisaties en instanties waar we regelmatig mee communiceren en samenwerken (bv. andere jeugdbewegingen, partners, scholen, internationale contacten,...)
- ▶ **Externen die informatie willen** (thesisstudenten, onderzoekers, jeugdwerkers,...)
- ▶ **Individen die met Chiro in aanraking komen**
- ▶ **De overheid**
- ▶ **De samenleving**

7.3.3 Kanalen

- ▶ **Vertegenwoordigingen:** door ons grote aantal vertegenwoordigingen in het Vlaamse jeugdbeleid en in andere organisaties, en door participatie in samenwerkingsverbanden, kunnen we gemakkelijker en rechtstreekser communiceren met ons netwerk
- ▶ **Publicaties en initiatieven van onze verbredingswerking:** bv. de vasten- en adventsbrochures voor scholen en parochies, de dienst Zin-d'er-in(g) van Spoor ZeS (bezingingen)
- ▶ **Interne verslagen en documenten** zoals het jaarverslag, beleidsnota,...
- ▶ **Bekendmakingsmateriaal** (affiches, brochures en folders, fietsvlagjes, stickers,...)
- ▶ **Aanwezigheid op manifestaties:** via onze aanwezigheid op manifestaties willen we laten zien waar we voor staan (bv. Gelijkekansenmanifestatie)
- ▶ **Onderschrijven van initiatieven** (bv. Dag van de Jeugdbeweging)

- ▶ **Telefoon:** (03)231 07 95
- ▶ **E-mail:** info@chiro.be
- ▶ **Website:** www.chiro.be
- ▶ **Publicaties** (boeken, tijdschriften,...)
- ▶ **De Banier:** via de chirowinkel met zijn creatief assortiment en spelmateriaal komen niet-chiromensen in contact met Chiro
- ▶ **Huizen:** in onze jeugdvormingscentra komen naast chirogroepen ook scholen en andere organisaties op cursus
- ▶ **Persoonlijke contacten**
- ▶ **Persberichten:** we sturen actief berichten naar de pers
- ▶ **Perscontacten:** we beantwoorden vragen van de pers
- ▶ **Discussiefora, panelgesprekken** van allerlei organisaties
- ▶ **Logo en baseline**
- ▶ **Tijdschriften en publicaties van andere organisaties**

